

R A P O R T ANUAL 2022

Raportul anual al Autorității de Supraveghere Financiară
pentru anul 2022

RAPORT ANUAL

MESAJUL CONDUCERII ASF

CUVÂNT ÎNAINTE

Promovarea stabilității financiare, protejarea intereselor consumatorilor și sprijinirea dezvoltării unor piețe sănătoase și mature pe termen lung reprezintă un obiectiv cheie al Autorității de Supraveghere Financiară, care își propune astfel să aibă o contribuție importantă la dezvoltarea economică și bunăstarea socială a României.

Pentru îndeplinirea acestei misiuni, au fost esențiale evaluarea rezilienței piețelor financiare, identificarea vulnerabilităților și dispunerea tuturor măsurilor legale pentru corectarea deficiențelor constatate, proporțional cu gravitatea abaterilor de la prevederile legale.

Autoritatea de Supraveghere Financiară a continuat consolidarea politicii de supraveghere activă și promovarea de activități strategice, cu accent pe transparență sporită și pe accelerarea procesului de digitalizare și inovare în domeniul financiar. Astfel, au fost demarate noi proiecte importante, care au urmărit îmbunătățirea funcției de supraveghere, reducerea vulnerabilităților și dezvoltarea unor elemente cheie de infrastructură pentru gestionarea riscurilor cibernetice.

În concordanță cu preocupările europene privind schimbările climatice și tranziția către o economie verde, Autoritatea de Supraveghere Financiară s-a aliniat celor mai bune practici, asumându-și noi responsabilități pe fondul implementării pachetului legislativ european privind finanțele sustenabile.

Dialogul periodic cu entitățile supravegheate pe subiecte de perspectivă în contextul transformării accelerate a economiei, generată de integrarea factorilor de mediu, social și de guvernare, precum și ca urmare a inovării și digitalizării, a fost și va continua să fie unul dintre instrumentele prin care Autoritatea de Supraveghere Financiară face cunoscute oportunitățile de dezvoltare, dar și noile categorii de riscuri care trebuie abordate atât pentru a face față provocărilor legate de competitivitate, cât și pentru a asigura protecția consumatorilor de produse financiare nebancale.

Totodată, dezideratele privind întărirea capacității instituționale vizează ca Autoritatea de Supraveghere Financiară să fie recunoscută drept o organizație transparentă și deschisă dialogului, fermă în aplicarea legii, cu procese proactive și eficiente, menite să asigure stabilitatea financiară a piețelor supravegheate, dar și apărarea drepturilor investitorilor, asiguraților, participanților și beneficiarilor sistemului de pensii private.

Prof. univ. dr. Nicu MARCU

Președinte

Autoritatea de Supraveghere Financiară

01

DESPRE ASF

1.1. Scurtă prezentare a ASF

Odată cu înființarea Autorității de Supraveghere Financiară în anul 2013, activitatea ASF s-a conturat în jurul obiectivelor, atribuțiilor și prerogativelor definite în cadrul Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, vizând consolidarea unui cadru integrat de funcționare și supraveghere a piețelor financiare nebankare.

Misiunea ASF are ca repere esențiale protejarea intereselor și drepturilor consumatorilor produselor financiare specifice piețelor nebancare, dezvoltarea acestor piețe, asigurarea transparenței și a stabilității acestora, precum și creșterea gradului de încredere și a nivelului de educație financiară a populației.

Valorile pe care ASF își întemeiază activitatea și care, în ansamblul lor, îi definesc identitatea și îi asigură caracterul specific și unicitatea sunt: independența, autonomia, performanța, transparența, încrederea, stabilitatea, creativitatea și responsabilitatea.

Atribuțiile și prerogativele conferite ASF vizează reglementarea, autorizarea, supravegherea și controlul entităților, activităților, serviciilor și operațiunilor specifice, desfășurate în cadrul celor 3 piețe financiare nebancare, obiectivele legale urmărite fiind următoarele:

- asigurarea stabilității, competitivității și bunei funcționări a piețelor de instrumente financiare, promovarea încrederii în aceste piețe și în investițiile în instrumente financiare, precum și asigurarea protecției operatorilor și investitorilor împotriva practicilor neloiale, abuzive și frauduloase;
- promovarea stabilității activității de asigurare și apărarea drepturilor asiguraților;
- asigurarea funcționării eficiente a sistemului de pensii private și protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor;
- asigurarea cadrului normativ în conformitate cu normele europene și aplicarea celor mai bune practici, pentru funcționarea eficientă a entităților și piețelor supravegheate de ASF;
- supravegherea entităților din cele trei sectoare de activitate prin asigurarea mecanismelor de eficientizare a operațiunilor acestora, a modalităților de evaluare și prevenirea riscurilor ce pot afecta domeniile de activitate ale ASF;
- asigurarea disciplinei financiare, a regulilor de conduită pentru entitățile și piețele supravegheate și a transparenței acestora;
- consolidarea integrității și stabilității financiare macroeconomice, prin instituirea de parteneriate cu alte autorități și instituții, în scopul dezvoltării economiei naționale.

Din perspectiva dimensiunii celor 3 piețe financiare nebancare supravegheate de ASF, următoarele repere sunt relevante:

Active totale însumând 161,2 miliarde lei (32,8 miliarde EUR), reprezentând 11,89% din PIB

PIAȚA DE CAPITAL

444 mii investitori în fonduri de investiții în valori mobiliare
43 de mii clienți ai societăților de servicii de investiții financiare

PIAȚA ASIGURĂRILOR

14,1 mil. contracte asigurări generale
1,4 mil. contracte asigurări de viață

PIAȚA Pensiilor PRIVATE

7,96 mil. Participanți în Pilonul II
626 de mii de participanți în Pilonul III

1.2. Guvernanța ASF

În conformitate cu actul de înființare, ASF este condusă de un Consiliu format din 9 membri numiți de Parlament din care: 5 membri executivi, (președintele, prim-vicepreședintele și 3 vicepreședinți cu atribuții specifice corespunzătoare unuia dintre cele 3 sectoare de supraveghere financiară) și 4 membri neexecutivi. Astfel, potrivit prevederilor art. 8 din OUG nr. 93/2012 și având în vedere Hotărârile Parlamentului României nr. 37/14.11.2018, nr. 44/17.12.2018 și nr. 9/24.06.2020, componența Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară în anul 2022 era următoarea:

NICU MARCU

Președinte

**ELENA DOINA
DASCĂLU**

Prim-vicepreședinte

**GABRIEL
GRĂDINESCU**

Vicepreședinte

**CRISTIAN
ROȘU**

Vicepreședinte

**ȘTEFAN DANIEL
ARMEANU**

Vicepreședinte

**JOZSEF
BIRTALAN**

Membru neexecutiv

**IOAN GHEORGHE
ȚARA**

Membru neexecutiv

**AURA GABRIELA
SOCOL**

Membru neexecutiv

**OVIDIU RĂZVAN
WLASSOPOL**

Membru neexecutiv

Președintele reprezintă ASF ca Autoritate administrativă autonomă, ca persoană juridică de drept public și în raporturi de drept comun și este ordonator de credite. În cazul imposibilității temporare de exercitare a prerogativelor președintelui, reprezentarea ASF revine prim-vicepreședintelui.

Convocarea ședințelor extraordinare ale Consiliului se face de către Președinte și sau Prim-vicepreședinte, ori de câte ori este necesar sau la solicitarea a cel puțin patru membri ai acestuia și se anunță cu cel puțin o zi lucrătoare înainte de data reuniunii.

Consiliul ASF deliberază valabil în prezența a cel puțin jumătate plus unu dintre membrii săi, incluzând președintele sau, în absența acestuia, prim-vicepreședintele. Hotărârile sunt adoptate cu votul a 2/3 din numărul membrilor prezenți.

Hotărârea adoptată este obligatorie pentru toți membrii Consiliului ASF, opinia separată a membrilor care au votat împotriva sau care s-au abținut de la vot fiind consemnată în procesul-verbal al ședinței respective.

1.3. Repere aferente activității în anul 2022

Având în vedere necesitatea structurării și organizării obiectivelor și activităților anuale, activitatea desfășurată de ASF în cursul anului 2022 a fost planificată în Programul de activități al ASF aferent anului 2022, document aprobat de Consiliul ASF în decembrie 2021. Proiectele, acțiunile și prioritățile vizate în cadrul acestui program au fost corelate cu cerințele legale privind îndeplinirea obiectivelor cu caracter

permanent, precum și cu obiectivele specifice stabilite la nivel european aferente celor trei piețe financiare supravegheate și reglementate de ASF. Astfel, prioritățile cheie ale anului 2022 asupra cărora ASF și-a îndreptat atenția și resursele au vizat activități pe mai multe direcții de acțiune, în concordanță cu obiectivele și acțiunile programate în context național și european, după cum urmează:

Priorități intersectoriale

în considerarea obiectivelor fundamentale de asigurare a stabilității financiare și de protecție a investitorilor, consumatorilor, participanților și beneficiarilor de produse și servicii financiare nebankare cuprinzând:

1. Sustenabilitatea și reziliența piețelor financiare nebankare – pentru realizarea acestui obiectiv sunt abordate prioritățile care vizează (i) convergența în supraveghere; (ii) integrarea principiilor referitoare la finanțarea sustenabilă; (iii) digitalizarea și inovația financiară;
2. Consolidarea încrederii în piețele de produse financiare nebankare – cu cele 2 teme majore referitoare la (i) educația financiară și (ii) protecția consumatorilor;
3. Cooperarea cu autoritățile europene de supraveghere și relațiile internaționale;

Priorități sectoriale

corespunzătoare unor activități și acțiuni specifice fiecăruia din cele 3 sectoare de supraveghere financiară și care se referă la:

4. Actualizarea cadrului de reglementare;
5. Consolidarea funcției de supraveghere prudențială și de conduită.

Pentru aducerea la îndeplinire a acestor obiective, având în vedere volumul deosebit, diversitatea și complexitatea activităților desfășurate, precum și a subiectelor și documentelor prezentate în vederea adoptării hotărârilor, ședințele Consiliului ASF din anul 2022 au fost convocate și s-au ținut săptămânal, în fiecare zi de miercuri, fiind precedate de

ședințe de lucru de primă lectură în cadrul cărora subiectele au fost analizate și dezbătute pe larg împreună cu reprezentanții structurilor organizatorice.

Astfel, în cursul anului 2022 au avut loc 64 ședințe ale Consiliului ASF (48 de ședințe ordinare și 16 ședințe extraordinare) în cadrul cărora au fost dezbătute și analizate un număr

total de 1354 Note, cuprinzând:

1. avizarea proiectelor de acte normative primare incidente ariei de competență și transmiterea acestora pentru promovarea legislativă;
2. actualizarea legislației secundare prin emiterea unor norme, regulamente și instrucțiuni în scopul alinierii la cele mai recente evoluții înregistrate la nivelul legislației primare naționale și a celor mai bune practici europene și elaborarea proiectelor de acte normative primare pentru transpunerea legislației europene;
3. analize rezultate în cadrul proceselor de avizare-autorizare concretizate prin emiterea unor acte administrative individuale (decizii, autorizații, avize, atestate) adresate entităților reglementate și/sau supravegheate, la solicitarea acestora;
4. analize periodice cu privire la respectarea cerințelor legale privind nivelul indicatorilor prudențiali și de conduită;
5. analize periodice cu privire la stabilitatea financiară și evoluția celor 3 piețe financiare nebancare supravegheate;
6. analize ale proceselor de supraveghere și control și valorificarea rezultatelor prin aplicarea unor sancțiuni și planuri de măsuri/planuri de redresare în scopul prevenirii/remedierii unor deficiențe constatate și/sau în scopul administrării corespunzătoare a unor riscuri specifice.

Astfel, în anul 2022 au fost aprobate de către Consiliul ASF un număr de 54 acte normative (regulamente, norme, instrucțiuni), alte 15 proiecte de acte normative fiind în lucru în vederea aprobării în 2023. Totodată, au fost emise 80 de hotărâri cuprinzând dispoziții și măsuri cu caracter intern, 1015 de acte individuale (avize, autorizații, atestate și decizii), 756 adrese emise ca urmare a soluționărilor stabilite prin Hotărârile/ Deciziile luate în cadrul ședințelor

Consiliului ASF și 1 ordin comun emis împreună cu Ministerul Sănătății.

Cu ocazia valorificării rezultatelor acțiunilor de supraveghere și control, în cursul anului 2022, au fost dispuse următoarele sancțiuni aplicate entităților care desfășoară activități și servicii cu produse financiare nebancare în cadrul pieței de instrumente și investiții financiare (piața de capital), pieței asigurări-reasigurări și pieței pensiilor private:

Sancțiuni și măsuri administrative aplicate de ASF în anul 2022					
Tip sancțiune/măsură		Entități din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare	Entități din Sectorul Asigurări - Reasigurări	Entități din Sectorul Sistemului de Pensii Private	TOTAL
Atenționare		31	-	-	31
Avertisment scris		61	20	19	100
Amendă contravențională	număr	68	37	16	121
	valoare (lei)	1.414.800	6.487.044	942.850	8.844.694
Plan de măsuri dispus în sarcina societăților		18	8	18	44
Alte tipuri de măsuri (dispoziții pentru respectarea drepturilor acționarilor, asigurarea conformității situațiilor financiare cu IFRS, respectarea procedurii de retragere)		11	-	-	11
Interzicerea temporară a exercitării activității		-	-	4	4
Suspendare autorizație de funcționare		2	-	-	2
Retragere autorizație de funcționare		-	1	-	1
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate		191	66	57	314

Prin măsurile implementate, proiectele și activitățile desfășurate de către fiecare structură organizatorică din cadrul ASF, finalizate prin hotărârile, actele individuale și actele normative adoptate de Consiliul ASF se evidențiază realizarea obiectivelor aferente anului 2022 definite în concordanță cu obiectivele legale cu caracter permanent, prevăzute în Ordonanța de Urgență nr. 93/2012.

Obiectivele planificate pentru anul în curs sunt prezentate anexat prezentului raport, documentul Programul de activități al ASF pentru

anul 2023 fiind parte integrantă din obiectivele multianuale care urmează să guverneze acțiunile și proiectele Autorității în perioada 2023–2025.

Prezentul raport de activitate al Autorității de Supraveghere Financiară aferent anului 2022, prezintă în continuare în mod detaliat activitățile, dispozițiile și măsurile adoptate de ASF, acestea fiind concentrate în jurul funcțiilor de reglementare, autorizare, supraveghere și control și subsumate obiectivelor Autorității cu caracter permanent statuate în legislația aplicabilă și în Programul de activitate pentru anul 2022.

1.4. Proiecte importante derulate de ASF în 2022

1.4.1. Proiectele importante derulate în domeniul instrumentelor și investițiilor financiare (SIIF)

• Finalizarea proiectului privind „Strategia națională privind dezvoltarea pieței de capital”

Proiectul „Strategia națională pentru dezvoltarea pieței de capital” a început în luna octombrie 2020, cu implicarea ASF, în parteneriat cu Ministerul Finanțelor (MF), consultanța tehnică fiind asigurată de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE).

Proiectul a fost finanțat de către Comisia Europeană și s-a derulat în trei etape.

Prima etapă a fost finalizată în februarie 2021 și a constat în elaborarea unui raport privind caracteristicile cheie ale sectorului corporativ, accesul la finanțare și starea actuală a pieței de capital din România.

În cea de-a doua etapă, a fost elaborat Raportul diagnostic privind problemele structurale și barierele semnificative în dezvoltarea pieței

de capital din România - ”Developing a Capital Market Strategy for Growth in Romania” care a cuprins inclusiv recomandări OCDE care au drept scop sprijinirea dezvoltării pieței de capital din România, astfel încât aceasta să ocupe un rol central în promovarea creșterii economice.

Pe baza evaluărilor și recomandărilor din raportul diagnostic, elaborat în cadrul etapei a II-a, de către OCDE, ultima etapă a acestui proiect a constat în elaborarea Strategiei naționale a pieței de capital din România pentru perioada 2023 - 2026 de către ASF și MF.

În vederea obținerii rezultatelor scontate, ținând cont inclusiv de Planul Național de Redresare și Reziliență al României în urma crizei provocate

de pandemia COVID-19, aprobat de Consiliul UE în 28 octombrie 2021, Strategia națională privind dezvoltarea pieței de capital din România pentru perioada 2023 - 2026 a fost conturată în jurul a nouă obiective generale care se împart în mai multe obiective specifice, respectiv:

- I. Îmbunătățirea condițiilor pentru listarea pe piața de capital;
- II. Creșterea lichidității pe piața secundară;
- III. Promovarea, dezvoltarea și creșterea unei piețe active a IMM-urilor;
- IV. Promovarea economiilor în rândul investitorilor persoane fizice, precum și creșterea participării investitorilor individuali și a mediului de afaceri la piața de capital;
- V. Creșterea rolului investitorilor instituționali;
- VI. Facilitarea finanțării pe termen lung prin mecanisme de piață;
- VII. Susținerea digitalizării și a inovației financiare;
- VIII. Susținerea dezvoltării pieței locale de capital privat (private equity) și de capital de risc (venture capital);
- IX. Stimularea investițiilor verzi.

Proiectul Strategiei a fost publicat în data de 07.10.2022 pe site-ul Ministerului Finanțelor spre consultare publică. Ulterior analizării de către ASF a tuturor observațiilor și propunerilor primite în cadrul consultării publice, la sfârșitul lunii decembrie 2022, **Consiliul ASF a aprobat forma revizuită a Strategiei naționale privind dezvoltarea pieței de capital din România pentru perioada 2023 – 2026**, precum și transmiterea acestuia și a Notei de fundamentare aferente către Ministerul Finanțelor.

• Continuarea demersurilor pentru sprijinirea acțiunilor de constituire a unei contrapărți centrale

Entitatea care va administra contrapartea centrală a fost înființată ca persoană juridică la finalul anului 2019 (CCP.RO Bucharest SA) și urmează să găzduiască infrastructura care va permite relansarea pieței derivatelor în România. După obținerea autorizațiilor necesare desfășurării activității, această entitate va asigura mecanisme noi pentru diminuarea și transferul riscurilor pentru piețele operate de BVB și OPCOM, contribuind la creșterea încrederii investitorilor și activităților pe aceste piețe.

Procesul de aprobare a funcționării contrapărții centrale este deosebit de complex și implică atât pregătirea și testarea din punct de vedere tehnic, cât și elaborarea documentației cuprinzând procesele operaționale și sistemul de guvernanță. Verificarea îndeplinirii cerințelor prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 648/2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (EMIR) se va efectua de către colegiul de autorizare constituit din ASF, BNR, ESMA, conform cadrului european aplicabil.

În cursul anului 2022, ASF a continuat analiza proiectelor de metodologii, proceduri și reguli care vor sta la baza funcționării CCP.ro, fiind comunicate observații și propuneri pe

marginile documentației transmise. Având în vedere implicarea BNR și ESMA în autorizarea CCP-ului, ASF a inițiat întâlniri și schimburi de informații și documente cu ESMA și BNR pe această problematică. De asemenea, au avut loc întâlniri periodice cu reprezentanții CCP.RO, fiind organizate și sesiuni de prezentare ale proiectului.

De asemenea, CCP.RO a derulat în cursul anului 2022 primele sesiuni de test pentru verificarea, în programul de simulare, a funcționalităților sistemului de compensare. Testarea a avut în vedere tocmai scopul acestor funcționalități, de a pune la dispoziția membrilor compensatori, clienților acestora și băncilor de decontare implicate/ interesate serviciile aferente pentru compensarea, garantarea și decontarea tranzacțiilor încheiate în piețele ce urmează a fi deservite.

Etapile pentru finalizarea proiectului sunt monitorizate în permanență.

• Evaluarea anuală a Depozitarului Central conform legislației europene

În conformitate cu prevederile art. 22 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 909/2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare, ASF, în calitate de Autoritate competentă, examinează cel puțin o dată pe an acordurile, strategiile, procesele și mecanismele implementate de Depozitarul Central de titluri de valoare, pentru a verifica respectarea cerințelor regulamentului comunitar și a actelor delegate, și evaluează riscurile la care Depozitarul Central este sau ar putea fi expus, precum și riscurile generate de acesta la adresa stabilității financiare a piețelor de capital.

Astfel, la începutul anului 2022, au fost aprobate

de ASF rezultatele celui de al II-lea exercițiu de evaluare a Depozitarului Central, exercițiu care a fost derulat în colaborare cu BNR și cu BCE (Banca Centrală Europeană).

În urma exercițiului de evaluare, care a avut la bază datele, informațiile și documentele furnizate de Depozitarul Central SA, a rezultat faptul că activitatea desfășurată de societate este conformă cu cerințele Regulamentului (UE) nr. 909/2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și ale actelor delegate, nefiind identificate probleme de natură a afecta buna desfășurare a serviciilor oferite de Depozitarul Central SA.

• Exercițiul de supraveghere privind evaluarea activelor din portofoliile OPC

În anul 2022, ASF a desfășurat exercițiul comun de supraveghere (CSA – Common Supervisory Action) cu privire la evaluarea activelor din portofoliile fondurilor de investiții, în urma propunerilor din cadrul comitetelor și grupurilor de lucru organizate de ESMA pe segmentul fondurilor de investiții – Comitetul Permanent privind administrarea investițiilor (IMSC – Investment Management Standing Committee) și Grupul Operațional în domeniul supravegherii (OWG – Operational Working Group), la care ASF participă activ.

Exercițiul de supraveghere a urmărit să obțină o imagine cu privire la activitatea administratorilor de fonduri de investiții, respectiv cu privire la: (1) respectarea cerințelor legate de organizare și funcționare prevăzute în legislația OPCVM și FIA, în principiu cele legate de stabilirea și aplicarea uniformă a unor politici și proceduri de

evaluare a activelor administrate și (2) utilizarea în evaluarea activelor a metodelor de evaluare prevăzute în legislația aplicabilă OPCVM și FIA, care reflectă o imagine fidelă asupra poziției financiare a fondurilor administrate, atât în condiții normale, cât și în condiții excepționale de pe piețele financiare.

Exercițiul a relevat faptul că metodele de evaluare ale activelor din portofoliile fondurilor de investiții sunt în acord cu prevederile legale în vigoare și sunt incluse în prospectele și documentele precontractuale - adecvarea și conformitatea acestora cu legislația este așadar verificată, aprobată și autorizată de ASF.

Rezultatele acestui exercițiu au fost remise către ESMA în vederea analizării și uniformizării rezultatelor primite de la Autoritățile Naționale Competente.

1.4.2. Proiectele importante derulate în domeniul asigurărilor și reasigurărilor (SAR)

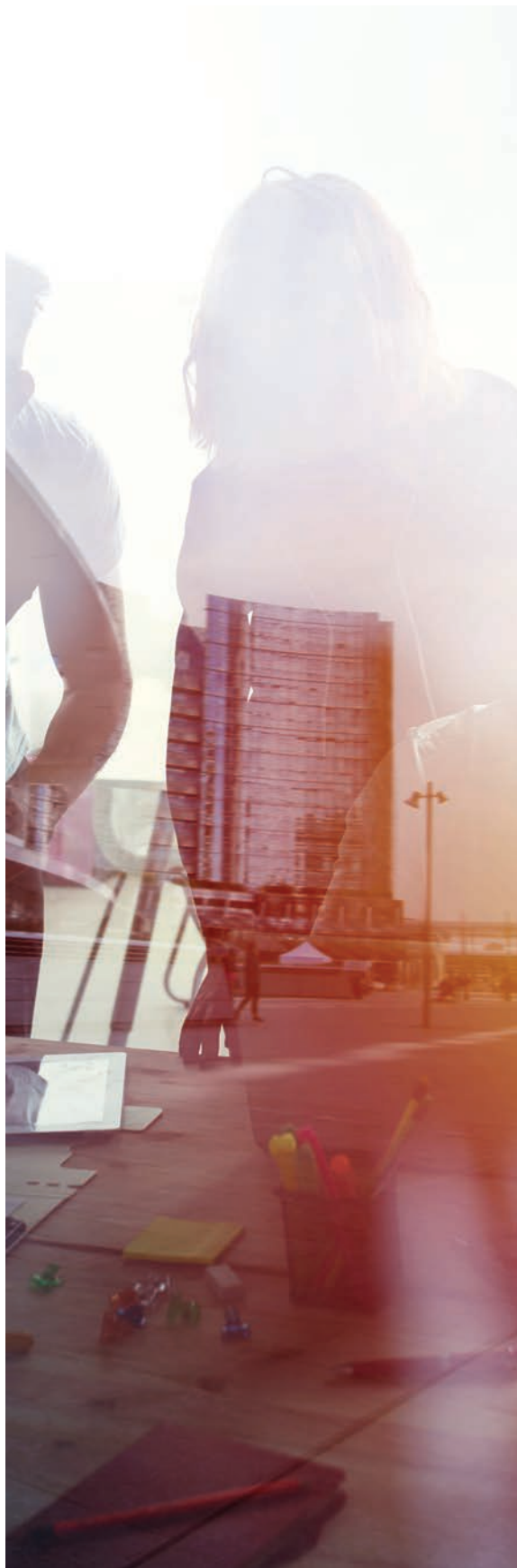
- **Finalizarea Proiectului „Asistență tehnică privind consolidarea funcției Autorității de Supraveghere Financiară de supraveghere a conduitei pe piața de asigurări din România”, derulat împreună cu Comisia Europeană și EIOPA**

Proiectul a fost finanțat de Comisia Europeană prin programul SRSP (Programul de Sprijinire a Reformelor Structurale) și a presupus asistență tehnică acordată de către EIOPA (Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale) **în domeniul supravegherii conduitei distribuitorilor de asigurări.**

Proiectul a avut ca rezultat elaborarea unui cadru conceptual de supraveghere, respectiv Manualul de supraveghere a conduitei distribuitorilor de asigurări, structurat în funcție de factorii care generează riscurile de conduită pe parcursul ciclului de viață al produselor de asigurare, respectiv: riscurile generate de modelul de afaceri și de managementul entității supravegheate, riscurile generate de modul în care produsele de asigurare sunt create și dezvoltate, riscurile generate în cadrul proceselor de distribuție a produselor de asigurare și riscurile generate de interacțiunea distribuitorilor cu clienții în etapele post-vânzare.

În anul 2022 au fost elaborate și revizuite procedurile operaționale în vederea transpunerii cerințelor Manualului de supraveghere și a fost elaborat planul de supraveghere a conduitei pentru anul 2023.

Având în vedere faptul că proiectul „Asistență tehnică privind consolidarea funcției ASF de supraveghere a conduitei pe piața de asigurări din România” a fost finalizat, ASF a participat la Grupul de lucru organizat de către TAIEX în colaborare cu EIOPA vizând evaluarea riscului de conduită și canale de distribuție digitale la nivelul întregii piețe și cel pentru societățile de asigurare.

• Finalizarea exercițiului de evaluare a activelor și pasivelor pe piața asigurărilor din România (BSR)

Pentru a avea o imagine detaliată a riscurilor și vulnerabilităților din sectorul asigurărilor, inclusiv din perspectiva potențialului de contagiune asupra sectorului financiar și economiei reale, ASF a demarat în 2020, în cooperare cu EIOPA (Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale), un exercițiu de evaluare a activelor și pasivelor (eng. Balance Sheet Review - BSR).

Obiectivele BSR:

- analiza portofoliului de asigurări al fiecărei societăți de asigurare participante, în vederea stabilirii obligațiilor din contractele de asigurare, evaluarea adecvării rezervelor tehnice Solvabilitate II și estimarea fundamentată a valorii economice a rezervelor tehnice respective;
- evaluarea adecvării conform regimului Solvabilitate II a principiilor de recunoaștere și evaluare aplicate tuturor activelor și pasivelor;
- evaluarea în cadrul Solvabilitate II a eficacității transferurilor de risc către terțe părți ale riscurilor care decurg din contracte de (re)asigurare încheiate de societățile de

- asigurare, inclusiv contracte de reasigurare;
- calculul indicatorilor prudențiali în conformitate cu Solvabilitate II (cerința de capital minim - MCR, cerința de capital de solvabilitate - SCR și fondurile proprii);
- evaluarea adecvării în cadrul Solvabilitate II a sistemului de guvernanta;
- evaluarea riscurilor societăților de asigurare, o înțelegere mai bună și creșterea gradului de conștientizare privind riscurile și vulnerabilitățile din sectorul asigurărilor, inclusiv potențialele contagiuni asupra întregului sector financiar și economiei reale.

În cursul anului 2022 au fost monitorizate planurile de implementare a recomandărilor asumate de către societățile ce au făcut parte din exercițiul BSR.

Toate societățile participante au avut obligația transmiterii, în termen de 30 zile de la primirea deciziei, a planurilor de implementare a recomandărilor auditorilor. Societățile au raportat trimestrial stadiul realizării recomandărilor, acțiunile întreprinse și au transmis documentele doveditoare pentru modul de implementare.

• Proiectul de asistență tehnică pentru Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) din Republica Moldova

În anul 2022, ASF a fost implicată alături de alte autorități din România, Olanda și Lituania în derularea proiectului demarat la sfârșitul anului 2021 - Proiectul de asistență tehnică pentru Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) din Republica Moldova, în cadrul programului de Twinning al Comisiei Europene "Strengthening supervision, corporate governance and risk management in the financial sector". Proiectul este dedicat consolidării supravegherii, guvernantei corporative și sistemului de

management al riscului în sectorul financiar din Republica Moldova. Experții ASF au asigurat și implementat activitățile planificate din cadrul componentei "Dezvoltarea și punerea în aplicare a unui nou cadru legal privind supravegherea sectorului de asigurări și a asigurării de răspundere civilă auto" a proiectului, prin efectuarea analizelor specifice, furnizarea concluziilor rezultate din analizele efectuate și elaborarea documentației suport.

1.4.3. Proiectele importante derulate în domeniul sistemului de pensii private (SPP)

• Contribuții la revizuirea cadrului legislativ primar aplicabil sistemului de pensii private

Analizând evoluția și importanța sistemului de pensii private, dezvoltarea acestuia comparativ cu momentul demarării sistemului, în contextul actual caracterizat de niveluri ridicate de risc, ASF a considerat necesară modernizarea cadrului primar de reglementare, pentru a aduce măsuri suplimentare de protecție activelor participanților, în beneficiul participanților.

Astfel, pentru întărirea regulilor de guvernare și de investiții și pentru siguranța sistemului, a fost adoptat proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea unor acte normative în domeniul pensiilor private, care a modificat și completat prevederile Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 204/2006 privind pensiile

facultative, cu modificările ulterioare și Legii nr. 187/2011 privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private (OUG nr. 174/2022).

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 174/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul pensiilor private a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr. 1201, din data de 14 decembrie 2022 și cuprinde: principii privind regulile de investire, atribuțiile structurii de conducere de administrare a fondului de pensii private, reguli suplimentare pentru managementul riscului și pentru sistemul de control intern, precum și pentru funcțiile depozitarului, asigurându-se întărirea capacității de supraveghere a ASF.

• Continuarea proiectului de implementare a sistemului de pensii ocupaționale

ASF a continuat procesul de implementare a sistemului de pensii ocupaționale, prin actele normative emise în baza Legii nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale, cu completările ulterioare.

Astfel, în anul 2022 a fost aprobată Norma privind calculul actuarial al provizionului tehnic pentru fondurile de pensii ocupaționale.

1.4.4. - Proiecte privind finanțele digitale și finanțele sustenabile.

Obiectivul privind digitalizarea și implementarea politicilor privind finanțele verzi a fost și în anul 2022 în atenția demersurilor efectuate la nivelul Autorității și reprezintă un angajament ferm care presupune alocarea unor resurse interne importante pentru îndeplinirea acestuia. Pentru a răspunde provocărilor apărute în contextul economic, geopolitic

și pentru a aborda în ansamblu schimbările și ajustările economice și tehnologice, activitățile desfășurate la nivelul Autorității vizează îmbunătățirea gradului de cunoaștere în domeniul finanțelor digitale și finanțelor sustenabile, precum și identificarea proiectelor care pot sprijini îmbunătățirea nivelului de expertiză al salariaților ASF în aceste domenii.

• Proiectul privind finanțele digitale

În urma depunerii fișelor conform calendarului stabilit de SGG și a procesului de selecție al DG REFORM, ASF a fost selectată drept Autoritate participantă în cadrul proiectului european EU SDFA (EU Supervisory Digital Finance Academy - Academia UE de supraveghere a finanțelor digitale), alături de alte autorități competente din statele membre, pentru a participa în cadrul sesiunilor de training oferite în cadrul Academiei, conform curriculei și calendarului stabilite la nivelul CE/ DG REFORM.

EU SDFA adresează nevoia autorităților competente din statele membre de consolidare a capacității de supraveghere în domeniul finanțelor digitale și a tehnologiilor inovatoare folosite, ținând cont de obiectivele Strategiei UE de finanțare digitală și încurajează convergența în supraveghere, între activitățile din sectorul financiar.

Prin intermediul acestui proiect va fi furnizat un program sistematic de formare, o platformă comună menită să permită autorităților de supraveghere în domeniul financiar să aprofundeze înțelegerea lumii complexe FinTech și astfel să implementeze în activitatea curentă tehnologiile inovatoare și cele mai bune practici în domeniul finanțelor digitale.

Proiectul a fost demarat în anul 2022 și presupune participarea experților desemnați de autoritățile naționale de supraveghere la procesul de învățare și la seminariile și activitățile propuse în cadrul EU SDFA, acesta având o durată de 3 ani. Reprezentanții ASF au participat la o serie de training-uri, cursuri, workshop-uri, prezentări pe teme de actualitate și interes cu privire la domeniul finanțelor digitale și a rezilienței operaționale, astfel că expertiza și cunoștințele acumulate în urma acestor participări, au fost și vor fi valorificate în activitatea curentă, conform atribuțiilor.

Tot în sectorul activităților incidente finanțelor digitale, pentru monitorizarea și pregătirea demersurilor necesare, incluzând elaborarea actelor normative de punere în aplicare a pachetului legislativ european, ASF a organizat dezbateri cu alte autorități și cu actorii relevanți din piețele supravegheate, în anul 2022 fiind constituit și un grup de lucru trans-sectorial pentru analizarea și implementarea prevederilor celor trei piese legislative, astfel:

1. Regulamentul (UE) 2022/858 al Parlamentului European și al Consiliului privind un regim-pilot pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite (DLT), precum și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 600/2014 și (UE) nr. 909/2014 și a Directivei 2014/65/UE;
2. Proiect Regulament privind piețele pentru cripto-active (Markets in crypto-assets – MiCA);
3. Regulamentul (UE) 2022/2554 al Parlamentului european și al Consiliului privind reziliența operațională digitală a sectorului financiar (Digital Operational Resilience Act - DORA).

Pornind de la oportunitatea oferită de Regulamentul DLT (aplicabil din martie 2023) de dezvoltare a unor platforme pilot privind infrastructurile bazate pe DLT, ASF a publicat

în atenția entităților care sunt interesate să dezvolte sisteme de tranzacționare și sisteme de decontare bazate de această tehnologie a registrelor distribuite, un material de documentare cuprinzând cerințele actului normativ european și în paralel a organizat o serie de consultări și discuții cu reprezentanți ai entităților din piață precum și ai asociațiilor reprezentative.

Totodată, la nivelul ASF, în anul 2022, au fost demarate analize interne cu privire la implicațiile prevederilor Regulamentului DORA¹ și a proiectului de Regulament MiCA², în vederea identificării măsurilor optime și a ajustărilor interne de natură organizatorică care urmează să aibă loc în vederea creării unui cadru potrivit pentru aplicarea acestor Regulamente. Crearea unor noi tipuri de servicii și active (cripto-active), creșterea gradului de reziliență operațională digitală la nivelul entităților financiare, precum și supravegherea acestor noi activități și entități reprezintă provocări actuale pentru Autoritate, scopul Autorității fiind să înțeleagă, să gestioneze și să diminueze riscurile care sunt generate de acestea.

¹Publicat în data de 27 decembrie 2022, a cărui dată de intrare în vigoare este 17 ianuarie 2023, urmând a se aplica începând cu 17 ianuarie 2025

²Estimat a fi aprobat la finalul trimestrului al II-lea 2023

• Proiectul privind Finanțe Sustenabile

Pe fondul preocupărilor la nivel global în ceea ce privește atenuarea efectelor actuale ale schimbărilor climatice, în vederea promovării importanței investițiilor verzi în stimularea creșterii sustenabile și consolidării rezilienței în domeniul financiar, ASF a propus un proiect cu finanțare din Instrumentul pentru Asistență Tehnică 2022 al Comisiei Europene (CE) pentru implementarea cadrului de reglementare european incident. Proiectul Finanțe sustenabile – creșterea capacității de supraveghere a fost aprobat de Comisia Europeană în martie 2022 fiind inclus într-un proiect adresat mai multor state, beneficiari fiind autoritățile de supraveghere financiară din România, Malta, Croația și Polonia. La finalul anului 2022 Comisia Europeană a anunțat finalizarea procedurii de selecție a consultantului pentru acest proiect, contractul fiind atribuit grupului reprezentat de Deloitte Consulting & Advisory BV.

În acest context proiectul a fost demarat în ianuarie 2023 și se va derula pe o perioadă de aproximativ 22 luni. Scopul proiectului constă în stabilirea unui cadru pentru o mai bună conștientizare a importanței investițiilor verzi,

împărtășirea experienței și a celor mai bune practici cu alte autorități similare, inclusiv cu Autoritățile Europene de Supraveghere (ESMA, EIOPA) și o supraveghere îmbunătățită a aspectelor legate de finanțarea sustenabilă pe piețele financiare nebancare, atingerea următoarelor obiective fiind vizată:

- dezvoltare a unei campanii de conștientizare privind tranziția verde pe mai multe paliere, prin organizarea de workshop-uri și elaborarea de orientări pentru piață;
- evaluarea și îmbunătățirea cadrului de reglementare existent pentru stimularea tranziției către investițiile verzi și elaborarea de către consultant a unui Raport cu recomandări în acest sens;
- consolidarea capacității de supraveghere bazate pe cadrul legislativ european și cele mai bune practici din UE prin organizarea de sesiuni de instruire, ateliere de lucru și formularea de recomandări pentru instrumente de supraveghere a cerințelor de raportare și de transparență în domeniul finanțelor sustenabile, incluzând identificarea posibilelor indicii cu privire la dezinformarea ecologică (greenwashing).

ACTIVITATEA ASF ÎN ANUL 2022

02

STABILITATEA FINANCIARĂ ȘI SUPRAVEGHEREA MACROPRUDENȚIALĂ A SISTEMULUI FINANCIAR NEBANCAR

2.1. Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială

Potrivit cadrului legal de funcționare³, Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială (CNSM) este o structură de cooperare interinstituțională, din care fac parte reprezentanți ai Băncii Naționale a României, ai Autorității de Supraveghere Financiară și ai Guvernului, a cărui misiune este de a asigura coordonarea în domeniul supravegherii macroprudențiale a sistemului financiar național, prin stabilirea politicii macroprudențiale și a instrumentelor adecvate pentru punerea în aplicare a acestora.

CNSM emite recomandări și avertizări adresate BNR, ASF și Guvernului în scopul menținerii stabilității financiare, supuse regimului „comply or explain”.

CNSM este condus de un Consiliu General format din 9 membri, dintre care 3 reprezentanți ai ASF: președinte, primvicepreședinte și un vicepreședinte desemnat de Consiliul ASF.

Obiectivul fundamental al CNSM este de a contribui la salvagardarea stabilității financiare, inclusiv prin consolidarea capacității sistemului financiar de a rezista șocurilor și prin diminuarea acumulării de riscuri sistemice, asigurând pe această cale o contribuție sustenabilă a sistemului financiar la creșterea economică.

În vederea îndeplinirii obiectivului fundamental, CNSM are mai multe atribuții, în special referitoare la: identificarea, colectarea și analiza informațiilor necesare; identificarea, monitorizarea și evaluarea riscurilor sistemice, a structurilor sistemului financiar relevante din punct de vedere sistemic, elaborarea strategiei privind politica macroprudențială; emiterea de recomandări și avertizări în vederea prevenirii sau diminuării riscurilor sistemice la adresa

stabilității sistemului financiar național (inclusiv pentru asigurarea implementării recomandărilor Comitetului European pentru Risc Sistemic), precum și monitorizarea implementării recomandărilor emise de Comitet și a măsurilor adoptate la nivel național, ca urmare a acestora. Membrii CNSM sunt informați anual cu privire la modul de implementare a recomandărilor emise, de către destinatarii acestora, informațiile urmând să fie publicate și pe site-ul CNSM, într-o secțiune dedicată⁴.

În cursul anului 2022, urmare a dezbaterilor și rezoluțiilor adoptate în cele patru reuniuni trimestriale ale Consiliului general al CNSM, au fost aprobate 7 recomandări, dintre care o recomandare este aplicabilă și ASF:

- **Recomandarea CNSM nr. R/3/2022** privind creșterea sustenabilă a intermedierei financiare.

De asemenea, au fost analizate măsurile aferente recomandărilor dispuse în anii anteriori, după cum urmează:

- **Recomandarea CNSM nr. R/6/2021** privind sprijinirea finanțării verzi;
- **Recomandarea CNSM nr. R/4/2018** privind implementarea instrumentelor macroprudențiale pentru îndeplinirea obiectivelor intermediare cuprinse în Cadrul de ansamblu privind strategia politicii macroprudențiale a Comitetului Național pentru Supravegherea Macroprudențială.

³Legea nr. 12/2017 privind supravegherea macroprudențială a sistemului financiar național

⁴<https://www.cnsmro.ro/politica-macroprudentiala/modul-de-implementare-de-catre-destinatari-a-recomandarilor-emise-de-cnsm-2/>

Din perspectiva sarcinilor care îi revin, ASF a contribuit la stadiul de implementare a acestor recomandări, după cum urmează:

• **Recomandarea CNSM nr. R/3/2022⁵ privind creșterea sustenabilă a intermedierei financiare**

Prevederile din recomandare, adresate ASF, au vizat îmbunătățirea educației financiare a antreprenorilor și pentru creșterea pregătirii profesionale a salariaților din sistemul financiar, fiind recomandate:

- Demararea, alături de mediul universitar și sistemul financiar, a unor programe pentru creșterea conștientizării privind utilizarea instrumentelor financiare specifice pieței de capital;
- Inițierea unor programe pentru (i) creșterea educației financiare a antreprenorilor, și (ii) crearea unui cadru național de formare a tinerilor, în care să fie implicați specialiști din bănci și alte instituții financiare, mediu antreprenorial, cadre didactice din mediul preuniversitar și universitar;
- Implicarea mai amplă a infrastructurii umane și materiale a BNR și ASF și intensificarea colaborării cu mediul financiar-bancar și mediul academic, pentru (i) dezvoltarea cercetării în domeniul financiar-bancar.

Pentru îndeplinirea recomandărilor, ASF realizează programe de educație financiară naționale, alocând resurse proprii, cât și prin intermediul Fundației Institutul de Studii Financiare (ISF), organizație înființată de ASF și aliniată la obiectivele sale strategice.

Principalele acțiuni și proiecte derulate de ASF în anul 2022 în domeniul educației financiare sunt prezentate la punctul 9.4.

financiară, CNSM a recomandat ASF:

- creșterea competitivității pieței de capital din România prin susținerea implementării tehnologiilor inovatoare bazate pe registrele distribuite (DLT) în rândul entităților care asigură infrastructura pieței, prin implementarea unui proiect-pilot pentru un sistem de tranzacționare și un sistem de decontare bazat pe DLT, în conformitate cu cadrul european în domeniu;
- Încurajarea listării firmelor pe sistemul multilateral de tranzacționare administrat de BVB, inclusiv prin (i) simplificarea procedurilor de listare și (ii) implementarea utilizării unei platforme electronice posibil de accesat de către emitent și autoritățile cu atribuții în aprobarea solicitării de listare.

În aplicarea acestor recomandări s-a procedat la monitorizarea evoluției pachetului CE privind finanțele digitale și demararea măsurilor necesare pentru pregătirea transformării digitale a piețelor financiare nebankare, în acord cu măsurile stabilite la nivel european, în cadrul ASF fiind constituit un Grup de lucru permanent privind Finanțele digitale. Acesta derulează în prezent activități în vederea sprijinirii aplicării Regulamentului (UE) 858/2022 privind un regim-pilot pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite, în vederea identificării soluțiilor necesare implementării în cele mai bune condiții a acestuia. Regulamentul UE 858/2022, recent adoptat, se aplică începând cu data 23 martie 2023, entitățile pieței de capital care asigură infrastructura (Bursa de Valori, Depozitarul Central) fiind informate cu privire la această oportunitate de dezvoltare a unui regim pilot bazat pe tehnologia registrelor distribuite (DLT).

Totodată, în vederea diversificării în mod sustenabil a surselor care ar putea majora intermedierea

⁵ <https://www.cnsmro.ro/politica-macprudentiala/lista-recomandarilor-2022/>

Printre activitățile derulate de grupul de lucru privind Finanțele digitale constituit în ASF, se numără:

- I. demersuri în vederea modificării Legii nr. 126/2018 în vederea transpunerii modificării Directivei 65/2014 efectuate prin Regulamentul (UE) 858/2022 (definiția instrumentelor financiare) și menționarea autorităților competente;
- II. realizarea de analize în vederea stabilirii nivelurilor pentru pragurile valorice de tranzacționare a instrumentelor financiare bazate pe DLT la nivel național;
- III. organizarea de consultări interne cu privire la propunerile de aprobare privind acordarea permisiunilor și derogărilor, precum și a măsurilor compensatorii necesare pentru entitățile care doresc să se implice în infrastructura pieței bazată pe DLT;
- IV. oferirea de suport entităților interesate, referitoare la respectarea cerințelor prevăzute de regulament;
- V. pregătirea de materiale informative și organizarea de întâlniri cu entitățile de pe piața de capital posibil a fi interesate de constituirea infrastructurii bazate pe DLT (Bursa de Valori București, Depozitarul Central, Bursa Română de Mărfuri), în calitate de operatori de infrastructură a piețelor;
- VI. organizarea unor întâlniri cu asociațiile reprezentative pentru piața de capital în vederea prezentării regulamentului european.

Totodată, pentru simplificarea procesului de listare în cadrul SMT, ASF a organizat dezbateri cu reprezentanți ai BVB având drept scop stabilirea unui plan în vederea ducerii la îndeplinire a obiectivelor prevăzute în Recomandarea CNSM nr. R/3/2022, prin care:

- s-a agreat ca BVB să analizeze posibilitatea simplificării procedurilor de listare, urmând să aibă loc discuții ulterioare cu ASF în legătură cu aspectele vizate;
- la solicitarea ASF, BVB a inițiat dezvoltarea unei platforme de testare în ceea ce privește prima fază a procesului de listare, respectiv cea legată de acordul de principiu al BVB. Ulterior testării, BVB a transmis ASF o prezentare a respectivei platforme, urmând a se discuta aspectele tehnice pentru parcurgerea etapelor următoare și pentru extinderea acestora la nivelul pieței reglementate.

În urma acestor demersuri inițiate de ASF, în luna decembrie 2022, BVB a implementat măsuri care au dus la simplificarea procedurilor de listare a firmelor pe sistemul multilateral de tranzacționare administrat de BVB, această instituție explorând în continuare întregul proces de admitere la tranzacționare pentru a identifica și alte eventuale soluții de simplificare suplimentară a acestui proces.

Măsurile nou introduse au vizat simplificarea fluxului de documente și standardizarea acestora, precum și creșterea gradului de transparență și de protecție a investitorilor.

În scopul creșterii protecției investitorilor, pentru atractivitatea emitenților de acțiuni, ASF a aprobat modificarea Codului BVB-SMT, cumulând cele 2 cerințe de admitere, respectiv free-float de 10% și un număr de minim 30 acționari.

• **Recomandarea CNSM nr. R/6/2021⁶ privind sprijinirea finanțării verzi**

Recomandarea s-a adresat ASF și BNR și a vizat:

- Comunicarea de către autoritățile naționale către entitățile din aria lor de competență a unor recomandări privind abordarea prudentă a riscului climatic. Recomandările vor acoperi cel puțin următoarele domenii: (i) guvernanta, (ii) strategie, (iii) managementul riscului, (iv) analiză de scenarii și testare la stres și (v) transparență. Termen de implementare: 31 decembrie 2021.
- Analizarea oportunității flexibilizării cerințelor prudentiale privind finanțările verzi, în linie cu preocupări similare la nivel european, din perspectiva stimulării acestui tip de creditare, fără afectarea stabilității financiare. Termen de implementare: 30 iunie 2022.

Cu referire la recomandarea privind comunicarea către entitățile din aria de competență a ASF a unor recomandări privind abordarea riscului climatic, ca urmare a complexității domeniului de activitate privind finanțarea durabilă, care implică schimbări legislative și modificarea

modelelor de afaceri la nivelul tuturor categoriilor de entități reglementate pentru integrarea riscurilor de mediu, sociale și de guvernanta, Autoritatea de Supraveghere Financiară a creat o structură modulară distinctă, organizată sub forma unui grup de lucru permanent privind tranziția verde. Conform recomandării CNSM, ASF a publicat un set de recomandări al căror obiectiv este de a veni în sprijinul entităților supravegheate prin furnizarea unui prim set de informații ce privesc finanțarea durabilă, în special cu privire la importanța în creștere a riscurilor de sustenabilitate, într-un context global, european și local care depune toate eforturile pentru a sprijini finanțarea activităților sustenabile din punct de vedere al mediului, cu scopul de a transforma economiile reale în unele durabile pe termen lung.

Astfel, Autoritatea de Supraveghere Financiară a emis în ultima parte a anului 2021 o serie de **Recomandări privind abordarea prudentă a riscului climatic⁷**, care au vizat cerințele indicate prin Recomandarea CNSM. Acestea s-au adresat entităților supravegheate de către ASF care sunt cuprinse și în articolul 2 din Regulamentul (UE) 2019/2088 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare: societăți de asigurare, intermediari în asigurări, administratori de fonduri de pensii, administratori de fonduri de investiții, firme de investiții, emitenți, consultanți financiari. Recomandările adresate de ASF entităților supravegheate au fost însoțite de o broșură publicată pe site-ul ASF cuprinzând îndrumări și referințe pentru înțelegerea și implementarea cerințelor de sustenabilitate precum și de un formular de raportare privind demersurile întreprinse în acest sens⁸.

⁶<https://www.cnsm.ro/politica-macroprudentiala/lista-recomandarilor-2021/>

⁷<https://www.asfromania.ro/uploads/articole/attachments/619627dfe59a1282090234.pdf>

⁸<https://www.asfromania.ro/ro/a/2243/finante-sustenabile-si-tranzitia-verde>

- **Recomandarea nr. 1** - Abordarea riscurilor de sustenabilitate ca factori cu potențial de accentuare a celorlalte tipuri de riscuri
- **Recomandarea nr.2** - Revizuirea strategiei cu referire la planurile de afaceri și programele de activități pe termen scurt mediu și lung cu includerea riscurilor de sustenabilitate
- **Recomandarea nr.3** - Revizuirea politicilor privind riscurile pentru includerea riscurilor de sustenabilitate
- **Recomandarea nr.4** – Implementarea unei politici de guvernanta climatică
- **Recomandarea nr.5** – Includerea riscurilor de sustenabilitate în procesele și politicile interne ale entității, în funcție de natura, dimensiunea și complexitatea activității, precum și de natura și gama serviciilor și activităților desfășurate de organizație
- **Recomandarea nr.6** – Asigurarea transparenței și comunicarea publică privind abordarea factorilor de sustenabilitate

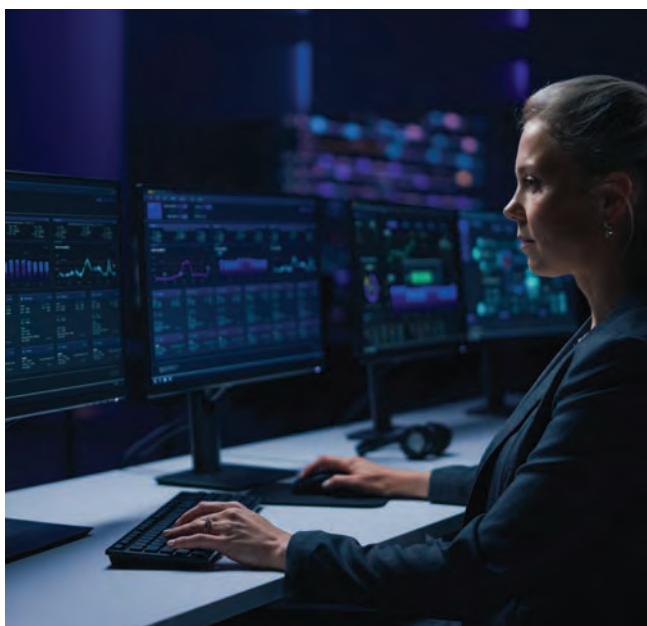
Autoritatea de Supraveghere Financiară a intenționat ca aceste recomandări să reprezinte principii de bune practici care să fie aplicate de către entitățile supravegheate, în domeniul riscurilor de sustenabilitate, pentru a implementa cerințele legale privind organizarea activității și stabilirea unui sistem adecvat de management al riscurilor. Recomandările s-au adresat entităților supravegheate de către ASF care sunt cuprinse și în articolul 2 din Regulamentul (UE) 2019/2088 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare: societăți de asigurare, intermediari în asigurări, administratori de fonduri de pensii, administratori de fonduri

de investiții, firme de investiții, emitenți, consultanți financiari.

Conform solicitării ASF, entitățile au avut termen până la data de 30 iunie 2022 să raporteze către ASF modalitatea de implementare a Recomandărilor pentru abordarea prudentă a riscului climatic. Din analiza raportărilor transmise de către entități, a rezultat faptul că acestea au inițiat diferite procese de implementare a unei înțelegeri adecvate a riscurilor de sustenabilitate, în funcție de dimensiunea și de complexitatea activității, rezultatele fiind eterogene.

În ceea ce privește analiza oportunității flexibilizării cerințelor prudentiale privind finanțările verzi, în linie cu preocupările similare la nivel european, din perspectiva stimulării acestui tip de creditare, fără afectarea stabilității financiare, conform concluziilor analizei ASF, în prezent, nu există restricții investiționale legislative sau prudentiale, referitoare la finanțele verzi, aplicabile investitorilor instituționali supravegheați și reglementați de ASF. Fondurile de investiții, fondurile de pensii private și societățile de asigurare pot contribui la dezvoltarea economiei verzi prin investirea unor părți din portofoliile lor în instrumente financiare verzi. În acest context, cadrul legal referitor la investiții este unul foarte flexibil, pentru fiecare categorie de investitori instituționali și permite o alocare eficientă și diversificată a portofoliului pe mai multe clase de active, în funcție de politica individuală de investiții a fiecărui investitor. În condițiile în care majoritatea investitorilor instituționali preferă piața locală pentru plasamentele de portofoliu, numărul instrumentelor verzi emise în România este deocamdată unul redus, acest segment fiind într-un stadiu incipient de dezvoltare. În același timp, apetitul investitorilor pentru produse verzi este unul ridicat.

- **Recomandarea CNSM nr. R/4/2018⁹ privind implementarea instrumentelor macroprudențiale pentru îndeplinirea obiectivelor intermediare cuprinse în Cadrul de ansamblu privind strategia politicii macroprudențiale a Comitetului Național pentru Supravegherea Macroprudențială**

Recomandarea are caracter permanent și se adresează BNR, ASF și Guvernului fiind bazată pe Recomandarea Comitetului European pentru Risc Sistemic din 4 aprilie 2013 privind obiectivele intermediare și instrumentele politicii macroprudențiale (CERS/2013/1¹⁰). Astfel, Recomandarea CNSM nr. R/4/2018 urmărește implementarea instrumentelor macroprudențiale cuprinse în Strategia politicii macroprudențiale a CNSM¹¹, adoptată odată cu recomandarea mai sus menționată.

ASF realizează analize periodice privind riscurile și vulnerabilitățile identificate la nivelul celor 3 piețe financiare nebankare supravegheate, precum și oportunitatea implementării instrumentelor macroprudențiale existente. Pentru societățile de servicii de investiții financiare (SSIF), ASF a implementat amortizorul de conservare a capitalurilor în patru rate anuale egale de 0,625% din valoarea totală a expunerilor ponderate la risc în perioada 2016 – 2019, urmând ca ulterior să se mențină nivelul de 2,5%, acest indicator fiind menținut în continuare și pentru anul 2022.

În ceea ce privește amortizorul anticiclic de capital și amortizorul de capital pentru riscul sistemic, acestea se mențin în continuare la nivelul 0%, nefiind identificate condiții care să determine creșterea acestora în cazul societăților de servicii de investiții financiare.

În cazul societăților de asigurare, au fost implementate următoarele instrumente macroprudențiale:

- indicatorul de lichiditate al societăților de asigurare: monitorizarea și analiza indicatorului de lichiditate raportat lunar de către societățile de asigurare;
- planul de redresare. În perioada 2017 – 2021, mecanismul de redresare a fost utilizat pentru șase societăți de asigurare și în anul 2022 pentru o societate.

În cazul pieței pensiilor private, ASF a menținut în perioada 2017 – 2022 instrumentul macroprudențial referitor la restricțiile privind expunerile semnificative reglementate prin Legea 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, Legea 204/2006 privind pensiile facultative, Norma 11/2011 privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii private, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru a evita concentrarea pe un număr redus de emitenți, s-a impus limitarea expunerii față de un emitent la 5% din activul net, iar expunerea față de un grup de emitenți și persoanele afiliate acestora nu poate depăși 10% din activele fondului de pensii private.

⁹<https://www.cnsmro.ro/politica-macroprudentiala/lista-recomandarilor/>

¹⁰[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Y0615\(01\)&from=RO](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Y0615(01)&from=RO)

¹¹<https://www.cnsmro.ro/politica-macroprudentiala/cadrul-de-ansamblu-privind-strategia-politicii-macroprudentiale/anexa-1-cadrul-de-ansamblu-privind-strategia-politicii-macroprudentiale-a-comitetului-national-pentru-supravegherea-macroprudentiala/>

În contextul intensificării tendințelor de creștere a riscurilor cibernetice, pentru toate entitățile supravegheate, ASF aplică cerințe privind reziliența operațională a sistemelor IT.

În urma analizei informațiilor colectate, au fost îmbunătățite cerințele adresate entităților supravegheate, stabilindu-se, în concordanță

cu riscurile operaționale ce pot fi generate de sistemele IT, efectuarea periodică de teste de penetrare și exerciții de scanare a vulnerabilităților, precum și efectuarea auditării sistemelor IT cu frecvență anuală pentru entitățile sistemice sau încadrate în categoria de risc major.

2.2. Identificarea și monitorizarea riscurilor, tendințelor și vulnerabilităților la adresa stabilității financiare

Cu scopul de a crește gradul de transparență și de a oferi informații relevante atât entităților supravegheate, cât și consumatorilor de produse financiare și publicului interesat, ASF a elaborat numeroase rapoarte periodice care au fost publicate pe propriul site, cuprinzând aspecte privind evoluția tendințelor și riscurilor pe piețele supravegheate.

Publicații periodice pentru creșterea transparenței piețelor supravegheate

În anul 2022 au fost realizate 347 de rapoarte periodice, cele mai multe dintre acestea fiind publicate pe site-ul ASF și transmise altor instituții. Prin aceste rapoarte s-au adus contribuții la creșterea gradului de informare a consumatorilor și/sau altor părți interesate, precum și la promovarea piețelor financiare nebankare supravegheate.

- Rapoarte de stabilitate a piețelor financiare nebankare
- Rapoarte lunare de monitorizare a tendințelor pe piețele financiare nebankare (în limba română și engleză) - ASF MONTHLY MARKET REPORT
- Rapoarte lunare privind tendințele piețelor financiare nebankare – “spin-off”
- Rapoarte săptămânale privind riscurile și tendințele pe piețele financiare locale și internaționale - ASF WEEKLY MONITOR
- Rapoarte zilnice – MORNING CALL
- Rapoarte trimestriale privind evoluția pieței de asigurări din România
- Rapoarte trimestriale privind evoluția pieței de capital din România
- Rapoarte trimestriale privind evoluția pieței pensiilor private din România
- Raportul Anual al ASF aferent anului 2021
- Contribuții din perspectiva principalelor evoluții și riscuri la adresa piețelor financiare nebankare pentru realizarea raportului anual al Comitetului Național pentru Supravegherea Macroprudențială aferent anului 2022
- Ediții de Monthly Research Report indexate în platforma Refinitiv și transmise către Bloomberg

Realizarea unui raport de stabilitate financiară este aliniată practicilor la nivel național din multe state membre ale Uniunii Europene care au o arhitectură instituțională privind supravegherea micro și macroprudențială a sistemului financiar similară celei existente în România. **Raportul privind stabilitatea piețelor financiare nebancare** este o analiză amplă a contextului macroeconomic și financiar local și internațional, în perspectiva evoluției pe termen lung a sectorului financiar nebanca din România, a stabilității pieței pensiilor private, a stabilității pieței instrumentelor și investițiilor financiare, a stabilității pieței asigurărilor, a interconectării pe piețele financiare nebancare și a politicilor macroprudențiale. Acesta contribuie la politica de comunicare instituțională a ASF și la consolidarea imaginii Autorității în domeniul politicii macroprudențiale, stabilității financiare și dezvoltării sustenabile a piețelor pe care le supraveghează. Totodată, raportul

fructifică experiența acumulată, metodologiile dezvoltate și practica ASF din ultimii ani în zona de analiză a tendințelor, riscurilor și vulnerabilităților.

Raportul de evoluție a piețelor financiare nebancare în limba română și engleză este publicat lunar de către Autoritate cu scopul de a crește notorietatea, vizibilitatea și transparența pe plan internațional, concomitent cu atractivitatea piețelor financiare din România. Similar acestui raport, însă cu o frecvență mai mare, ASF publică **rapoarte săptămânale (ASF WEEKLY MONITOR)** ce conțin o radiografie a evoluțiilor indicatorilor financiari, tendințele și riscurile înregistrate pe piețele financiare în intervalul săptămânii analizate, precum și opinii asupra evenimentelor importante din sectorul economic. Un raport zilnic al instituției, ce conține informații de interes din sfera financiară îl reprezintă raportul **Morning Call**.

Raportul privind evoluția pieței pensiilor private surprinde statisticile aferente sistemului de pensii private din România, atât pentru fondurile de pensii administrate privat, cât și pentru fondurile de pensii facultative: valoarea activelor nete și totale, numărul de participanți, contribuțiile virate la fondurile de pensii, plata activului net în caz de pensionare, invaliditate sau deces, structura investițională și rate de rentabilitate. **Raportul privind evoluția pieței de capital** prezintă tabloul general al acestui sector pentru trimestrul aferent: piața primară, statistici emitenți, noi emisiuni de instrumente financiare și alte evenimente corporative); piața secundară (evoluția BVB), intermediarii și organisme de plasament colectiv. **Raportul privind evoluția pieței de asigurări** prezintă principalii indicatori ai pieței asigurărilor: societăți de asigurare

(primele brute subscrise, contractele de asigurare, indemnizațiile brute plătite, rata daunei și a cheltuielilor, rezervele tehnice, lichiditatea societăților de asigurare/reasigurare, date statistice sub regimul Solvabilitate II, asigurările de locuințe, piața RCA etc.), sucursalele (prime brute subscrise, indemnizațiile brute plătite) și brokerii de asigurare/reasigurare (activitatea de intermediere în asigurări, veniturile obținute din activitatea de intermediere în asigurări).

Rapoartele periodice publicate pe site-ul ASF li se alătură o serie de analize periodice de informare, cu frecvență zilnică, săptămânală, lunară, trimestrială și semestrială. Rapoartele zilnice și săptămânale sunt distribuite intern, dar sunt transmise și altor instituții publice cu interes strategic.

Măsuri de monitorizare întreprinse în contextul Avertismentului nr. 7/22.09.2022 al Consiliului European pentru risc sistemic (ESRB – European Systemic Risk Board)

În anul 2022, Autoritatea de Supraveghere Financiară a emis o serie de recomandări care au vizat activități și măsuri pentru gestionarea/atenuarea riscurilor care pot afecta stabilitatea financiară a pieței de instrumente financiare, a pieței asigurărilor-reasigurărilor sau a sistemului de pensii private în cazul producerii unor scenarii de risc sever, adresate participanților pe piețele financiare nebankare aflate sub supravegherea ASF.

Având în vedere contextul geopolitic și perspectivele macroeconomice generate de creșterea prețurilor la energie, creșterea inflației și a ratei de dobândă, coroborate cu înăsprirea condițiilor de finanțare, precum și creșterea riscurilor determinate de amenințarea cibernetică, a fost identificată posibilitatea manifestării unor riscuri severe și ale căror potențiale consecințe ar fi putut conduce la afectarea stabilității financiare a piețelor financiare non-bancare. Totodată, alerte similare au fost primite și din partea organismelor europene de resort care, la rândul lor, au avertizat autoritățile relevante la nivel european cu privire la vulnerabilitățile identificate la nivelul sistemului financiar.

În acest context, Autoritatea de Supraveghere Financiară a dezvoltat "Planul de gestionare și atenuare a unor riscuri generate de evenimente majore, incidente extreme sau situații defavorabile care pot afecta stabilitatea financiară a piețelor financiare nebankare", strategie care să permită Autorității, în cazul materializării unei situații de criză, să coordoneze și să controleze orice situații urgente, să își maximizeze șansele de reușită în gestionarea acestora și să reducă riscurile care s-ar putea manifesta la nivelul piețelor supravegheate, în

condiții de protejare a intereselor consumatorilor de produse financiare non-bancare.

Astfel, pentru o gestionare cât mai eficientă a unor situații de criză, în cuprinsul acestui plan au fost avute în vedere mai multe etape posibile ale unui scenariu de criză, fiind stabilite atât măsuri preventive, cât și măsuri de intervenție directă, atât cu caracter general piețelor financiare nebankare supravegheate, cât și cu caracter specific fiecăreia dintre acestea.

Aspectele vizate de aceste măsuri sunt reprezentate în principal de următoarele, fără însă ca lista să fie exhaustivă:

- monitorizarea atentă a piețelor;
- adoptarea unor limite prudențiale superioare în privința lichidității și solvabilității companiilor;
- gestionarea eficientă a mecanismelor de management al lichidității;
- intensificarea dialogului între participanții pe cele trei piețe supravegheate și Autoritate, în vederea unei cooperări eficiente cu scopul soluționării spețelor intervenite;
- aplicarea unor planuri eficiente de continuitate a afacerii.

De asemenea, ASF a comunicat participanților la piețele financiare non-bancare supravegheate, prin publicarea pe website-ul propriu, atât alertele primite din partea organismelor internaționale în acest sens, cât și o serie de recomandări adresate entităților reglementate și supravegheate în vederea promovării unei conduite prudente, orientată către monitorizarea și evaluarea în permanență a situației macroeconomice și a efectelor acesteia asupra indicatorilor prudențiali și ai funcționării, în ansamblu, a societăților.

2.3. Prevenirea și diminuarea riscului cibernetic în scopul asigurării stabilității sistemului financiar nebancar

Prin **Norma nr. 4/2018**, au fost stabilite o serie de cerințe ce sunt adresate entităților autorizate/avizate/înregistrate, reglementate și/sau supravegheate de către ASF cu scopul de a identifica, preveni și reduce impactul potențial negativ al riscurilor operaționale generate de utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor la nivel de oameni, procese, sisteme și mediu extern, inclusiv pentru fapte ce țin de criminalitatea informatică.

De asemenea, norma reglementează activitățile și operațiunile pentru evaluarea, supravegherea și controlul riscurilor operaționale generate

de utilizarea sistemelor informatice, precum și gestionarea riscurilor privind securitatea sistemelor informatice importante în vederea asigurării securității informatice a entităților.

Conform prevederilor acestei norme, entitățile sunt încadrate în patru categorii de risc, fiecare dintre acestea având stabilite activități obligatorii de evaluare a riscurilor operaționale generate de sistemele informatice, periodicitatea misiunilor de audit IT fiind cuprinsă între 1-4 ani în funcție de categoria de risc în care se încadrează entitățile supravegheate potrivit normei anterior menționate.

Distribuția entităților supravegheate de ASF în fiecare categorie de risc în anul 2022 a fost următoarea:

1. Categoria „risc major”:

- 1 operator de piață;
- 1 depozitar central;
- 1 intermediar, administrator al unui sistem organizat e tranzacționare (SOT)/ sistem multilateral de tranzacționare (SMT);
- 3 entități care desfășoară activitate de depozitare a activelor cu o valoare mai mare de 250 milioane euro echivalent în lei;
- Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România;
- 3 administratori de fonduri de pensii private și 1 administrator de fonduri de pensii facultative.

2. Categoria „risc important”:

- 15 intermediari care folosesc facilități de tranzacționare prin internet (ADP/AS) - platforme de preluare și transmitere a ordinelor clienților;
- 2 intermediari care au calitatea de market maker și/sau furnizor de lichiditate;
- o entitate care desfășoară activitate de depozitare a activelor cu o valoare mai mică de 250 milioane euro echivalent în lei;
- 26 de societăți de asigurare și reasigurare;
- 4 administratori de fonduri de pensii private și 1 administrator de fonduri de pensii facultative.

3. Categoria „risc mediu”:

- 9 societăți de administrare a investițiilor (SAI), administratori de fonduri de investiții alternative (AFIA) care dețin active nete în portofoliu/administrate în valoare totală, cumulată pentru toate fondurile administrate, de peste 250 milioane euro, echivalent lei;
- 1 intermediar care prestează servicii conexe de păstrare în siguranță și administrare a instrumentelor financiare în contul clienților, inclusiv custodia și servicii în legătură cu aceasta, cum ar fi administrarea fondurilor sau garanțiilor;
- Fondul de Compensare a Investitorilor;
- Fondul de Garantare a Asiguraților;
- Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private;
- 1 administrator de fonduri de pensii facultative.

4. Categoria „risc scăzut”:

- 14 societăți de administrare a investițiilor (SAI), administratori de fonduri de investiții alternative (AFIA) - care dețin active nete în portofoliu/administrate în valoare totală, cumulată pentru toate fondurile administrate, de până la 250 milioane euro, echivalent lei;
- 269 intermediari care desfășoară activitate de distribuție a produselor de asigurare și reasigurare.

2.4. Inovația financiară

Inovația financiară reprezintă baza dezvoltării unor noi tipuri de produse și servicii în sectorul financiar care vin să completeze, dar și să concureze cu variantele "tradiționale" ale produselor și serviciilor din cadrul celor trei piețe reglementate și supravegheate de ASF. Noile metode folosite în procesul de subscriere a primelor pentru asigurare sau în procesul de instrumentare a daunelor, precum și în mobilizarea și plasarea fondurilor bănești sunt de fapt rezultate ale inovației financiare și reprezintă alternative mai eficiente din punct de vedere al timpului și resurselor folosite. Inovația financiară aduce cu sine premisa dezvoltării, dar și posibilitatea materializării unor riscuri pe care autoritățile competente, dar și entitățile trebuie să le gestioneze și să le diminueze.

Pentru a încuraja inovația, dezvoltarea și implementarea de noi soluții și produse în cadrul celor trei piețe reglementate și supravegheate de ASF, la nivelul Autorității au fost constituite FinTech Hub și InsurTech Hub, două proiecte ale Autorității care pun laolaltă cei mai importanți actori din piețele financiare din România și asigură cadrul instituțional necesar colaborării, în vederea susținerii dezvoltării mediului insurtech și fintech din România. Astfel, la nivelul ASF se asigură coordonarea și dezvoltarea spațiului dedicat inovațiilor tehnologice în domeniul financiar nebanca, prin organizarea și administrarea activității în cadrul FinTech Hub și InsurTech Hub.

Activitatea derulată în cadrul FinTech Hub/InsurTech Hub s-a concentrat pe organizarea

de reuniuni și discuții cu entitățile/persoanele care au transmis solicitări prin intermediul hub-urilor, pe diverse teme cu incidență asupra activității Autorității. În paralel, au fost organizate evenimentele semestriale dedicate membrilor și partenerilor InsurTech Hub. La aceste evenimente se discută subiecte de interes pentru piețe și au loc prezentări atât din partea Autorității, cât și din partea partenerilor, cuprinzând cele mai recente evoluții la nivelul legislației europene și cu privire la soluții fintech identificate în practică. Ultimul eveniment din cadrul InsurTech Hub a fost organizat la sediul ASE, unde au participat membrii Asociației române de FinTech, dar și reprezentanți ai asociațiilor profesionale din piața asigurărilor și reprezentanți ai unor societăți de asigurare/intermediari în asigurări. În acest context, ASF a oferit contribuții la elaborarea primului raport care analizează piața fintech din România, elaborat de la nivelul Academiei de Studii Economice, în parteneriat cu Asociația Fintech din România.

Totodată, ASF menține deschise canalele de comunicare în vederea stimulării dezvoltării în domeniul financiar și oferă îndrumare celor care solicită acest lucru, în vederea găsirii unui numitor comun în raport cu cadrul de reglementare actual, în sensul sprijinirii dezvoltării tehnologice. Astfel, o bună parte din modificările legislative survenite în anul 2022 au susținut această nouă realitate, ASF continuând și în perioada următoare să adapteze și actualizeze cadrul legislativ actual și procedurile interne, pentru a ține pasul cu rapiditatea dezvoltărilor în domeniul inovației financiare.

2.5. Integrarea riscurilor de sustenabilitate

Pe parcursul anului 2022, ASF a avut în vedere integrarea riscurilor de sustenabilitate în procesul de supraveghere a riscurilor de la nivelul entităților supravegheate. Integrarea riscurilor de sustenabilitate în procesul de supraveghere a riscurilor de la nivelul entităților supravegheate reprezintă un pas important în direcția consolidării unei supravegheri convergente, bazată pe riscuri și axată pe rezultate. Riscurile de durabilitate pot reprezenta un risc distinct la nivelul entităților supravegheate, dar pot reprezenta totodată, și factori cu potențial de accentuare asupra celorlalte tipuri de riscuri, cum ar fi, fără a se limita la, riscuri de piață, riscuri operaționale, riscuri de lichiditate sau riscuri de contrapartidă.

Obligația integrării riscurilor de sustenabilitate în procedurile și procesele elaborate în scopul gestionării riscurilor de la nivelul fondurilor administrate, precum și în cele avute în vedere în cadrul structurii generale de guvernanță, prevăzută în Regulamentul (UE) 2021/1255 (care modifică Regulamentul delegat (UE) nr. 231/2013 în ceea ce privește riscurile de sustenabilitate și factorii de sustenabilitate care trebuie luați în considerare de către administratorii de fonduri de investiții alternative) și în Directiva (UE) 2021/1270 (de modificare a Directivei 2010/43/UE în ceea ce privește riscurile de durabilitate și factorii de durabilitate care trebuie luați în considerare pentru organismele de investiții colective în valori mobiliare), a intrat în vigoare la 1 August 2022.

În acest sens, au fost efectuate demersurile necesare elaborării unor noi procese de identificare, evaluare și monitorizare a factorilor de risc ESG care pot afecta activitatea și performanța entităților supravegheate, pentru

a spori supravegherea bazată pe risc și pentru a promova protecția investitorilor.

În contextul creșterii conștientizării și al apetitului investitorilor pentru produse financiare sustenabile, ASF a emis în 2022 o serie de recomandări și bune practici pentru a facilita integrarea riscurilor de sustenabilitate în sistemul de management al riscurilor entităților reglementate cuprinse în art. 2 din Regulamentul (UE) 2019/2088.

Pe piața de capital, în baza informațiilor raportate, a rezultat faptul că o parte din entitățile supravegheate au demarat procese de implementare a unei înțelegeri adecvate a riscurilor de sustenabilitate care se pot materializa asupra activității desfășurate, ținând cont de natura, dimensiunea și complexitatea activităților desfășurate. Totuși, este de menționat faptul că, în cazul administratorilor de fonduri de investiții, un număr semnificativ de entități, reprezentând peste 20% din numărul total de respondenți, au raportat că nu au întreprins demersuri în acest sens, apreciind faptul că introducerea unui nou parametru în alegerea investițiilor, specific riscurilor de durabilitate, nu se justifică în contextul actual. Totodată, puțin peste jumătate din administratori integrează riscurile de sustenabilitate în cadrul proceselor interne de administrare a riscurilor care se pot materializa la nivelul fondurilor de investiții, calculând un scoring al riscurilor de durabilitate la nivel de emitent, care este ponderat cu deținerea fiecărui emitent în activul fondurilor, în scopul determinării nivelului de risc general de durabilitate la nivelul fiecărui fond. În piața asigurărilor, majoritatea societăților și a intermediarilor nu tratează riscul climatic

ca pe un risc separat ci ca factor care influențează riscurile deja identificate și gestionate (riscul de piață, riscul de credit, riscul de subscriere, riscul de afaceri, riscul operațional, riscul reputațional, riscul de lichiditate, riscul strategic). Cele mai multe societăți de asigurare iau în calcul revizuirea politicilor interne și au inclus deja aspecte de sustenabilitate în planurile de afaceri, precum și riscurile de sustenabilitate în politicile create de risc. Șase societăți susțin că au implementat politici de guvernanță climatică, iar restul au în vedere pe viitor. O singură societate a raportat că urmează să facă analize de impact privind riscurile climatice în cadrul funcției actuale.

Pe piața pensiilor private, majoritatea administratorilor au implementat politici de guvernanță climatică și au inclus riscurile de sustenabilitate în procesele și politicile interne. Totodată, toți administratorii au făcut demersuri pentru creșterea transparenței și publicarea informațiilor referitoare la sustenabilitate pe site-urile lor iar unii dintre aceștia au apreciat că riscurile climatice pot conduce la accentuarea altor tipuri de riscuri.

ASF acordă o atenție deosebită rolului finanțării durabile în sectorul serviciilor financiare, atât prin acțiunile legate de integrarea riscurilor de sustenabilitate în procesul de supraveghere a riscurilor de la nivelul entităților supravegheate, cât și prin implementarea cerințelor legale care creează cadrul necesar pentru derularea finanțării sustenabile. ASF participă, prin experți desemnați, atât în cadrul Comitetului ESMA privind Sustenabilitatea (ESMA SSC – Sustainability Standing Committee), cât și în cadrul Grupului NGFS (Network for greening the financial system).

2.6. Mecanismul de rezoluție a societăților de asigurare și a firmelor de investiții

Activități referitoare la planificarea rezoluției asigurătorilor și a societăților de servicii de investiții financiare

Autoritatea de Supraveghere Financiară este Autoritate de rezoluție potrivit prevederilor Legii nr. 246/2015 privind redresarea și rezoluția asigurătorilor și ale Legii nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar. Următoarele categorii de entități se află sub Autoritatea ASF, în calitate de Autoritate de rezoluție:

- societățile de asigurare, persoane juridice române, autorizate de ASF potrivit Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare;
- firmele de investiții, persoane juridice române (societățile de servicii de investiții financiare care sunt supuse unei cerințe de

capital inițial reprezentând echivalentul în lei a minimum 730.000 euro);

- sucursalele din România ale firmelor de investiții din state terțe;
- filialele unei firme de investiții sau ale unei societăți financiare holding/societăți financiare holding mixtă care nu includ și o instituție de credit și care fac parte dintr-un grup supus supravegherii pe bază consolidată (art. 1 alin. (1) lit. b), c) sau d) din Legea nr. 312/2015).

Activitățile desfășurate de Autoritatea de Supraveghere Financiară în 2022 s-au concentrat pe identificarea societăților care îndeplinesc cerințele legale privind planificarea redresării și a rezoluției, precum și pe elaborarea și actualizarea planurilor de rezoluție.

Societățile de asigurare supuse regimului de planificare a redresării și rezoluției

Societățile de asigurare care dețin o pondere semnificativă în sistemul național de asigurări și, în acest fel, sunt supuse prevederilor planificării redresării și rezoluției, sunt identificate în baza prevederilor art. 3 din Legea nr. 246/2015, pe baza următoarelor criterii:

- a. valoarea rezervelor tehnice brute ale asigurătorului să depășească 5% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute la nivel de piață;
- b. să dețină o cotă de piață de cel puțin 5%, astfel:
  - pentru asigurările de viață, prin raportarea valorii rezervelor tehnice brute ale societății la totalul rezervelor tehnice brute ale tuturor societăților care subscriu asigurări de viață;
  - pentru asigurările generale, prin raportarea valorii primelor brute subscrise ale societății, directe și din acceptări în reasigurare, la valoarea totală a primelor

brute subscrise, directe și din acceptări în reasigurare, ale tuturor societăților care subscriu asigurări generale.

În anul 2022, au fost identificate societățile de asigurare pe baza rezultatelor financiare ale exercițiului financiar din anul anterior. Astfel, au fost identificate nouă societăți de asigurare cu pondere semnificativă în sistemul național de asigurări. Pentru cele nouă societăți au fost actualizate/întocmite planuri de rezoluție, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Precizăm totodată că în urma evaluărilor efectuate de ASF s-a constatat faptul că, pentru toate societățile de asigurare care aveau un portofoliu format preponderent din asigurări RCA, iar majoritatea polițelor de asigurare aveau o perioadă de valabilitate mai mică de 6 luni, nu este fezabilă și credibilă aplicarea niciunui instrument de rezoluție prevăzut de Legea nr. 246/2015, în eventualitatea în care Societatea ar intra în dificultate majoră.

Societățile de servicii de investiții financiare supuse regimului de planificare a redresării și rezoluției

Firmele de investiții (societățile de servicii de investiții financiare) care dețin o pondere semnificativă în sistemul național și, în acest fel, sunt supuse prevederilor planificării redresării și rezoluției prevăzute în Legea nr. 312/2015, sunt identificate în conformitate cu prevederile art. 9 alin.(2) pe baza îndeplinirii oricăruia din următoarele criterii:

- valoarea totală a activelor sale depășește 30 miliarde euro;
- ponderea activelor totale în produsul intern brut al României depășește 20%, cu excepția cazului în care valoarea activelor totale este sub 5 miliarde euro.

Raportat la tipurile de entități pentru care ASF îndeplinește funcția de Autoritate de rezoluție, la data de 31.12.2022 situația înregistrată se prezenta astfel:

- au fost înregistrate nouă societăți de servicii de investiții financiare, din categoria

societăților de servicii de investiții financiare autorizate să presteze servicii și activități de investiții financiare, care sunt supuse unei cerințe de capital inițial reprezentând echivalentul în lei a 730.000 euro;

- nu au existat sucursale în România ale firmelor de investiții din state terțe și nici grupuri supuse supravegherii pe bază consolidată, ale căror societăți-mamă să fie o firmă de investiții sau care, în cazul în care societatea-mamă este o societate financiară holding sau o societate financiară holding mixtă, nu includ și o instituție de credit.

În urma analizelor efectuate la nivelul ASF, s-a constatat că, nicio societate de servicii de investiții financiare nu deține o pondere semnificativă în sistemul financiar național având în vedere nivelul scăzut al activelor gestionate de acestea și ponderea nesemnificativă în produsul intern brut al României.

Propunerea de DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția întreprinderilor de asigurare și de reasigurare (IRR)

În prezent, mecanismele de redresare și rezoluție din domeniul asigurărilor sunt decise doar la niveluri naționale, fiind instituite în doar trei state membre.

Constatând necesitatea reglementării și stabilirii unor reguli unitare privind rezoluția asiguratorilor, în cursul anului 2022, au avut loc, la nivel de experți, întâlnirile grupului de lucru al Consiliului Uniunii Europene pentru analiza propunerii de directivă IRRD. Președinția Cehă a Consiliului UE a decis ca din luna decembrie 2022, propunerea de directivă IRRD să treacă la un nivel de dezbateră superior – nivel de Atașați și apoi COREPER, urmând ca în cursul anul 2023 să intre în trilog, alături de Comisia Europeană și de Parlamentul European.

Prin propunerea de directivă se urmărește armonizarea legislațiilor naționale în domeniul redresării și rezoluției asiguratorilor sau se

introduce, dacă acesta nu există încă, un cadru legislativ în acest sens, în măsura minimă necesară pentru a se asigura că statele membre dispun de aceleași instrumente și proceduri pentru abordarea situațiilor de intrare în dificultate ale asiguratorilor.

Propunerea de Directivă a fost elaborată în deplină coerență cu cadrul Solvabilitate II, în special cu principiile de intervenție asupra asiguratorilor în cazul deteriorării condițiilor financiare și cu măsurile de redresare deja disponibile.

De asemenea, propunerea de directivă conferă, autorităților de supraveghere, competența de a impune măsuri preventive asiguratorilor în cazul deteriorării pozițiilor financiare sau al încălcării cerințelor de reglementare, pentru a se evita agravarea problemelor încă din primele etape ale deteriorării.

03

SUPRAVEGHEREA MICROPRUDENTIALĂ A SISTEMULUI FINANCIAR NEBANCAR

3.1. Supravegherea integrată

Conform prerogativelor stabilite prin OUG nr.93/2012, Autoritatea de Supraveghere Financiară contribuie la consolidarea unui cadru integrat privind funcționarea, stabilitatea și integritatea pieței de capital, pieței asigurărilor-reasigurărilor și a pieței pensiilor private, astfel încât interesele consumatorilor și beneficiarilor de produse financiare nebancare să fie protejate.

Prin activitatea de supraveghere integrată desfășurată în cadrul ASF se asigură consolidarea cadrului integrat de supraveghere a piețelor supravegheate și reglementate, prin utilizarea unor mecanisme specifice, dezvoltate intern, orientate către detectarea elementelor care excedează supravegherii sectoriale și care ar putea rezulta din abordarea integrată a analizei asupra activității desfășurate de filialele aceluiași grup.

În acest scop sunt efectuate analize detaliate pentru:

- Identificarea entităților autorizate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară care desfășoară, direct sau prin intermediul unei filiale, activități în mai multe sectoare de supraveghere financiară.

Activitatea de supraveghere integrată desfășurată în privința acestor filiale este complementară celei realizate la nivelul sectoarelor de supraveghere financiare și presupune o analiză pornind de la cunoașterea valorilor indicatorilor consacrați de supraveghere pentru fiecare dintre filiale (exemplu: lichiditate, solvabilitate etc.), în scopul realizării unei abordări consolidate, la nivelul filialelor aceluiași grup. În urma analizelor realizate, având drept referință anul 2022, s-a

constatat existența a 7 grupuri financiare ale căror filiale activează în mai multe sectoare supravegheate de către ASF, însumând un total de 17 societăți, în privința cărora s-a stabilit cuprinderea în sfera activității de supraveghere integrate, rezultatele fiind ulterior valorificate în cadrul supravegherii sectoriale.

- Identificarea entităților reglementate de Autoritatea de Supraveghere Financiară care ar putea aparține unui conglomerat financiar

Potrivit Ordonanței de Urgență nr. 98/2006 privind supravegherea suplimentară a instituțiilor de credit, a societăților de asigurare și/sau de reasigurare, a societăților de servicii de investiții financiare și a societăților de administrare a investițiilor dintr-un conglomerat financiar, Autoritatea de Supraveghere Financiară efectuează anual o analiză cu scopul identificării, pe baza anumitor criterii definite de lege, a oricărei entități reglementate de ASF care ar putea face parte dintr-un grup sau subgrup aparținând unui conglomerat financiar.

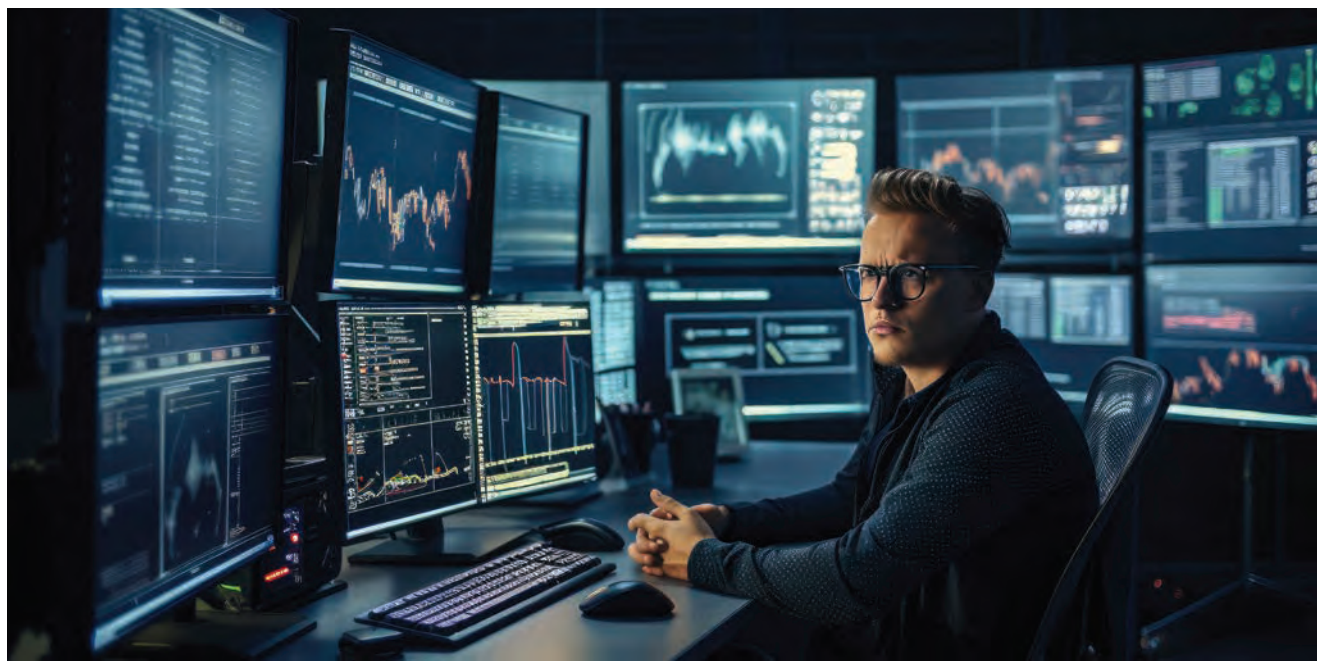
În urma analizei realizate supravegherea suplimentară a unui conglomerat financiar care are drept lider o entitate financiară din Uniunea

Europeană, este asigurată de Autoritatea competentă care a autorizat acea entitate, aceasta urmând a aplica un set de cerințe de supraveghere suplimentară a conglomeratului, celelalte autorități de supraveghere ale entităților financiare care aparțin conglomeratului urmând a oferi contribuții în cadrul acestui proces.

Pentru acest exercițiu anual sunt utilizate informații și date financiare aferente procesului individual de supraveghere, cât și informații existente la nivelul autorităților europene de supraveghere a piețelor financiare non-bancare, fiind realizate testări specifice pentru determinarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate pentru ca un grup de entități să poată fi considerat conglomerat financiar.

Concluziile acestui proces anual de mapare pentru anul 2022 au relevat faptul că entitățile autorizate și reglementate de ASF nu sunt societăți mamă pentru entități financiare care ar putea aparține unui conglomerat financiar, excluzându-se astfel posibila calitate de Autoritate coordonatoare a ASF în sensul supravegherii unui conglomerat financiar.

3.2. Supravegherea sectorului instrumente și investiții financiare

Activitatea de supraveghere pe piața de capital s-a desfășurat în contextul unor volatilități crescute în prima parte a anului 2022, ca urmare a conflictului dintre Federația Rusă și Ucraina, succedate de perspective economice din ce în ce mai incerte, coroborate cu creșteri ale ratei inflației și ale ratelor dobânzilor, care au afișat un trend ascendent persistent până la sfârșitul anului.

În concordanță cu acțiunile întreprinse la nivelul Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA), în eventualitatea dispunerii unor măsuri pentru menținerea stabilității pieței locale, au fost sporite măsurile de monitorizare a riscurilor care se pot materializa la nivelul entităților supravegheate. Arătăm în acest sens faptul că ASF participă în cadrul comitetelor și grupurilor de lucru din cadrul ESMA, fiind în permanență în contact cu situațiile intervenite, măsurile adoptate și instrumentele de supraveghere dezvoltate și practicate în alte state membre, urmărindu-se astfel o abordare

unitară a practicilor de supraveghere.

Astfel, în cursul anului 2022, ASF a continuat demersurile susținute în vederea aplicării principiilor europene de convergență în supraveghere, prin alinierea modului de supraveghere la cele mai bune practici, menite să asigure funcționarea activității în parametri normali, stabilitatea financiară a pieței de capital și protecția investitorilor.

Pentru consolidarea activității de supraveghere, în cursul anului 2022 au fost întreprinse acțiuni atât din perspectivă prudențială, cât și din perspectiva verificării conduitei, în ambele cazuri abordarea fiind orientată către riscuri.

Complementar activităților de supraveghere continuă/control permanent (off-site), entitățile reglementate de ASF sunt supuse controlului periodic (on-site), conform unui plan anual integrat, respectiv unor controale inopinate, în situațiile în care se identifică riscuri care implică adoptarea cu celeritate a unor măsuri.

Potrivit Registrului entităților din sectorul instrumentelor și investițiilor financiare, în cursul anului 2022 au intrat în sfera supravegherii un număr total de 195 entități după cum urmează:

- ▶ 19 societăți de servicii de investiții financiare
- ▶ 7 sucursale ale firmelor de investiții din state membre UE
- ▶ 3 sucursale ale instituțiilor de credit din state membre UE
- ▶ 10 consultanți de investiții, dintre care 7 persoane fizice și 3 persoane juridice
- ▶ 26 administratori de investiții de tip SAI/AFIA, din care:
  - 9 entități au dublă calitate de SAI și AFIA autorizat sau AFIA înregistrat ;
  - 6 au doar calitatea de SAI ,
  - 6 au doar calitatea de AFIA autorizat ;
  - 5 au doar calitatea de AFIA înregistrat , 4 neavând, la data prezentului raport, în administrare fonduri alternative autorizate la nivelul ASF;
- ▶ 123 organisme de plasament colectiv din care:
  - 88 de OPCVM-uri de tip contractual (fonduri deschise de investiții - FDI) și
  - 35 de AOPC/FIA de tip contractual sau societăți (de investiții), din care:
    - 28 de AOPC/FIA sunt înființate ca fonduri de investiții (pe bază contractuală). Dintre acestea, unitățile de fond emise de FOA, STK EMERGENT și BET FI INDEX sunt tranzacționate pe piața principală sau SMT Aero, administrate de BVB.
    - 7 AOPC/FIA sunt înființate ca societăți de investiții (prin act constitutiv), acțiunile emise de către șase dintre acestea fiind admise la tranzacționare pe piața principală a BVB.
- ▶ 4 instituții de credit care îndeplinesc funcția de depozitar al fondurilor de investiții autorizate de către ASF;
- ▶ 3 instituții piață: Bursa de Valori București, Depozitarul Central, Fondul de Compensare a Investitorilor.

3.2.1. Supravegherea prudențială la nivelul pieței de capital

Supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare

Pe fondul incertitudinilor apărute în anul 2022, care au indus o volatilitate ridicată a pieței de capital, ASF și-a concentrat activitatea de supraveghere prudențială a SSIF pe o serie de activități întreprinse pentru a se asigura menținerea stabilității financiare a respectivelor entități:

- ▶ Solicitarea efectuării unor teste de stres tuturor societăților cu capital minim autorizat de 730.000 euro, care aveau obligația să realizeze o evaluare generală a sensibilității activității la impactul factorilor de stres aplicabili la următoarele categorii de riscuri:
  - riscul aferent portofoliului de tranzacționare;
  - riscul de credit / contrapartidă;
  - riscul de lichiditate;
  - riscul operațional aferent securității cibernetice.
- ▶ Simulări privind impactul evoluției veniturilor din diverse linii de activitate asupra indicatorilor prudențiali. Pentru evaluarea stabilității financiare a fiecărei societăți și identificarea vulnerabilităților în situații de criză, a fost necesară analizarea tipurilor de active pe care le deține fiecare entitate și influența volatilității pieței asupra unor surse de venit. Astfel, au fost dezvoltate 3 scenarii de criză (ajustări care au pornit de la 15% până la 50% a valorii instrumentelor financiare și a tranzacțiilor intermediare de societăți) prin care s-a estimat evoluția negativă a tranzacțiilor derulate pe BVB atât în ceea ce privește lichiditatea cât și evoluția negativă a prețurilor de referință.
- ▶ Încadrarea în clase de risc a societăților de servicii de investiții financiare;
- ▶ Implementarea noului regim prudențial, odată cu publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 737 din 22.07.2022 a Legii nr. 236 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare.

Supravegherea prudențială a organismelor de plasament colectiv

Activitatea de supraveghere pe acest segment a fost adaptată atât contextului geopolitic, cât și evoluțiilor ulterioare de pe piețele financiare de pe parcursul anului 2022 (majorarea ratelor de dobândă de pe piața locală, normalizarea ratelor de politică monetară din zona euro, accelerarea creșterii ratei anuale a inflației pe plan local și global, ș.a.). Tensiunile apărute pe piețele financiare au generat, în special în primele săptămâni de la declanșarea crizei, o presiune semnificativă asupra lichidității fondurilor de investiții, determinată de comportamentul investitorilor, concretizat prin solicitări substanțiale de răscumpărare.

Astfel, **pe tot parcursul anului 2022, ASF a monitorizat și evaluat cu frecvență ridicată, riscurile care se pot materializa asupra pieței fondurilor de investiții, cu impact asupra lichidității, precum și a valorii deținerilor acestora.**

ASF a analizat mecanismele de administrare a lichidității din prospectele fondurilor de investiții, asigurându-se că acestea sunt stabilite în mod prudent și produc efecte în sensul gestionării lichidității în situații extreme. În pofida presiunii pe lichiditatea fondurilor din primul trimestru al anului 2022,

pieța OPC a fost rezilientă și niciunul dintre fondurile supravegheate nu a activat mecanisme de limitare sau suspendare a răscumpărării unităților de fond de către investitori, solicitările de răscumpărare ale investitorilor fiind onorate conform termenelor legale.

În exercitarea componentei de prudențialitate, ASF a desfășurat activitățile legate de managementul riscului la nivelul pieței fondurilor de investiții în paralel cu evaluarea cerințelor prudențiale și stabilității financiare a societăților de administrare și implicit a portofoliilor administrate.

Specific, activitatea de supraveghere a entităților din segmentul OPC pe parcursul anului 2022 a vizat:

- ▶ prelucrarea, centralizarea și analiza raportărilor transmise de către entitățile reglementate;
- ▶ realizarea de analize generale lunare cu privire la riscurile și vulnerabilitățile existente la nivelul OPC, fiind astfel avute în atenție:
  - riscul de lichiditate, respectiv monitorizarea operațiunilor de subscriere și răscumpărare ale fondurilor de investiții;
  - riscul de piață, materializat prin volatilitatea VUAN;
  - riscul de contagiune sau riscul sistemic, având în vedere legăturile complexe de pe piețele financiare, în care organismele de plasament colectiv sunt parte.
- ▶ realizarea de analize punctuale privind administrarea riscului la nivelul fondurilor de investiții aflate sub supraveghere;
- ▶ monitorizarea lichidității pieței OPC și întreprinderea următoarelor acțiuni, având în vedere contextul geopolitic, precum și evoluțiile de pe piețele financiare pe parcursul anului 2022:
  - analiză a impactului măsurilor restrictive impuse de către Uniunea Europeană Federației Ruse asupra portofoliilor fondurilor de investiții supravegheate;
  - analiză, cu frecvență săptămânală, a situației privind cererile de subscrieri și răscumpărări primite de OPC, în corelație cu lichiditatea portofoliilor administrate și diversitatea bazei de investitori. În baza acestor raportări ASF a urmărit profilul de lichiditate al fondurilor de investiții și modificările de structură ale portofoliilor în condițiile de stres generate de solicitările semnificative de răscumpărare. **Această abordare a fost una proactivă (de tip early warning system), bazată pe identificarea timpurie a potențialelor dificultăți de lichiditate la nivelul fiecărui fond de investiții.**
  - monitorizarea, cu frecvență zilnică, a impactului situației create de contextul internațional la nivelul fondurilor de investiții sub forma utilizării de către acestea a instrumentelor de administrare a lichidității și a activării mecanismelor de limitare sau suspendare a răscumpărării unităților de fond pentru fondurile administrate (primirea de notificări de la administratori);
  - lansarea unui studiu privind instrumentele REPO din portofoliile fondurilor administrate de către societățile de administrare a investițiilor aparținând grupurilor bancare de pe piața locală și elaborarea unei analize comparative privind contrapărțile și dobânzile aplicate în cazul acestor tranzacții;
  - elaborarea de analize privind structura portofoliului de obligațiuni de la nivelul OPC și nivelul indicatorului de sensibilitate la rata dobânzii a fondurilor de obligațiuni, în contextul creșterii ratei de politică monetară a BNR. În acest caz, ASF a constatat faptul că societățile supravegheate au operat recalibrări la nivelul fondurilor astfel încât situația macroeconomică actuală să nu aibă un impact sporit asupra fondurilor de obligațiuni;
  - analiză privind respectarea cerințelor

prudențiale de către administratorii de fonduri de investiții – adecvarea capitalului SAI/AFIA și analiza naturii și a evoluției cheltuielilor administratorilor de fonduri de investiții;

- analiză privind comportamentul investitorilor pe piața de capital din România în perioada ianuarie – iunie 2022;
- urmărirea respectării în mod continuu a prevederilor legale aplicabile limitelor investiționale pentru fondurile de investiții supravegheate;
- monitorizarea cu atenție sporită a impactului evoluției portofoliilor administrate asupra activității și stabilității financiare a administratorilor de fonduri de investiții;
- analiză privind adecvarea capitalului societăților de administrare a investițiilor și elaborarea matricei riscurilor vizând activitatea societăților de administrare a investițiilor;
- atenționarea unor societăți privind aspecte ce țin de activitatea desfășurată;
- menținerea unui dialog consistent cu piața, pentru a identifica zonele de risc.

Totodată, au fost transmise recomandări prin care au fost semnalate o serie de vulnerabilități la nivelul sistemului financiar al Uniunii Europene, luând în considerare avertismentul ESRB nr. 7/2022. Astfel, au fost notificate entitățile reglementate și supravegheate în legătură cu recomandarea unor măsuri preventive în vederea atenuării și gestionării riscurilor care se pot materializa în perioada următoare, după cum urmează:

- actualizarea politicii de management al riscului pentru a menține un nivel adecvat și suficient al nivelului de solvabilitate și lichiditate, în funcție de dinamica situației macroeconomice, sporirea activelor destinate acoperirii necesarului de lichiditate, constituirea unor rezerve de active lichide de o calitate ridicată;
- monitorizarea continuă a contextului macroeconomic și a impactului generat asupra cantității și calității fondurilor proprii și luarea în considerare a unor măsuri după cum urmează: restricționarea plății dividendelor, revizuirea politicii de răscumpărare acțiunilor proprii, actualizarea politicii de remunerare și, asumarea după caz, amânarea plății remunerației variabile;

- efectuarea de tranzacții în contul clienților, exclusiv cu verificarea existenței în cont la momentul lansării ordinelor a sumelor aferente tranzacțiilor, în vederea evitării riscurilor de decontare;
  - acordarea unei atenții sporite adaptării la situația existentă în ceea ce privește relația cu clienții și asigurarea păstrării în siguranță a activelor acestora;
  - intensificarea activității funcțiilor care asigură sistemul de control intern al societăților, revizuirea și actualizarea planurilor/procedurilor de control intern, planurilor/procedurilor de administrare a riscurilor etc.
- ASF, au fost implementate, încă de la izbucnirea crizei ruso – ucrainene, două măsuri pentru atenuarea acestui risc, constând în:
- transmiterea de către societăți a situației privind cererile de subscrieri și răscumpărări primite de OPC - cu frecvență săptămânală și analiza acestei situații, în corelație cu nivelul de lichiditate al portofoliului și diversitatea bazei de investitori;
  - monitorizarea utilizării de către societăți a instrumentelor de administrare a lichidității și a activării mecanismelor de limitare sau suspendare a răscumpărării unităților de fond pentru fondurile administrate.

În privința riscurilor care se pot materializa **la nivelul fondurilor de investiții, ESRB a recomandat autorităților de supraveghere să acorde o atenție deosebită nepotrivirilor structurale de lichiditate în anumite tipuri de fonduri de investiții.** În cazul înregistrării unor cereri de răscumpărare semnificative, care pun presiune pe capacitatea administratorului de a le onora conform termenelor legale, fără a vinde active la prețuri de lichidare (“fire sales”) și fără a prejudicia interesul investitorilor rămași în fond, ESRB consideră că administratorii de fonduri ar trebui încurajați să utilizeze instrumentele de gestionare a lichidității. În acest caz, la nivelul

Totodată, în scopul evaluării și monitorizării riscurilor și vulnerabilităților care se pot materializa la nivelul societăților supravegheate, identificate în Avertismentul nr. 7/22.09.2022 al Consiliului European pentru risc sistemic, la nivelul Autorității au fost elaborate o serie de măsuri în sensul gestionării riscurilor semnalate. ASF a transmis societăților de administrare de investiții și administratorilor de fonduri de investiții alternative o serie de recomandări și măsuri preventive, menite să promoveze o conduită prudentă în contextul actual și să asigure gestionarea riscurilor specifice.

Supravegherea prudențială a instituțiilor pieței de capital

Bursa de Valori București

La sfârșitul anului 2022, Bursa de Valori București SA, ca societate mamă a Grupului BVB deținea următoarele participații în societăți afiliate: Depozitarul Central (DC) - 69,04% și CCP. RO Bucharest - 59,52%.

În perioada analizată, ASF a efectuat o serie de analize ale indicatorilor operaționali și economico – financiari, ale administrării riscurilor semnificative, vizând stabilirea și menținerea unui cadru eficient de management al riscurilor.

Operatorii de piață nu sunt supuși unor cerințe prudențiale și de capital uniforme la nivel european. Totuși, Directiva 2014/65/UE privind piețele de instrumente financiare (MiFID II) prevede că un operator de piață trebuie să dispună, în momentul autorizării și ulterior în orice moment, de resurse financiare suficiente pentru a facilita funcționarea sa ordonată, ținând seama de natura și de amploarea tranzacțiilor încheiate pe piață, precum și de gama și de nivelul riscurilor la care acesta este expus.

BVB înregistrează valori optime pentru indicatorii de lichiditate și solvabilitate, disponibilitățile societății putând acoperi obligațiile exigibile, în condițiile în care datoriile se mențin în continuare la un nivel marginal (BVB nu are datorii pe termen lung).

Funcția de gestiune a riscurilor la nivelul BVB este asigurată de un departament al riscurilor și de un set de proceduri care stabilește cadrul necesar identificării, evaluării, monitorizării, gestionării și raportării riscurilor cu care se confruntă operatorul de piață, într-un mod controlat și eficient, în vederea atingerii obiectivelor specifice BVB. Pentru realizarea scopului propus, prin procedurile de

administrare a riscurilor, sunt stabilite limitele de toleranță la risc, funcțiile și procesele critice, activitățile necesare identificării și evaluării riscurilor, precum și stabilirea tipului specific de răspuns la risc.

Ca urmare a analizelor realizate de ASF, s-a concluzionat că operatorul de piață BVB beneficiază de un sistem eficient de management al riscurilor, documentat prin politici și proceduri interne, întocmite conform dispozițiilor cadrului legal aplicabil și actualizate corespunzător, care asigură disponibilitatea și fiabilitatea operațiunilor, acestea realizându-se în condiții optime de siguranță.

Totodată, ASF a urmărit stadiul proiectelor comune cu infrastructurile pieței de capital, Depozitarul Central și CCP.RO.

Depozitarul Central

Activitatea de supraveghere prudențială a Depozitarului Central a constat, în principal, în analize ale indicatorilor operaționali și economico-financiari, ale cerințelor de capital, ale cadrului general de administrare a riscurilor și ale planului de asigurare a continuității afacerii și recuperare în caz de dezastru.

ASF a monitorizat permanent derularea și eficientizarea proceselor post-tranzacționare prin desfășurarea de activități de analiză și evaluare a reglementărilor infrastructurii, a acordurilor cu alți depozitari centrali, a funcțiilor și mecanismelor implementate, în vederea diminuării riscurilor la care Depozitarul Central S.A. este expus. **În vederea implementării măsurilor de îmbunătățire a cadrului de funcționare și de administrare a riscurilor, ASF a solicitat informații suplimentare cu privire la:**

- ▶ **analiza procedurilor interne pentru a identifica aspecte privind eventuale riscuri și vulnerabilități** ale entității și ale sistemelor administrate;
- ▶ **revizuirea principalelor caracteristici ale riscului general de afaceri care pot influența**

activitatea și reactualizarea scenariilor adverse plauzibile pentru perioada următoare pentru a permite Depozitarului Central gestionarea eficientă a riscului general de afaceri în contextul actual;

- ▶ **analizarea activității de administrare a riscurilor** pentru a decide dacă, în conformitate cu cadrul general operațional, Depozitarul Central ar trebui să implementeze modificări în sistemul de management al riscurilor sau noi procese de management al riscurilor. Ca urmare a solicitărilor formulate de ASF cu privire la măsurile adoptate de către Depozitarul Central pentru limitarea riscurilor, Depozitarul Central a luat o serie de măsuri dintre care amintim:

- implementare a unor mecanisme și sisteme tehnice care să fluidizeze și să simplifice procesele în scopul reducerii riscurilor asociate
- monitorizarea continuă a sistemelor din punct de vedere al securității informației în scopul protejării împotriva accesului neautorizat prin mecanisme informatice fiabile și performante
- realizarea de analize de impact asupra

proceselor asociate activităților efectuate în cadrul departamentelor operaționale ale societății

- realizarea de teste și simulări cu privire la riscurile ce ar putea fi generate de posibila incapacitate de decontare a participanților la sistemul de decontare
- realizarea de teste de stres pentru a determina în condițiile actuale de piață valoarea maximă a intervalului de timp estimat pentru restructurare și adoptarea măsurilor necesare pentru a se asigura la timp decontarea și a se finaliza la timp procesul de colectarea și distribuire a penalităților pentru decontările neexecutate.

Depozitarul Central a implementat la timp cerințele comunitare cu privire la disciplina în decontare. În urma evaluării anuale efectuate, s-a constatat că societatea a decontat cu succes tranzacțiile cu instrumente financiare denominate în lei și euro și a asigurat integritatea emisiunilor pe toată perioada anului.

Bursa de Valori București SA și Depozitarul Central SA dispun de un sistem de control intern asupra procesului de management al riscurilor, care implică analize regulate, evaluări ale eficienței sistemului și, acolo unde se impune, asigurarea remedierii deficiențelor constatate. Rezultatele unor astfel de analize sunt comunicate în mod direct conducerii administrative, comitetului de management al riscurilor și comitetului de audit. Totodată, ASF monitorizează în mod continuu încadrarea în limitele de variație a indicatorilor stabiliți.

Sanțiuni aplicate în urma supravegherii prudențiale și de conduită la nivelul pieței de capital

În ceea ce privește segmentul organismelor de plasament colectiv, în cursul anului 2022, ASF a sancționat reprezentanții legali/persoanele responsabile din două societăți de administrare a investițiilor ca urmare a activității desfășurate, fiind emise **două decizii de sancționare cu atenționare, două decizii de sancționare cu avertisment și două decizii de sancționare cu amendă**, în urma supravegherii prudențiale.

Pe segmentul societăților de servicii de investiții financiare, a fost emisă o decizie de sancționare cu avertisment în urma supravegherii prudențiale.

Din actul de supraveghere a conduitei societăților de servicii de investiții financiare și a societăților de administrare a investițiilor, în cursul anului 2022, ASF a aplicat **treisprezece sancțiuni, după cum urmează: șapte sancțiuni cu avertisment, trei sancțiuni cu amendă, două sancțiuni cu suspendarea autorizației de funcționare și a impus un plan de masuri**.

ASF nu a dispus planuri de măsuri sau măsuri de remediere ca urmare a activității de supraveghere prudențială a Bursei de Valori București și a Depozitarului Central.

3.2.2. Supravegherea conduitei la nivelul pieței de capital

Supravegherea conduitei intermediarilor¹² de servicii de investiții financiare

În cadrul procesului de supraveghere a conduitei intermediarilor de servicii de investiții financiare, s-a urmărit respectarea regulilor impuse de MiFID, ținând cont de complexitatea activității fiecărei societăți în parte și de riscurile asociate activității desfășurate, incluzând:

- ▶ gestionarea relației cu clienții
- ▶ conflictele de interese
- ▶ organizarea internă și guvernanta
- ▶ valoarea activelor clienților aflate în custodia SSIF.

Totodată, au fost evaluate și identificate vulnerabilitățile și impactul acestora asupra activității societății.

În contextul volatilităților care au apărut pe piețele financiare în primele luni ale anului 2022, ca urmare a izbucnirii conflictului ruso – ucrainean și ținând cont de dezvoltările macroeconomice ulterioare, ASF a întreprins o serie de demersuri în activitatea de supraveghere, care au constatat în:

- ▶ notificarea entităților cu privire la adoptarea de măsuri în vederea diminuării riscurilor identificate în activitatea de supraveghere;
- ▶ monitorizarea activelor (fondurilor bănești) ale clienților;

- ▶ modul de implementare al recomandărilor formulate de către persoanele cheie și de auditorul financiar;
- ▶ solicitări/clarificări transmise cu privire la aplicarea prevederilor legale în vigoare;

- ▶ standardizarea anumitor raportări;
- ▶ gestionarea și analizarea sesizărilor primite pe canale speciale (whistleblower).

Suplimentar, în cursul anului 2022, în urma propunerilor din cadrul grupului de lucru al ESMA privind protecția investitorilor (ESMA IPISC - Investor Protection and Intermediaries Standing Committee), **ASF a desfășurat exercițiul tematic având ca obiect respectarea de către firmele de investiții și instituțiile de credit a cerințelor de informare a clienților de retail cu privire la costurile și taxele aferente serviciilor și activităților de investiții prestate acestora.** Rezultatele acestui exercițiu au fost transmise Autorității europene de supraveghere (ESMA) în vederea uniformizării și implementării la scară europeană a unei supravegheri unitare de către toate autoritățile competente.

În ceea ce privește supravegherea conduitei sucursalelor firmelor de investiții/instituțiilor de credit din alte state membre, acestea transmit ASF rapoarte semestriale privind activitatea desfășurată care cuprinde și informații cu privire la modul de respectare a prevederilor legale

aplicabile sucursalei.

În urma analizei efectuate, principalele aspecte solicitate de ASF cu privire la activitatea desfășurată de sucursalele mai sus menționate au vizat în principal:

- clarificări privind serviciile și activitățile efectiv prestate la nivelul sucursalelor;
- platformele de tranzacționare utilizate/puse la dispoziția clienților din România;
- tipul instrumentelor financiare oferite clienților și piețele pe care acestea se tranzacționează;
- sesizările primite ce țin de activitatea prestată pe teritoriul României etc.

Având în vedere competențele limitate ale ASF în calitate de stat membru gazdă, Autoritatea a colaborat atât cu ESMA, cât și cu alte autorități din state membre UE, în calitatea acestora de autorități competente din state membre de origine a sucursalelor firmelor de investiții/instituțiilor de credit.

Supravegherea conduitei SAI/OPCVM/AFIA/FIA

Principalele obiective în supravegherea conduitei SAI/AFIA vizează:

ASF și-a îndeplinit în anul 2022 obiectivul principal al activității de supraveghere pe acest segment, care are la bază menținerea unei perspective actualizate asupra profilului fiecărei entități, prin derularea următoarelor activități:

- ▶ monitorizare continuă, bazată pe raportările periodice pe care entitățile supravegheate au obligația de a le transmite la ASF;
- ▶ revizuri tematice și specifice (chestionare, interviuri etc.), care sunt realizate pentru a examina riscurile specifice;
- ▶ analiză a rapoartelor interne întocmite la nivelul ASF și informațiile din piață;
- ▶ monitorizare și furnizare de rezoluții ale reclamațiilor primite de la investitori (direct sau prin intermediul Direcției relații cu publicul, petiții și educație financiară);
- ▶ optimizare a alocării resurselor de supraveghere, în acord cu cele mai bune practici la nivel European.

În cadrul procesului de supraveghere a conduitei OPC, ASF a monitorizat respectarea de către entități a regulilor de conformitate și de conduită, a evaluat și a identificat vulnerabilitățile/riscurile, impactul și circumstanțele reale și materiale ale conduitei entității.

În acest sens, s-au avut în vedere o serie de acțiuni de supraveghere:

- ▶ menținerea unui dialog cu piața, pentru a identifica zonele de risc (ex: reacțiile la testarea planurilor de continuitate a activității, abordarea actului realizat de ofițerul de conformitate, inclusiv reacțiile și discuțiile cu asociațiile de profil în acest sens);
- ▶ aprofundarea/înțelegerea activității entității și stabilirea profilului de risc;
- ▶ responsabilizarea conducerii entităților în ceea ce privește conduita în administrarea acestora și conștientizarea impactului acțiunilor/demersurilor necorespunzătoare precum și a eventualelor eșecuri;

- ▶ continuarea aprofundării aspectelor esențiale în activitatea de supraveghere, în paralel cu acțiunea proactivă.

Pentru a asigura eficiența procesului de supraveghere, s-a urmărit ca toate măsurile și acțiunile instituite/întreprinse în actul de supraveghere să fie proporționale cu natura, dimensiunea și complexitatea riscurilor inerente activității desfășurate de o SAI/AFIA.

Ca urmare a aspectelor sesizate în activitatea de supraveghere a conduitei, în cazul a două SAI/AFIA, ASF a procedat la aplicarea sancțiunilor administrative și la monitorizare cu o frecvență sporită, în vederea remedierii aspectelor sesizate în urma analizelor de supraveghere prudentială și de conduită, atât în scopul protejării intereselor investitorilor, cât și pentru prevenirea deteriorării situației financiare a societății.

Supravegherea conduitei instituțiilor pieței (BVB și Depozitarul Central)

Supravegherea respectării de către instituțiile pieței a prevederilor reglementărilor legale în vigoare, vizează următoarele principii:

- verificarea incidentelor apărute în activitatea de compensare-decontare desfășurată de Depozitarul Central;
- conduita instituțiilor pieței în baza aspectelor deficitare identificate la nivelul entităților din activitatea de control;
- activitatea prestată de către persoanele responsabile cu funcția de conformitate;
- conformitatea raportărilor transmise de instituțiile de piață, impuse de legislația în vigoare, respectiv identificarea deficiențelor semnalate de aceștia, din perspectiva conformității și conduitei entităților;
- respectarea, de către acționarii operatorului de piață, a pragurilor de deținere impuse de prevederile legale în vigoare;
- sesizările primite, obiectul acestora și modalitatea de soluționare.

Pe baza informațiilor primite, ASF a apreciat că, în perioada vizată pentru evaluarea Depozitarului Central, nu au intervenit schimbări semnificative în cadrul general de reglementare care să afecteze conformitatea sistemului de compensare -decontare cu cerințele CSDR și ale regulamentelor delegate

emise în aplicarea acestuia. Având în vedere volumele și valorile instrucțiunilor decontate și faptul că nu au existat incidente operaționale conform informațiilor primite, activitatea de decontare a Depozitarului Central, precum și sistemele informatice care sprijină această activitate, prezintă un grad adecvat de fiabilitate operațională și o capacitate suficientă pentru a susține volumele de decontare mărite. Pentru o serie de aspecte, au fost solicitate Depozitarului Central efectuarea de acțiuni suplimentare, pentru implementare integrală a cerințelor pachetului CSDR și îmbunătățirea unor procese sau mecanisme pentru eficientizarea activităților de decontare și registru.

În calitate de Autoritate competentă, ASF a desfășurat procesul de examinare și evaluare anuală a Depozitarului Central SA și a sistemului de decontare administrat de acesta, în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 909/2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare (CSDR). Evaluarea anuală, realizată de ASF, s-a efectuat cu implicarea autorităților relevante, respectiv Banca Națională a României și Banca Centrală Europeană, autorități consultate conform prevederilor art. 22 alin. (6) din CSDR.

Supravegherea conduitei consultanților de investiții autorizați de ASF

În anul 2022, principalele verificări efectuate în cadrul supravegherii consultanților de investiții autorizați de ASF au avut în vedere activitatea desfășurată de aceștia în această calitate și conformitatea raportărilor transmise de aceștia.

3.2.3. Activitatea de control la nivelul pieței de capital

Din perspectiva supravegherii on site (controlul periodic și inopinat), activitățile prioritare ale ASF din anul 2022 au avut ca scop principal eficientizarea actului de control pentru asigurarea stabilității și bunei funcționări a pieței de instrumente și investiții financiare.

Astfel, acțiunile de control la nivelul SIIF:

- au fost abordate atât din perspectivă prudențială, cât și din perspectiva conduitei entităților, incluzând respectarea cerințelor de guvernanță internă;
- au vizat consolidarea aplicării principiilor și tehnicilor aferente metodei de supraveghere bazate pe riscuri RBS (risk based supervision);
- au vizat și evaluarea riscurilor IT generate de utilizarea sistemelor informatice ale entităților.

Planificarea și derularea acțiunilor de control

Fundamentarea planului anual de control și derularea acțiunilor de control la nivelul activității de control a pieței de capital s-au realizat în acord cu principiile risk based supervision.

În cursul anului 2022, ASF a planificat și efectuat controale periodice la 22 de entități, după cum urmează:

Societăți de administrare a investițiilor (SAI) / Administratori de fonduri de investiții alternative (AFIA)	13
Depozitari	1
Instituții de credit (intermediari)	2
Instituții de piață	2
Societăți de servicii de investiții financiare (SSIF)	4

De asemenea, a fost derulat un control inopinat la o societate de servicii de investiții financiare.

Digitalizarea proceselor de control

Primul semestru al anului 2022 a fost marcat în România de diminuarea semnificativă a efectelor pandemiei cu noul Coronavirus și depășirea crizei sanitare, începutul lunii martie marcând încetarea stării de alertă instituită pe teritoriul național.

La nivelul Autorității au fost adoptate măsuri operative pentru o tranziție adecvată a activității de control la noua situație determinată de eliminarea restricțiilor generate de pandemia Covid-19, controalele fiind efectuate în sistem

mixt (parțial la sediul entităților și parțial de la distanță), luând în considerare inclusiv menținerea regimului de tip remote work la nivelul unor instituții financiare.

În acest context, au fost consolidate metodele de lucru din sfera digitalizării proceselor specifice în relația cu entitățile controlate (platformă electronică pusă la dispoziția entităților pentru colectarea documentelor și informațiilor relevante, videoconferințe etc.), pentru asigurarea unui flux eficient de date și informații.

Obiectivele activității de control

Dintr-o perspectivă de ansamblu, obiectivele de control periodic la nivelul entităților supravegheate au vizat teme prioritare precum modelul de afaceri, activitatea operațională, stabilitatea financiară a entității, administrarea riscurilor, conformitate și audit, securitatea sistemelor informatice, prevenirea și combaterea spălării banilor. De asemenea, în contextul situației geo-politice cauzate de conflictul din Ucraina și al pandemiei Covid-19 au fost vizate și teme precum continuitatea activității entității și administrarea sancțiunilor internaționale.

Obiectivele specifice de control la fiecare entitate (tematicile de control) au fost axate pe elementele semnificative de conformitate și de risc aferente activității entității, în funcție de gama și complexitatea activității și a serviciilor prestate, nivelul indicatorilor prudențiali/stabilitatea economico-financiară, riscurile identificate în procesul de supraveghere, conduita în relația cu clienții, piața și ASF.

Rezultatele activității de control

Sanctiunile/măsurile administrative dispuse de ASF în anul 2022, în urma controalelor on-site derulate de Sectorul Instrumente și Investiții Financiare, s-au concretizat în emiterea a **104 decizii: 29 de atenționări, 33 de avertismente, 25 de amenzi (în cuantum de 251.700 lei) și 17 planuri de măsuri.**

Structurate pe tipuri de entități, se prezintă astfel:

În anul 2022, ASF a dispus 32 de măsuri/sanctiuni pentru intermediari și instituții de piață, după cum urmează:

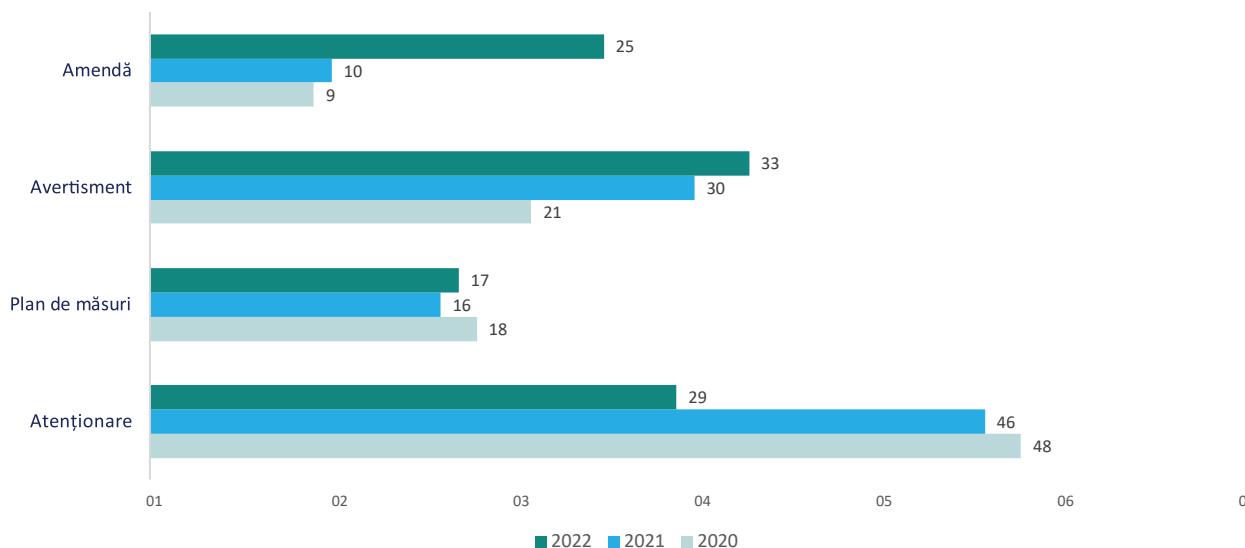
- ▶ atenționarea a 2 persoane fizice din cadrul SSIF și a unei persoane fizice din cadrul unei instituții de credit;
- ▶ dispunerea a 4 planuri de măsuri în sarcina SSIF, a 2 planuri de măsuri în sarcina instituțiilor de piață și a unui plan de măsuri în sarcina unei instituții de credit;
- ▶ sancționarea cu avertisment a 3 SSIF, a 7 persoane fizice din cadrul SSIF și a unei persoane fizice din cadrul unei instituții de piață;
- ▶ sancționarea cu amendă în cuantum de 113.100 lei a unei SSIF și cu amenzi în cuantum total de 78.100 lei a 10 persoane fizice din cadrul SSIF.

În anul 2022, ASF au fost dispuse 72 de măsuri/sanctiuni pentru SAI/AFIA și depozitari, după cum urmează:

- ▶ atenționarea a 23 persoane fizice din cadrul SAI/AFIA și a 3 persoane fizice din cadrul depozitarilor;
- ▶ dispunerea a 9 planuri de măsuri în sarcina SAI/AFIA și a unui plan de măsuri în sarcina unui depozitar;
- ▶ sancționarea cu avertisment a 6 SAI/AFIA și a 16 persoane fizice din cadrul SAI/AFIA;
- ▶ sancționarea cu amenzi în cuantum total de 35.100 lei a 2 SAI/AFIA și cu amenzi în cuantum total de 25.400 lei a 12 persoane fizice din cadrul SAI/A.F.I.A.

Situația centralizată a sancțiunilor/măsurilor impuse de ASF în urma activității de control on-site, în ultimii trei ani, este prezentată în figura de mai jos.

În ultimii 3 ani, situația centralizată a amenzilor, avertismentelor și planurilor de măsuri dispuse în urma activității de control on site se prezintă astfel:

3.2.4. Monitorizarea prestării de servicii și activități de investiții de către entități care nu sunt autorizate în acest scop

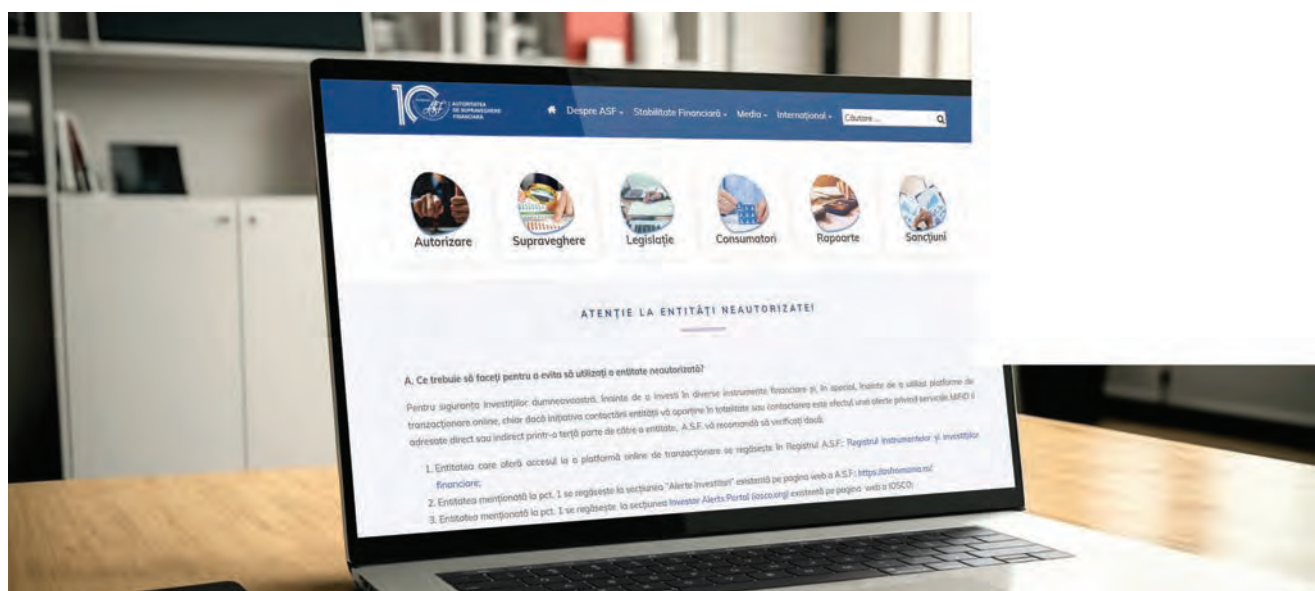
Pentru îndeplinirea obiectivului prevăzut la art. 5, lit. a) din Ordonanța de urgență nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea ASF, de asigurare a stabilității, competitivității și bunei funcționări a piețelor de instrumente financiare, de promovare a încrederii în aceste piețe și în investițiile în instrumente financiare, precum și de asigurare a protecției operatorilor și investitorilor împotriva practicilor neloiale, abuzive și frauduloase, în cadrul ASF funcționează o structură organizatorică specializată a cărei activitate este monitorizarea prestării pe teritoriul României de servicii și activități de investiții prevăzute în secțiunea A din anexa nr. 1 la Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare, de către entități care nu sunt autorizate să presteze astfel de servicii și activități, în condițiile expres stipulate de Legea nr. 126/2018.

În cursul anului 2022, în urma analizelor și a investigărilor efectuate ca urmare a activității de monitorizare continuă sau a primirii

de sesizări, ASF a publicat pe site-ul web propriu 31 de informări, prin intermediul cărora potențialii investitori au fost alertați referitor la 60 de site-uri web și 29 de entități care nu sunt autorizate de ASF să presteze servicii și activități de investiții conform prevederilor Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare sau care nu au fost notificate de autoritățile competente din alte state membre în temeiul pașaportului european.

Un număr de 20 dintre aceste informări a fost raportat, pe bază de voluntariat, și la nivelul IOSCO, deoarece vizau entități care nu dețineau licență într-o jurisdicție anume.

Prin intermediul secțiunii de pe website-ul ASF **"ATENȚIE LA ENTITĂȚI NEAUTORIZATE!"** și a adresei de email Entitati.Neautorizate@asfromania.ro, au fost înregistrate 20 de sesizări din partea unor persoane fizice, care vizau entități care nu sunt autorizate să presteze servicii și activități, în condițiile stipulate de Legea nr. 126/2018.

3.2.5. Supravegherea emitenților

Sanctiuni aplicate

Activitățile derulate de ASF în supravegherea emitenților de instrumente financiare au constat, în principal, în efectuarea de acțiuni specifice de supraveghere a respectării de către emitenții de instrumente financiare a obligațiilor de transparență (curentă și periodică), de verificare a conformității situațiilor financiare cu cadrul IFRS și monitorizarea/verificarea respectării drepturilor acționarilor.

Totodată, ASF a avut o participare activă la întâlnirile periodice ale grupurilor de lucru ESMA, precum și a celor cu reprezentanții Asociației pentru Relații cu Investitorii la Bursă din România, organizațiilor profesionale precum și cu Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar, Camera Auditorilor Financieri din România, Ministerului Finanțelor, Băncii Naționale a României, societăților de consultanță BIG 4, societăților de consultanță din domeniul IT pentru dezbaterile unor aspecte ce țin de reglementările incidente emitenților de valori mobiliare (implementarea proiectului ESEF).

Principale probleme identificate în cursul anului 2022 au fost legate de nerespectarea obligațiilor de transparență, respectiv a termenelor de publicare a rapoartelor financiare anuale ale emitenților, modalitatea de convocare, organizare și desfășurare AGOA/AGEA și aspecte care vizează transparența evenimentelor corporative. Totodată, au fost efectuate analize asupra situațiilor financiare anuale cu privire la conformitatea acestor raportări anuale cu reglementările contabile internaționale (IFRS) respectiv ESEF (European Single Electronic Format).

În baza analizelor specifice, în legătură cu ofertele obligatorii de preluare, precum și în legătură cu tranzacțiile realizate de anumiți acționari, în cursul anului 2022 au fost emise 7 acte individuale de sancționare cu amendă, valoarea totală fiind de 583.200 lei și o decizie de sancționare cu avertisment.

În ceea ce privește supravegherea emitenților de instrumente financiare, ASF a emis în perioada 2020 – 2022, 108 acte individuale prin care au fost dispuse măsuri sancționatorii și de Autoritate în vederea asigurării respectării obligațiilor care decurg din calitatea de emitent. Măsurile de autoritate vizează deciziile prin care s-au impus obligații de a face (convocări de AGA, completări ordine de zi AGA, asigurare conformitate cu IFRS, auditare situații financiare etc.).

Din totalul actelor individuale emise în intervalul 2020 – 2022, un număr de 55 au fost emise în anul 2022, după cum urmează.

- ▶ **avertismente: 16 decizii;**
- ▶ **amenzi: 28 decizii (în cuantum de 450.700 lei);**
- ▶ **decizii de impunere obligații: 11 decizii.**

Totodată, în anul 2022 au mai fost emise un număr de 4 sesizări/informări către alte autorități: ASPAAS, CAFR, ANEVAR, ANAF.

Actele individuale emise în anul 2022 au vizat măsuri referitoare la:

- ▶ **obligațiilor ce decurg din calitatea de emitent (conformitatea situațiilor financiare cu Standardele Internaționale de raportare financiară/numirea**

auditorului financiar/ de a da curs cererii de convocare/completare a ordinii de zi a adunării generale formulate de acționarilor îndreptățiți/ respectarea obligațiilor de raportare curentă și periodică etc);

- ▶ obligațiilor de transparență curentă și periodică;
- ▶ drepturilor acționarilor;
- ▶ dispozițiilor legale în ceea ce privește convocarea, organizarea și desfășurarea adunărilor generale ale acționarilor.

Pe tot parcursul anului 2022 s-a înregistrat o activitate constantă în ceea ce privește monitorizarea permanentă a Adunărilor Generale ale Acționarilor convocate de emitenți, în vederea respectării dispozițiilor legale incidente și, totodată adaptării la noile condiții generate de contextul economic internațional.

În ceea ce privește supravegherea respectării de către emitenți a obligațiilor de transparență și a celor cele legate de respectarea drepturilor acționarilor, în anu 2022, ca urmare a rezultatelor verificărilor specifice efectuate au fost transmise aproximativ 1300 adrese de atenționare și de conformare la prevederile legale.

Totodată, au fost întocmite 51 de rapoarte de control permanent, ca urmare a analizelor efectuate în contextul activității specifice de supraveghere a îndeplinirii obligațiilor de raportare curentă și periodică, respectarea dispozițiilor legale în ceea ce privește raportarea electronică, precum și de monitorizare a respectării drepturilor acționarilor.

Din perspectiva obligațiilor de transparență periodică, a fost verificată respectarea de către toți emitenții (ale căror valori mobiliare sunt tranzacționate pe piața reglementată și sistemul alternativ de tranzacționare) a cerințelor de raportare (anuală, trimestrială și semestrială) prevăzute de Legea nr. 24/2017 și Regulamentul ASF nr. 5/2018 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață.

Din punct de vedere al conformității cu reglementările de raportare nefinanciară, au fost analizate 35 de raportări pentru emitenții listați pe piețele reglementate în domeniul de aplicare al activităților de supraveghere în sensul articolului 19a (declarație nefinanciară) sau al articolului 29a (declarație nefinanciară consolidată) din Directiva contabilă.

Totodată, din punct de vedere al verificării conformității cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară a situațiilor financiare cuprinse în cadrul prospectelor pentru societățile care sunt tranzacționate pe o piață reglementată, au fost verificate situațiile financiare anuale a 2 emitenți.

Un alt aspect notabil în activitatea ASF pe acest segment a fost reprezentat de necesitatea dispunerii tuturor măsurilor pentru implementarea cerințelor tehnice prin care toate rapoartele financiare anuale ale emitenților listați pe piețele reglementate vor fi întocmite într-un format electronic unic structurat, European Single Electronic Format (ESEF), începând de la 1 ianuarie 2020, aprobate de către Comisia Europeană prin Regulamentul delegat (UE) 2018/815.

3.2.6. Prevenirea și identificarea abuzului de piață

În acord cu obiectivele proprii și atribuțiile stabilite prin normele naționale relevante, ASF a desfășurat în anul 2022 activități specifice în domeniul prevenirii, detectării și investigării abuzului pe piață în vederea asigurării integrității pieței instrumentelor financiare și promovării încrederii în aceasta piață și în investițiile în instrumente financiare.

Derularea activităților specifice în materia abuzului pe piață s-a realizat având la bază prevederile Regulamentului UE nr. 596/2014 privind abuzul de piață (MAR) și ale Regulamentelor delegate emise în aplicarea acestuia, ale Legii nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, lege care transpune la nivel național Directiva privind abuzul de piață (Directiva 2014/57/EU) și ale Regulamentului ASF nr. 5/2018 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață.

Astfel, în cursul anului 2022 la nivelul ASF s-au realizat un număr de 56 de analize de specialitate care au implicat derularea, în raport de specificul speței analizate, a unor activități de procesare și verificare a datelor de tranzacționare, solicitare documente și informații, analizare a acțiunilor/inacțiunilor din perspectiva cadrului legal incident abuzului pe piață etc., din care:

- ▶ 15 au vizat posibile suspiciuni de divulgare/utilizare a informației privilegiate;
- ▶ 22 posibile suspiciuni de manipulare a pieței;
- ▶ 19 au vizat identificarea gradului de conformare al subiecților reglementați cu obligațiile și interdicțiile instituite de cadrul legal.

Analizele de specialitate realizate au vizat atât examinarea ordinelor, tranzacțiilor sau comportamentelor apte să influențeze cererea, oferta sau prețul instrumentelor financiare, cât și identificarea persoanelor care au divulgat sau utilizat informațiile privilegiate, unele dintre aceste analize derulându-se inclusiv în cooperare cu alte autorități competente din UE.

În cazurile în care s-au constatat suspiciuni privind săvârșirea unor fapte de abuz pe piață, ASF a sesizat DIICOT – Structura Centrală pentru continuarea verificărilor specifice în materie penală.

De asemenea, ASF a realizat în cursul anului 2022 activități de monitorizare a gradului de respectare, de către subiecții vizați, a cerințelor de conduită și raportare prevăzute în legislația incidentă în materia abuzului de piață, fără a se limita la, publicarea sau amânarea publicării informațiilor privilegiate, întocmirea și actualizarea listelor privind persoanele care au acces la informațiile privilegiate, raportarea tranzacțiilor efectuate de către persoanele de conducere, instituirea perioadelor închise și restricțiile privind tranzacționarea în aceste perioade sau modalitățile de realizare a programelor de răscumpărare și a măsurilor de stabilizare.

În cazurile în care ASF a constatat neconformarea de către subiecții vizați cu cerințele de conduită și raportare prevăzute în legislația incidentă în materia abuzului de piață, s-au dispus măsuri sancționatorii cu avertisment sau cu amendă, în 2022 fiind dispuse cu precădere sancțiuni pentru nerespectarea de către persoanele cu responsabilități de conducere și persoanele apropiate acestora a interdicțiilor specifice de tranzacționare și a obligațiilor de notificare a tranzacțiilor.

Asistența acordată emitenților, urmare a derulării activității de monitorizare, în ceea ce privește posibila incidență a obligației de publicare a informațiilor privilegiate a reprezentant și în cursul anului 2022 un exercițiu constant al ASF, scopul principal fiind acela al sprijinirii emitenților de a evalua corect informațiile/evenimentele din perspectiva criteriilor care definesc informația privilegiată și, în final, de a informa corect și complet investitorii cu privire la evenimentele care au făcut obiectul știrilor / articolelor de presă.

Totodată, **ASF a contribuit și în anul 2022 la clarificarea modalității de aplicare a cadrului legal incident în materia abuzului de piață, prin oferirea unor puncte de vedere de specialitate emitenților de valori mobiliare și intermediarilor de pe piața de capital, care au vizat subiecte precum operațiunile de răscumpărare, perioadele închise sau obligațiile de raportare și conduită, atât prin intermediul adreselor scrise, cât și prin organizarea unor întâlniri tematice.**

Participarea ASF la grupuri de lucru legate de abuzul pe piață

ASF a participat activ în cadrul întâlnirilor periodice ale grupurilor de lucru ESMA, precum și în cadrul celor cu reprezentanți ai Bursei de Valori București, Băncii Naționale a României, Depozitarului Central, societăților de consultanță care au avut ca obiectiv dezbaterăa unor aspecte ce țin de asigurarea integrității pieței, inovațiile în materie de instrumente financiare și cooperarea inter-instituțională în materia abuzului pe piață.

3.2.7. Supravegherea electronică

În cursul anului 2022, acțiunile ASF pe acest segment au vizat:

- **Monitorizarea în timp real a activității de tranzacționare pe piețele reglementate/sistemele multilaterale de tranzacționare pentru identificarea tranzacțiilor/ordinelor care generează o evoluție anormală a prețului și a volumului**

Valoarea tranzacțiilor cu instrumente financiare derulate pe piața de capital din România a cunoscut o creștere de 11% în anul 2022 comparativ cu anul 2021. Creșterea este raportată la toate tipurile de instrumente listate (acțiuni, obligațiuni, unități de fond, drepturi, produse structurate).

Supravegherea și monitorizarea activității de tranzacționare presupune, printre altele, analiza datelor de tranzacționare primite în timp real de la piețele reglementate și sistemele multilaterale de tranzacționare privind acțiunile, obligațiunile, produsele structurate etc. Datele respective sunt prelucrate automat prin prisma indicatorilor de abuz de piață, generându-se o serie de alerte. **În cursul anului 2022, au fost monitorizate 2.767 de alerte de preț și volum.**

De asemenea, supravegherea activității de tranzacționare presupune analizarea istoricului datelor din baza de date referitoare la activitatea de tranzacționare, monitorizarea tranzacțiilor de vânzare în lipsă și a tranzacțiilor realizate în afara sistemelor de tranzacționare (OTC) raportate electronic de către intermediari. În cadrul acestei activități, **ASF a monitorizat 251 de rapoarte zilnice și săptămânale de tranzacționare, fiind întocmite 10 analize preliminare ale cazurilor considerate abateri de la normalitate/posibile**

cazuri de abuz de piață. Din perspectiva supravegherii respectării prevederilor legale referitoare la tranzacțiile derulate în cadrul programelor de răscumpărare de acțiuni au fost analizate 11.362 de astfel de tranzacții.

- **Supravegherea contrapărților nefinanciare în conformitate cu Regulamentul UE privind infrastructurile europene de piață**

În cursul anului 2022, ASF a asigurat monitorizarea raportărilor contrapărților nefinanciare în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 648/2012 privind infrastructurile europene de piață (EMIR) și a evaluat respectarea cerințelor legale referitoare la exceptarea tranzacțiilor intragrup de la obligațiile de raportare, compensare și schimb de garanții. Astfel, au fost primite 11 notificări privind intenția de aplicare a excepției de la obligația de raportare.

- **Soluționarea cererilor de transfer direct de acțiuni**

În anul 2022, ASF a analizat și soluționat 4 solicitări privind operarea transferului direct de proprietate asupra unor pachete de acțiuni emise de societățile listate la BVB. Dintre acestea nici o solicitare nu a primit avizul ASF.

- **Alte activități**

Activitatea de supraveghere și monitorizare a tranzacțiilor presupune acces la date de tranzacționare complete și corecte. În acest sens, este monitorizată permanent corectitudinea și completitudinea datelor raportate de intermediari în sistemul TREM (Transaction Reporting Exchange Mechanism) și a datelor raportate de operatorii de piață/sistem în

sistemul FIRDS (Financial Instrument Reference Data System).

De asemenea, ca urmare a monitorizării sistemelor de raportare de date FITRS (Financial Instruments Transparency System), DVCAP (Double Volume Cap Mechanism) și TRACE (ESMA's Trade Repository Data Reporting) **în cursul anului 2022, au fost transmise 18 solicitări adresate intermediarilor pentru corectarea raportărilor eronate din TREM și 82 de solicitări adresate operatorilor de piață/sistem, emitenților și altor autorități competente cu privire la datele raportate în FIRDS, FITRS, DVCAP.**

Referitor la activitatea de raportare și operațiunile de asigurare a calității datelor transmise la

registrele centrale de tranzacții, conform cerințelor EMIR și SFTR, ASF a purtat discuții și a participat, împreună cu ESMA, la un exercițiu de verificare calitativă și cantitativă a datelor primite de la cele 4 TR-uri, pentru aproximativ 40 de entități raportoare, oferindu-se clarificări și indicații privind corectarea erorilor identificate. Activitatea de gestionare a notificărilor de suspendare și reluare tranzacționare (SARIS - Suspensions and Restorations Instruments System) a fost realizată prin transmiterea a 30 cereri de suspendare/ reintroducere la tranzacționare în sistem.

Gestionarea raportărilor privind vânzările în lipsă și notificărilor către BNR/ESMA a presupus 8 raportări de informații specifice către ESMA.

Sanctiunile agregate aplicate de Sectorul Instrumente și Investiții Financiare în perioada 2020-2022

Sanctiuni și măsuri administrative aplicate		2020	2021	2022
Amendă contravențională	număr	29	27	68
	valoare	1.368.315 lei	320.300 LEI	1.414.800 LEI
Avertisment scris		30	33	61
Atenționare		57	61	31
Majorare capital de solvabilitate		-	-	-
Planuri de finanțare/redresare		1	2	-
Desemnare administrator temporar		-	-	-
Suspendare activitate		2	-	2
Suspendare drepturi de vot acționar/măsuri aferente incidenței prevederilor art. 286 ¹ din Legea nr. 297/2004		23	-	-
Alte tipuri de măsuri (obligația de a face în ceea ce privește drepturile acționarilor, asigurarea conformității situațiilor financiare cu IFRS, respectarea procedurii de retragere)		9	6	11
Planuri de măsuri dispuse în sarcina societăților		18	16	18
Retragere aprobare/interzicere ocupare funcții ca sancțiune complementară		3	1	-
Retragere autorizație ca sancțiune complementară și declanșarea falimentului		1	-	-
Prelungirea suspendării autorizației		-	2	-
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate		173	148	191

3.2.8. Soluționarea petițiilor privind activitatea entităților autorizate, reglementate și/sau supravegheate de către ASF din Sectorul Instrumente și investiții financiare

În anul 2022, în Sectorul Instrumente și Investiții Financiare s-au înregistrat în total **247 petiții**, în creștere cu 53% față de numărul petițiilor înregistrate în anul 2021. Dintre acestea, 79 petiții au fost clasate sau conexe, în conformitate cu prevederile Ordonanței nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, iar **168 petiții au fost unice** (în creștere cu 49% față de anul 2021).

În funcție de tipul entităților care au făcut **obiectul petițiilor unice înregistrate** în anul 2022, cea mai mare pondere (32%) o au entitățile care nu sunt înregistrate în Registrul ASF, respectiv entitățile care nu au fost autorizate de ASF sau care nu au fost notificate la ASF pentru libera prestare de servicii și exercitare de activități de investiții. Acestea sunt urmate de intermediari (11%), emitenți (11%), entități de tip SAI/AFIA/OPCVM/AOPC (8%).

O pondere semnificativă de petiții au avut-o cele prin care s-au solicitat diverse informații sau prin care au fost transmise propuneri: 29% (48 petiții).

Din punctul de vedere al obiectului petițiilor

soluționate, se păstrează ponderea de aproape o treime ca fiind cea prin care se reclamă activitatea entităților neautorizate. Un sfert dintre acestea îl ocupă petițiile prin care s-au solicitat informații sau prin care s-au adresat diverse propuneri. Celelalte tematici au fost:

- ▶ verificare dețineri acțiuni sau plată dividend – 21%;
- ▶ reclamații/sesizări referitoare la conduita S.S.I.F./firmelor de investiții – 7%;
- ▶ reclamații/sesizări referitoare la activitatea SAI/fondurilor de investiții – 7%;
- ▶ reclamații/sesizări referitoare la respectarea drepturilor acționarilor – 4%;
- ▶ reclamații/sesizări referitoare la obligațiile de transparență – 3%;
- ▶ reclamații/sesizări referitoare la alte entități autorizate de Autoritate (ex.: Depozitarul Central, BVB) – 2%.

Din totalul petițiilor analizate în mod unic în anul 2022, 52% dintre acestea au fost soluționate în favoarea petenților, iar 48% au fost soluționate nefavorabil. Termenul mediu de răspuns pentru petițiile soluționate în Sectorul Instrumente și Investiții Financiare în anul 2022 a fost de 11.5 zile.

3.3. Supravegherea sectorului asigurări-reasigurări

Entitățile din sectorul asigurări-reasigurări supravegheate de către ASF care au avut activitate în anul 2022

- ▶ 26 societăți de asigurare-reasigurare
- ▶ 269 companii de brokeraj
- ▶ 15 sucursale¹³ ale societăților de asigurare-reasigurare din alte State Membre
- ▶ Biroul Asigurători lor de Autovehicule din România (BAAR)
- ▶ Fondul de Garantare a Asiguraților (FGA)

În anul 2022, activitatea ASF în cadrul sectorului asigurări-reasigurări s-a bazat în principal pe intensificarea acțiunilor de supraveghere și control, vizând segmentele vulnerabile din punct de vedere structural și social. Așadar, **ASF a acordat o atenție sporită supravegherii și controlului societăților autorizate să practice asigurarea auto obligatorie (RCA).**

Decizia de intensificare a activităților de supraveghere și control pe segmentul RCA a ținut cont de unele vulnerabilități structurale ale acestei piețe, caracterizate printr-un grad ridicat de concentrare, având în vedere atât numărul relativ redus de societăți ce practică această clasă de asigurare, cât și caracterul obligatoriu al încheierii RCA pentru proprietarii de vehicule supuse înmatriculării sau înregistrării în

România. Mai mult, Autoritatea a direcționat resurse suplimentare spre societățile cu expunere semnificativă față de RCA, a căror activitate depindea în proporție covârșitoare de acest segment, în vederea identificării deficiențelor și implementării măsurilor necesare pentru corectarea acestora.

Acțiunile demarate de ASF pe parcursul ultimilor ani au fost îndreptate, așadar, spre corectarea treptată a deficiențelor structurale ale pieței asigurărilor prin consolidarea funcției de supraveghere și control în sectorul asigurărilor-reasigurărilor și aplicarea fermă a prevederilor legislative în vigoare, proporțional cu gravitatea deficiențelor identificate și ținând permanent cont de recurența apariției și impactul acestora asupra consumatorilor.

Obiectivul fundamental al Autorității, în scopul căruia au fost antrenate resurse considerabile de supraveghere, a fost de protejare a intereselor asiguraților, prin identificarea și implementarea măsurilor necesare pentru corectarea deficiențelor și descurajarea practicilor neloiale, abuzive sau frauduloase, printr-o aplicare mai fermă a legii.

¹³ o sucursală și-a început activitatea în luna noiembrie 2022

3.3.1. Supraveghere prudențială a societăților de asigurări

În contextul celor mai recente evoluții ale pieței locale de asigurări, ASF a intensificat activitățile de supraveghere dedicate verificării conformării societăților de asigurare cu prevederile legale aplicabile asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto – RCA.

Pentru evaluarea riscurilor specifice și diminuarea impactului acestora asupra consumatorilor din România, ASF a derulat în permanență acțiuni de monitorizare cu privire la evoluția primelor și daunelor (medii) RCA, precum și la cheltuielile de achiziție și administrare a societăților de asigurare.

De altfel, Autoritatea a intensificat dialogul de supraveghere cu societățile pentru creșterea gradului de conștientizare cu privire la necesitatea deținerii unor portofolii de asigurare echilibrate și diversificate, în vederea asigurării stabilității pieței asigurărilor din România.

În contextul macroeconomic actual, activitatea de supraveghere s-a concentrat pe monitorizarea continuă a nivelului de lichiditate a societăților, pe revizuirea și actualizarea politicilor de management al capitalurilor și a politicilor de management al riscurilor, cu accent pe managementul activelor și obligațiilor.

Așadar, pe parcursul anului 2022, ASF a direcționat resurse suplimentare în vederea identificării, monitorizării și evaluării riscurilor

la adresa sectorului de asigurări, în vederea asigurării obiectivelor strategice ale Autorității.

Principalele riscuri identificate, ținând cont și de contextul macroeconomic actual, au fost:

- Riscul de lichiditate în cazul unui deficit de active lichide raportat la datoriile pe termen scurt;
- Riscul de concentrare vizând anumite segmente ale pieței asigurărilor – în principal piața asigurărilor auto obligatorii;
- Riscul privind inflația – creșterea ratei inflației poate conduce la majorarea cheltuielilor de achiziție și administrare a societăților de asigurare și a cheltuielilor privind daunele, în special pentru societățile de asigurări generale;
- Riscul de piață: în principal creșterea ratelor dobânzii și scăderea prețurilor acțiunilor.

Creșterea ratelor dobânzii și diminuarea prețului acțiunilor pot conduce la majorarea necesarului de capital de solvabilitate aferent riscului de piață, punând presiune asupra solvabilității asigurătorilor. Cu toate acestea, având în vedere expunerea mai redusă a societăților autorizate de ASF față de acțiuni, impactul diminuării prețului este unul mai scăzut la nivelul pieței locale a asigurărilor.

Procesul intern de evaluare a riscurilor societăților de asigurare

În anul 2022, activitatea de supraveghere prudențială a societăților de asigurare s-a caracterizat prin intensificarea proceselor de supraveghere direcționată pe riscurile specifice fiecărei societăți, precum și prin concentrarea

asupra monitorizării riscurilor semnificative derivate din evoluția pieței financiare locale și internaționale.

Acest lucru a fost posibil în urma dezvoltării și

implementării procesului intern de evaluare a riscurilor societăților de asigurare elaborat cu sprijinul tehnic al EIOPA în vederea asigurării convergenței practicilor de supraveghere la nivel european. Astfel, activitatea de supraveghere prudențială are în prezent un cadru procedural extins care asigură o documentare adecvată a procesului de supraveghere, axându-se pe identificarea și clasificarea riscurilor majore și permițând concentrarea resurselor de supraveghere asupra domeniilor mai riscante, cu un impact semnificativ asupra pieței asigurărilor.

Procesul de supraveghere prudențială definește instrumentele, procedurile și practicile de supraveghere necesare care permit o abordare proactivă în vederea depistării și concentrării asupra principalelor riscuri specifice societăților și a asigurării unei intervenții corespunzătoare dintr-o fază timpurie. Totodată, cadrul procedural instituit facilitează aplicarea consecventă a instrumentelor de supraveghere, o administrare mai eficientă a resurselor și o mai bună direcționare a măsurilor de supraveghere adecvate profilului de risc al societăților. Așadar, **procesul de supraveghere prudențială se caracterizează acum printr-o îmbunătățire și eficientizare a activității și, implicit, conduce**

la rezultate mai bune în ceea ce privește supravegherea bazată pe identificarea, prevenirea și administrarea riscurilor societăților de asigurare autorizate.

Sistemul de clasificare a societăților de asigurare este bazat pe o matrice bidimensională care utilizează, pe de o parte, impactul la nivel de piață de asigurări, și, pe de altă parte, riscurile individuale aferente fiecărei societăți. Astfel, modelul de analiză a riscurilor acoperă fiecare activitate principală a unei societăți de asigurare, scorul acordat având la bază un set de 144 de indicatori, dintre care 105 de indicatori cantitativi și 39 de indicatori calitativi. Reevaluarea scorului de risc aferent fiecărei societăți (scorul RAF) se efectuează cu frecvență semestrială. Pentru fiecare societate este întocmită o Fișă de risc – Fișă RAF (Risk Assessment Framework), care identifică nivelul de risc pentru fiecare secțiune a activității, ceea ce permite direcționarea eficientă a resurselor și activităților de supraveghere.

Clasificarea societăților de asigurare pe baza matricei riscurilor în cele 4 categorii de supraveghere pentru anul 2022 se prezintă astfel:

Categorია de supraveghere		Număr societăți de asigurare supravegheate sub regimul Solvabilitate II	
		- data de referință 31.12.2021 -	- data de referință 30.06.2022 -
Categoria 1	supraveghere de bază	5	6
Categoria 2	supraveghere standard	13	12
Categoria 3	supraveghere sporită	6	6
Categoria 4	supraveghere intensă	1	1

În afara societăților de asigurare evaluate din tabelul alăturat, în categoria de supraveghere 2 este încadrată și singura societate de asigurare supravegheată sub regimul național.

De asemenea, ASF a stabilit indicatori suplimentari de risc pentru monitorizarea

evoluției investițiilor, rezervelor tehnice, fondurilor proprii și solvabilității asigurătorilor. **Monitorizarea trimestrială a acestora facilitează identificarea timpurie a riscurilor și permite o mai bună supraveghere a modificărilor structurii și valorii principalelor elemente din bilanțul economic al societăților de asigurare.**

Activități de supraveghere prudențială a societăților de asigurări

Activitățile de supraveghere prudențială prevăzute în planul de supraveghere aferent anului 2022 au avut un nivel mai ridicat de intensitate, în ceea ce privește tipul acțiunilor derulate și granularitatea analizelor efectuate și au vizat:

- ▶ analiza modelului de afaceri, respectiv analiza credibilității ipotezelor utilizate de societățile de asigurare în proiectarea modelului de afaceri;
- ▶ evaluarea sistemului de guvernare, cu accent pe:
  - Analiza structurii organizaționale din perspectiva respectării cerințelor de guvernare de către societățile de asigurare, inclusiv eventuale modificări intervenite;
  - Analiza politicilor societăților de asigurare cu accent pe politicile privind managementul riscurilor și a capitalurilor;
  - Analiza funcției actuariale și a raportului actuarial;
  - Analiza sistemului de control intern și a funcției de conformitate
- ▶ evaluarea cadrului investițional – analiza politicilor și guvernării activității de investiții și analiza portofoliului de active;
- ▶ evaluarea calitativă a fondurilor proprii - analiza calității planului de administrare a capitalurilor pe termen mediu;
- ▶ monitorizarea indicatorilor de prudențialitate; verificarea și analizarea

raportărilor cantitative și calitative și corespondența cu societățile de asigurare în vederea remedierii neconcordanțelor identificate, precum și transmiterea de recomandări pentru îmbunătățirea calității conținutului acestora; analize a contractelor de reasigurare;

- ▶ analiza informațiilor aferente raportărilor trimestriale RCA și realizarea rapoartelor de analiză cu privire la evoluția subscrierii RCA (numărul de polițe emise, prima medie subscrisă pe categorii de vehicule și durată) și cu privire la evoluția daunalității RCA, respectiv daune materiale/vătămări corporale (variația rezervei de daună și dauna medie plătită);
- ▶ analiza documentațiilor aferente solicitărilor de modificare acționariat/fuziune/transfer de portofoliu;
- ▶ participarea în cadrul controalelor desfășurate la sediul societăților de asigurare.

Pe tot parcursul anului s-au realizat interviuri cu rol proactiv de supraveghere cu persoanele din conducerea societăților și/sau cu titularii funcțiilor cheie, conform activităților stabilite prin planul de supraveghere a societăților de asigurare, precum și cu auditorii externi. În cadrul interviurilor au fost discutate aspectele identificate în urma analizelor efectuate cu privire la strategia de afaceri, strategia de risc, strategia de investiții și profilul de risc, activitățile

coordonate de funcțiile cheie și au fost clarificate aspecte concrete legate de desfășurarea activităților în cadrul societăților.

Totodată, ASF participă activ în cadrul Colegiilor

de Supraveghere la nivel european a grupurilor de asigurare care au subsidiare în România, facilitând schimbul de informații și experiență cu privire la administrarea riscurilor specifice la nivel național și de grup.

Activități în vederea calculului tarifului de referință RCA

Pe parcursul anului 2022 au continuat activitățile în vederea asigurării calculului tarifului de referință pentru asigurarea RCA. În conformitate cu prevederile art. 18 din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, cu modificările și completările ulterioare, tariful de referință se calculează semestrial de către o societate cu expertiză recunoscută în domeniu, contractată de către ASF. Tarifele de referință se calculează după formula prevăzută la articolul 2 pct. 24 din actul normativ menționat și se publică de către ASF.

În semestrul II al anului 2020, ASF a derulat o procedură de achiziție de servicii actuariale

pentru calculul tarifului de referință pentru asigurarea RCA. În urma finalizării procedurilor de achiziție publică, a fost încheiat acordul-cadru al cărui scop îl reprezintă furnizarea în favoarea ASF de servicii actuariale de calcul al unui tarif de referință pentru asigurarea RCA de către KPMG Advisory SRL și KPMG Audit SRL.

În anul 2022, ASF a asigurat prestatorului suportul tehnic în perioada desfășurării exercițiilor de calcul al tarifelor de referință pentru asigurarea RCA, respectiv verificarea și analiza calității datelor primite de la societăți și pregătirea bazelor de date referitoare la polițe și daune, **asigurând publicarea în termen a tarifelor de referință calculate de KPMG pe site-ul ASF.**

Monitorizarea modelelor interne

O activitate aparte specifică noului regim de supraveghere a fost realizată în legătură cu **Modelele interne** aplicate de anumite societăți de asigurare, sens în care s-a evaluat aplicația unei societăți de modificare a modelului intern parțial utilizat în calculul cerinței de capital de solvabilitate din punct de vedere al completitudinii și conformității cu cerințele legale și informarea supraveghetorului de grup cu privire la rezultatele evaluării.

Monitorizarea implementării recomandărilor rezultate în urma Exercițiului de evaluare a activelor și pasivelor pe piața asigurărilor din România (BSR - Balance Sheet Review).

În urma desfășurării Exercițiului de evaluare a activelor și pasivelor pe piața asigurărilor din România (BSR), finalizat la finele anului precedent, auditorii au formulat în cadrul rapoartelor individuale recomandări pentru remedierea deficiențelor identificate sau pentru îmbunătățirea anumitor procese/operațiuni. Recomandările au vizat în principal anumite vulnerabilități privind sistemul de guvernanță

al societăților în legătură cu mediul IT și cadrul de control intern legat de daune și rezerve tehnice, reasigurare, depreciere și calculul cerințelor de capital, respectiv îmbunătățiri ale cadrului formal al documentării, în special în ceea ce privește calcularea rezervelor tehnice, inclusiv legate de definirea ipotezelor și a raționamentului profesional, simplificărilor, recunoașterii limitelor contractuale, separării contractelor, segmentării și definirii grupelor de riscuri omogene, precum și evaluarea celei mai bune estimări a rezervelor cedate și a probelor de audit disponibile aferente controalelor care urmează să fie efectuate asupra datelor în conformitate cu cerințele Solvabilitate II.

ASF a monitorizat implementarea măsurilor și acțiunilor asumate prin planurile transmise de societățile de asigurare în vederea implementării recomandărilor formulate de auditorii financiari în cadrul rapoartelor BSR, care au condus la îmbunătățirea cadrului de control intern al activității desfășurate de societățile de asigurare și al calității aplicării cadrului legislativ Solvabilitate II.

3.3.2. Supravegherea și controlul conduitei societăților de asigurări

În urma activităților de supraveghere pe aria de conduită a societăților de asigurare, ASF a identificat riscuri și vulnerabilități referitoare la anumite produse de asigurare, din perspectiva

corelării acestora cu cerințele, nevoile și obiectivele clienților, în diferite etape ale ciclului de viață al produselor: creare, distribuție, asistență post-vânzare.

Asigurări de garanții contractuale

Un interes deosebit în cadrul procesului de supraveghere desfășurat de ASF a fost acordat produselor de asigurare de garanții contractuale la nivelul pieței de asigurări din România, în scopul identificării riscurilor și vulnerabilităților în cadrul proceselor interne de subscriere și instrumentare a daunelor.

ASF a desfășurat o serie de acțiuni de supraveghere, orientate pe etapele principale ale procesului de subscriere aferente asigurărilor de garanții, în urma cărora a identificat anumite riscuri și vulnerabilități.

Riscurile și vulnerabilitățile identificate au fost analizate împreună cu reprezentanții societăților de asigurare, ASF subliniind obligativitatea existenței unui proces prudent și sănătos de subscriere aferent asigurărilor de garanții, caracterizat prin analiza riguroasă

a potențialilor asigurați și a contractelor care fac obiectul garanțiilor, utilizarea tehnicilor de diminuare a riscurilor, stabilirea de limite de risc, monitorizarea permanentă a portofoliului.

În acest sens, ASF a emis un set de recomandări cu privire la procesul de subscriere și monitorizare a asigurărilor de garanții, publicat pe pagina de internet a Autorității și transmis societăților de asigurare autorizate să subscrie Clasa 15 – Asigurări de Garanții, împreună cu solicitarea comunicării conformării, precum și a modalităților de implementare.

Procesul de monitorizare a continuat prin analizarea modalităților de implementare a recomandărilor ASF, ținând cont de natura, amploarea și complexitatea activităților desfășurate.

Analiză tematică privind produsele de asigurare a culturilor agricole

Având în vedere creșterea interesului pentru produsele de asigurare a culturilor agricole, ASF a demarat o analiză tematică privind aceste produse la nivelul pieței, vizând analiza procesului de subscriere și condițiile de asigurare.

Analiza a evidențiat anumite aspecte necesar a fi remediate din perspectiva intereselor clienților, în special prevederi contractuale ambigue,

contradictorii sau cu caracter general, precum și excluderi care pot îngreuna procesul de lichidare a daunelor în situația apariției riscurilor asigurate.

ASF a adus în atenția societăților de asigurare aspectele identificate, precum și recomandările de revizuire a documentației pre-contractuale și contractuale, pentru a răspunde într-o manieră adecvată nevoilor clienților.

Analiză tematică privind asigurările facultative de locuințe

Având în vedere importanța deosebită a asigurărilor de imobile pentru consumatorii români, dar și potențialele riscuri identificate în activitatea de supraveghere, generate de modelul

de distribuție a acestor produse prin intermediul instituțiilor de credit (bancassurance), ASF a demarat o acțiune de analiză tematică privind asigurările facultative de locuințe distribuite prin

canalul bancassurance, acțiune care se afla în curs de desfășurare la finalul anului 2022.

Analiza ASF se concentrează pe contractele de asigurări facultative de locuințe distribuite

prin băncile partenere reprezentative la nivelul portofoliului, în calitate de intermediari secundari cu care colaborează societățile de asigurare, iar concluziile se vor analiza în prima jumătate a anului 2023.

Analiză privind distribuția produselor de asigurare prin canalul de distribuție bancassurance

O atenție deosebită este acordată produselor de asigurare distribuite prin canalul bancassurance (asigurări de bunuri, asigurări de viață) și riscurilor pentru clienți, ce reies din parteneriatele încheiate între societățile de asigurare și instituțiile de credit, în calitate de distribuitori de produse de asigurare, în special în cazul în care acestea fac parte din același grup.

EIOPA, împreună cu autoritățile de supraveghere din statele membre, au lansat o acțiune de supraveghere tematică cu privire la aceste produse de asigurare cu scopul de a identifica riscuri care ar putea avea un impact negativ asupra consumatorilor, acțiune care a cuprins și societăți de asigurare relevante din România.

Analiza tematică a vizat în principal produsele de asigurare de viață atașate produselor de credit ipotecar oferite de instituțiile de credit și s-a concentrat pe distribuția produselor și pe modelele de business.

Acțiunea fost desfășurată pe un eșantion reprezentativ, format din societăți de asigurare și instituții de credit din cadrul statelor membre și a presupus participarea, în cadrul diferitelor etape

ale acesteia, a autorităților de supraveghere, inclusiv a ASF.

În urma acestei analize tematice s-au identificat următoarele riscuri:

- remunerații ridicate plătite de asigurători distribuitorilor de asigurări pentru vânzarea de produse de asigurare de viață atașate creditelor bancare;
- conflicte de interese în contextul modelelor de afaceri de bancassurance.

În acest context, ASF a transmis un avertisment societăților de asigurare și instituțiilor de credit, în calitate de distribuitori de asigurări, cu privire la produsele de asigurare de viață atașate creditelor bancare, pentru adoptarea de măsuri în vederea diminuării/ prevenirii acestor riscuri, măsurile întreprinse pentru remedierea aspectelor identificate în Raportul EIOPA urmând a face obiectul monitorizării ASF.

De asemenea, se află în atenția ASF produsele de asigurare de viață cu componentă investițională, din perspectiva distribuirii acestora către o piață țintă relevantă, precum și pentru asigurarea unui proces corect și complet de informare și consultanță acordată clienților.

Participarea la Grupul de lucru privind evaluarea riscului de conduită și canale de distribuție digitale

Specialiști din cadrul ASF au participat, alături de experți din cadrul autorităților de supraveghere din Portugalia, Grecia și Ungaria, la Grupul de lucru privind evaluarea riscului de conduită și canale de distribuție digitale, organizat de către TAIE¹⁴ în colaborare cu EIOPA, pentru schimb de experiență cu autoritățile care au beneficiat de proiecte DG REFORM în domenii legate de supravegherea conduitei, în contextul în care ASF a finalizat implementarea proiectului Asistență tehnică privind consolidarea funcției ASF de supraveghere a conduitei pe piața de asigurări din România.

¹⁴ departament din cadrul Comisiei Europene de Asistență Tehnică și Schimb de Informații, care oferă sprijin pentru administrațiile publice cu privire la aplicarea și supravegherea legislației europene împreună cu facilitarea schimbului de informații privind cele mai bune practici la nivelul UE.

3.3.3. Controlul societăților de asigurări

Pe parcursul anului 2022, ASF a derulat **acțiuni de control periodic**, conform Planului anual integrat de control al ASF, precum și **controale inopinate** rezultate din riscurile identificate în urma desfășurării activităților de supraveghere prudentială.

Având în vedere caracterul obligatoriu și social al încheierii contractelor RCA și numărul mare de consumatori pe acest segment, **acțiunile de control periodic planificate pentru anul 2022 au vizat, în special, societățile de asigurare care practică RCA**. Totodată, ASF a derulat acțiuni de control al asigurătorilor care practică asigurări de garanții.

Obiectivul principal al tematicii de control a constat în verificarea procesului de subscriere, verificarea respectării cerințelor de supraveghere și guvernanta pentru produsele de asigurare, verificarea respectării cerințelor legale privind informarea și consultanța acordată clienților în cazul produselor de asigurare, precum modul de instrumentare și soluționare a dosarelor de daună și de constituire a rezervelor tehnice și verificarea respectării măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării actelor de terorism.

Principalele aspecte constatate în urma controalelor au fost următoarele:

- ▶ deficiențe în ceea ce privește modul de constituire a rezervelor tehnice calculate în scopul întocmirii situațiilor financiare;
- ▶ deficiențe în ceea ce privește modul de constituire a rezervelor tehnice calculate sub regimul Solvabilitate II;
- ▶ deficiențe procedurale și/sau aplicarea defectuoasă a procedurilor interne;
- ▶ evaluarea necorespunzătoare a unor elemente de activ cuprinse în bilanțul Solvabilitate II;
- ▶ insuficiența fondurilor eligibile să acopere cerința de capital de solvabilitate;
- ▶ deficiențe privind modul de aplicare a prevederilor Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie;
- ▶ deficiențe privind modul de aplicare a prevederilor Legii nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări;
- ▶ deficiențe privind modul de aplicare a prevederilor Legii nr. 129 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea remedierii deficiențelor constatate, ASF a dispus măsuri în sarcina societăților de asigurare și a formulat recomandări cu rol proactiv în vederea îmbunătățirii modului de derulare a unor activități/procese realizate de acestea.

De asemenea, pentru acțiunile de control periodic și inopinat realizate în anul 2022, au fost aplicate sancțiuni constând în 11 avertismente scrise și 17 amenzi, în cuantum total de 2.544.973 lei.

În urma tuturor acțiunilor de supraveghere (off-site) și control (on-site: periodic și inopinat) realizate în cursul anului 2022 în cadrul societăților de asigurare-reasigurare, ASF a aplicat un număr de 34 sancțiuni, atât societăților, cât și persoanelor din conducerea acestora, după cum urmează:

- ▶ 11 sancțiuni cu avertisment scris aplicate unui număr de 9 societăți de asigurare;
- ▶ 15 sancțiuni cu amendă în cuantum total de 5.694.273 lei, aplicate în cazul a 6 societăți;
- ▶ 10 sancțiuni cu amendă în cuantum total de 391.900 lei, aplicate membrilor structurii de conducere a două societăți.

Din perspectivă prudențială, pe parcursul anului 2022 au fost realizate **21 de acțiuni de control la sediul asigurătorilor, din care 9 periodice și 12 inopinate, astfel:**

- ▶ în perioada 7 februarie – 28 martie 2022, ASF a dispus realizarea unor controale inopinate la 4 asigurători, din care 2 ce practică RCA și 2 care practică asigurări de garanții, **iar tematica a vizat verificarea, în timp real, a fluxului zilnic privind soluționarea dosarelor de daună deschise în baza polițelor de asigurare RCA**, în sensul respectării termenilor și condițiilor din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, pusă în aplicare de Norma ASF nr. 20/2017, respectiv **verificarea modului de subscriere a contractelor de asigurare de garanții;**
- ▶ în perioada 21 martie – 01 aprilie 2022, ASF a dispus realizarea unor controale inopinate la 3 asigurători ce practică RCA având ca **tematică verificarea, în cadrul fluxului zilnic de soluționare a dosarelor de daună RCA, a respectării obligațiilor asigurătorilor** instituite la art. 21 din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie;
- ▶ în perioada 30 aprilie – 13 mai 2022, ASF a dispus realizarea unor controale inopinate

- la 2 asigurători ce practică RCA având ca **tematică verificarea, în cadrul fluxului zilnic de soluționare a dosarelor de daună RCA, a respectării obligațiilor asigurătorilor** instituite la art. 21 din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie;
- ▶ în perioada 4 mai – 03 iunie 2022, ASF a dispus realizarea unui control inopinat la un asigurător ce practica asigurări de garanții având ca **tematică verificarea procesului de subscriere din perspectiva cerințelor Normei ASF nr. 32/2021** privind asigurările de garanții, precum și verificarea respectării cerințelor prevăzute la art. 28 alin. (2) lit. b) și lit. d) din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, cu modificările și completările ulterioare, **cu privire la activitățile realizate de societate pentru gestionarea riscului de lichiditate și a managementului active-obligații, respectiv modul de alocare a fluxurilor de numerar pentru plata dosarelor de daune și pentru plasamentele investiționale;**
- ▶ în perioada 20 iunie - 08 iulie 2022, ASF a dispus realizarea unui control inopinat la un asigurător ce practică RCA având ca **tematică verificarea respectării obligațiilor asigurătorilor** instituite la art. 21 din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie

de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie;

- În perioada 20 iunie – 08 iulie 2022, ASF a realizat un control inopinat la o altă societate de asigurări, având ca **tematică verificarea respectării obligațiilor**

asigurătorilor instituite prin art. 5 din Norma ASF nr. 38/2015 privind rezervele tehnice constituite pentru activitatea de asigurare, modul de calcul al acestora în scopul întocmirii situațiilor financiare anuale și registrul special de evidența a activelor care le acoperă.

3.3.4. Acțiunile de supraveghere și control privind societatea de asigurare Euroins

Societatea Euroins România era încadrată în categoria de supraveghere intensă de către ASF în baza riscurilor aferente activității derulate și a impactului societății la nivelul pieței asigurărilor. Având în vedere poziția semnificativă deținută de societate pe piață, în special pe segmentul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto (RCA), relevantă atât din perspectiva volumului subscrierilor, cât și ca urmare a numărului ridicat de contracte de asigurare încheiate, **Autoritatea a identificat necesitatea intensificării activității de supraveghere și control în cadrul Euroins România.**

Astfel, **creșterea numărului de controale realizate de ASF și diversificarea tematicii controalelor derulate de Autoritate** în vederea identificării potențialelor deficiențe în funcționarea societății **au condus treptat la înăsprirea măsurilor aplicate în conformitate**

cu respectarea prevederilor legale în vederea corectării deficiențelor și asigurării unui cadru funcțional și eficient pentru consumatorii din România. Intensificarea procesului de supraveghere a facilitat identificarea practicilor recurente ale societății referitoare la **subevaluarea obligațiilor deținute față de asigurați concomitent cu supraevaluarea activelor companiei, ceea ce a condus la constatarea faptului că societatea nu îndeplinește cerințele de capital** (cerința de capital minim și de solvabilitate).

Așadar, toate măsurile întreprinse de ASF au fost luate în vederea respectării prevederilor legale și a prerogativelor cu care Autoritatea a fost investită prin lege, potrivit cărora Autoritatea de Supraveghere Financiară supraveghează societățile astfel încât **să asigure protecția asiguraților și să contribuie la menținerea stabilității pieței asigurărilor**¹⁵.

¹⁵ Art. 6. – alin. (1) Legea 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare

În acest context, în anul 2022, **ASF a continuat intensificarea activității de supraveghere și control în cadrul societății Euroins România demarată pe parcursul anilor anteriori, în sprijinul asigurării obiectivelor strategice ale Autorității.**

Perpetuarea practicilor societății Euroins România au condus la nerespectarea de către societate a cadrului legal aplicabil și periclitatea obiectivului referitor la protecția consumatorilor:

- subevaluarea de către societate a obligațiilor deținute față de asigurați și beneficiari ai polițelor de asigurare;
- nerespectarea cerințelor de capital determinată în principal de subevaluarea obligațiilor față de asigurați;
- deficiențe majore în ceea ce privește procesul de constatare a daunelor: perpetuarea întârzierilor în constatarea daunelor, plata cu întârziere a despăgubirilor RCA, neplata penalităților de întârziere, generând nemulțumiri în rândul consumatorilor, ceea ce s-a reflectat în numărul ridicat de petiții depuse la ASF împotriva Euroins România, precum și în numărul semnificativ de dosare aflate pe rolul instanțelor de judecată;
- refuzul companiei de a furniza Autorității o serie de informații solicitate.

Lipsa de cooperare a societății reflectată prin refuzul companiei de a furniza ASF documente necesare derulării activității de supraveghere și control, **raportarea către Autoritate a unei situații financiare nereale** bazate pe subevaluarea obligațiilor față de asigurați concomitent cu supraevaluarea activelor, nerespectarea cerințelor de capital și imposibilitatea restabilirii nivelului fondurilor proprii pentru acoperirea acestora au fundamentat decizia ASF de a retrage autorizația de funcționare.

Astfel, ca urmare a deciziei de intensificare a activităților de supraveghere și control derulate

în cadrul societății Euroins România, au rezultat diferențe semnificative între situația financiară raportată la ASF și situația financiară reală a societății: compania raporta către Autoritate valori mai ridicate ale activelor și obligații față de asigurați mai mici. Această practică a denaturat raportările referitoare la solvabilitatea societății, activitatea de supraveghere și control derulată de ASF relevând nerespectarea cerințelor de capital de către companie. Așadar, deși societatea susținea prin informațiile transmise Autorității că deține fonduri suficiente pentru acoperirea necesarului de capital minim și de solvabilitate, în realitate, societatea înregistra active de valori mai mici comparativ cu obligațiile deținute, generând un deficit semnificativ de active față de obligații și, implicit, nerespectarea cerințelor de capital.

Mai mult, imediat după informarea societății Euroins România cu privire la rezultatele activității de supraveghere și control, care devoalau situația financiară reală, societatea a încheiat un nou contract de reasigurare cu EIG Re, un reasigurător ce face parte din grupul Eurohold Bulgaria. Motivul invocat de societate pentru încheierea unui contract cu un reasigurător din grup a fost acela de restabilire a unui nivel adecvat din punct de vedere legal al indicatorilor de solvabilitate. Cu toate acestea, în urma analizelor derulate de Autoritate în baza atribuțiilor cu care ASF a fost investită prin lege, **concluzia a fost că acest contract de reasigurare nu conducea la îmbunătățirea indicatorilor de solvabilitate, măsura adecvată pentru readucerea fondurilor proprii la un nivel pozitiv și implicit la acoperirea SCR fiind o infuzie de capital/ împrumuturi subordonate din partea acționarilor.** Deși încheierea contractului de reasigurare nu conducea la respectarea cerințelor de capital de către societate, **efectele acestuia au constat într-un transfer al unei părți a activelor companiei, aflate chiar și înainte de încheierea**

contractului la un nivel inferior obligațiilor deținute, către reasigurător. Așadar, deși potrivit legislației în vigoare, **societatea avea nevoie de o infuzie de capital, acțiunile societății Euroins România au fost îndreptate spre diminuarea valorii activelor deținute de societate, generând adâncirea deficitului de fonduri proprii necesare acoperirii cerințelor de capital.**

Pentru atenuarea efectelor acțiunilor societății

Euroins România și a impactului pe care acestea îl au asupra resurselor financiare ale Fondului de Garantare a Asiguraților (FGA) în contextul retragerii autorizației de funcționare și, indirect, asupra consumatorilor din România, **ASF a impus FGA obligația de a face toate demersurile necesare în vederea desființării, cu efect retroactiv, a contractului de reasigurare încheiat cu EIG Re, respectiv pentru recuperarea activelor transferate în temeiul acestui contract.**

Scurt istoric al acțiunilor de supraveghere și control și măsurile impuse de ASF societății Euroins România

Așadar, în cursul anului 2022, activitatea de supraveghere a societății Euroins a cuprins:

- acțiuni de control inopinat sau periodic (on-site);
- analize pe baza datelor disponibile din raportările periodice transmise de societate (off-site);
- monitorizarea măsurilor impuse societății ca urmare a unui control periodic efectuat în anul 2021 și a măsurilor rezultate în urma exercițiului de evaluare a activelor și pasivelor sectorului asigurărilor din România derulat de ASF în colaborare cu EIOPA.

Astfel, în decembrie 2021, ASF a constatat faptul că societatea nu deține fonduri eligibile suficiente pentru a acoperi cerința de capital de solvabilitate (SCR), ca urmare a neconstituirii de rezerve tehnice suficiente pentru a acoperi toate obligațiile care îi revin față de contractanți și beneficiarii contractelor.

Măsuri/sanțiuni:

1. Societatea a fost sancționată cu amendă în cuantum de circa 3,5 milioane lei.
2. ASF a dispus în sarcina societății obligația ca, în termen de două luni de la data primirii deciziei, **să transmită ASF, spre aprobare, un plan de redresare cu măsuri pentru restabilirea nivelului fondurilor proprii eligibile care acoperă SCR sau pentru modificarea profilului de risc, astfel încât în termen de 6 luni SCR să fie din nou respectată.**
3. Euroins România **a avut obligația să facă toate corecțiile necesare asupra metodologiei de calcul și a valorii rezervelor tehnice evaluate sub regimul Solvabilitate II și să recalculeze necesarul de capital de solvabilitate și de capital minim** cu luarea în considerare a tuturor evenimentelor ulterioare datei de referință a controlului periodic.
4. ASF a dispus măsuri în vederea remedierii deficiențelor identificate în ceea ce privește evidența neadecvată a dosarelor de daune și nerespectarea prevederilor legale privind instrumentarea și termenele de plată a despăgubirilor.

5. S-a impus în sarcina societății și obligația de a include în planul transmis **măsuri în vederea implementării recomandărilor și efectuării ajustărilor auditorului PricewaterhouseCoopers Audit S.R.L.**, prevăzute în Raportul întocmit de auditor ca urmare a evaluării efectuate în contextul Exercițiului de evaluare a activelor și pasivelor în sectorul asigurărilor din România (BSR), cu impact direct în fondurile proprii eligibile, necesarul de capital de solvabilitate și cerința de capital minim.
6. De asemenea, **societatea a fost sancționată cu amendă în cuantum de circa 2,3 milioane lei** ca urmare **a refuzului companiei de a pune la dispoziția echipei de control ASF o serie de informații solicitate în timpul controlului Autorității desfășurat la sediul societății.**

Ca urmare a derulării activității de supraveghere permanentă au fost identificate active înregistrate necorespunzător în raportările periodice ceea ce a condus la efectuarea unei analize asupra acestor active și emiterea unui raport de control permanent.

Măsuri/sanctiuni:

1. Pe baza rezultatelor acestei analize au fost emise în martie 2022 **decizii de sancționare a societății cu amendă de aproximativ 2,4 milioane lei și a directorului general al acesteia cu amendă de 98.500 lei.**
2. ASF a dispus în sarcina societății **efectuarea corecțiilor necesare asupra elementelor de active și datorii înregistrate în raportările privind coeficientul de lichiditate, registrul activelor și machetele specifice Solvabilitate II începând cu data de 30.09.2021 și completarea planului de redresare transmis anterior cu noile elemente.**
3. **Societății i se impune revizuirea planului de redresare în așa fel încât asigurătorul să fie capitalizat.**

Societatea prezintă ASF un plan de redresare și se angajează ca până la data de 30 iunie 2022 să restabilească fondurile necesare pentru acoperirea SCR. De asemenea, societatea se angajează să își majoreze fondurile proprii cu suma de 100 de milioane de lei.

În martie 2022, în urma unui control inopinat se constată perpetuarea întârzierilor în constatarea daunelor, plata cu întârziere a despăgubirilor RCA, neplata penalităților de întârziere și subevaluarea rezervei de daună avizată.

Măsuri/sanctiuni:

1. **Societatea a fost sancționată cu amendă în sumă de 422.600 lei** și au fost stabilite în sarcina societății măsuri pentru remedierea deficiențelor constatate.
2. De asemenea, **societatea a fost sancționată cu amendă în cuantum de 229.500 lei** pentru neprezentarea documentelor solicitate de echipa de control.

În mai 2022, în urma efectuării unui nou control inopinat care a vizat în principal verificarea modului de soluționare a dosarelor de daună RCA, se constată din nou plata daunelor cu întârziere sau neplata penalităților și că societatea fie nu a notificat părții prejudiciate, cu confirmare de primire, motivele pentru care nu au fost aprobate, în totalitate sau parțial, pretențiile de despăgubire, fie notificarea a fost transmisă cu întârziere.

Măsuri/sancțiuni:

1. Societatea a fost sancționată cu amendă în sumă de 419.900 lei.

În anul 2022, societatea Euroins România nu a transmis situațiile financiare în termenul legal, ceea ce a atras sancțiunea cu amendă în sumă de 125.400 lei a directorului general al societății.

Euroins România a depus situațiile financiare auditate după 4 luni de la expirarea termenului legal, în august 2022. Subliniem că opinia auditorului era una cu rezerve, acesta precizând că nu a obținut „probe de audit suficiente și adecvate” pentru a certifica că societatea îndeplinește condițiile de solvabilitate.

Auditorul nu a putut stabili nivelul ajustărilor necesare pentru ca societatea să îndeplinească aceste cerințe.

În septembrie 2022, în urma unui control inopinat s-au constatat deficiențe în ceea ce privește managementul activelor și obligațiilor:

- nerespectarea politicii de management al riscului aferent activității de investiții;
- neimplicarea persoanelor responsabile în luarea deciziilor de investiții;
- deficiențe în implementarea unui sistem funcțional și eficient de management al riscului de investiții;
- neconstituirea corespunzătoare a rezervei de daună avizată.

Măsuri/sancțiuni:

1. Societatea a fost sancționată cu amendă în sumă de aproximativ 1 milion lei și au fost stabilite în sarcina societății măsuri pentru remedierea deficiențelor constatate.
2. Societatea a fost sancționată cu amendă în cuantum de 333.373 lei pentru neprezentarea documentelor solicitate de echipa de control.

În noiembrie 2022 este finalizată analiza litigiilor raportate de societate efectuată în cadrul activității de supraveghere a ASF, litigii în care societatea are calitatea de pârât și pentru care trebuie să constituie și să mențină rezerve de daune avizate.

Pornind de la raportările periodice transmise de societate, referitoare la litigiile pe rolul instanțelor de judecată, s-a observat că **unele dosare erau raportate cu întârziere.** Pentru verificarea datelor raportate de societate, direcția de specialitate din cadrul ASF a folosit informațiile publice de pe portalul instanțelor de judecată (portal.just.ro) și a extras toate litigiile cu privire la dosarele în care societatea Euroins nu figurează în calitate de reclamant. **În urma derulării procesului de supraveghere permanentă a rezultat că între situația dosarelor extrase de pe portalul instanțelor de judecată pentru calitatea procesuală de pârât a societății și situația litigiilor aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor de judecată raportate de către societate există diferențe semnificative.** S-a solicitat societății să transmită explicații pentru dosarele care nu s-au regăsit în raportările acesteia.

Măsuri/sanctiuni:

1. Ca urmare a constatării faptului că, pentru raportările lunare transmise la ASF aferente perioadei februarie - iunie 2022 privind situația litigiilor aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor de judecată, **directorul general nu s-a asigurat că acestea sunt complete, corecte și corespund realității**, acesta a fost sancționat cu amendă în cuantum de 86.100 de lei.
2. Ca urmare a constatării faptului că au fost identificate dosare de daune pentru care au existat litigii deschise pe rolul instanțelor de judecată pentru care societatea nu a constituit rezervă de daună, generând subadecvarea rezervei de daune avizate, societatea a fost sancționată cu amenda de 422.600 lei și s-a dispus în sarcina acesteia obligația de a inventaria dosarele de daune aflate pe rolul instanțelor de judecată având ca obiect pretențiile formulate de terți împotriva asigurătorului.

În decembrie 2022, o altă acțiune din activitatea de supraveghere permanentă (control off-site) a fost efectuată în cadrul activității de soluționare a petițiilor, în contextul identificării unor deficiențe repetate cu privire la procesele de instrumentare și lichidare a dosarelor de daună aferente polițelor de răspundere civilă obligatorie RCA.

Măsuri/sanctiuni:

1. În urma analizei, **societatea Euroins România Asigurare Reasigurare S.A. a fost sancționată cu amendă în cuantum de 309.400 lei.**

Un control periodic s-a desfășurat în a doua parte a anului 2022. Tematica controlului a vizat verificarea activităților obligatorii desfășurate de societate¹⁶, și verificarea respectării prevederilor legale referitoare la asigurările obligatorii RCA, cu privire la cerințele de informare a persoanei prejudiciate în procesul de instrumentare a dosarelor de daună, precum și cele referitoare la personalul care efectuează constatarea daunelor.

Măsuri/sanctiuni:

1. În urma acțiunii de control societatea a fost sancționată cu amendă în cuantum de 124.500 lei.

În ceea ce privește monitorizarea implementării de către societate a măsurilor dispuse în sarcina acesteia, ASF a constatat că Euroins România nu a implementat măsurile impuse în vederea remedierii deficiențelor constatate.

Astfel, în urma analizei planului de redresare prezentat s-a constatat că:

- societatea nu a recalculat SCR și MCR cu luarea în considerare a tuturor evenimentelor ulterioare datei de referință a analizei;
- planul transmis nu a răspuns solicitării privind revizuirile aduse cadrului procedural intern și ajustările efectuate asupra elementelor de active și datorii în vederea remedierii deficiențelor constatate;
- nu cuprindea detalierea SCR;
- nu cuprindea asumarea măsurilor pentru implementarea recomandărilor auditorului BSR și nici ajustările acestuia.

Prin urmare, la solicitarea ASF societatea a revizuit planul de redresare, inclusiv sub aspectele consemnate în decizia emisă în urma derulării exercițiului de evaluare a activelor și pasivelor - BSR.

¹⁶conform cerințelor Normei ASF nr.4/2018 privind gestionarea riscurilor operaționale generate de sistemele informatice utilizate de entitățile autorizate/avizate/inregistrate, reglementate și/sau supravegheate de ASF

În vederea verificării modului de implementare a măsurilor din Planul de redresare care ar fi trebuit să conducă la restabilirea indicatorului privind cerința de capital de solvabilitate (SCR), ASF a efectuat verificări asupra informațiilor cuprinse în raportările transmise Autorității, în urma cărora **a rezultat că îmbunătățirea rezultatului tehnic net al societății pentru datele de 31.12.2021 și 30.06.2022 provine din activitatea de cedare în reasigurare pentru clasa 10 (RCA și CMR), în principal RCA.** Autoritatea a procedat la verificări prin compararea informațiilor rezultate din deconturile încheiate cu reasuratorii cu informațiile cuprinse în raportările transmise la ASF, **fiind constatate diferențe datorate modului eronat de înregistrare în evidențele tehnice și contabile a sumelor recuperate în baza unor contracte de reasigurare, fiind astfel supraevaluate veniturile și subevaluate cheltuielile din reasigurare, respectiv supraevaluate activele și subevaluate datoriile din bilanț pentru datele de 31.12.2021, 30.06.2022.** Astfel, societatea raporta deținerea unor active de o valori mai mare și obligații mai mici comparativ cu situația reală.

Analiza a fost extinsă și pentru data de referință 30.09.2022, unde s-au constatat și alte aspecte de neconformitate: constituirea neadecvată a rezervei de daune neavizate, neconstituirea corespunzătoare a celei mai bune estimări a rezervelor tehnice evaluate conform regimului Solvabilitate II, necalcularea corespunzătoare a sumelor recuperabile din reasigurare, precum și supraevaluarea altor elemente de activ și subevaluarea altor elemente de pasiv din bilanțul Solvabilitate II.

În urma acestor analize ample a datelor financiare ale societății Euroins, ASF a constatat că la data de 30.06.2022 societatea nu deține fonduri eligibile pentru acoperirea SCR, situație care s-a menținut și la data de 30.09.2022. Pentru restabilirea cerinței de capital de solvabilitate (SCR) societatea avea nevoie de fonduri în cuantum de 2,19 miliarde lei, iar pentru acoperirea MCR fonduri în cuantum de 1,75 miliarde lei.

Ca urmare a ajustărilor și corecțiilor efectuate de Autoritate și a deteriorării indicatorilor de solvabilitate, societatea a prezentat ASF un contract nou de reasigurare pentru portofoliul RCA cu reasigurătorul EIG RE, ca fiind măsura care să conducă la restabilirea fondurilor necesare pentru acoperirea MCR și SCR.

Autoritatea a analizat efectele acestui contract și posibilitatea de restabilire a indicatorilor de solvabilitate a societății, **concluzia fiind că acest contract de reasigurare nu îmbunătățește indicatorii de solvabilitate, măsura adecvată pentru readucerea la un nivel pozitiv a fondurilor proprii și implicit la acoperirea SCR fiind infuzia de capital/împrumuturi subordonate din partea acționarilor.**

De asemenea, ASF a analizat situația de fapt în care se află societatea luând în considerare inclusiv recomandările din ghidul EIOPA-BoS-21/281 privind Practicile de supraveghere și măsurile în caz de încălcare a cerinței de capital de solvabilitate, în ceea ce privește potențialele acțiuni/măsurile pe care autoritatea are dreptul să le realizeze/aplice în contextul nerestabilirii SCR la termen, măsuri aplicate cu scopul de protejare a intereselor asiguraților, respectiv posibilitatea de aplicare a unor măsuri suplimentare ținând cont de cuantumul nerespectării SCR, durata deteriorării condițiilor financiare și durabilitatea măsurilor aplicate de societate de a-și restabili solvabilitatea, precum și posibilitatea aplicării unui instrument de rezoluție.

Așadar, **constatând indiciile stării de insolvență a companiei, în vederea protejării asiguraților, Consiliul Autorității de Supraveghere Financiară a decis retragerea autorizației de funcționare a societății Euroins România și declanșarea procedurilor de insolvență.**

În urma rezultatelor acestor analize a fost emisă Decizia nr. 262/17.03.2023 privind retragerea autorizației de funcționare a Societății Euroins România Asigurare-Reasigurare S.A., constatarea stării de insolvență și promovarea cererii privind deschiderea procedurii falimentului împotriva acesteia.

De asemenea, prin Decizia nr. 264/17.03.2023 s-a desemnat Fondul de Garantare a Asiguraților în calitate de administrator interimar la societatea Euroins România. Astfel, **FGA are obligația asigurării administrării și conducerii societății și adoptarea măsurilor necesare pentru împiedicarea diminuării activului și sporirii pasivului acesteia, concomitent cu conservarea bunurilor societății. De asemenea, FGA are obligația de a face toate demersurile necesare în vederea desființării, cu efect retroactiv, a contractului de reasigurare încheiat cu EIG Re¹⁷, respectiv pentru recuperarea activelor transferate în temeiul acestui contract.**

Sanctiunile și măsurile administrative aplicate societăților de asigurare* în perioada 2020-2022 se prezintă astfel:

Sanctiunile aplicate		2020	2021	2022
Amendă contravențională	număr	16	28	25
	valoare	3.395.000 LEI	25.714.791 LEI	6.086.173 LEI
Avertisment scris		11	8	11
Majorare capital de solvabilitate		1	0	0
Planuri de finanțare/redresare		2	2	0
Desemnare administrator temporar		1	1	0
Suspendare drepturi de vot acționar		0	1	0
Planuri de măsuri dispuse în sarcina societăților		8	4	6
Retragere aprobare/interzicere ocupare funcții ca sancțiune complementară		3	8	0
Retragere autorizație ca sancțiune complementară și declanșarea falimentului		1	1	0
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate*		43	53	42

*sunt incluse toate sancțiunile și măsurile impuse de ASF indiferent dacă acestea au fost dispuse printr-un singur act administrativ sau prin acte distincte

¹⁷ comunicat A.S.F de către societatea Euroins România Asigurare-Reasigurare S.A. în data de 22.02.2023

3.3.5. Supravegherea și controlul intermediarilor în asigurări

ASF asigură monitorizarea, supravegherea și controlul activității de distribuție de asigurări și/sau de reasigurări, în scopul respectării drepturilor clienților de produse de asigurare și aplicării unui tratament corect acestora.

Activitatea de monitorizare/supraveghere off-site a companiilor de brokeraj

Ca urmare a dinamicii pieței de asigurări, precum și a schimbărilor legislative, activitatea de supraveghere a intermediarilor de asigurări s-a diversificat, iar acțiunile de control on-site și off-site au presupus o abordare complexă, în contextul trecerii de la supravegherea bazată pe conformitate la supravegherea bazată pe identificarea și evaluarea riscurilor.

Prin activitatea de monitorizare se urmărește oferirea unei imagini în timp real a evoluției activității de distribuție prin intermediul companiilor de brokeraj, cu privire la tendințele pieței, care pot constitui premisele unor activități ulterioare de control și modificări legislative. Această activitate se bazează, în special, pe analizarea și evaluarea informațiilor cuprinse în rapoartele, informările periodice și anuale și alte documente transmise și/sau sesizări primite de către autoritate.

Din activitatea de monitorizare/supraveghere off-site a companiilor de brokeraj, situația sancțiunilor emise în perioada 2020-2022, se prezintă astfel:

Sanctiunile aplicate		2020	2021	2022
Amendă contravențională	număr	11	6	3
	valoare	68.000 LEI	30.000 LEI	140.400 LEI
Avertisment scris		15	17	8
Retragerea autorizației de funcționare		10	3	1
Interzicerea temporară a exercitării activității		0	2	0
Suspendarea temporară a exercitării activității pentru furnizorii de programe		0	3	0
Retragerea autorizației de funcționare pentru furnizorii de programe		0	2	0
Total sancțiuni		36	33	12

Principalele deficiențe constatate în activitatea de supraveghere a companiilor de brokeraj, în anul 2022, au fost:

- ▶ nerespectarea prevederilor legale privind acordarea de credențiale cu drept de emiterie în sistemul informatic important unei persoane neautorizate/neînregistrate nementinere condițiilor de autorizare, lipsa conducătorului executiv;
- ▶ inducerea în eroare a clienților/potențialilor clienți prin informațiile furnizate acestora;
- ▶ nerespectarea planului de măsuri stabilit prin decizia Autorității;
- ▶ modificarea actelor constitutive/modificări efectuate la ONRC, fără aprobarea Autorității;
- ▶ nerespectarea termenului legal de transmitere a modificărilor actelor de identitate ale administratorilor/conducătorilor executivi ai companiilor de brokeraj;
- ▶ neîndeplinirea prevederilor legale privind aprobarea retragerii autorizației de funcționare;
- ▶ nerespectarea prevederilor legale privind realizarea analizei cerințelor și necesităților clienților și evaluarea caracterului adecvat și corespunzător, conform formularului DNT;
- ▶ nerespectarea prevederilor legale privind utilizarea corectă a contului bancar destinat activității de distribuție de asigurări;
- ▶ nerespectarea termenului legal privind informarea autorității cu privire la încetarea activității conducătorului executiv.

Totodată, în urma derulării activității de supraveghere:

- ▶ a fost aprobată retragerea autorizației de funcționare pentru 2 companii de brokeraj, la cererea acestora;
- ▶ au fost transmise 4 adrese privind sesizarea organelor competente cu privire la anumite deficiențe constatate în activitatea de distribuție de asigurări, respectiv suspiciunea de desfășurare activității de distribuție prin personal neautorizat/neînregistrat în Registrul Intermediarilor Secundari (RIS).

În anul 2022, activitatea de supraveghere a presupus în principal și următoarele activități:

- ▶ realizarea acțiunilor stabilite în planul anual de supraveghere permanentă;
- ▶ participarea la exercițiul de colectare de date la nivelul autorităților membre, pentru a obține o înțelegere mai bună a unor aspecte legate de părțile terțe furnizoare (TPPs) de servicii de TIC (Tehnologia Informației și Comunicații) la nivelul sectorului financiar din UE în vederea implementării DORA (Regulamentul privind reziliența operațională digitală pentru sectorul financiar);
- ▶ elaborarea unui nou model de clasificare a companiilor de brokeraj în funcție de risc, prin luarea în considerare a celor trei indicatori propuși în Planul anual de supraveghere aprobat pentru 2022 și prin ponderarea fiecărui indicator în scorul final;
- ▶ implementarea în aplicația electronică EWS a două module care permit monitorizarea săptămânală a activității de distribuție desfășurate de companiile de brokeraj privind contractele de asigurare RCA și cele de asigurare de garanții.

Activitatea de control (supraveghere on-site) al companiilor de brokeraj

În anul 2022, au fost inițiate acțiuni proactive în activitatea de control prin demararea unor activități care să prevină încălcarea prevederilor legale în scopul protejării intereselor asiguraților, fiind efectuate și 9 acțiuni de control inopinat, pe lângă cele 6 acțiuni de control periodic planificate pentru acest an.

Din activitatea de control (supraveghere on-site) al companiilor de brokeraj, situația sancțiunilor emise în perioada 2020-2022 se prezintă astfel:

Sancțiuni aplicate		2020*	2021	2022**
Amendă contravențională	număr	0	5	9
	valoare	0	125.740 LEI	260.471 LEI
Avertisment scris		0	1	1
Total sancțiuni		0	6	10

*Pentru 3 companii de brokeraj, acțiunile de control periodic au fost efectuate în anul 2020, însă deciziile de sancționare cu amendă au fost emise în anul 2021, cuantumul acestora fiind de 110.000 lei. Astfel, valoarea lor a fost inclusă în valoarea raportată pentru anul 2021.

**Pentru o companie de brokeraj acțiunea de control periodic a fost efectuată în anul 2021, însă decizia de sancționare cu amendă a fost emisă în anul 2022, valoarea acestora de 13.076 lei a fost inclusă în valoarea raportată pentru anul 2022.

Pentru 2 companii de brokeraj, pe lângă sancționarea acestora cu amenzi contravenționale, au fost stabilite și planuri de măsuri în sarcina acestora, acestea fiind îndeplinite în totalitate.

Principalele deficiențe constatate în activitatea de control au fost următoarele:

- ▶ nedeținerea politicii privind verificarea cerințelor de probitate morală a personalului cu atribuții de distribuție;
- ▶ nerespectarea prevederilor legale privind pregătirea profesională, nementinerea și neactualizarea Registrului Intermediarilor Secundari în termenul legal;
- ▶ nerespectarea prevederilor legale cu privire la jurnalizarea, monitorizarea, autentificarea în doi factori, în conformitate cu reglementările specifice în materie, pentru a asigura controlul asupra accesului utilizatorilor, a locului de unde are loc accesul și a datelor accesate, inclusiv a celor cu caracter personal, neasigurarea utilizării credențialelor personalizate doar de către personalul autorizat/înregistrat;
- ▶ alocarea de credențiale de accesare a aplicațiilor informatice importante pentru personal neautorizat/neînregistrat.

3.3.6. Soluționarea petițiilor privind activitatea entităților autorizate, reglementate și/sau supravegheate de către ASF din Sectorul Asigurare – Reasigurare. Supravegherea și controlul societăților de asigurare în ceea ce privește instrumentarea/soluționarea daunelor.

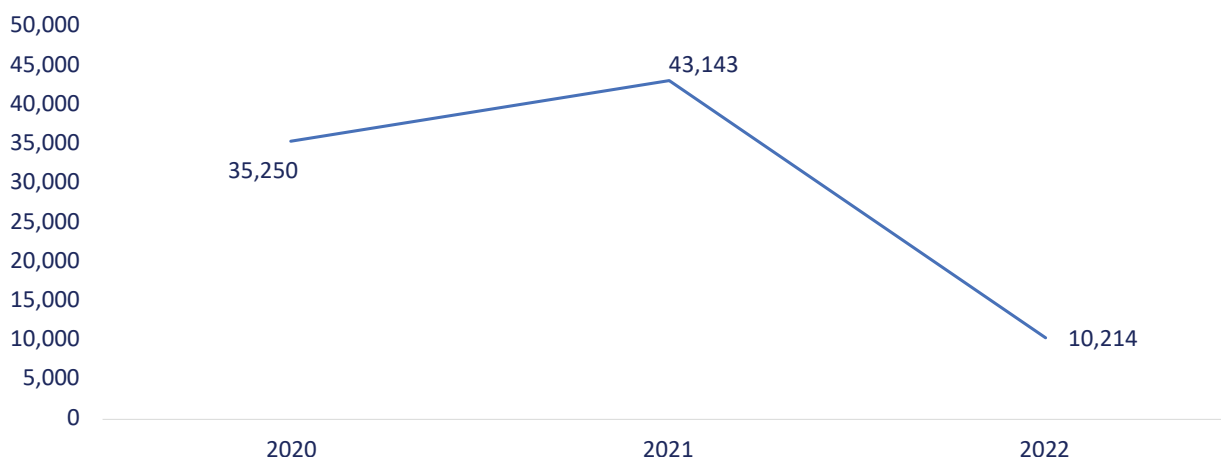
Pornind de la principalele obiective ale ASF în domeniul asigurărilor, respectiv de asigurare a stabilității pieței și protejarea drepturilor asiguraților/persoanelor prejudiciate, au fost derulate atât activități reactive, cât și proactive. Așadar, pe lângă activitatea de soluționare a petițiilor ASF a formulat recomandări entităților supravegheate, în cazurile în care au fost identificate aspecte neconforme și a acordat asistență asiguraților/persoanelor prejudiciate, astfel încât să fie evitată apariția unor riscuri suplimentare celor inerente derulării activității entităților supravegheate sau, atunci când acestea se manifestă din cauze independente, să poată fi gestionate și diminuate.

În anul 2022 s-a constatat scăderea semnificativă a numărului de petiții, însă a crescut gradul de complexitate a acestora, necesitând o analiză detaliată a spețelor transmise Autorității și

efectuarea unor demersuri suplimentare pentru soluționarea corespunzătoare a petițiilor în conformitate cu prevederile legale. Gradul ridicat de complexitate a fost determinat de diversificarea aspectelor supuse analizei autorității, precum și a produselor de asigurare pentru care s-au înregistrat plângeri față de anul 2021, când obiectul petițiilor viza în principal neplata despăgubirilor aferente dosarelor de daună RCA.

Din punct de vedere cantitativ, în anul 2022, au fost înregistrate în mod unic 10.214 petiții și informări de neconformitate, înregistrându-se scăderi majore față de anul 2021 (-76%), respectiv 2020 (-71%). Din numărul petițiilor și informărilor de neconformitate unice analizate, 996 petiții au fost transmise la adresa Fondului de Garantare a Asiguraților de către creditorii de asigurări, acestea referindu-se la creanțe de asigurări înregistrate pentru City Insurance SA.

Evoluția numărului de petiții și informări de neconformitate unice analizate pentru piața asigurărilor în perioada 2020 - 2022

Petițiile și informările de neconformitate analizate și soluționate în mod unic în anul 2022 pentru societățile de asigurare și intermediarii principali autorizați de ASF au reprezentat doar 0,50% din numărul total al dosarelor de daună avizate în anul 2022, respectiv 0,056% din numărul contractelor de asigurare în vigoare la data de 31.12.2022.

Aspectul cel mai des reclamat în anul 2022 a fost **nerespectarea prevederilor legislației în domeniu și a normelor ASF/condițiilor contractuale** (42%), urmat de **neplata valorii de despăgubire/răscumpărare** (36%).

Petițiile și informările de neconformitate înregistrate și analizate în mod unic pe clasa asigurărilor de răspundere civilă auto, inclusiv răspunderea transportatorului (clasa A10), **au deținut cea mai mare pondere, respectiv 87% din numărul înregistrat la ASF pentru piața asigurărilor-reasigurărilor**, fiind în scădere cu circa 80% față de anul 2021.

În anul 2022 au fost soluționate favorabil circa 43% dintre petițiile și informările de neconformitate unice analizate, solicitările având legitimitate și cadru legal de soluționare.

Au fost constatate ca neîntemeiat formulate și/sau soluționate nefavorabil 57% dintre petițiile și informările de neconformitate unice, reprezentând spețe asupra cărora ASF nu are capacitatea de intervenție în aplicarea legislației actuale și/sau pentru care ASF nu poate impune asigurătorilor plata pretențiilor de despăgubire formulate. Rezolvarea acestor spețe este determinată de modul de administrare a unor probe de natură comercială, tehnică sau juridică a căror calitate, admitere și administrare nu ține în mod exclusiv de aplicarea legislației din domeniul asigurărilor. Clarificarea acestor cauze se poate realiza pe calea instanțelor de judecată sau al Entității de Soluționare Alternativă a

Litigiilor în domeniul financiar non-bancar (SAL-Fin), entitate care se poate pronunța și asupra aspectelor de natură comercială.

Pentru clasa A10 - asigurări de răspundere civilă auto, inclusiv răspunderea transportatorului, analiza modalității de soluționare a petițiilor și informărilor de neconformitate unice arată că 44% au fost soluționate favorabil, iar 56% au fost soluționate nefavorabil sau constatate ca fiind neîntemeiate.

În ceea ce privește societățile de asigurare reclamate în anul 2022, 55% din numărul petițiilor și informărilor de neconformitate analizate în mod unic au fost îndreptate împotriva societății Euroins România Asigurare Reasigurare SA.

Acestea au vizat, în principal, următoarele:

- ▶ nemulțumiri cu privire la neplata, depășirea termenului legal de plată sau plata parțială a despăgubirilor solicitate de către persoanele prejudiciate;
- ▶ nerespectarea de către asigurători a normelor ASF în ceea ce privește asigurările obligatorii auto RCA, respectiv a condițiilor contractuale pentru asigurările facultative.

Scăderea numărului petițiilor și al informărilor de neconformitate unice analizate în anul 2022 reprezintă rezultanta eforturilor susținute depuse în mod corelativ de toate structurile organizatorice ale ASF implicate în monitorizarea pe diferite paliere de activitate a societăților de asigurare-reasigurare, de la activitatea de soluționare a petițiilor și de identificare a neconformităților până la activitățile specifice de supraveghere și control.

Această scădere a fost determinată, în principal, de:

- ▶ măsurile dispuse de conducerea ASF ca urmare a acțiunilor de control efectuate la toate societățile de asigurare autorizate să desfășoare activitate pe clasa A10 - Asigurări obligatorii de răspundere civilă auto;
- ▶ intensificarea întâlnirilor de lucru cu reprezentanții societăților pentru remedierea deficiențelor identificate în activitatea de instrumentare a dosarelor de daună și soluționare a cererilor de despăgubire;
- ▶ transmiterea unor adrese de atenționare a conducerii asigurătorilor RCA cu privire la necesitatea aplicării corespunzătoare a prevederilor legislației RCA;
- ▶ transmiterea unor adrese de atenționare a conducerii societății Euroins România Asigurare Reasigurare S.A., cu privire la necesitatea:
  - aplicării corespunzătoare a prevederilor Normei ASF nr. 18/2017;
  - respectării cadrului legal la elaborarea și implementarea formularului Cerere de despăgubire, astfel încât prevederile acestuia să nu aducă atingere drepturilor persoanelor prejudiciate;
  - eliminării din contractele de colaborare încheiate cu unitățile reparatoare a tuturor prevederilor care pot conduce la limitarea drepturilor persoanelor prejudiciate/asiguraților.

Activitatea de soluționare a petițiilor are ca obiective, pe lângă soluționarea efectivă a aspectelor reclamate de petenți și identificarea aspectelor neconforme, monitorizarea permanentă a acestora la nivel de entitate supravegheată și reglementată de ASF, precum și analiza caracterului repetitiv la nivelul pieței, în scopul stabilirii măsurilor care se impun pentru remedierea acestora.

Din activitatea de instrumentare și soluționare

a petițiilor desfășurată în anul 2022 au fost identificate 5.812 aspecte neconforme cu privire la instrumentarea dosarelor de daună RCA de către asigurătorii autorizați să practice acest tip de asigurare, din care 78% s-au referit la Euroins România Asigurare Reasigurare S.A.. Dintre acestea enumerăm:

- I. depășirea de către societățile de asigurare a termenului legal privind:
  - efectuarea constatării daunelor și/sau a constatării suplimentare;
  - efectuarea constatărilor/reconstatărilor;
  - comunicarea notificării privind intenția asigurătorului de a desfășura investigații;
  - comunicarea rezultatului investigațiilor;
  - comunicarea valorii maxime de despăgubire;
  - comunicarea ofertei de despăgubire;
  - transmiterea notificării de respingere de la plată a despăgubirii;
  - plata despăgubirilor aferente dosarelor de daună deschise în baza contractelor RCA;
  - plata penalităților de întârziere.
- II. necomunicarea către persoanele prejudiciate a:
  - notificării privind intenția asigurătorului de a desfășura investigații;
  - ofertei de despăgubire/notificării de respingere parțială, potrivit prevederilor legale.

În vederea diminuării potențialelor riscuri și remedierii aspectelor neconforme identificate, în activitatea societăților de asigurare, pe parcursul anului 2022, Consiliul ASF a decis efectuarea mai multor controale inopinate la entitățile în cauză, finalizate prin măsuri ferme de sancționare a persoanelor răspunzătoare.

De asemenea, în cadrul procesului de supraveghere și control desfășurat off-site asupra modului de gestionare și soluționare a cererilor de despăgubire, de instrumentare și soluționare a daunelor, **pe baza aspectelor de neconformitate identificate atât din activitatea de soluționare a petițiilor, cât și din datele furnizate prin intermediul raportărilor trimestriale privind situația dosarelor de daună RCA avizate la asigurători, au fost demarate 9 acțiuni de control permanent la societățile de asigurare autorizate să practice asigurarea RCA**, dintre care 3 au fost finalizate în cursul anului 2022.

Pe parcursul anului 2022, ASF a intensificat monitorizarea societăților de asigurare din perspectiva indicatorului referitor la durata medie de plată a dosarelor de daună RCA. Astfel, pe baza raportărilor trimestriale transmise de societățile de asigurare autorizate să practice asigurarea RCA, valorile indicatorului s-au situat în fiecare trimestru sub pragul de 10 zile/ cerere de despăgubire, **în trimestrul IV al anului 2022 înregistrându-se o durată medie de plată de 6,22 zile/cerere de despăgubire.**

Astfel, în anul 2022, ASF a intensificat activitatea de supraveghere și control, inclusiv în ceea ce privește gestionarea și soluționarea cererilor de despăgubire, instrumentarea și soluționarea daunelor.

Totodată, pe lângă acțiunile de control desfășurate, în cadrul activității de supraveghere

au fost întreprinse acțiuni conexe pentru protejarea drepturilor consumatorilor de asigurări:

- ▶ **organizarea a 59 de întâlniri cu asigurătorii, pentru clarificarea unor aspecte în vederea soluționării cazurilor aduse în atenția Autorității.** Luând în considerare riscurile prezentate de societatea Euroins România Asigurare Reasigurare S.A. cu impact direct atât asupra protecției drepturilor asiguraților/persoanelor prejudiciate, cât și în ceea ce privește asigurarea stabilității pieței asigurărilor-reasigurărilor, au fost organizate întâlniri periodice cu reprezentanții asigurătorului, inclusiv în asigurării soluționării în acord cu cadrul legal a unor cazuri punctuale;
- ▶ acordarea de audiențe petenților, la solicitarea acestora;
- ▶ cooperarea cu alte autorități sau organisme naționale și internaționale pentru soluționarea unor cazuri.

ASF a monitorizat permanent evoluția tendințelor consumatorilor și a conduitei entităților, prin întocmirea unor analize statistice periodice pe baza informațiilor rezultate din activitatea de soluționare a petițiilor și informărilor de neconformitate, precum și pe baza raportărilor primite de la societățile de asigurare-reasigurare și intermediarii principali, respectiv prin monitorizarea relației asigurat-asigurator, proces complementar activității de supraveghere.

3.4. Supravegherea sectorului sistemului de pensii private

Entitățile din sectorul asigurări-reasigurări supravegheate de către ASF care au avut activitate în anul 2022

- ▶ 10 administratori;
- ▶ 17 fonduri de pensii private, din care:
  - a. 7 fonduri de pensii administrate privat (Pilon II);
  - b. 10 fonduri de pensii facultative (Pilon III);
- ▶ 3 depozitari (2 depozitari avizați pentru fondurile de pensii ocupaționale);
- ▶ 53 agenți de marketing persoane juridice;
- ▶ Fondul de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private (FGDSPP).

3.4.1. Supravegherea sistemului de pensii private

Principalele activități desfășurate de ASF în domeniul supravegherii sectorului sistemului de pensii private, în anul 2022, au urmărit realizarea obiectivului privind verificarea îndeplinirii de către entitățile raportoare a obligațiilor de transparență, a obiectivului privind identificarea, monitorizarea, evaluarea și diminuarea principalelor riscuri la care este expus sistemul de pensii private și a obiectivului privind supervizarea/

monitorizarea modificărilor de acte, informații și date cu impact asupra funcționării administratorilor și fondurilor administrate. Activitatea de supraveghere a entităților din sectorul pensii private are rolul de a verifica respectarea legislației în vigoare și de a preveni și/sau identifica, după caz, eventualele abateri comise în legătură cu activitățile specifice desfășurate de acestea în domeniul pensiilor private.

Activitățile de supraveghere au presupus:

- ▶ întocmirea fișei administratorului (format xls., ppt., doc.) prin centralizarea pentru fiecare administrator a informațiilor legate de acționariat, capital social, activ total, personal implicat în activitate, număr de participanți, a transferurilor nete de participanți, contribuțiile achitate la FGDSPP, active care acoperă provizionul tehnic, lichiditate, rentabilitate, expunere pe țări și pe valute, structura investițiilor, comisioane de administrare etc.;
- ▶ evaluarea sistemului de control intern al administratorului ce presupune analiza rapoartelor de control intern, de management al riscului, audit intern și scrisoarea adresată conducerii de către auditorul extern. În analiza rapoartelor menționate se urmăresc factorii cantitativi și calitativi, gradul de acoperire a activităților controlate, deficiențele identificate și impactul asupra activității proprii administratorului, precum și a fondului de pensii administrat, modul de corectare/îndreptare a acestora și gradul de încadrare în termenul de remediere. Anual se realizează o analiză a rapoartelor auditorilor financiari;

- ▶ verificarea îndeplinirii de către entitățile raportoare a obligațiilor de raportare și transparență așa cum reies din prevederile legale incidente sistemului de pensii private. Această activitate presupune urmărirea transiterii în termen a raportărilor de către entitățile raportoare, verificarea informațiilor raportate în vederea asigurării conformității cu prevederile legale în vigoare;
- ▶ identificarea principalelor riscuri la care este expus sistemul de pensii private, prin efectuarea unei analize lunare privind evoluția gradului de concentrare, evoluția rentabilității fondurilor de pensii private, a riscului de lichiditate, a riscului de rată a dobânzii, a riscului valutar și evoluția volatilității VUAN a fondurilor de pensii private. Pentru întocmirea acestei analize, lunar, se efectuează calculele aferente, precum și centralizarea rezultatelor în vederea identificării evoluției acestor riscuri;
- ▶ evaluarea procedurilor de lucru ale administratorilor și depozitarilor, în special a procedurilor de lucru noi sau a modificărilor aduse procedurilor în vigoare ale administratorilor/depozitarilor în vederea respectării prevederilor legale în vigoare, dar și a corectitudinii informațiilor furnizate;
- ▶ evaluarea sistemului de control intern al administratorului ce presupune analiza rapoartelor de control intern, de management al riscului, audit intern și scrisoarea adresată conducerii de către auditorul extern. În analiza rapoartelor menționate se urmăresc factorii cantitativi și calitativi, gradul de acoperire a activităților controlate, deficiențele identificate și impactul asupra activității proprii administratorului, precum și a fondului de pensii administrat, modul de corectare/îndreptare a acestora și gradul de încadrare în termenul de remediere. Anual se realizează o analiză a rapoartelor auditorilor financiari;
- ▶ supervizarea/monitorizarea modificărilor de acte, informații și date cu impact asupra funcționării administratorului și fondurilor administrate care presupune analiza modificărilor actelor, informațiilor și datelor, spre exemplu: prospecte ale schemelor de pensii, acte de aderare, capital social, structură acționariat etc.;
- ▶ analiza spețelor primite de la entitățile supravegheate în vederea furnizării în timp util a soluțiilor și propunerilor conform prevederilor legale în vigoare, precum și analiza principalelor implicații la nivelul sistemului de pensii private;
- ▶ agregarea datelor necesare pentru întocmirea analizei cu privire la principalele date statistice ale sectorului de pensii în vederea publicării acestora pe site-ul ASF;
- ▶ elaborarea altor rapoarte, notificări, informații referitoare la activitatea fondurilor de pensii private care presupun: realizarea de studii, analize privind evoluția fondurilor de pensii private, întocmirea de propuneri de modificare și îmbunătățire a legislației din domeniul pensiilor private; corespondență cu entitățile reglementate referitoare la informațiile comunicate de către acestea, urmărirea și analiza influenței modificărilor legislative asupra sistemului de pensii private (de exemplu: contribuțiile la fondurile de pensii administrate privat, modificările fiscale etc.).

Având în vedere contextul piețelor financiare internaționale care au înregistrat o volatilitate ridicată a prețurilor instrumentelor financiare și ținând cont atât de obligațiile și responsabilitățile administratorilor de fonduri de pensii private,

în a doua parte a anului 2022, ASF a solicitat administratorilor de pensii private actualizarea politicilor și procedurilor interne aferente activității de investiții și de administrare a riscului astfel încât acestea să conțină:

- ▶ formalizarea proceselor și a deciziilor de vânzare totală sau parțială a unei poziții deținute în portofoliul investițional al fondului de pensii în rapoarte către Comitetul de Risc, Comitetul de Investiții și conducerea executivă;
- ▶ prevederi referitoare la informarea Comitetului de Risc, Comitetului de Investiții și conducerii executive cu privire la deciziile de vânzare totală sau parțială care se vor materializa cu pierderi relativ la valoarea de achiziție să fie;
- ▶ noi praguri de alertă timpurie, indicatori și analize de risc adecvate contextului actual precum și efectuarea unor teste de stres cu parametri calibrați la evoluția actuală a piețelor care să fie analizate în Comitetul de Risc și care să conțină măsuri și propuneri de diminuare a riscurilor și/sau prevenire a acestora;
- ▶ măsurile avute în vedere în cazul deținerilor pentru care a avut deja loc o depreciere a valorii de achiziție, cu detalierea modalității în care au fost / sunt respectate reglementările interne ale administratorului ce guvernează activitatea de investiții și de administrare a riscurilor;
- ▶ rezultatele activității de monitorizare efectuate de către Direcția Investiții cu privire la valoarea deținerilor pentru care încă nu a avut loc deprecierea față de valoarea de achiziție, dar pentru care probabilitatea de activare a pragurilor de alertă este ridicată;
- ▶ rezultatele activității de monitorizare efectuate de către structura de administrare a riscului cu privire la pragurile de alertă timpurie, precum și acțiunile rezultate în urma materializării riscurilor identificate, conform reglementărilor interne;
- ▶ raportările / informările efectuate de către cele două structuri menționate în cadrul Comitetelor de Investiții, respectiv de Administrare a Riscurilor, în contextul actual;
- ▶ măsurile care sunt avute în vedere la nivelul administratorului pentru atenuarea efectelor negative înregistrate de piețele financiare atât la nivel național, cât și internațional, asupra activelor fondurilor de pensii private administrate.

De asemenea, în anul 2022, în cadrul activității de supraveghere au fost realizate analize privind riscurile și vulnerabilitățile administratorilor de pensii private cu includerea evoluției gradului de concentrare, a evoluției rentabilității fondurilor de pensii private, a riscului de lichiditate, a riscului de rată a dobânzii, a riscului valutar și a evoluției volatilității VUAN a fondurilor de pensii private.

În vederea optimizării activităților de supraveghere, pe parcursul anului s-au realizat activități de automatizare pentru prelucrarea informațiilor raportate în sistemul informatic, pentru a depista erori și riscuri într-un timp optimizat și a oferi o prelucrare facilă a datelor. Astfel, analiza și extragerea concluziilor preliminare pe baza raportărilor entităților supravegheate poate fi îmbunătățită și eficientizată. Mai mult, se va diminua considerabil riscul de erori operaționale.

Pe parcursul ultimilor trei ani, din prisma supravegherii sistemului de pensii private, ASF a aplicat următoarele sancțiuni cu avertisment scris:

- ▶ 2 sancțiuni către un depozitar autorizat pentru desfășurarea activității de depozitare și custodie a activelor fondurilor de pensii;
- ▶ o sancțiune către un administrator de fonduri de pensii administrate privat;
- ▶ 3 sancțiuni au fost aplicate persoanelor din structura de conducere a administratorilor de fonduri de pensii private;
- ▶ 2 amenzi contravenționale au fost aplicate unui director de investiții și unei persoane responsabile să asigure funcția de control intern;
- ▶ o sancțiune cu plan de măsuri.

Sancțiunile și măsurile administrative aplicate în perioada 2020-2022 se prezintă astfel:

Sancțiuni și măsuri administrative aplicate	2020	2021	2022
Plan de măsuri	-	-	1
Avertisment scris	1	5	
Amendă contravențională	-	-	2 (7.200 lei)
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate	1	5	3

Potrivit prevederilor art. 1 alin (2)¹⁸ din Legea 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat scopul sistemului fondurilor de pensii administrate privat este asigurarea unei pensii private, distinctă și care suplimentează pensia acordată de sistemul public, pe baza colectării și investirii, în interesul participanților, a unei părți din contribuția individuală de asigurări sociale.

Legislația aplicabilă fondurilor de pensii private prevede limitele maxime în care fondurile de pensii private pot investi în funcție de categoriile de active permise.

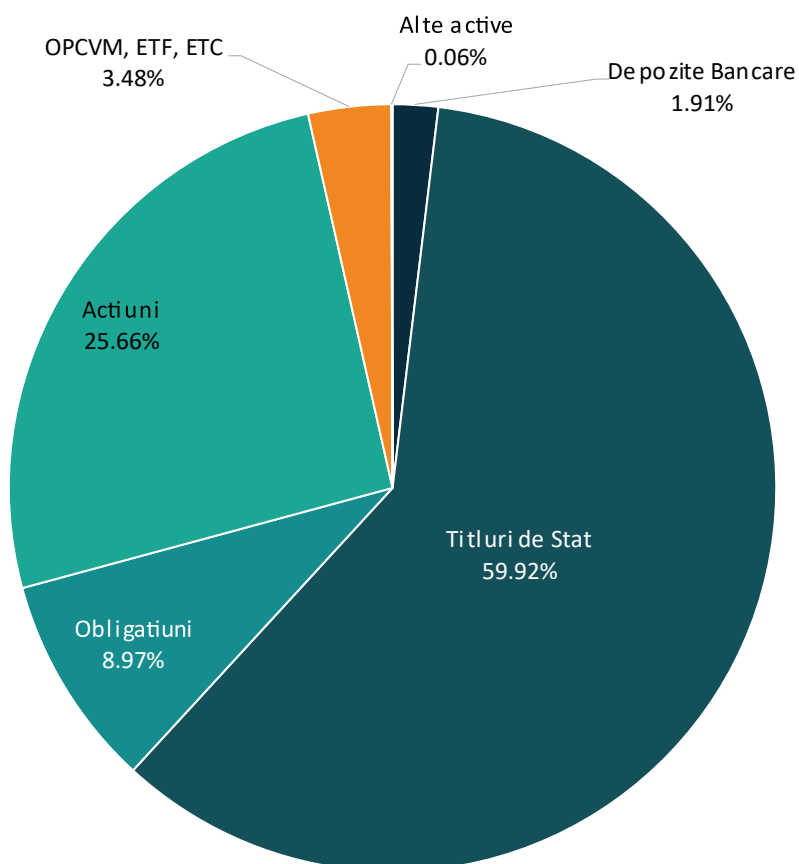
Astfel, investirea activelor fondurilor de pensii private se realizează într-un mix de instrumente

financiare în funcție de gradul de risc asumat prin prospectul fiecărui fond de pensii private. Având în vedere termenul de contributivitate de 30-40 de ani din sistemul de pensii administrate privat, fondurile de pensii private sunt investitori pe termen lung și prin urmare în conformitate cu politica de investiții asumată și aprobată la nivelul administratorilor, potrivit cadrului legal în vigoare, aceștia investesc activele fondurilor de pensii în instrumente financiare diversificate (titluri de stat, acțiuni, obligațiuni corporative, obligațiuni municipale, obligațiuni supranaționale, depozite, fonduri mutuale, etc), urmărindu-se astfel obținerea de randamente cât mai ridicate în condiții de limitare a riscurilor.

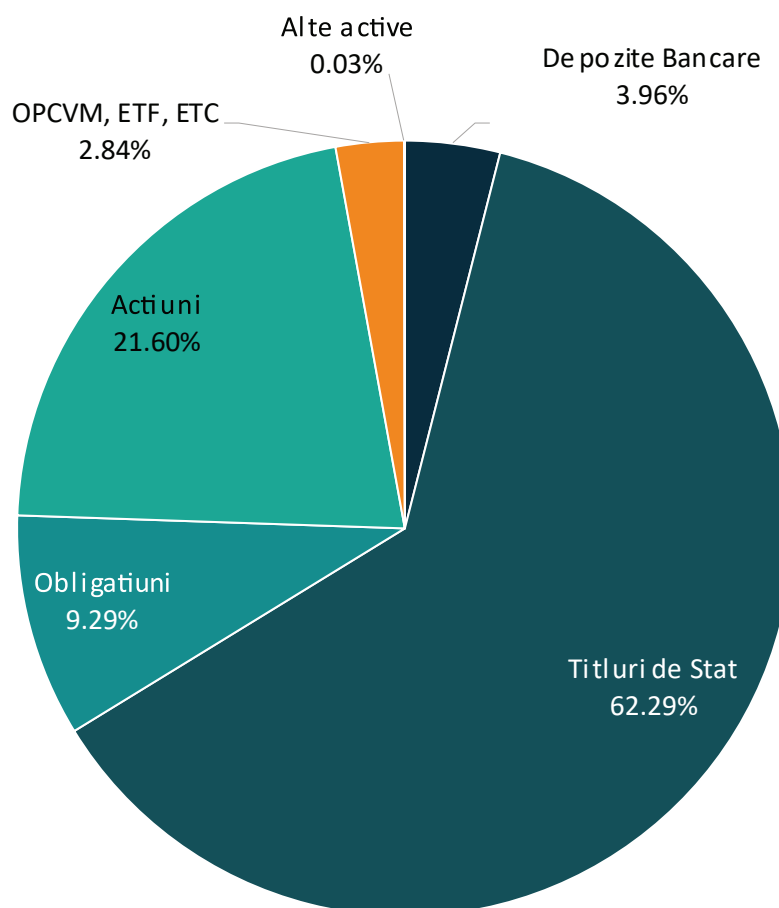
¹⁸ Art. 1 (2) Scopul sistemului fondurilor de pensii administrate privat este asigurarea unei pensii private, distinctă și care suplimentează pensia acordată de sistemul public, pe baza colectării și investirii, în interesul participanților, a unei părți din contribuția individuală de asigurări sociale.

Alocarea investițiilor în funcție de principalele clase de active la finalul lunii decembrie 2021 și decembrie 2022- Pilon 2:

Alocare active decembrie 2021-Pilon 2

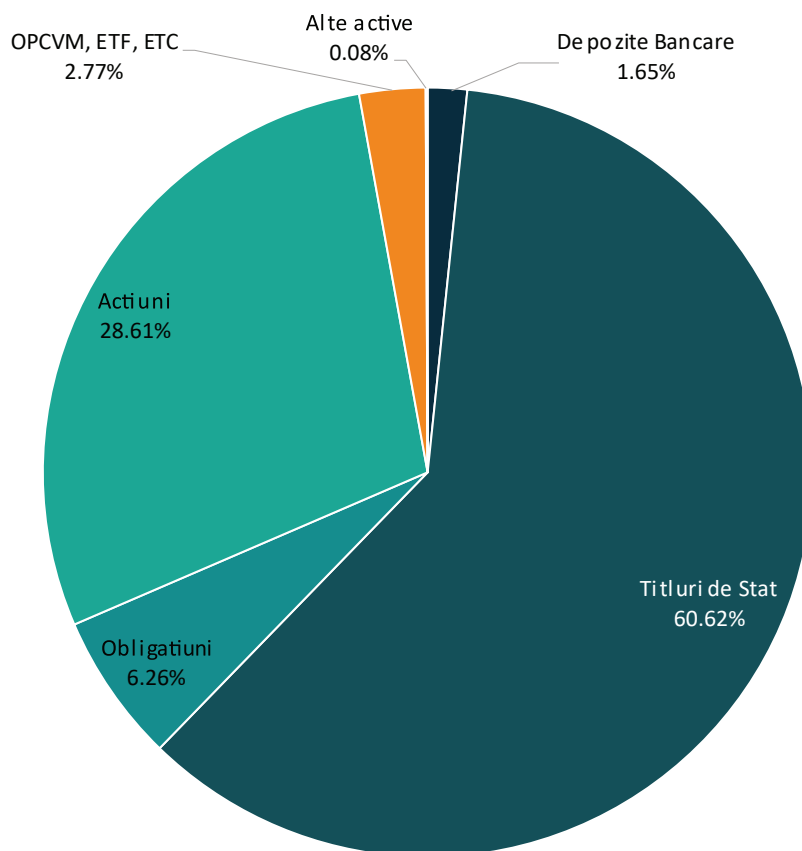
Alocare active decembrie 2022-Pilon 2

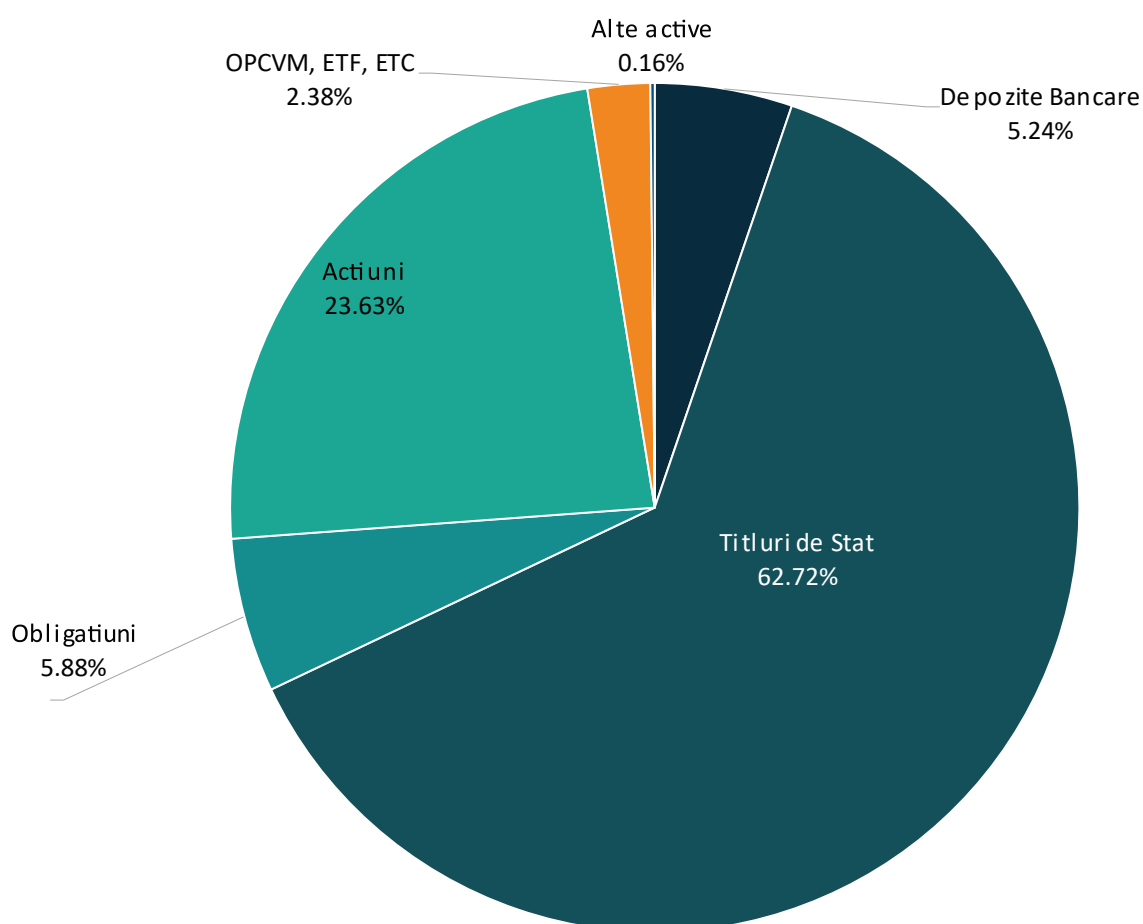

Alocarea investițiilor în funcție de principalele clase de active la finalul lunii decembrie 2021 și decembrie 2022- Pilon 3:

Alocare active decembrie 2021-Pilon 3

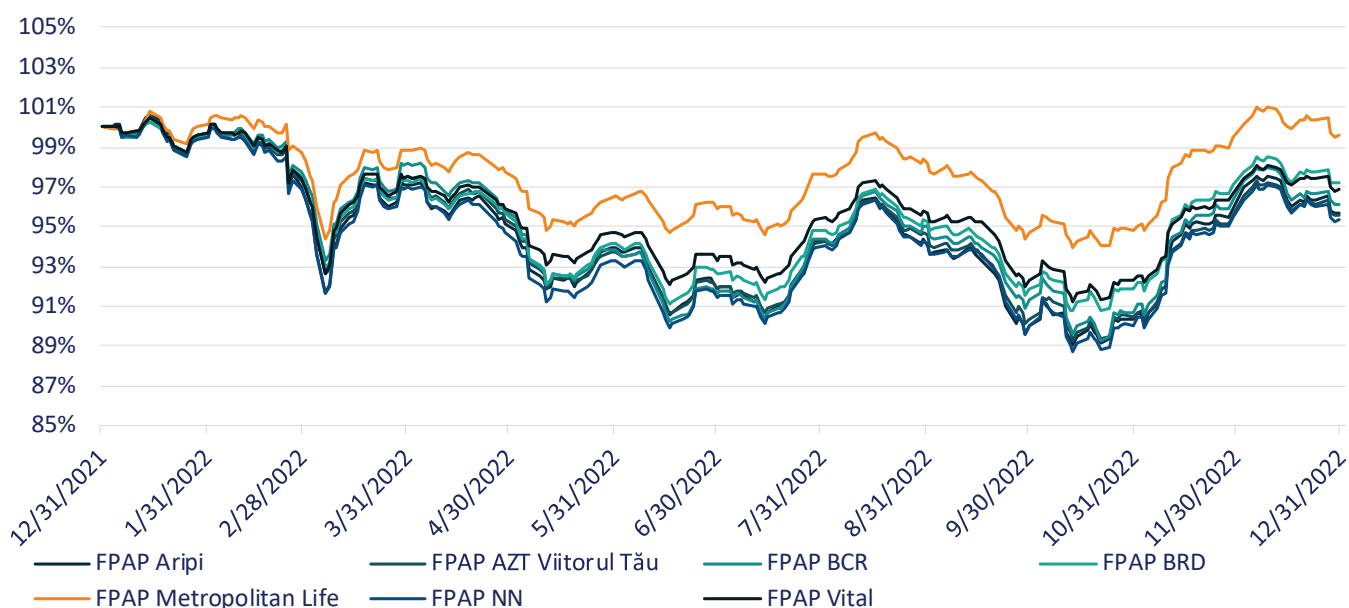
Alocare active decembrie 2022-Pilon 3

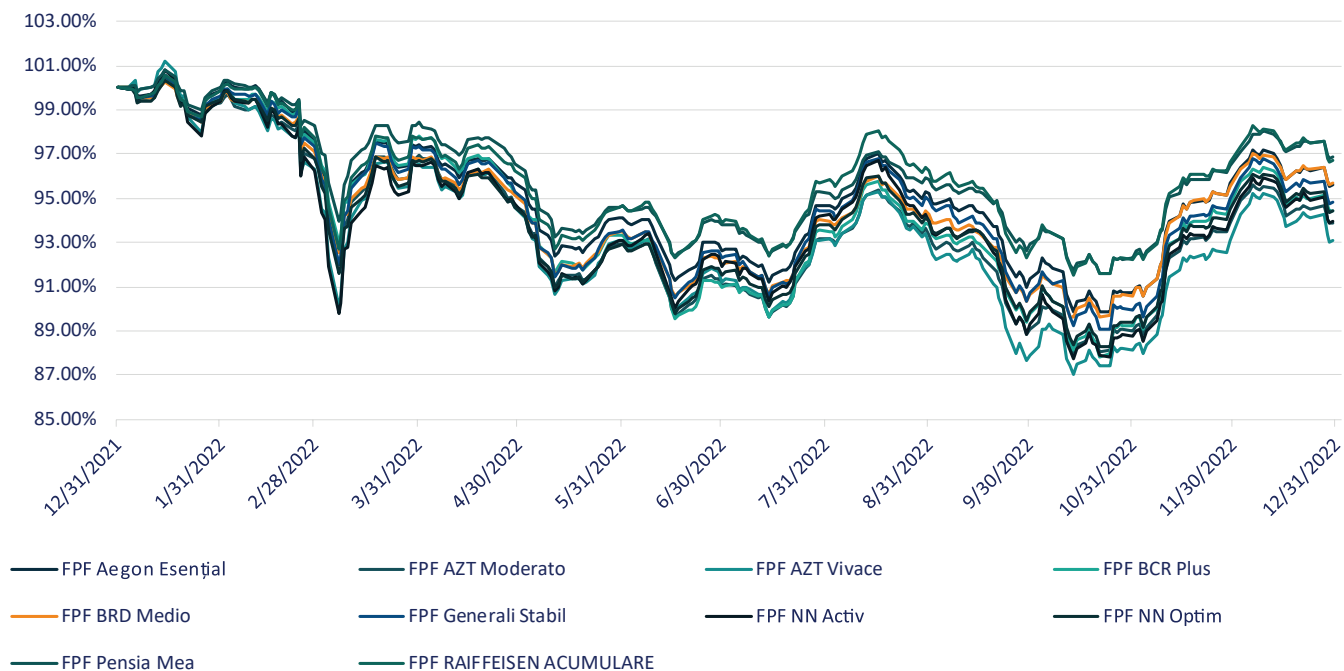
În anul 2022, piețele financiare din Uniunea Europeană au fost marcate de deteriorarea echilibrelor macroeconomice, precum și de un nivel în creștere al riscului de piață. Această situație a fost generată de faptul că procesul de revenire economică din primele luni de după încheierea pandemiei COVID-19 a fost influențat negativ de incertitudinile generate de izbucnirea războiului din Ucraina. Astfel, prima parte a

anului 2022 a fost caracterizată de fenomenul de creștere a preturilor la energie, de niveluri record ale inflației în zona Euro, precum și de încetinirea ritmului de creștere economică, înrăutățirea perspectivelor economice și volatilitate ridicată pe piețele financiare, evoluții care au avut un impact semnificativ asupra VUAN-urilor fondurilor de pensii.

Evoluția VUAN-urilor fondurilor de pensii administrate privat (Pilon 2) în perioada 31.12.2021-31.12.2022

Evoluția VUAN-urilor fondurilor de pensii facultative (Pilon 3) în perioada 31.12.2021-31.12.2022

De menționat faptul că, sistemul de pensii private Pilon II din România asigură o valoare minimă garantată a contribuției. Pentru acoperirea valorii minime garantate, administratorii fondurilor de pensii administrate privat au obligația constituirii din sume proprii a unui provizion tehnic conform prevederilor Normei nr. 13/2012 privind calculul actuarial al provizionului tehnic pentru fondurile de pensii administrate privat.

Provizionul tehnic se constituie pentru acoperirea riscurilor aferente garanției investiționale minime obligatorii stabilite prin Legea nr. 411/2004 și este utilizat în cazul în care valoarea activului personal al unui participant scade sub valoarea contribuțiilor plătite către participant, pe întreg parcursul perioadei active, diminuate cu penalitățile de transfer și comisioanele legale.

În ceea ce privește activitatea de evaluare actuarială a fondurilor private de pensii, ce are ca scop determinarea necesarului provizionului tehnic aferent fondurilor, pe parcursul anului 2022 s-a procedat la:

► **Calculul și verificarea provizionului tehnic calculat de administratorii fondurilor private de pensii pentru anul 2022**

- Elaborarea Raportului de Evaluare Actuarială și a Notei de aprobare a Raportului de Evaluare Actuarială a fondurilor de pensii administrate privat și facultative.

Totodată, având în vedere contextul piețelor financiare internaționale care au înregistrat o volatilitate ridicată a prețurilor instrumentelor financiare și ținând cont atât de obligațiile și responsabilitățile administratorilor de fonduri de pensii private, în anul 2022 s-a realizat o determinare a necesarului provizionului tehnic aferent fondurilor private de pensii și pentru semestrul I al acestui an.

3.4.2. Activitatea de control al pieței pensiilor private

Acțiunile de control periodic, efectuate anual de către Autoritatea de Supraveghere, conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, au drept obiectiv verificarea și evaluarea activităților desfășurate de entitățile din sistemul de pensii private, luând în considerare natura, cauza, impactul, modul de remediere și/sau diminuare a riscurilor aferente, în scopul:

- ▶ protejării intereselor participanților și beneficiarilor la fondurile de pensii private (prin asigurarea unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private și asigurarea accesului participanților/beneficiarilor la informații);
- ▶ asigurării sustenabilității și stabilității sistemului pensiilor private, prin menținerea unui risc scăzut pe piața fondurilor de pensii private.

Având în vedere principalele obiective, activitatea de control desfășurată este o activitate dezvoltată pe două componente, de conformitate și de risc, prin care:

- ▶ se identifică abaterile de la legislația în vigoare. Activitatea de control desfășurată nu se rezumă însă numai la o activitate de verificări de conformitate, desfășurată strict în vederea identificării deficiențelor, având în fapt atât o componentă de prevenție, cât și una de remediere a situațiilor de neconformitate identificate;
- ▶ se identifică procesele care pot constitui factori de risc și se formulează recomandări în vederea îmbunătățirii fluxurilor și procedurilor de lucru, cu scopul diminuării riscurilor;

- ▶ se urmărește asigurarea stabilității sistemului de pensii private din România și funcționarea eficientă a acestuia, precum și menținerea unui risc scăzut pe piața fondurilor de pensii private.

În considerarea sursei contribuțiilor participanților și a destinației finale a acestora (asigurarea unei pensii suplimentare), pentru asigurarea unei bune funcționări a sistemului de pensii private, activitatea de control desfășurată de către ASF vizează întreaga activitate a entităților implicate în sistemul de pensii private, tratând cu aceeași seriozitate și rigurozitate fiecare administrator de pensii/depozitar, indiferent de mărimea acestuia. Potențialele riscuri și vulnerabilități, atât la nivel individual cât și global, sunt astfel detectate din timp și monitorizate atent.

În anul 2022 au fost desfășurate 16 acțiuni de control periodic care au vizat activitatea desfășurată de:

- 5 societăți de administrare a fondurilor de pensii private (având în administrare 5 fonduri de pensii administrate privat și 6 fonduri de pensii facultative);
- 2 societăți de administrare a fondurilor de pensii administrate private (având în administrare 2 fonduri de pensii administrate privat);
- 3 societăți de administrare a fondurilor de pensii facultative (având în administrare 4 fonduri de pensii facultative);
- 4 depozitari al activelor fondurilor de pensii private (care desfășoară activități de depozitare și custodie pentru 15 fonduri de pensii private);
- 2 intermediari de fonduri de pensii private

(fiind vizată activitatea de marketing desfășurată pentru două fonduri de pensii facultative);

- Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private.

Activitatea de control desfășurată a presupus un proces dinamic, orientat către implementarea și aplicarea celor mai bune practici, fiind adaptat continuu la volumul și activitățile desfășurate de către jucătorii implicați în sistemul de pensii private, cu scopul de a:

- identifica potențialele riscuri la care entitățile sunt expuse și a propune măsuri de îmbunătățire a activității desfășurate, în vederea diminuării acestor riscuri și a prevenirii situațiilor de neconformitate;
- identifica eventualele abateri de la legislația în vigoare și de a solicita remedierea acestora;

- asigura, în mod rezonabil, că activitatea de ansamblu a entităților implicate în sistemul de pensii private se desfășoară în mod corespunzător.

Ca urmare a verificărilor și evaluărilor efectuate în anul 2022, la nivelul fondurilor de pensii private au fost identificate riscuri al căror impact pe termen scurt nu afectează în mod semnificativ activitatea entităților, dar care, conform evaluărilor pe termen lung, pot produce efecte care se impun a fi prevenite prin dispunerea, pe termen nedeterminat sau determinat, a unor măsuri de remediere/îndreptare/diminuare.

În general, principalele arii de risc/riscuri identificate, din punct de vedere al numărului de vulnerabilități/ disfuncționalități identificate, se prezintă astfel:

Arie de activitate	Riscuri identificate	Factori care contribuie la apariția riscurilor
Guvernanță corporativă	Riscuri de conformitate	<ul style="list-style-type: none"> • erori apărute ca urmare a neadaptării structurii de personal la volumul de activitate și numărul tot mai mare de operațiuni efectuate; • neimplementarea, acolo unde este posibil, a unor sisteme de automatizare a unor operațiuni; • urmărirea necorespunzătoare a măsurilor dispuse de ASF sau asumate de entitate; • implementarea în mod eronat a unor procese și fluxuri de lucru; • aplicarea incorectă a unor prevederi legale în procesul de lucru al Administratorului, respectiv Depozitarului.
Aderarea și evidența participanților		
Operațiuni privind participanții		
Modul de calcul și plată a taxelor datorate ASF		
Obligații de raportare și transparență	Riscuri operaționale	
	Riscuri reputaționale	

De asemenea, având în vedere deficiențele identificate în ceea ce privește activitatea proprie a unui administrator de fonduri de

pensii private, au fost suplimentate verificările privind activitatea financiar-contabilă a tuturor administratorilor de fonduri de pensii private.

Acțiunile de control au avut un rol activ în remedierea deficiențelor observate, majoritatea aspectelor identificate în timpul acțiunilor de control fiind astfel remediate în timpul acestora și ca urmare a acestora.

Pentru deficiențele care nu au putut fi remediate în timpul acțiunii de control:

- prin Deciziile emise de ASF au fost stabilite măsuri de remediere, cu termene de implementare punctuale sau caracter permanent;
- Administratorii de fonduri de pensii private și-au asumat întreprinderea măsurilor necesare în vederea corectării, stabilind termene ferme de implementare a acestor măsuri.

În urma acțiunilor de control efectuate în anul 2022 **au fost aplicate următoarele sancțiuni și măsuri administrative, inclusiv control permanent:**

- ▶ 15 sancțiuni cu avertisment scris, dintre care:
  - 8 sancțiuni cu avertisment scris au fost aplicate persoanelor din structura de conducere a administratorilor de fonduri de pensii private sau unor persoane care dețin funcții cheie;
  - 3 sancțiuni cu avertisment scris au fost aplicate administratorilor de fonduri de pensii private;
  - 2 sancțiuni cu avertisment scris au fost aplicate depozitarilor activelor fondurilor de pensii private;
  - 2 sancțiuni cu avertisment scris au fost aplicate intermediarilor de pensii private;
- ▶ 10 sancțiuni cu amendă contravențională, în cuantum total de 929.650 lei, dintre care:
  - 1 amendă contravențională în cuantum de 553.900 lei a fost aplicată unui administrator de fonduri de pensii private;
  - 7 amenzi contravenționale în cuantum de 375.750 lei au fost aplicate unor persoane din structura de conducere a unui administratorilor de fonduri de pensii administrate privat;
  - 2 amenzi contravenționale în cuantum de 4.200 lei au fost aplicate unor persoane care exercitau funcții cheie în cadrul unui administrator de fonduri de pensii private;
- ▶ 14 planuri de măsuri, inclusiv decizii emise în vederea stabilirii termenelor pentru măsurile asumate de către entitățile controlate;
- ▶ 4 interdicții - 180 de zile desfășurare activitate în sistemul de pensii private.

Nr.	Categorie entitate	Plan măsur	Avertisment scris		Amendă contravențională	
			Societate	Persoană din structura de conducere	Societate	Persoană din structura de conducere
1.	Societăți de administrare a fondurilor de pensii private	4	2	1	1	7
2.	Societăți de administrare a fondurilor de pensii administrate privat	2	-	3		1
3.	Societăți de administrare a fondurilor de pensii facultative	3	1	4	-	1
4.	Depozitari ai activelor fondurilor de pensii private	3	2	-	-	-
5.	Intermediari de pensii private	2	2	-	-	-
6.	Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private	-	-	-	-	-
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate		14	15		10	

* Sunt cuprinse inclusiv sancțiunile și măsurile administrative aplicate în anul 2023 ca urmare a acțiunilor de control desfășurate în anul 2022.

Sanctiunile și măsurile administrative aplicate în anul 2022 (cu excepția celor aferente acțiunilor de control permanent) vizează deficiențe legate în principal de procesele operaționale: procesul de actualizare a datelor participanților în sistemul de pensii private, inclusiv în ceea ce privește informarea anuală a participanților, fluxurile operaționale privind utilizarea activului personal, elaborarea raportărilor, acoperirea activelor care acoperă provizioanele tehnice. Toate deficiențele

identificate au fost remediate.

Cele mai importante sancțiuni au fost aplicate pentru publicarea unor informații eronate și pentru acoperirea cu întârziere a activelor care acoperă provizionul tehnic.

Având în vedere aspectele mai sus prezentate, **sanctiunile și măsurile administrative aplicate ca urmare a acțiunilor de control desfășurate în perioada 2019-2022¹⁹** se prezintă astfel:

Sanctiuni și măsuri administrative aplicate		2020	2021	2022
Plan de măsuri		5	9	14
Avertisment scris		9	9	15
Amendă contravențională	număr	3	1	10
	valoare	7.500 lei	2.200 lei	929.650 lei
Interdicție 180 de zile desfășurare activitate în sistemul de pensii private		-	-	4
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate		17	19	43

¹⁹ Situația prezintă sancțiunile și măsurile administrative aplicate în funcție de anul desfășurării acțiunii de control și nu în funcție de data emiterii deciziei de sancționare

3.4.2.1. Activitatea de control privind societatea BRD Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A.

În semestrul I al anului 2022, în urma efectuării unui control permanent la societatea BRD Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A., s-a constatat că directorul general și membrii Consiliului de Administrație al societății au încălcat regulile de guvernare corporativă și cele privind evidența situațiilor contabile ale administratorului.

În sarcina directorului general s-au reținut fapte contravenționale privind efectuarea unor înregistrări în contabilitate, care nu au avut la bază documente justificative, nu au raționament economic, contravin funcționalității conturilor și care nu reflectă situația reală a patrimoniului administratorului BRD Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A.

În sarcina membrilor Consiliului de Administrație al societății s-au reținut fapte

contravenționale, din care rezultă că aceștia nu au asigurat un management prudent și corect al administratorului BRD Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A., fapt ce a afectat patrimoniul administratorului.

Ca urmare a aspectelor constatate în acțiunea de control și potrivit prevederilor legale, Consiliul Autorității de Supraveghere Financiară a decis următoarele măsuri sancționatorii:

- Sancționarea directorului general al BRD Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A., cu amendă contravențională în cuantum de 100.000 de lei și, complementar, cu interzicerea, pe o perioadă de 180 de zile, a desfășurării activităților reglementate de Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată cu modificările și

completările ulterioare și Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare;

- Sancționarea a doi membri ai Consiliului de Administrație al BRD Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A., cu amendă contravențională în cuantum de 60.800 de lei și a altui membru al Consiliului de Administrație cu amendă contravențională în cuantum de 55.500 de lei și, complementar, cu interzicerea, pe o perioadă de 180 de zile, a desfășurării activităților reglementate de Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere sancțiunile menționate mai sus, ASF a procedat, conform prevederilor Regulamentului nr. 1/2019 cu modificările și completările ulterioare, la reevaluarea membrilor structurii de conducere ale căror autorizații erau în vigoare la data de 11.05.2022. În urma finalizării procesului de reevaluare, Consiliul ASF a hotărât:

- Retragerea aprobării acordate Directorului general al BRD Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A.;
- Retragerea aprobării acordate a doi membri ai Consiliului de Administrație al BRD Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A.

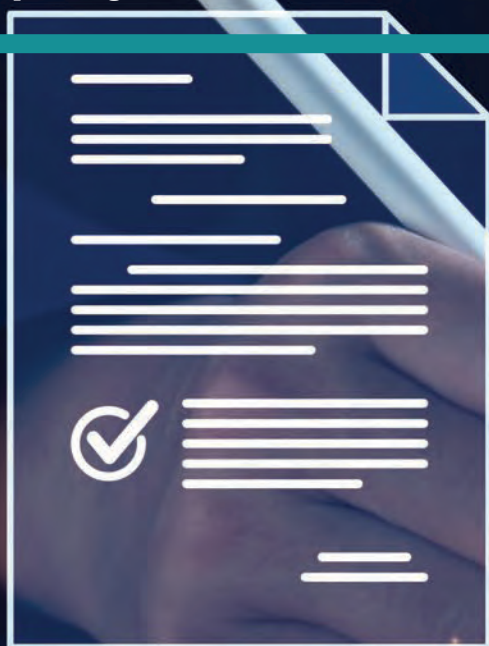
Totodată, ca urmare a aspectelor identificate în urma acțiunii de control periodic desfășurată la BRD Societate de Administrare a Fondurilor

de Pensii Private S.A. a fost formulată o serie de sesizări către autoritățile competente, după cum urmează:

- Sesizarea Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, pentru operațiunile suspecte efectuate prin conturile bancare ale societății;
- Sesizarea Direcției Generale de Administrare a Marilor Contribuabili din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, pentru:
  - verificarea concordanței datelor din declarațiile fiscale cu cele din evidența contabilă și fiscală a societății;
  - verificarea, constatarea și investigarea fiscală a actelor și faptelor rezultând din activitatea societății privind legalitatea și conformitatea declarațiilor fiscale, corectitudinea și exactitatea îndeplinirii obligațiilor prevăzute de legislația fiscală și contabilă;
- Sesizarea Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar (ASPAAS) în vederea verificării conformității activității desfășurate de auditorul Ernst & Young S.R.L. pentru auditarea situațiilor financiare ale BRD Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A. în perioada 2019-2021.

3.4.3. Soluționarea petițiilor privind activitatea entităților autorizate, reglementate și/sau supravegheate de către ASF din Sectorul Pensii Private

În anul 2022, numărul total al petițiilor înregistrate în Sectorul Pensii Private au fost de 1,298, în scădere față de numărul petițiilor înregistrate în anul 2021 (1,694).

Situația petițiilor primite cu privire la activitatea entităților din sistemul de pensii private în perioada 01.01.2022 – 31.12.2022 se prezintă astfel:

Nr.	Categorii de petiții	Numărul total al petițiilor înregistrate în 2021	Ponderea numărului petițiilor înregistrate pe o anumită categorie din numărul total al petițiilor înregistrate în 2021(%)	Numărul total al petițiilor înregistrate în 2022	Ponderea numărului petițiilor înregistrate pe o anumită categorie din numărul total al petițiilor înregistrate în 2022(%)	Creșterea / Scăderea numărului total al petițiilor în 2022 față de numărul total al petițiilor din 2021(%)
1	Petiții înregistrate în mod unic pe petent	1.528	90,20%	897	69,11%	-41,30%
2	Petiții clasate/conexate conform OG 27/2002 și procedurilor interne	166	9,80%	401	30,89%	141,57%
	Total Petiții	1.694	100.00%	1.298	100.00%	-23,38%

Repartizarea pe piața pensiilor private a numărului de petiții înregistrate în perioada 01.01.2022 – 31.12.2022, în funcție de calitatea juridică a persoanei reclamante

Nr. crt	Domeniul de activitate	Numărul total al petițiilor înregistrate în perioada curentă	Numărul petițiilor transmise de persoane fizice	Numărul petițiilor transmise de persoane juridice
1	Piața pensiilor private	1.298	1.281	17
	Ponderea numărului petițiilor transmise de persoană din numărul total al petițiilor înregistrate pe Piața pensiilor private (%)	100.00%	98,69%	1,31%

Repartizarea pe piața pensiilor private a numărului de petiții înregistrate în perioada 01.01.2022 – 31.12.2022, în funcție de proveniența petițiilor

Nr. crt	Proveniența petițiilor	Numărul total al petițiilor înregistrate în perioada curentă	Pondereea numărului petițiilor transmise de o anumită entitate din numărul total al petițiilor înregistrate în perioada curentă (%)
1	Petiții transmise de petenți în nume propriu	1.254	96,61%
2	Petiții transmise prin împuterniciți ai petenților și cabinete de avocatură	5	0,39%
3	Prin Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, alte Asociații și Fundații pentru Protecția Consumatorilor	9	0,69%
4	Prin Administrația Prezidențială, Parlamentul României și Guvernul României	15	1,16%
5	Altele	15	1,15%
	Total	1.298	100.00%

Proveniența petițiilor transmise de către persoane juridice pentru piața pensiilor private în perioada 01.01.2022 – 31.12.2022

Nr. crt	Proveniența petițiilor	Numărul total al petițiilor înregistrate în perioada curentă	Pondereea numărului petițiilor transmise de o anumită entitate din numărul total al petițiilor înregistrate în perioada curentă (%)
1	Petiții transmise de petenți în nume propriu	7	41,18%
2	Petiții transmise prin împuterniciți ai petenților și cabinete de avocatură	3	17,65%
3	Prin Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, alte Asociații și Fundații pentru Protecția Consumatorilor	0	0,00%
4	Prin Administrația Prezidențială, Parlamentul României și Guvernul României	3	17,65%
5	Altele	4	23,52%
	Total	17	100.00%

3.5. Activitatea privind prevenirea și combaterea spălării banilor

În anul 2022, în domeniul prevenirii spălării banilor, precum și a regimului de sancțiuni internaționale au fost demarate și continuate o serie de proiecte.

Dinamica modificărilor din acest domeniu la nivelul Uniunii Europene a determinat o serie

de acțiuni atât în plan intern al ASF cât și la nivel național. În acest context, acțiunile întreprinse au fost atât proactive cât și reactive, prin acțiuni de reglementare, supraveghere on și off-site, respectiv de cooperare cu alte autorități naționale și cu autorități de supraveghere din alte state membre ale Uniunii Europene.

Modificare O.U.G. nr.202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale

Modificarea O.U.G. nr.202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale reprezintă cel mai important proiect normativ care a făcut subiectul analizei de specialitate a ASF în anul 2022. Proiectul se află încă în stadiul de analiză în cadrul dialogului interinstituțional.

De asemenea, a făcut obiectul evaluării de profil și a emiterii unui amendament în parcursul procedurilor parlamentare de aprobare de către Senatul României privind pct.20 al proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, referitor la modificarea și completarea art.42 alin.(2) lit.a) din acest proiect, în sensul clarificării competențelor de supraveghere și sancționare de către ASF (și BNR) a faptelor contravenționale.

Având în vedere dezbaterile la nivelul Consiliului UE, a Comisiei Europene și a Statelor Membre a Pachetului Legislativ AML, ASF, în calitate de Autoritate de supraveghere SB/FT, a comunicat către ONPCSB și Reprezentanței Permanente amendamente privind îmbunătățirea înțelesului unor prevederi ale reglementărilor din acest pachet.

În vederea întăririi luptei împotriva spălării banilor și finanțării terorismului, Comisia Europeană propune prin acest pachet înființarea unei autorități unice de supraveghere la nivel european în domeniul CSB/CFT, denumită AMLA, precum și translatarea unora din obligațiile stabilite în AMLD IV la nivelul unui regulament european de directă aplicabilitate. În acest sens, a fost demarat un amplu proces intern de analiză de impact și feedback la nivelul reprezentării în grupurile de experți U.E. În vederea formulării unei poziții comune a României, ASF a participat activ și a comunicat către O.N.P.C.S.B. poziția sa cu privire la pachetul AML al Comisiei Europene. În cursul anului 2022, experții ASF au participat activ la cele 14 ședințe²⁰ ale grupului de experți ai Consiliului Europei, cu un număr de 188 de notificări și puncte de vedere comunicate.

²⁰ Ianuarie, o ședință, 24-25.01.2022; Februarie, o ședință: 14-15.02.2022; Martie 2 ședințe: 07-08.03.2022 și 28-29.03.2022; Aprilie 2 ședințe: 13.04.2022 și 26.04.2022; Mai 1 ședință: 16.05.2022; Iunie 3 ședințe: 07.06.2022, 09.06.2022, 20.06.2022; Iulie o ședință: 18.07.2022; Septembrie 1 ședință: 15-16.09.2022; Octombrie 2 ședințe: 10.10.2022, 25.10.2022

Supravegherea modului de aplicare a legislației primare și secundare în sectoarele supravegheate de ASF

ASF este supraveghetor al entităților raportoare prevăzute de art.2 lit.g) pct.2-5 din Legea nr.129/2019 și cooperează cu autoritățile naționale membre ale cadrului național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, respectiv cu autorități de supraveghere din alte state.

În cursul anului 2022 au fost realizate activități de conturare a sistemului de supraveghere pe bază de risc SB/FT (RBS) în vederea implementării modelului de supraveghere pe bază de risc cu componentă AML/CFT privind prevenirea utilizării entităților reglementate în scopuri de spălarea banilor și finanțarea terorismului.

În scopul îmbunătățirii accesului la baze de date consolidate, în anul 2022 au fost inițiate acțiuni pentru realizarea demersurilor necesare accesării de către ASF a sistemului de baze de date PatrimVen gestionat de Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Totodată, în calitate de supraveghetor al sucursalelor grupurilor financiare²¹, ASF, prin intermediul experților în domeniu din cadrul instituției, și-a desfășurat activitatea, în cadrul colegiilor de supraveghere AML pentru 11 grupuri financiare, reprezentând un flux de 93 de notificări și schimburi de informații.

²¹ Grupuri financiare cu sediul într-un stat membru cu mai mult de 2 sucursale în state membre, sau cu mai mult de 3 sucursale în statele membre dacă sediul grupului financiar este în afara Uniunii Europene

Coordonarea activităților ASF în calitate de membru al cadrului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului

În cursul anului 2022, în contextul realizării Proiectului "Money Laundering and terrorism financing risks compliance: implementing a National Mechanism to Assess and Manage Money Laundering and Terrorism Financing Risks in Romania"²², în care ASF este parte alături de BNR și ONPCSB, la nivelul președinților de autorități, a avut loc un schimb de informații și date privind modalitatea de implementare, urmărindu-se realizarea raportului Evaluării Naționale de Riscuri SB/FT și a Planului Național de Acțiuni.

Majoritatea activităților au fost orientate pentru realizarea primului livrabil - Evaluarea Națională de Riscuri SB/FT, document aprobat în luna septembrie 2022 de către Comitetul Interinstituțional pentru aprobarea raportului evaluării naționale a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, a planului național de măsuri și a actualizărilor acestora. Comitetul a fost constituit prin Decizia Prim-Ministrului nr. 454/2022, fiind desemnat în cadrul acestuia și un reprezentant al ASF.

Evenimentele desfășurate în anul 2022 în scopul realizării proiectului:

- workshop privind dezvoltarea Planului de Acțiune;
- ședințe ale Steering Committee al Proiectului "Money Laundering and Terrorism financing Risks Compliance: Implementing a National Mechanism to Assess and Manage Money Laundering and Terrorism Financing Risks in Romania";
- Reuniunea Comitetului Interinstituțional pentru aprobarea raportului evaluării naționale a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, a planului național de măsuri și a actualizărilor acestora;
- prezentarea publică la nivelul instituțiilor

implicate a rezultatelor Raportului Evaluării Naționale a Riscurilor;

- prezentarea publică la nivelul entităților supravegheate a rezultatelor Raportului Evaluării Naționale a Riscurilor.
- În scopul evaluării eficienței sistemului CSB/CFT implementat la nivelul ASF, în perioada septembrie – octombrie 2022 a avut loc o vizită on-site a experților Moneyval, iar pentru pregătirea acesteia au avut loc 102 notificări și schimburi de informații cu privire la chestionarele premergătoare evaluării on-site.

²² Proiect finanțat de CE în cadrul Programului de sprijin pentru Reforme Structurale 2017-2020

Activitatea privind sancțiunile internaționale

ASF este Autoritate de supraveghere a respectării cadrului legal al regimului de sancțiuni internaționale (OUG nr.202/2008) de către entitățile prevăzute de Legea nr.129/2019 și este membru al Consiliului Interinstituțional privind Implementarea Sancțiunilor Internaționale (CIISI).

În cursul anului 2022, ca urmare a implementării celor 9 pachete de măsuri ale UE față de Federația Rusă datorită agresiunilor acesteia față de integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei, ASF a desfășurat activități de informare și clarificare a tipologiei de obligații ale entităților financiare supravegheate. Un rol important l-au avut întâlnirile cu reprezentanții entităților supravegheate și cu cei ai asociațiilor profesionale, precum și fluxul intens de actualizare în timp real a secțiunii de pe site-ul ASF dedicate regimurilor de sancțiuni internaționale, precum și a celor dedicate prevenirii finanțării terorismului și al prevenirii finanțării proliferării armelor de distrugere în masă (101 actualizări).

În anul 2022 au avut loc activități de profil

privind dosarele în curs la nivelul Uniunii Europene pentru cele 93 de regimuri de sancțiuni internaționale vizând talibanii, încălcări grave ale drepturilor omului, utilizarea armelor chimice, sau ale jurisdicțiilor și statelor aflate sub regim de sancțiuni internaționale, altele decât Rusia și Belarus.

Totodată, au fost desemnați experții tehnici în cadrul grupului de lucru la nivelul CoE pentru elaborarea cadrului normativ necesar punerii în aplicare a Regulamentului (CE) nr.2271/96 de protecție împotriva efectelor aplicării extrateritoriale a unei legislații adoptate de către o țară din afara UE. Desemnarea a fost notificată MAE. În cursul anului 2022 au avut loc 9 ședințe ale grupului național și ale grupului european de experți, unde experții ASF au avut o participare activă.

ASF a comunicat CIISI contribuții privind activitatea proprie în domeniul sancțiunilor internaționale, în vederea includerii în raportul anual al acestuia, spre a fi prezentat Consiliului Național de Apărare a Țării (CSAT).

04

REGLEMENTAREA PIEȚELOR FINANCIARE NEBANCARE

Existența unor reglementări solide reprezintă un pilon important în susținerea demersurilor ASF de promovare și consolidare a unei dezvoltări durabile a piețelor financiare nebankare.

În acest context, în acord cu obiectivele strategice stabilite de ASF pentru perioada 2019-2023, în decursul anului 2022 ASF a continuat strategia în ceea ce privește procesul de actualizare și revizuire a legislației primare și secundare,

în vederea adaptării acesteia la legislația europeană aflată la rândul ei într-o continuă dinamică, precum și pentru reglementarea unor aspecte referitoare la promovarea încrederii consumatorilor în investițiile și produsele financiare nebankare, asigurarea stabilității competitivității și buna funcționare a piețelor supravegheate, precum și pentru asigurarea protecției operatorilor și investitorilor împotriva practicilor neloiale, abuzive și frauduloase.

4.1. Transpunerea și implementarea legislației Uniunii Europene

ASF acordă un interes însemnat armonizării legislației naționale la legislația comunitară aferentă ariei de competență a ASF. În acest sens, la nivel instituțional este monitorizat în mod constant stadiul transpunerii legislației europene și este asigurată transmiterea în termen a contribuțiilor către instituțiile responsabile pentru adoptarea legislației naționale.

În vederea întreprinderii demersurilor necesare aplicării cadrului legislativ comunitar, precum și în vederea asigurării procesului de notificare a stadiului preluării acestuia în legislația națională către instituțiile responsabile cu monitorizarea procesului de transpunere, **ASF urmărește respectarea termenelor de implementare a directivelor și demararea din timp a procesului de elaborarea proiectelor de acte normative.**

ASF menține un **dialog permanent în procesul de colaborare interinstituțional**, în principal cu MAE și MF, atât în ceea ce privește procedurile de infringement (etapa pre-contencioasă) pe care Comisia Europeană le-a inițiat pentru transpunerea întârziată a unor directive, cât și în ceea ce privește directivele cu termene de transpunere în perioada următoare.

Pentru transpunerea prevederilor directivelor, proiectele de lege, împreună cu expunerea de motive elaborate în cursul anului 2022 au fost transmise către Ministerul Finanțelor (MF), în calitate de inițiator.

Odată cu publicarea în luna iunie 2022 a **Legii nr.188/2022** pentru modificarea și completarea Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare a fost asigurată transpunerea:

- ▶ Directivei (UE) 2019/2177 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2019 de modificare a Directivei 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), a Directivei 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare și a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului;
- ▶ Directivei (UE) 2020/1504 a Parlamentului European și a Consiliului din 7 octombrie 2020 de modificare a Directivei 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare;
- ▶ Directivei (UE) 2021/338 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2021 de modificare a Directivei 2014/65/UE

în ceea ce privește cerințele în materie de informații, guvernanta produselor și limitele pozițiilor, precum și a Directivelor 2013/36/UE și (UE) 2019/878 în ceea ce privește aplicarea acestora în cazul firmelor de investiții, pentru a contribui la redresarea în urma crizei provocate de COVID-19.

În vederea transunerii **Directivei (UE) 2019/2034** a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții și de modificare a Directivelor 2002/87/CE, 2009/65/CE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE și 2014/65/UE, ASF a efectuat demersurile necesare **pentru finalizarea Legii nr. 236/2022** privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în luna iulie 2022.

De asemenea, în anul 2022 a fost adoptat Regulamentul nr. 13/2022 pentru modificarea Regulamentului ASF nr. 3/2014 privind unele aspecte legate de aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului și a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012.

ASF a asigurat coordonarea în ceea ce privește transpunerea:

- ▶ **Directivei delegate (UE) 2021/1269** a Comisiei din 21 aprilie 2021 de modificare a Directivei delegate (UE) 2017/593 în ceea ce privește integrarea factorilor de durabilitate în obligațiile de guvernanta a produsului prin adoptarea și publicarea în iunie 2022 a **Regulamentului pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară și al Băncii Naționale a României nr. 10/4/2018** privind
- protejarea instrumentelor financiare și a fondurilor care aparțin clienților, obligațiile de guvernanta a produsului și normele aplicabile la acordarea sau primirea de onorarii, comisioane sau alte tipuri de beneficii pecuniare sau nepecuniare.
- ▶ **Directivei delegate (UE) 2021/1.270** a Comisiei din 21 aprilie 2021 de modificare a Directivei 2010/43/UE în ceea ce privește riscurile legate de durabilitate și factorii de durabilitate de care trebuie să țină seama organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (O.P.C.V.M.), astfel că **Legea nr.239/2022** pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital a fost publicată de asemenea în luna iulie 2022;
- ▶ **Directivei (UE) 2019/2177** a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2019 de modificare a Directivei 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), a Directivei 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare și a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, **Legea nr. 209/2022** pentru modificarea și completarea Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și pentru modificarea Legii nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări fiind publicată în 19 iulie 2022;
- ▶ **Directivei (UE) 2019/1160** a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de modificare a Directivelor 2009/65/CE și 2011/61/UE în ceea ce privește distribuția transfrontalieră a organismelor de plasament colectiv, **Legea nr. 237/2022** pentru modificarea și completarea Ordonanței de

urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, a Legii nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative, precum și a Legii nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață fiind publicată în 22 iulie 2022;

Cu toate că respectarea regulamentelor europene nu intră în scopul procesului de urmărire de către MAE sau Comisia Europeană, având în vedere faptul că acestea sunt parte a acquis-ului comunitar și deoarece la nivel instituțional au fost identificate o serie de regulamente aferente sectorului financiar non-bancar pentru care, deși se aplică direct, este necesară introducerea unor măsuri în legislația națională (cum ar fi desemnarea Autorității competente și impunerea de

sanțiuni în cazul nerespectării prevederilor regulamentelor), ASF a decis **monitorizarea continuă a acestora**.

ASF se implică în procesul de implementare a cadrului comunitar în legislația națională atât direct, asigurând procesul decizional prin discutarea și aprobarea în cadrul ședințelor de Consiliu a proiectelor de acte normative, cât și indirect, prin activitatea desfășurată de structurile de specialitate din cadrul instituției în scopul respectării obligațiilor ce revin conform ariei de competență.

Așadar, în anul 2022 ASF a realizat toate demersurile în scopul adoptării în termenele asumate a proiectelor legislative prin care se asigură preluarea prevederilor directivelor europene din domeniul de activitate al ASF, precum și transmiterea, în mod amănunțit și în timp util, a informațiilor asupra procesului de transpunere către instituțiile responsabile de monitorizare.

4.2. Activitatea de reglementări integrate

Activitatea de reglementări integrate desfășurată la nivelul ASF vizează reglementarea unitară a domeniilor de activitate comune din cadrul celor trei piețe financiare nebancare reglementate și supravegheate de către Autoritate, precum și actualizarea legislației existente la nivel integrat.

Printre temele relevante pe care activitatea de reglementare integrată le-a vizat în anul 2022, s-au numărat:

- Analizarea pachetului privind finanțele digitale propus de CE pentru identificarea demersurilor necesare în scopul implementării;
- Revizuirea actului normativ privind

gestionarea riscurilor operaționale generate de sistemele informatice utilizate de entitățile autorizate/avizate/înregistrate, reglementate și/sau supravegheate de către ASF;

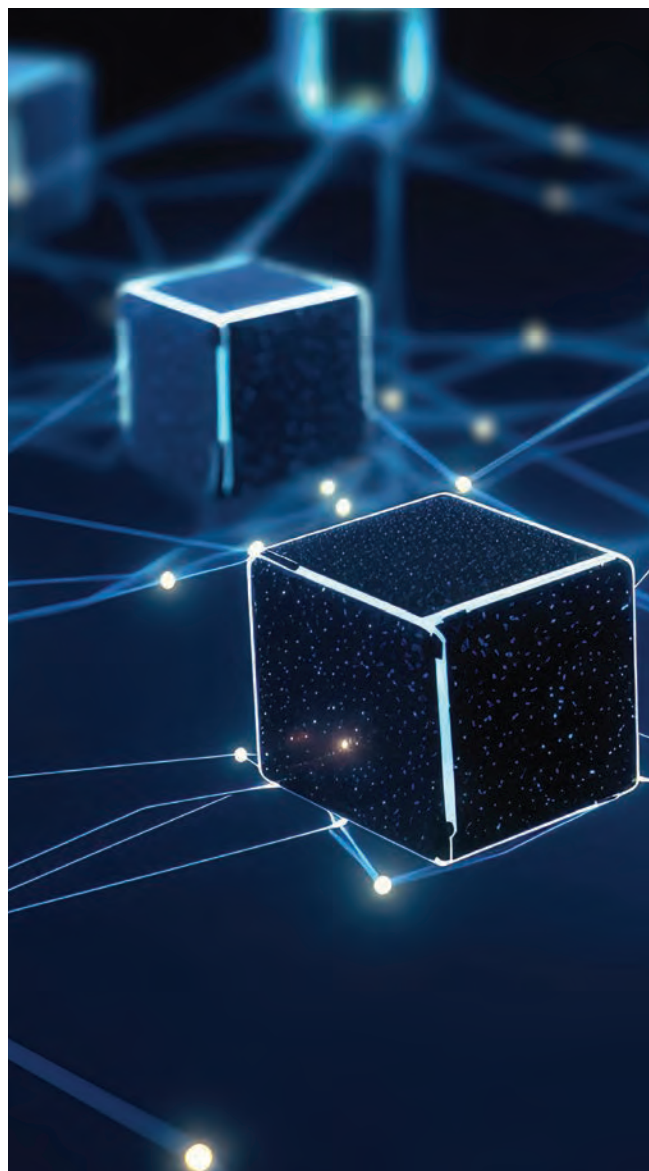
- Revizuirea actului normativ referitor la cadrul legal privind măsurile de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;
- Revizuirea actului normativ privind activitatea de control desfășurată de către Autoritatea de Supraveghere Financiară;
- Revizuirea actului normativ referitor la cadrul legal privind modul de transmitere a raportărilor și a altor documente în format electronic către ASF.

În anul 2022, la nivel integrat, au fost emise următoarele acte normative:

1. **Regulamentul nr.11/2022** pentru modificarea și completarea Regulamentului ASF nr.4/2021 privind activitatea de control desfășurată de către Autoritatea de Supraveghere Financiară;
2. **Regulamentul ASF nr.18/2022** pentru modificarea și completarea Regulamentului ASF nr. 13/2019 privind instituirea măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului prin intermediul sectoarelor financiare supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară;
3. **Norma nr. 24/2022** pentru modificarea Normei ASF nr.4/2018 privind gestionarea riscurilor operaționale generate de sistemele informatice utilizate de entitățile autorizate/avizate/ înregistrate, reglementate și/sau supravegheate de către ASF;
4. **Instrucțiunea nr. 3/2022** pentru modificarea și completarea Instrucțiunii Autorității de Supraveghere Financiară nr. 1/2021 privind modul de transmitere a raportărilor și a altor documente în format electronic către Autoritatea de Supraveghere Financiară.
5. **Regulamentul (UE) 2022/858** al Parlamentului European și al Consiliului privind un regim-pilot pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite (DLT), precum și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 600/2014 și (UE) nr. 909/2014 și a Directivei 2014/65/UE;
6. **Regulamentul (UE) 2022/2554** al Parlamentului European și al Consiliului privind reziliența operațională digitală a sectorului financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr.1060/2009, (UE) nr.648/2012, (UE) nr.600/2014, (UE) nr.909/2014 și (UE) 2016/1011 (DORA);
7. **Proiect Regulament privind piețele pentru crypto-active** (Markets in crypto-assets – MiCA).

Pentru îndeplinirea obiectivelor strategice ale Autorității, în anul 2022 a fost înființat un grup de lucru intersectorial permanent privind finanțele digitale.

Astfel, o pondere importantă în cadrul activității de reglementare integrată în anul 2022 a reprezentat-o activitatea din cadrul acestui grup de lucru legată de pachetul privind finanțele digitale, având în vedere că în sarcina acestui grup de lucru intră analiza, precum și stabilirea etapelor pentru implementarea noilor cadre de reglementare aferente pachetului de finanțe digitale impus la nivelul Uniunii Europene, prin cele 3 regulamente, astfel:

4.3. Activitatea de reglementare în sectorul instrumente și investiții financiare

Principalele linii directoare urmărite în activitatea de reglementare în domeniul pieței de capital au fost orientate în sensul îndeplinirii următoarelor obiective:

- armonizarea legislației naționale specifice cu evoluțiile recente ale legislației europene din domeniul prestării serviciilor și activităților de investiții, emitenților și al organismelor de plasament colectiv;
- continuarea demersurilor pentru sprijinirea procesului de consolidare a infrastructurii pieței de capital;
- reconfigurarea cadrului legal aplicabil în materia emitenților și a drepturilor acționarilor în vederea transpunerii și/sau adoptării de măsuri în vederea aplicării unor acte normative europene.

► **Elaborarea proiectelor de legislație primară și a proiectelor de strategii în domeniul pieței de capital/formularea de opinii tehnice privind legislația primară**

Legea nr. 188/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 617 din 23 iunie 2022

Legea asigură transpunerea prevederilor directivelor europene privind modificarea Directivei 2014/65/UE (MiFID II), respectiv Directiva (UE) 2019/2177, Directiva (UE) 2020/1504 și Directiva (UE) 2021/338 (IFD).

Legea nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 737 din 22 iulie 2022

Legea asigură transpunerea Directivei (UE) 2019/2034 privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții și de modificare a Directivelor 2002/87/CE, 2009/65/CE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE și 2014/65/UE.

Legea nr. 237/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, a Legii nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative, precum și a Legii nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 741 din 22 iulie 2022

Legea asigură în principal transpunerea Directivei (UE) 2019/1160 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de modificare a Directivelor 2009/65/CE și 2011/61/UE în ceea ce privește distribuția transfrontalieră a organismelor de plasament (Directiva CBDF) prin care se modifică anumite prevederi cu privire la procesul de distribuție transfrontalieră a OPC-urilor (OPCVM și FIA), eliminând sau lăsând mai relaxate anumite cerințe pentru administratori, astfel încât să faciliteze distribuția transfrontalieră a acestor produse financiare la nivel U.E.

De asemenea, ca element de noutate, sunt reglementate conceptele de retragere a notificării privind distribuția transfrontalieră a O.P.C. și de pre-marketing în cazul F.I.A./ EuVECA și EuSEF.

Suplimentar față de transpunerea Directivei CBDF, legea introduce și o serie de modificări și completări ale O.U.G. nr. 32/2012, ale Legii nr. 74/2015 și ale Legii nr. 24/2017, rezultate ca urmare a ultimelor evoluții legislative europene în materie sau, după caz, a concluziilor relevate din practica de autorizare și supraveghere de către ASF a O.P.C. sau a emitenților.

Legea nr. 239/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 735 din 21 iulie 2022

Legea are în vedere transpunerea în legislația specifică organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) a prevederilor Directivei (UE) 2021/1270 a Comisiei din 21 aprilie 2021 de modificare a Directivei 2010/43/UE în ceea ce privește riscurile legate de durabilitate și factorii de durabilitate de care trebuie să țină seama organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM).

Legea nr. 244/2022 privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2020/1.503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1.129 și a Directivei (UE) 2019/1.937 a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 754 din 27 iulie 2022

Legea cuprinde dispoziții legale destinate să asigure cadrul legal și instituțional necesar punerii în aplicare a Regulamentului (UE) 2020/1503 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937.

Proiect de lege privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 2021/23 prin care se are în vedere crearea cadrului de reglementare pentru desemnarea Autorității de rezoluție pentru contrapărțile centrale (CCP) și a ministerului competent la nivel național, precum și stabilirea regimului sancționatoriu în situația încălcării Regulamentului (UE) nr. 23/2021

În contextul publicării Regulamentului (UE) nr. 2021/23 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 privind un cadru pentru redresarea și rezoluția contrapărților centrale și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1095/2010, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 806/2014 și (UE) nr. 2015/2365 și a Directivelor 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2007/36/CE, 2014/59/UE și (UE) 2017/1132, a fost întocmit proiectul de lege privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 2021/23.

Prin proiectul de lege se urmărește crearea cadrului de reglementare pentru desemnarea Autorității de rezoluție pentru contrapărțile centrale și a ministerului competent la nivel național, precum și stabilirea regimului sancționatoriu în situația încălcării Regulamentului (UE) nr. 2021/23.

Proiectul de lege inițial a fost completat cu prevederi prin care se stabilesc autoritățile competente în aplicarea Regulamentului (UE) 2022/858 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind un regim-pilot pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite, precum și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 600/2014 și (UE) nr. 909/2014 și a Directivei 2014/65/UE, prin raportare la autoritățile competente desemnate pe Directiva 2014/65/UE și pe Regulamentul (UE) 2014/909. De asemenea, au fost introduse prevederi pentru modificarea Legii nr. 126/2018, în vederea preluării amendamentelor aduse Directivei 2014/65/UE, precum și pentru modificarea Legii nr. 24/2017, în vederea preluării unor amendamente aduse Directivelor 2004/25/CE și nr. 2007/36/CE.

**Proiectul Strategiei
naționale privind
dezvoltarea pieței de
capital din România
pentru perioada 2023 -
2026**

La nivel național s-a derulat, începând cu luna octombrie 2020, Proiectul „Strategia națională privind piața de capital”, cu implicarea ASF în parteneriat cu Ministerul Finanțelor, consultanța fiind asigurată de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE).

Ținând cont de Planul Național de Redresare și Reziliență al României în urma crizei provocate de pandemia COVID-19, aprobat de Consiliul UE în 28 octombrie 2021, Strategia națională pentru dezvoltarea pieței de capital din România pentru perioada 2023 - 2026 a fost conturată în jurul a nouă obiective generale care se împart în mai multe obiective specifice, respectiv:

- I. Îmbunătățirea condițiilor pentru listarea pe piața de capital;
- II. Creșterea lichidității pe piața secundară;
- III. Promovarea, dezvoltarea și creșterea unei piețe active a IMM-urilor;
- IV. Promovarea economiilor în rândul investitorilor persoane fizice, precum și creșterea participării investitorilor individuali și a mediului de afaceri la piața de capital;
- V. Creșterea rolului investitorilor instituționali;
- VI. Facilitarea finanțării pe termen lung prin mecanisme de piață;
- VII. Susținerea digitalizării și a inovației financiare;
- VIII. Susținerea dezvoltării pieței locale de capital privat (private equity) și de capital de risc (venture capital);
- IX. Stimularea investițiilor verzi.

Proiectul Strategiei a fost publicat în data de 07.10.2022 pe site-ul Ministerului Finanțelor spre consultare publică. Ulterior analizării de către ASF a tuturor observațiilor și propunerilor primite în cadrul consultării publice, Consiliul ASF a aprobat forma revizuită a Strategiei naționale privind dezvoltarea pieței de capital din România pentru perioada 2023 – 2026, precum și transmiterea acesteia și a Notei de fundamentare aferente către Ministerul Finanțelor.

► Legislația secundară

► Regulamente

Regulamentul ASF nr. 1/2022 pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 15/2018 privind Registrul public al Autorității de Supraveghere Financiară, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 64 din 20 ianuarie 2022

Regulamentul de modificare și completare a Regulamentului ASF nr. 15/2018 privind Registrul public al Autorității de Supraveghere Financiară a fost elaborat în principal în vederea armonizării prevederilor acestuia cu ultimele modificări intervenite în legislația aferentă pieței de capital și eficientizării procesului de înregistrare la nivelul ASF a entităților din statele membre ce intenționează desfășurarea de activități specifice pieței de capital pe teritoriul României.

Regulamentul ASF nr. 2/2022 de modificare a Regulamentului ASF nr. 5/2018 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 108 din 3 februarie 2022

Regulamentul ASF nr. 2/2022 a fost elaborat în contextul aspectelor identificate în legătură cu modalitățile de subscriere în cadrul ofertelor publice de vânzare de valori mobiliare în cadrul cărora este utilizată metoda de alocare „primul venit primul servit”.

Regulamentul ASF nr. 2/2022 a avut în vedere, printre altele, și următoarele aspecte:

- existența unei tendințe tot mai accentuate de trecere la digitalizare, respectiv o tendință tot mai pregnantă de utilizare a unor metode electronice de transmitere a datelor, inclusiv în cazul ofertelor publice de vânzare;
- în cadrul ofertelor de vânzare există multiple modalități de subscriere, iar metodele de transmitere electronică a datelor pot presupune utilizarea unor mijloace de transmitere a datelor, inclusiv utilizarea unor platforme de tranzacționare care permit remiterea/introducerea de ordine fără o restricționare a timpului în care acestea pot fi transmise;
- faptul că utilizarea metodelor de transmitere electronică a datelor, inclusiv a platformelor de tranzacționare în procesul de subscriere în cadrul unei oferte publice de vânzare în care se utilizează metoda de alocare „primul venit-primul servit”, poate genera dificultăți de interpretare a posibilității de preluare a ordinelor anterior perioadei de derulare a ofertei publice.

Prin acest regulament se precizează că alocarea valorilor mobiliare subscrise în cadrul ofertei publice de vânzare se realizează potrivit dispozițiilor prospectului de ofertă. Modalitatea de alocare și alocarea efectivă a valorilor mobiliare subscrise în cadrul ofertei publice sunt stabilite de către emitent, în cazul ofertelor publice primare, respectiv de ofertant, în cazul ofertelor publice secundare, fără a putea fi utilizată metoda de alocare «primul venit, primul servit».

Regulamentul ASF nr. 4/2022 pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2014 privind unele aspecte legate de aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului și a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 183 din 24 februarie 2022

Regulamentul asigură transpunerea aspectelor tehnice prevăzute de Directiva (UE) 2019/878 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 de modificare a Directivei 2013/36/UE în ceea ce privește entitățile exceptate, societățile financiare holding, societățile financiare holding mixte, remunerarea, măsurile și competențele de supraveghere și măsurile de conservare a capitalului, aspecte care nu au făcut obiectul transpunerii prin legislația primară, reprezentată de Legea nr. 319/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului.

Regulamentul ASF nr. 6/2022 pentru modificarea art. 73 alin. (1) lit. c) din Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 5/2018 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 328 din 4.04.2022

Modificarea Regulamentului A.S.F. nr. 5/2018 s-a întemeiat, în principal, pe următoarele considerente:

- potrivit definițiilor prevăzute de art. 3 alin. (1) pct. 12 și pct. 13 din Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, consultantul de investiții este o persoană fizică sau juridică autorizată de ASF care prestează cu titlu profesional servicii de consultanță de investiții cu privire la instrumente financiare, iar consultanța de investiții reprezintă furnizarea de recomandări personale unui client, la cererea sa sau la inițiativa firmei de investiții, în ceea ce privește una sau mai multe tranzacții cu instrumente financiare.
- ca urmare a transpunerii MIFID2 în reglementările naționale, numărul de consultanți de investiții autorizați de ASF a scăzut considerabil, în condițiile neîndeplinirii tuturor cerințelor aplicabile acestor entități.
- reglementarea unor situații întâlnite în practică.

Regulamentul ASF nr. 7/2022 pentru completarea Regulamentului nr. 9/2014 privind autorizarea și funcționarea societăților de administrare a investițiilor, a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare și a depozitarilor organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 409 din 28 aprilie 2022

Prin Regulamentul ASF nr. 7/2022 s-a asigurat îndeplinirea obligațiilor ce revin ASF ca Autoritate competentă în domeniul OPC și al administratorilor acestora, de transpunere adecvată și în termenul prevăzut de Directiva (UE) 2021/2261 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2021 de modificare a Directivei 2009/65/CE în ceea ce privește utilizarea documentelor cu informații esențiale de către societățile de administrare a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM).

Obiectivul general al Directivei (UE) 2021/2261 este să asigure că investitorii individuali în PRIIP, interesați să achiziționeze unități ale OPCVM-urilor nu primesc, începând cu 1 ianuarie 2023 (încetarea scutirii acordate OPCVM-urilor de la respectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr.1286/2014), atât PRIIP KID, cât și UCITS KIID pentru același produs. Prin urmare, directiva europeană prevede că, în cazul în care o societate de investiții sau, pentru oricare dintre fondurile deschise de investiții pe care le administrează, o societate de administrare elaborează, furnizează, revizuieste și traduce un document cu informații esențiale care respectă cerințele privind documentele cu informații esențiale prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1286/2014 (PRIIP KID), acest document trebuie considerat ca îndeplinind cerințele aplicabile documentului cu informații-cheie destinate investitorilor (UCITS KIID). În plus, pentru alți investitori decât investitorii de retail, societățile de investiții și societățile de administrare pot să continue să elaboreze informații-cheie destinate investitorilor în conformitate cu Directiva 2009/65/CE, cu excepția cazului în care decid să elaboreze un KID, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) nr. 1286/2014.

Regulamentul ASF nr. 8/2022 pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 5/2019 privind reglementarea unor dispoziții referitoare la prestarea serviciilor și activităților de investiții conform Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 423 din 02 mai 2022

Principalele modificări introduse prin acest regulament se referă la:

- introducerea unor dispoziții privind tranzacțiile în marjă:
  - introducerea de prevederi referitoare la interzicerea introducerii de noi ordine de cumpărare, pe conturile clienților aflați în apel în marjă, până la acoperirea deficitului de marjă aferent acestora;
  - eliminarea referirii la „eliminarea deficitului de marjă”;
- introducerea de prevederi detaliate privind obligația raportării trimestriale a activelor în custodie;
- revizuirea prevederilor referitoare la notificarea firmelor de investiții și a instituțiilor de credit din alte state membre care prestează servicii și activități de investiții în România.

Regulamentul ASF nr. 9/2022 pentru modificarea și completarea Regulamentului ASF nr. 4/2013 privind acțiunile suport pentru certificate de depozit, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 467 din 10 mai 2022

Regulamentul ASF nr. 9/2022 a fost elaborat cu luarea în considerare a obiectivelor strategice ale ASF de susținere a unei dezvoltări durabile a pieței de capital din România.

În vederea facilitării oferirii cu succes a acțiunilor pe piața locală, prin Regulamentul ASF nr. 9/2022 a fost diminuată limita din numărul de acțiuni obiect al ofertei pentru care se pot emite certificatele de depozit (prevăzută la art. 14 din Regulamentul nr. 4/2013) de la „cel mult 2/3 din numărul de acțiuni obiect al ofertei, dar fără a se depăși 1/3 din numărul total de acțiuni emise de societatea emitentă” la „cel mult 1/10 din numărul de acțiuni obiect al ofertei, dar fără a se depăși 1/3 din numărul total de acțiuni emise de societatea emitentă”.

Totodată, prin Regulamentul ASF nr. 9/2022 au fost:

- eliminate dispozițiile care menționau că ASF poate institui derogări de la prevederile care stabilesc limitele pentru care se pot emite certificate de depozit, context în care regula privind limita pentru emiterea de certificate de depozit va fi stabilită în mod unitar în toate cazurile;
- introduse unele dispoziții referitoare la situația în care emitentul ar decide delistarea certificatelor de depozit, prevederi care nu existau la nivelul Regulamentului nr. 4/2013;
- incluse și unele modificări generate de modificări legislative (e.g. - adoptarea Legii nr. 158/2020 prin care s-au modificat sau completat, printre altele, și unele prevederi ale Legii nr. 24/2017), precum și unele modificări generate de necesitatea ajustării referințelor la anumite articole din Legea nr. 24/2017, în condițiile în care această din urmă lege a fost republicată.

Regulamentul ASF nr. 10/2022 privind Fondul de compensare a investitorilor, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 441 din 05 mai 2022

Regulamentul a fost emis în aplicarea Legii nr. 88/2021 privind Fondul de compensare a investitorilor și reglementează aspecte referitoare la organizarea internă a Fondului, în calitate de entitate publică, vizând revizuirea modului de stabilire și alocare între participanți a contribuțiilor la Fond, revizuirea nivelului resurselor disponibile ex-ante, stabilirea bazei de calcul a contribuțiilor anuale și speciale și alte aspecte de aplicare a Legii nr. 88/2021.

Regulamentul ASF/BNR nr. 12/9/2022 pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară și al Băncii Naționale a României nr. 10/4/2018 privind protejarea instrumentelor financiare și a fondurilor care aparțin clienților, obligațiile de guvernanță a produsului și normele aplicabile la acordarea sau primirea de onorarii, comisioane sau alte tipuri de beneficii pecuniare sau nepecuniare, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 611 din 22 iunie 2022

Regulamentul a fost elaborat în vederea transpunerii în legislația națională a Directivei delegate (UE) 2021/1269 de modificare a Directivei delegate (UE) 2017/593 în ceea ce privește integrarea factorilor de durabilitate în obligațiile de guvernanță a produsului. Modificările și completările introduse prin acest regulament stabilesc următoarele:

- la analizarea cerințelor de guvernanță a produsului cuprinse în Regulamentul ASF/B.N.R. nr. 10/4/2018 trebuie să se aibă în vedere și examinarea factorilor de durabilitate și a obiectivelor legate de durabilitate. În acest scop, firmele de investiții producătoare și distribuitoare de instrumente financiare trebuie să ia în considerare factorii de durabilitate în procesul de aprobare a produselor pentru fiecare instrument financiar și în alte mecanisme de guvernanță și supraveghere a produsului pentru fiecare instrument financiar care urmează să fie distribuit clienților aflați în căutare de instrumente financiare având un profil legat de durabilitate;
- pentru a facilita gradul de accesibilitate a instrumentelor financiare cu factori de durabilitate și pentru consumatorii care nu au preferințe în materie de durabilitate, firmele de investiții nu ar trebui să aibă obligația de a identifica grupurile de clienți cu ale căror nevoi, caracteristici și obiective instrumentul financiar cu factori de durabilitate nu este compatibil.

Regulamentul ASF nr. 13/2022 pentru modificarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2014 privind unele aspecte legate de aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului și a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 768 din 02 august 2022

Regulamentul a fost elaborat în vederea finalizării transpunerii Directivei (UE) 2019/2034 privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții (IFD). Principalele prevederi vizează modificarea domeniului de aplicare a regulamentului, în concordanță cu domeniul de aplicare a cerințelor prudențiale conform pachetului legislativ european IFD/IFR și eliminarea unor excepții în domeniul amortizoarelor de capital care puteau fi aplicate anterior S.S.I.F. mici și mijlocii.

Regulamentul ASF nr. 14/2022 pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 16/2014 privind veniturile Autorității de Supraveghere Financiară, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 917 din 19 septembrie 2022

Regulamentul ASF nr. 14/2022 a vizat în principal actualizarea prevederilor Regulamentului ASF nr. 16/2014 în conformitate cu evoluțiile înregistrate la nivelul legislației aplicabile în domeniul pieței de capital prin apariția Legii nr. 244/2022 privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937.

Regulamentul ASF nr. 15/2022 pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 15/2018 privind Registrul public al Autorității de Supraveghere Financiară, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 961 din 3 octombrie 2022

Regulamentul ASF nr. 15/2022 a vizat:

- alinierea entităților autorizate, reglementate și supravegheate de ASF – SIIF la noile cerințe generate de apariția Legii nr. 188/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, precum și a Legii nr. 244/2022 privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2020/1.503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1.129 și a Directivei (UE) 2019/1.937;
- simplificarea și eficientizarea procedurilor interne ale ASF referitoare la activitatea de înregistrare în Registrul ASF a unor categorii de entități.

**Regulamentul
ASF nr. 16/2022
pentru modificarea
Regulamentului
Autorității de
Supraveghere Financiară
nr. 28/2020 privind
formarea, pregătirea
și perfecționarea
profesională pe piața
de capital, publicat în
Monitorul Oficial, Partea I
nr. 1018 din 19 octombrie
2022**

Regulamentul ASF nr. 16/2022 a vizat simplificarea și eficientizarea modalității de transmitere către ASF, de către organismele de formare profesională (O.F.P.), a unor informații în temeiul Regulamentului ASF nr. 28/2020, precum și a modalității de ținere a evidenței cursurilor de formare profesională continuă, prin intermediul platformei electronice "Portal Autorizare" - modulul "Evidență persoane", disponibilă pe site-ul ASF.

În contextul menționat, Regulamentul ASF nr. 16/2022 a avut în vedere următoarele aspecte:

- obligația de raportare conform Regulamentului ASF nr. 28/2020 cu privire la îndeplinirea obligațiilor de formare și perfecționare profesională continuă pentru persoanele fizice autorizate de ASF rămâne în sarcina O.F.P.-urilor care transmit prin intermediul modulului "Evidență persoane" situația persoanelor care au participat la programele de pregătire și perfecționare profesională continuă în termen de 15 zile de la finalizarea acestora;
- entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de ASF care își desfășoară activitatea pe piața de capital transmit Autorității, în termen de 5 zile de la producerea evenimentului prevăzut la art. 25 alin. (2) din Regulamentul nr. 28/2020, lista persoanelor fizice care au contractul de muncă suspendat conform art. 25 alin. (2);
- obligațiile de raportare prevăzute la art. 38 din Regulamentul nr. 28/2020 sunt aplicabile și în cazul programelor de pregătire și perfecționare profesională continuă aflate în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a regulamentului;
- atât entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de ASF care își desfășoară activitatea pe piața de capital cât și O.F.P.-urile, prin reprezentantul legal al acestora, transmit Autorității semestrial o declarație semnată olograf sau cu semnătură electronică calificată, în cazul în care declarația se transmite electronic din care să rezulte că informațiile furnizate prin intermediul platformei "Portal Autorizare" de pe site-ul ASF sunt corecte și complete.

► Norme

Norma ASF nr. 1/2022 pentru aplicarea Ghidului ESMA privind acordurile scrise dintre membrii colegiilor pentru contrapărți centrale

Norma ASF nr. 1/2022 preia, la nivelul legislației secundare a ASF, dispozițiile Ghidului ESMA privind acordurile scrise dintre membrii colegiilor pentru contrapărți centrale. Obiectivele ghidului sunt de a stabili practici de supraveghere coerente și eficiente în cadrul Sistemului european de supraveghere financiară și de a asigura aplicarea comună, uniformă și consecventă a prevederilor Regulamentului (UE) 648/2012 și ale Regulamentului delegat privind colegiile. Acestea urmăresc în special să propună un acord scris standard care să asigure instituirea în timp util a unui colegiu pentru CCP și buna funcționare a acestuia.

Norma ASF nr. 2/2022 pentru aplicarea Ghidului ESMA privind comunicările publicitare în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1.156 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind facilitarea distribuției transfrontaliere a organismelor de plasament colectiv și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 345/2013, (UE) nr. 346/2013 și (UE) nr. 1.286/2014, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 75 din 26 ianuarie 2022

Norma ASF nr. 2/2022 se adresează societăților de administrare a OPCVM, inclusiv oricăror OPCVM-uri care nu au desemnat o societate de administrare a OPCVM-urilor, administratorilor fondurilor de investiții alternative, administratorilor EuVECA și administratorilor EuSEF, ce intră sub incidența prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, a Legii nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Legii nr. 243/2019 privind reglementarea fondurilor de investiții alternative și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Norma ASF nr. 2/2022 se aplică tuturor „comunicărilor publicitare” adresate investitorilor din U.E. sau potențialilor investitori în orice fond (O.P.C.V.M. sau F.I.A.), inclusiv când acestea sunt înființate ca EuVECA, EuSEF, ELTIF și FPM și clarifică noțiunea de ”administratorii de fonduri de investiții alternative” ca fiind ”AFIA” definiți la art. 4 alin. (1) lit. (b) din Directiva 2011/61/UE și autorizați în conformitate cu legislația pieței de capital.

Norma ASF nr. 3/2022 pentru aplicarea Ghidului ESMA privind obligațiile în materie de date de piață prevăzute în MiFID II/ MiFIR, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 135 din 10 februarie 2022

Norma ASF nr. 3/2022 asigură implementarea, la nivelul legislației secundare a ASF, a prevederilor Ghidului ESMA privind obligațiile în materie de date de piață prevăzute în MiFID II/MiFIR. Ghidul se aplică în ceea ce privește datele de piață pe care locurile de tranzacționare, operatorii independenți, mecanismele de publicare aprobate și furnizorii de sisteme centralizate de raportare trebuie să le facă publice în scopul asigurării regimului de transparență pre- și post-tranzacționare.

Norma ASF nr. 12/2022 pentru aplicarea Ghidului ESMA privind raportările referitoare la cazurile de neexecutare a decontării în temeiul articolului 7 din Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012 (CSDR)

Norma ASF nr. 12/2022 preia, la nivelul legislației secundare a ASF, prevederile Ghidului ESMA privind raportările referitoare la cazurile de neexecutare a decontării în temeiul articolului 7 din Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012 (CSDR).

Norma ASF nr. 16/2022 pentru aplicarea prevederilor Ghidului ESMA privind metodologia, funcția de supraveghere și ținerea evidențelor în temeiul Regulamentului privind indicii de referință și pentru modificarea și completarea anexei la Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 21/2019 privind aplicarea Ghidului ESMA cu privire la indicii de referință nesemnificativi din Regulamentul privind indicii de referință, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 517 din 26 mai 2022

Norma ASF nr. 16/2022 implementează la nivelul legislației naționale prevederile Ghidului ESMA privind metodologia, funcția de supraveghere și ținerea evidențelor în temeiul Regulamentului privind indicii de referință și pentru modificarea și completarea anexei la Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 21/2019 privind aplicarea Ghidului ESMA cu privire la indicii de referință nesemnificativi din Regulamentul privind indicii de referință.

Norma ASF nr. 23/2022 pentru aplicarea Ghidului MAR - Amânarea publicării informațiilor privilegiate și interacțiunile care fac obiectul supravegherii prudențiale, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 777 din 4 august 2022

Norma ASF nr. 23/2022 implementează la nivelul legislației naționale prevederile Ghidului MAR – Amânarea publicării informațiilor privilegiate și interacțiunile care fac obiectul supravegherii prudențiale, care se aplică autorităților competente desemnate în temeiul art. 22 din MAR și emitenților și:

- prezintă o listă neexhaustivă și orientativă a intereselor legitime ale emitenților care sunt susceptibili de a fi prejudiciați de publicarea imediată a informațiilor privilegiate, precum și a situațiilor în care amânarea publicării informațiilor privilegiate este de natură să inducă publicul în eroare, astfel cum este menționat la art. 17 alin. (11) din Regulamentul (UE) nr. 596/2014;
- oferă clarificări cu privire la existența unor informații privilegiate în legătură cu cerințele de capital și orientările în materie de capital aferente Pilonului 2.

Norma ASF nr. 27/2022 privind modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 13/2018 pentru aplicarea Ghidului Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) privind scenariile de simulare a situațiilor de criză în temeiul art. 28 din Regulamentul (UE) nr. 1.131/2017 privind fondurile de piață monetară (Money-market funds), publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1010 din 18 octombrie 2022

Norma ASF nr. 27/2022 implementează la nivelul legislației naționale prevederile Ghidului Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) privind scenariile de simulare a situațiilor de criză în temeiul art. 28 din Regulamentul (UE) nr. 1.131/2017 privind fondurile de piață monetară (Money-market funds).

Norma se aplică autorităților competente, fondurilor de piață monetară și administratorilor fondurilor de piață monetară, astfel cum sunt definiți în Regulamentul (UE) nr. 2017/1131 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind fondurile de piață monetară (Regulamentul privind FPM).

Norma ASF nr. 29/2022 privind modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 39/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare, precum și Fondului de Compensare a Investitorilor, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 18 din 6 ianuarie 2023

Norma ASF nr.29/2022 transpune prevederile Directivei (UE) 2021/2101 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea, de către anumite întreprinderi și sucursale, de informații privind impozitul pe profit la nivelul entităților ce intră în aria de aplicabilitate a prevederilor Normei ASF nr.39/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare, precum și Fondului de Compensare a Investitorilor, cu modificările și completările ulterioare.

Directiva (UE) 2021/2101 are în vedere consolidarea controlului public al impozitului pe profit suportat de entitățile multinaționale care desfășoară activități în Uniune pentru a promova transparența și responsabilitatea entităților, contribuind astfel la bunăstarea Uniunii. Acest control public poate fi realizat prin intermediul unui raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit, indiferent de locul în care este stabilită societatea-mamă finală.

► Instrucțiuni

Instrucțiunea ASF nr. 1/2022 pentru modificarea Instrucțiunii Autorității de Supraveghere Financiară nr. 1/2016 privind întocmirea și depunerea situației financiare anuale și a raportării anuale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară - Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 473 din 12 mai 2022

Instrucțiunea ASF nr. 1/2022 a fost emisă în considerarea modificărilor aduse Normei ASF nr. 39/2015, ca urmare a prevederilor Legii nr.88/2021 privind Fondul de compensare a investitorilor, conform cărora Fondul de Compensare a Investitorilor a fost constituit ca persoană juridică de drept public.

Instrucțiunea ASF nr. 2/2022 pentru modificarea Instrucțiunii Autorității de Supraveghere Financiară nr. 2/2016 privind întocmirea și depunerea raportării contabile semestriale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară - Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 845 din 29 august 2022

Instrucțiunea ASF nr. 2/2022 fost emisă în considerarea modificărilor aduse Normei ASF nr. 39/2015, ca urmare a prevederilor Legii nr.88/2021 privind Fondul de compensare a investitorilor, conform cărora Fondul de Compensare a Investitorilor (FCI) se constituie ca persoană juridică de drept public.

În acest sens, FCI a fost inclus în categoria entităților ce au obligația aplicării prevederilor Instrucțiunii nr.2/2016 pentru întocmirea și depunerea raportărilor contabile semestriale la sediul ASF și unităților teritoriale ale MF.

Instrucțiunea ASF nr. 4/2022 pentru punerea în aplicare a prevederilor art. 97 din Legea nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și ale art. 57 din Regulamentul (UE) 2019/2033 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010, (UE) nr. 575/2013, (UE) nr. 600/2014 și (UE) nr. 806/2014, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.1014 din 19 octombrie 2022

Instrucțiunea ASF nr. 4/2022 a fost emisă pentru clarificarea modalității de încadrare a S.S.I.F. deja autorizate de ASF la data de 01.08.2022 în cerințele de capital minim permanent, respectiv în noile niveluri ale capitalului inițial prevăzute la art. 12 din Legea nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

► Analiza reglementărilor emise de entitățile pieței de capital

În perioada de referință ASF a emis decizii prin care au fost aprobate modificări și completări ale reglementărilor Bursei de Valori București S.A., constând în Codul BVB – Operator de piață reglementată și Codul BVB – Sistem Multilateral de Tranzacționare, ca urmare a modificărilor solicitate de către societate.

De asemenea, în perioada de referință au fost emise decizii de autorizare a modificărilor Codului Depozitarului Central.

În aceeași perioadă a fost aprobată procedura Fondului de Compensare a Investitorilor privind participanții Fondului, determinarea și plata obligațiilor la Fond.

1. **Decizia ASF nr. 361/25.03.2022** privind

aprobarea modificării Codului BVB – Operator de piață reglementată;

2. **Decizia ASF nr. 362/25.03.2022** privind aprobarea modificării Codului BVB – Sistem multilateral de tranzacționare;

3. **Decizia ASF nr. 296/14.03.2022** privind aprobarea modificării Codului Depozitarului Central SA;

4. **Decizia ASF nr. 1584/23.11.2022** privind aprobarea modificării Codului Depozitarului Central SA;

5. **Decizia ASF nr. 603/18.05.2022** privind aprobarea Procedurii nr. 1 privind participanții Fondului, determinarea și plata obligațiilor la Fondul de Compensare a Investitorilor.

4.4. Activitatea de reglementare în sectorul asigurări-reasigurări

Pe parcursul anului 2022, activitatea de reglementare în domeniul asigurărilor s-a concentrat asupra dezvoltării în continuare a cadrului legislativ aplicabil și a consolidării activității sectorului. În acest scop, au fost elaborate o serie de proiecte importante de legislație primară și secundară, atât în conformitate cu obiectivele și activitățile planificate pentru anul 2022, cât și în vederea implementării schimbărilor de la nivel european (legislație/ghiduri EIOPA), pentru promovarea celor mai bune practici în domeniu. De altfel, propunerile de consolidare a legislației aplicabile sectorului asigurărilor au fost elaborate și în urma unor analize și decizii interne ale Autorității, ținând cont de specificul local al pieței asigurărilor din România.

În ceea ce privește legislația primară, un interes deosebit a fost acordat **legislației asigurărilor obligatorii**, acolo unde au fost **definitivate modificările aduse Legii nr. 132/2017**²³. Acestea au vizat în principal rezolvarea Cauzei de infringement C-2018/4075²⁴ și evitarea adoptării deciziei de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE). În completarea acestor obiective, modificările au inclus și reglementarea anumitor aspecte pentru îmbunătățirea cadrului legislativ. Legea nr. 202/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie a fost publicată în Monitorul Oficial al României și a intrat în vigoare la 14 iulie 2022.

Mai mult decât atât, pentru a rezolva o altă Causă de infringement C-0341/2021²⁵, au fost definitivate modificările aduse prin proiectul de Lege de modificare a Legii nr. 237/2015 și Legii nr. 236/2018²⁶, astfel asigurând transpunerea completă a legislației europene. Proiectul a vizat în principal transpunerea

art. 2 pct. 2 - 6 din Directiva (UE) 2019/2177²⁷, a art. 2 din Directiva (UE) 2018/843²⁸ și, în contextul creării cadrului național de reglementare a pensiilor ocupaționale prin adoptarea Legii nr. 1/2020 și emiterea legislației secundare de aplicare, a art. 304 din Directiva Solvabilitate II (2009/138/CE), precum și adoptarea de măsuri conform art. 14 din Regulamentul (UE) 2019/2088²⁹ și art. 21 și 22 din Regulamentul (UE) 2020/852³⁰, clarificarea transunerii art. 162 - 172 din directiva menționată, corelarea cu prevederile art. 130 din Legea nr. 24/2017³¹. Legea nr. 209/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și pentru modificarea Legii nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări a fost publicată în Monitorul Oficial al României și a intrat în vigoare începând cu 15 iulie 2022.

²³ Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie

²⁴ Acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru UE privind incompatibilitatea cu Directiva Solvabilitate II și Directiva MTPPL a unor dispoziții ale legislației românești referitoare la asigurarea de răspundere civilă auto adoptate în 2017

²⁵ Neîndeplinirea obligației de comunicare a măsurilor naționale de transpunere a Directivei Solvabilitate II

²⁶ Legea nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări

²⁷ Directiva (UE) 2019/2177 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2019 de modificare a Directivei 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), a Directivei 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare și a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului

²⁸ Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE

²⁹ Regulamentul (UE) 2019/2088 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare

³⁰ Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088

³¹ Legea nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață

În semestrul II 2022 a fost definitivat **Ordinul comun cu Ministerul Sănătății privind stabilirea despăgubirii persoanei prejudiciate în caz de vătămare a integrității corporale sau a sănătății în urma producerii accidentelor de vehicule pe baza punctajului traumatologic stabilit de Institutul Național de Medicină Legală “Mina Minovici”** București; Ordinul nr.1/2293/2022³²

a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 880 din 07 septembrie 2022.

De asemenea, au fost continuate demersurile referitoare la Proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 102/2021³³, prin analizarea documentelor primite de la Ministerul Finanțelor sau din partea comisiilor parlamentare și transmiterea punctelor de vedere ale ASF.

► Elaborarea proiectelor de legislație primară și formularea de opinii tehnice în domeniul asigurărilor-reasigurărilor

Proiect de lege pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 102/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților și pentru modificarea altor acte normative (PLx 511/2021)

Proiectul de lege vizează atât aprobarea OUG nr. 102/2021, cât și unele modificări/completări asupra OUG, dintre care cele mai importante se referă la:

- protejarea creditorilor de asigurări de consecințele insolvenței unui asigurător autorizat în alt stat membru care desfășoară activitate pe teritoriul României prin intermediul unei sucursale deschise în România și care este denumit asigurător european;
- obligația asigurătorilor europeni de a contribui la Fond, pentru activitatea de asigurare desfășurată pe teritoriul României prin intermediul sucursalelor stabilite în România; asigurătorii europeni contribuie la Fond doar pentru acea parte a activității sucursalelor pentru care scheme de garantare din statele membre de origine ale acestora nu protejează creditorii de asigurări în caz de lichidare bazată pe insolvență;
- introducerea unor contribuții speciale percepute de la asigurători, în cazul în care Fondul gestionează situații de insolvență pentru care se estimează că se vor plăti sume care depășesc disponibilitățile Fondului;
- restituirea contribuțiilor speciale datorate și virate în contul Fondului către asigurători atunci când disponibilitățile Fondului sunt suficiente pentru acoperirea cuantumului sumelor cuvenite creditorilor de asigurări și pe măsura alimentării Fondului cu resursele financiare prevăzute de lege.

ASF a elaborat puncte de vedere pe care le-a transmis Ministerului Finanțelor și celor două comisii (și spre informarea Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare).

De asemenea, ASF a participat la ședințele Comisiei pentru buget, finanțe și bănci și Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare, Camera Deputaților, în vederea susținerii punctului de vedere cu privire la proiectul de lege de aprobare a OUG nr. 102/2021 (PL-x nr. 511/2021) și amendamentele vizate.

³² Ordinul nr. 1/2.293/2022 privind stabilirea despăgubirii persoanei prejudiciate în caz de vătămare a integrității corporale sau a sănătății în urma producerii accidentelor de vehicule pe baza punctajului traumatologic stabilit de Institutul Național de Medicină Legală “Mina Minovici” București

³³ Ordonanța de urgență nr. 102/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților și pentru modificarea altor acte normative

Proiect de Lege de modificare a Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și pentru modificarea Legii nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări (Legea nr. 209/2022³⁴, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 693 din 12 iulie 2022 – în vigoare din 15 iulie 2022)

Proiectul de Lege a vizat transpunerea art. 2 pct. 2-6 din Directiva (UE) 2019/2177 de modificare a Directivei 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), a Directivei 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare și a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului și totodată având în vedere publicarea Legii privind pensiile ocupaționale a fost necesară ajustarea Legii nr. 237/2015 astfel încât **să poată fi cuprinse și riscurile pe care asigurătorii care practică pensii ocupaționale și le asumă.**

În cazul modificării Legii nr. 236/2018 au fost introduse prevederi prin care **ASF are competența de a solicita societăților în calitate de distribuitori documente necesare procesului de supraveghere.**

ASF a analizat propunerile formulate în cadrul consultărilor inter-ministeriale și a evidențiat propunerile acceptate sau a fundamentat neacceptarea acestora.

ASF a participat în mod activ la toate Comisiile Parlamentare în cadrul cărora s-a dezbătut proiectul de lege și a obținut aprobările necesare și ulterior votul în Parlament, legea fiind adoptată și transmisă Președintelui pentru promulgare. Legea nr. 209/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și pentru modificarea Legii nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări a fost publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 693 din 12 iulie 2022 – în vigoare din 14 iulie 2022.

³⁴ Legea nr. 209/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și pentru modificarea Legii nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări

Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (Legea nr. 202/2022³⁵, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 687 din 11 iulie 2022 - în vigoare de la 14 iulie 2022)

Proiectul de Lege a ținut cont de observațiile Comisiei Europene prin care se menționau anumite prevederi din Legea nr. 132/2017 care nu erau în acord cu dreptul european, astfel încât România putea fi supusă rigorilor procedurilor de infringement.

ASF a purtat corespondența cu Reprezentanța Permanentă a României la Bruxelles și a informat în mod constant asupra demersurilor întreprinse. Pentru susținerea și fundamentarea propunerilor aferente proiectului de lege, ASF a participat la Comisiile din cadrul Senatului și Camerei Deputaților.

Proiectul de lege a fost adoptat de Camera Deputaților în data de 29.06.2022 și transmis către Președintele României pentru promulgare, ulterior fiind promulgat în data de 08.07.2022, devenind Legea nr. 202/2022 de modificare a Legii nr. 132/2017.

Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/2015 privind Fondul de Garantare a Asiguraților (Bp. 88/2022 în Biroul permanent al Senatului și ulterior L197/2022 în Senat)

Inițiativa legislativă a avut ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților, în sensul suplimentării surselor de finanțare ale FGA, precum și instituirea unei obligații legale de a efectua periodic simulări de criză cu privire la capacitatea propriilor sisteme ale FGA de a asigura îndeplinirea obiectivelor sale.

ASF a analizat propunerea legislativă și și-a exprimat opinia privind nesusținerea acesteia. Comisia economică, industrii și servicii din Senat a acordat aviz negativ asupra propunerii legislative (27 aprilie 2022), iar Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață din Senat a adoptat raport de respingere a propunerii legislative (03 mai 2022), iar proiectul de lege a fost respins de plenul Senatului în 18 mai 2022.

În ședința din 07.09.2022, Comisia juridică, de disciplină și imunități a acordat aviz negativ proiectului.

³⁵ Legea nr. 202/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie

Proiect de Lege de modificare a Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (Bp. 606/2022 – L713/2022)

Proiectul a vizat în principal completarea articolelor referitoare la riscurile acoperite în ceea ce privește acordarea despăgubirilor pentru prejudicii materiale și modificarea articolului referitor la soluționarea cererii de despăgubire. ASF a elaborat și transmis un punct de vedere la solicitarea Secretariatului General al Guvernului și Ministerului Finanțelor în data de 26 octombrie 2022.

Proiectul de lege a primit aviz negativ de la majoritatea comisiilor din cadrul Senatului unde a fost supus dezbaterii, iar în data de 07 decembrie 2022, proiectul a fost respins de Senat.

Proiect de Lege pentru completarea Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003 (Bp.120/2022 în Biroul permanent al Senatului și, ulterior, L238/2022 în Senat și Plx 282/2022 în Camera Deputaților)

ASF a analizat proiectul de lege și a comunicat către SGG-DRP (Secretariatul General al Guvernului – Direcția Relații cu Publicul) adresa de răspuns privind susținerea propunerii legislative cu unele observații (aprilie 2022). Plenul Camerei a adoptat proiectul de lege în 15 iunie 2022 și a trimis proiectul spre promulgare, ulterior devenind Legea nr. 200/2022, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 682 din 08 iulie 2022.

Proiect de Lege privind aprobarea OG 16/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal, abrogarea unor acte normative și alte măsuri financiar-fiscale (PLx 483/2022)

Propunerea legislativă completează Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003 și prevede că, în situația încheierii contractelor de asigurare, în cazul în care distribuitorul de asigurări solicită supraviețuitorului de cancer informații și documente în vederea evaluării riscului petru preluarea, respectiv menținerea în asigurare, acesta are dreptul de a nu le furniza pe acelea care vizează afecțiunea oncologică, dacă a trecut un termen de 7 ani de la data încheierii protocolului oncologic. În cazul supraviețuitorului de cancer al cărui diagnostic a fost pus înainte de vârsta de 18 ani, termenul este de 5 ani de la data încheierii protocolului oncologic. Totodată, distribuitorii de asigurări au obligația de a înscrie dreptul în mod clar, concis, ușor de înțeles și vizibil în același câmp vizual și cu caractere de aceeași mărime în documentele prin care solicită informațiile și documentele în vederea evaluării riscului, sub sancțiunea nulității relative a contractului de asigurare.

ASF a formulat amendamente asupra proiectului de lege cu privire la:

- eliminarea excluderii intermediarilor în asigurări și reasigurări din sfera de aplicare a impozitului pe venitul microîntreprinderilor;
- eliminarea prevederilor privind introducerea primelor de asigurare de sănătate în limita a 400 euro/an/salariat în plafonul lunar de venituri neimpozabile de 33% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat;
- elaborare punct de vedere asupra amendamentelor propuse în Camera deputaților (devenit PLx 628/2022).

- **Legislația secundară**
  - **Norme și regulamente**

Norma nr. 5/2022 pentru completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 17/2015 privind cotele de contribuție datorate de asigurații Fondului de garantare a asiguraților, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 161 din 17 februarie 2022

Proiectul a fost elaborat ca urmare a analizei și propunerii Fondului de Garantare a Asiguraților (FGA) de majorare, pentru anul 2022, a cotei procentuale a contribuțiilor pentru asigurări generale de la 1% la 2,5% din primele brute încasate, începând cu data de 01.01.2022. Pentru identificarea nivelului necesar contribuției FGA în vederea efectuării plăților, au fost efectuate simulări utilizând cote de contribuție majorate pentru asigurări generale, care să permită înregistrarea unui disponibil necesar desfășurării activității în bune condiții.

Conducerea FGA va monitoriza în permanență evoluția volumului de cereri de plată, va actualiza estimările privind necesarul de resurse financiare, umane și materiale pentru îndeplinirea în bune condiții a obligațiilor legale ale FGA și va propune revizuirea cotelor de contribuții și/ sau alte măsuri, dacă situația o va impune.

ASF va realiza monitorizarea resurselor financiare ale FGA, precum și situația privind plata indemnizațiilor/ despăgubirilor efectuate către creditorii asiguraților aflați în faliment, în baza raportărilor lunare primite de la FGA.

Norma nr. 6/2022 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 24/2019 privind Fondul de garantare a asiguraților, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 179 din 23 februarie 2022

Proiectul a fost elaborat ca urmare a publicării în Monitorul Oficial al României a Ordonanței de urgență nr. 102/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților și pentru modificarea altor acte normative.

Norma vizează în principal:

- prevederile specifice referitoare la nepreluarea funcțiilor unui asigurator de către FGA;
- reglementarea obligației FGA de a include în bugetul de venituri și cheltuieli, resursele financiare nou precizate în lege, dobânzile aferente împrumuturilor și dobânzile sau taxele în legătură cu orice împrumuturi sau garanții;
- posibilitatea efectuării plății în lei a creanțelor în valută;
- înlocuirea sintagmei indemnizații/despăgubiri cu sume plătite creditorilor de asigurări;
- modificarea termenului până la care asiguratorii virează contribuția datorată FGA și implicit a termenului de raportare privind contribuția;
- enumerarea resurselor financiare ale FGA și a modurilor de utilizare a acestora; faptul că actul prin care FGA stabilește obligația de plată a asiguratorilor constituie titlu de creanță și devine titlu executoriu în situația neachitării debitelor în termenul stabilit;
- faptul că FGA organizează și conduce evidența contabilă conform legii contabilității și reglementărilor emise de ASF, poate efectua investigații cu privire la dreptul la despăgubire/indemnizație și cuantumul acesteia, publică pe site-ul propriu informațiile pentru care legea instituie obligația de publicare;
- preluarea de către FGA a evidențelor de la asiguratorul în insolvență;
- obligația asiguratorului aflat în insolvență de a preda evidențele în format letric și electronic/digital;
- publicarea de către Fond a listei potențialilor creditori de asigurări; termenul maxim de depunere a cererilor de plată de către creditorii de asigurări și modalitatea de depunere a acestora;
- eliminarea obligației FGA de a transmite ASF, împreună cu situațiile financiare anuale, raportul auditorului și pe cel al administratorilor, întrucât această obligație este deja reglementată de Norma ASF nr. 9/2020.

Norma nr. 7/2022 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 19/2015 privind aplicarea Standardelor internaționale de raportare financiară de către societățile de asigurare, asigurare-reasigurare și de reasigurare, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 185 din 24 februarie 2022

Proiectul a fost elaborat în urma desprinderii concluziilor și propunerilor în urma întâlnirii cu reprezentanții societăților de asigurare și ai grupului de lucru IFRS. Norma vizează în principal eliminarea obligației de întocmire în scop informativ și depunere a situațiilor financiare anuale individuale în conformitate cu IFRS, a introducerii obligației societăților de asigurare de a întocmi și depune anexa “Situația ajustărilor de valoare IFRS - RAS și impactul fiscal al acestora” pentru perioada 2020 - 2022, în formatul și termenele prevăzute de normă și în sensul modificării anexei “Situația ajustărilor de valoare IFRS - RAS și impactul fiscal al acestora” care face parte integrantă din Norma ASF nr. 19/2015, în sensul detalierii unor indicatori bilanțieri, pentru mai multă claritate și ca urmare a intrării în vigoare a IFRS 16 – Contracte de leasing.

Norma nr. 13/2022 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 9/2020 privind încheierea exercițiului financiar pentru entitățile din domeniul asigurărilor, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 388 din 20 aprilie 2022

Norma vizează în principal:

- eliminarea obligativității transmiterii unei copii după codul unic de înregistrare;
- actualizarea link-ului aplicației ASF-EWS;
- eliminarea depunerii pe suport hârtie a situațiilor financiare anuale individuale/raportărilor contabile anuale, a raportărilor contabile semestriale și a documentelor însoțitoare cerute de lege;
- depunerea notelor explicative la situațiile financiare anuale, a situației modificărilor capitalului propriu, a situației fluxurilor de trezorerie, a balanțelor de verificare și a documentelor însoțitoare cerute de lege prin încărcarea documentelor în format .pdf sau .xls în aplicația ASF-EWS.

Norma nr. 14/2022 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 34 / 2020 pentru punerea în aplicare a sistemului de raportare contabilă semestrială aplicabil entităților din domeniul asigurărilor, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 389 din 21 aprilie 2022

Norma vizează în principal:

- eliminarea obligativității transmiterii unei copii după codul unic de înregistrare;
- actualizarea link-ului aplicației ASF-EWS;
- eliminarea depunerii pe suport hârtie a situațiilor financiare anuale individuale/raportărilor contabile anuale, a raportărilor contabile semestriale și a documentelor însoțitoare cerute de lege;
- depunerea notelor explicative la situațiile financiare anuale, a situației modificărilor capitalului propriu, a situației fluxurilor de trezorerie, a balanțelor de verificare și a documentelor însoțitoare cerute de lege prin încărcarea documentelor în format .pdf sau .xls în aplicația ASF-EWS.

Norma nr. 18/2022 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 20/2017 privind asigurările auto din România, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 571 din 10 iunie 2022

Norma vizează în principal:

- modificarea și completarea prevederilor în vigoare ale normei cu scopul de a îmbunătăți cadrul normativ în ceea ce privește asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto;
- abrogarea sau modificarea prevederilor din Norma nr. 20/2017 ce nu sunt conforme cu prevederile legislației europene și fac obiectul Cauzei 2018/4075.

Norma nr. 22/2022 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 20/2017 privind asigurările auto din România, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 749 din 26 iulie 2022

Norma vizează modificarea prevederilor în vigoare cu scopul de fi conforme cu prevederile legislației europene și care fac obiectul Cauzei 2018/4075, precum și introducerea unor prevederi care reglementează registrul specialiștilor constatare daune.

Norma nr. 25/2022 privind autorizarea societăților și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 984 din 11 octombrie 2022

Proiect de amploare care a vizat în principal completarea cadrului de reglementare cu prevederi specifice societăților mutuale de asigurare, dar și actualizarea normelor existente în funcție de aspectele constatate în practică și de obiectivul de a flexibiliza unele proceduri.

Norma vizează în principal:

- asigurarea transunerii Ghidului EIOPA-BoS-2021/ 456, eficientizarea procesului decizional al ASF și respectarea termenelor de soluționare (șase luni de la depunerea solicitării) - instituirea posibilității de a se solicita ASF organizarea de întâlniri, anterior depunerii cererilor de soluționare, pentru obținerea de clarificări cu privire la documentația care însoțește cererile respective; instituirea obligației de a se transmite ASF o declarație pe propria răspundere prin care se certifică faptul că documentația transmisă electronic și pe suport hârtie este completă și conformă cu realitatea; clarificarea anumitor aspecte privind mențiunile care necesită a fi înscrise la Oficiul Registrului Comerțului;
- societățile pe acțiuni din regimul Solvabilitate II: detalierea procesului de autorizare și adaptarea documentației transmise pentru autorizare, în funcție de recomandările din Manualul de supraveghere elaborat de către EIOPA pentru ASF; soluționarea cererii fie prin decizie de aprobare, fie prin decizie de respingere; specificarea reglementărilor

care trebuie respectate pentru desfășurarea activității; instituirea obligației de a evalua mandatarii desemnați pentru coordonarea activității sucursalelor stabilite în statele membre sau statele terțe, conform Regulamentului nr. 1/2019 ; stabilirea unor cerințe pentru asigurarea continuității exercitării atribuțiilor funcțiilor-cheie; condițiile privind reducerea sau majorarea capitalul social în vederea aprobării acestor operațiuni de către ASF; condițiile în vederea subscrierii de riscuri sau asumarea de angajamente în statele terțe ori pentru extinderea autorizației la alte clase și riscuri; prevederi speciale pentru asigurătorii care desfășoară activitate în baza pașaportului în state membre care decid să se retragă din UE; aprobarea altor operațiuni conexe anterior solicitării aprobării transferului de portofoliu, fuziunii sau divizării și alte prevederi referitoare la aceste procese; măsuri pentru societățile aflate în dificultate pentru aplicarea art. 99 și 100 din Legea nr. 237/2015 (elemente plan de redresare și plan de finanțare pe termen scurt, specificarea condițiilor de inițiere a procedurii de redresare financiară în temeiul art. 7 lit. a) din Legea nr. 503/2004).

- Societățile pe acțiuni din regimul național: precizarea prevederilor aplicabile din cap. II și corelarea anumitor termeni; prevederi specifice pentru procesul de autorizare, desfășurarea activității, transferul de portofoliu, fuziune, divizare, dizolvarea și lichidarea voluntară;
- Societățile mutuale de asigurare din regimul Solvabilitate II: precizarea prevederilor aplicabile din cap. II; adaptarea prevederilor referitoare la procesul de autorizare la dispozițiile Legii nr. 71/2019; clarificarea obligației respectării de către membrii fondatori a prevederilor referitoare la prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului din Regulamentului nr. 3/2016; elemente din actul constitutiv și cele necesar a fi înregistrate la Oficiul Registrului Comerțului; specificarea elementelor pentru care Legea nr. 71/2019 prevede competența ASF de a emite reglementări.

Norma nr. 26/2022 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 15/2016 privind aprobarea Reglementărilor contabile aferente situațiilor financiare anuale aplicabile Fondului de Garantare a Asiguraților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 988 din 12 octombrie 2022

Norma completează, actualizează și îmbunătățește prevederile actualei norme, elementele nou introduse față de norma în vigoare, abordând în principal următoarele aspecte:

- alinierea și armonizarea termenilor în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 102/2021;
- introducerea unor noi conturi în planul de conturi aplicabil FGA și introducerea prevederilor privind funcțiunea acestor conturi;
- modificarea denumirii unor conturi în planul de conturi aplicabil FGA și ajustarea corespunzătoare a prevederilor privind funcțiunea conturilor modificate;
- introducerea unei secțiuni noi privind evaluarea titlurilor de stat recunoscute ca imobilizări financiare;
- introducerea unor prevederi clarificatoare privind principiile generale de raportare financiară, privind politicile contabile, evaluarea la data intrării în entitate, recunoașterea, amortizarea și reevaluarea imobilizărilor corporale, subvențiile, precum și privind angajamentele și alte elemente extrabilanțiere.

Norma nr. 30/2022 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 20/2017 privind asigurările auto din România, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1243 din 22 decembrie 2022

Norma vizează restructurarea și completarea bazei de date cu o serie de date și informații ce privesc daunele avizate în baza contractelor RCA, istoricul modificărilor rezervei de daune avizate, a plăților sau respingerii de la plată a despăgubirilor cu scopul de a garanta, la orice moment, atât accesul neîngrădit al ASF la informațiile certe, corecte și nealterate ce privesc evoluția rezervei de daune avizate a fiecărui asigurător RCA, cât și la nivel de piață și totodată, evidențierea înregistrării în timp a modificărilor efectuate asupra acestei rezerve în raport cu data plății sau respingerii de la plată a dosarului de daună pentru care a fost constituită.

Norma nr. 31/2022 pentru completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 17/2015 privind cotele de contribuție datorate de asigurători Fondului de garantare a asiguraților, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1257 din 28 decembrie 2022

Norma a fost elaborată ca urmare a analizei și propunerii FGA de majorare, pentru anul 2023, a cotei procentuale a contribuțiilor pentru asigurări generale de la 2,5% la 4% din primele brute încasate, începând cu data de 01.01.2023;

FGA a efectuat simulări, utilizând cote de contribuție majorate pentru asigurările generale, pentru identificarea nivelului necesar al veniturilor din contribuții aferente următoarei perioade de timp, astfel încât să își continue activitatea în condiții normale, care să permită înregistrarea unui excedent de lichiditate în cadrul fiecărui exercițiu financiar.

Având în vedere estimările realizate cu privire la evoluția resurselor sale financiare în contextul obligațiilor de plată în favoarea creditorilor de asigurări ai societăților aflate în insolvență, FGA a considerat necesar majorarea cotei procentuale a contribuțiilor pentru asigurări generale, la un nivel de 4% din primele brute încasate de asigurători din activitatea de asigurări generale, începând cu data de 01.01.2023.

Norma nr. 32/2022 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 9/2020 privind încheierea exercițiului financiar pentru entitățile din domeniul asigurărilor, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1280 din 30 decembrie 2022

Întrucât Ordinul nr. 450/2016 se aplică entităților aflate în aria de reglementare contabilă a Ministerului Finanțelor, nu și celor prevăzute la art. 4 alin. (3) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a apărut necesitatea reglementării de către ASF a posibilității de corectare a erorilor, altele decât erorile contabile, cuprinse în situațiile financiare anuale și raportările contabile anuale depuse la ASF și la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor de către entitățile din domeniul asigurărilor.

În anul 2022, se aflau în stadiul de elaborare (în vederea consultării publice/ avizării) **proiectele de Normă:**

Proiectul de Normă pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 41/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare și a Proiectului de Normă pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 36/2015 privind Reglementările contabile referitoare la situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări

Proiectul reprezintă transpunerea parțială a Directivei (UE) 2021/2101 care vizează în principal:

- obligația ca societățile-mamă de cel mai înalt rang a căror cifră de afaceri netă consolidată a depășit cuantumul de 750.000.000 euro la data bilanțului lor, pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive, astfel cum se reflectă în situațiile lor financiare anuale consolidate, să întocmească, să publice și să asigure accesul la un raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit pentru cel mai recent dintre respectivele două exerciții financiare consecutive. Având în vedere posibilitatea acordată statelor membre care nu au adoptat moneda euro, de a converti pragul de 750.000.000 euro în moneda națională, la cursul de schimb valabil la data de 21 decembrie 2021, în proiectele elaborate s-a utilizat cuantumul de 3.700.000.000 lei (echivalentul a 747.474.740 euro);
- stabilirea momentului de la care o societate-mamă de cel mai înalt rang nu mai face obiectul obligațiilor de raportare, respectiv atunci când cifra de afaceri netă consolidată a acesteia la data bilanțului scade sub pragul valoric menționat pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive;
- reglementarea obligațiilor de raportare pentru societățile individuale, similare celor aplicabile societăților-mamă vizate de Directiva 2101/2021;
- reglementarea obligațiilor de raportare privind informațiile referitoare la impozitul pe profit, aplicabile în cazul societăților individuale sau societăților-mamă de cel mai înalt rang și entităților afiliate în cazul în care aceste entități, inclusiv sucursalele lor, sunt stabilite, își au sediul social sau au o activitate economică permanentă pe teritoriul României și în nicio altă jurisdicție fiscală;
- reglementarea obligațiilor de raportare privind informațiile referitoare la impozitul pe profit, aplicabile în cazul filialelor care sunt controlate de către o societate-mamă de cel mai înalt rang care nu intră sub incidența reglementărilor naționale;

- reglementarea obligațiilor de raportare privind informațiile referitoare la impozitul pe profit, aplicabile în cazul sucursalelor din România, înființate de societăți din state terțe;
- stabilirea conținutului raportului privind informațiile referitoare la impozitul pe profit;
- introducerea unor prevederi referitoare la Raportul privind informațiile referitoare la impozitul pe profit: publicarea și accesibilitatea acestuia, responsabilitatea pentru întocmirea, publicarea și asigurarea accesului la acest raport, rolul auditorului statutar.

Proiectul de Normă de modificare și completare a Normei nr. 26/2021 privind activitatea desfășurată pe teritoriul României de asigurătorii din statele terțe prin intermediul sucursalelor

Proiectul vizează modificarea și completarea Normei nr. 26/2021 având în vedere că EIOPA a modificat ghidul transpus prin această normă.

Principalele modificări sunt de natură tehnică, vizând mai ales anexele referitoare la machetele de raportare:

- eliminarea raportărilor de deschidere;
- introducerea unor noi opțiuni de raportare pentru anumiți indicatori;
- stabilirea de praguri valorice pentru raportarea anumitor indicatori;
- introducerea unor indicatori referitori la contractele de asigurare care acoperă riscurile cibernetice;
- introducerea unor indicatori referitori la riscurile climatice și investițiile durabile, riscul de piață și riscul de contrapartidă;
- stabilirea unor condiții de raportare a indicatorilor referitori la expunerea față de reasigurarea facultativă;
- introducerea unor indicatori referitori la criptoactive, recapitalizarea internă, expunerile față de administrațiile regionale și autoritățile locale;
- competența autorităților de supraveghere de a solicita actualizarea raportărilor;
- proiectul de normă asigură respectarea recomandării din Ghidul EIOPA-BoS-2021/456 de a se impune asigurătorilor din statele terțe obligația obținerii unui cod LEI pentru sucursale.

4.5. Activitatea de reglementare în sectorul sistemului de pensii private

În anul 2022, pentru consolidarea cadrului legal aplicabil sistemului pensiilor private, ASF a transmis contribuții și puncte de vedere pentru toate proiectele de legislație primară și a elaborat reglementări secundare necesare derulării în condiții optime a acțiunilor tuturor entităților implicate în domeniu.

La nivel de legislație secundară, au fost elaborate, dezbătute, adoptate și transmise spre publicare în Monitorul Oficial al României o serie de proiecte de acte normative care au vizat nu numai actualizarea cadrului normativ secundar, ca urmare a modificărilor legislative și necesitatea alinierii la noile cerințe impuse de legislația națională, ci și detalierea cadrului legal necesar reglementării situațiilor nou apărute și completarea legislației secundare în domeniul pensiilor private.

ASF a susținut dialogul cu reprezentanți ai Asociației pentru Pensii Administrative Privat din România (APAPR), care a vizat identificarea soluțiilor care să răspundă problemelor apărute în practică, în vederea modificării cadrului legislativ primar din domeniul pensiilor private, respectiv a **Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare.**

În exercitarea atribuțiilor sale, pe parcursul anului 2022, ASF a colaborat cu autorități din România, respectiv Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Justiției, Parlamentul României, potrivit legii și/sau acordurilor/protocoalelor încheiate cu acestea, prin schimb de informații și opinii tehnice, cu privire la proiecte legislative de interes pentru sectorul pensiilor private, în scopul

dezvoltării unor forme noi de economisire pentru pensie, întăririi stabilității și integrității sistemului de pensii private din România.

În vederea actualizării cadrului legal de colaborare cu Casa Națională de Pensii Publice (C.N.P.P.) cu privire la transmiterea reciprocă a datelor prelucrate în cadrul proceselor tehnice specifice fondurilor de pensii administrate privat, pentru asigurarea schimbului de informații privind participanții care au solicitat încetarea plății contribuției, și care au dorit să revină în sistemul pensiilor administrate privat și să își poată relua plata contribuțiilor, s-a identificat necesitatea încheierii unui act adițional la Protocolul ASF nr. P4039/30.07.2015 și C.N.P.P. nr. 159/IC/27.08.2015, care la finalul anului 2022 se afla în curs de avizare de către C.N.P.P.

De asemenea, în procesul de reglementare, o importanță deosebită a fost acordată dialogului cu părțile interesate, bunelor practici, îndrumărilor, studiilor și lucrărilor de cercetare publicate de organisme care au expertiză în domeniu (ex. G20, F.M.I., Banca Mondială, B.E.R.D., I.O.P.S., E.I.O.P.A.). Astfel, colaborarea cu E.I.O.P.A. a constat în: furnizarea de răspunsuri la chestionare trimise către statele membre, răspunsuri la diverse solicitări de informare, precum și în participarea la activitatea din cadrul rețelei de experți în pensii constituite la nivelul E.I.O.P.A. (Expert Network 7), iar colaborarea cu I.O.P.S. a constat în furnizarea de răspunsuri cu privire la reglementările în vigoare privind investițiile fondurilor de pensii private, în cadrul solicitărilor periodice realizate de către această instituție ca parte a procesului constant de centralizare de date cu privire la pensiile private, atât din cadrul statelor membre OCDE, cât și a statelor membre I.O.P.S.

► **Elaborarea proiectelor de legislație primară și formularea de opinii tehnice în domeniul asigurărilor-reasigurărilor**

Proiectul de Lege privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/1238 privind un produs paneuropean de pensii personale (PEPP), a unor prevederi din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088, precum și pentru completarea și modificarea unor acte normative

Proiectul a fost aprobat în ședința Guvernului României din data de 28 octombrie 2022 și adoptat de către Senatul României, în ședința din data de 21 noiembrie 2022, iar, ulterior, acesta a fost transmis spre dezbateră și adoptare Camerei Deputaților. Potrivit legii, ASF îndeplinește atribuții de înregistrare, reglementare, supraveghere, investigație și control asupra furnizorilor de PEPP pentru care România este stat membru de origine, distribuitorilor de PEPP pe teritoriul României și asupra depozitarilor activelor pentru PEPP, precum și asupra produselor paneuropene de pensii personale.

Proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea unor acte normative în domeniul pensiilor private (O.U.G. nr. 174/2022)

Proiectul cuprinde propunerile de modificare a Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, a Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative și a Legii nr. 187/2011 privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private. Acesta a fost aprobat în ședința Guvernului din data de 8 decembrie 2022, fiind ulterior publicat în Monitorul Oficial al României nr. 1201 din 14 decembrie 2022.

Proiectul de Ordonanță de Urgență pentru modificarea alineatului (3) al articolului 43 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Obiectul de reglementare al proiectului de act normativ îl constituie majorarea, începând cu 1 ianuarie 2024, a contribuțiilor la fondurile de pensii administrate privat de la 3,75% la 4,75% din contribuția de asigurări sociale datorată sistemului public de pensii.

**Propuneri legislative
pentru modificarea Legii
nr. 227/2015 privind
Codul Fiscal (L271/2022)**

Vizează modificarea art. 99 alin. (2) și art. 100 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul includerii în categoria veniturilor din pensii a drepturilor primite potrivit prevederilor Legii nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale, cu completările ulterioare.

De asemenea, se propune modificarea prevederilor Codului fiscal referitoare la stabilirea venitului impozabil lunar aferent drepturilor cuvenite în temeiul Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale, cu completările ulterioare.

**Propunerea legislativă pentru modificarea și
completarea Legii nr. 256/2008 privind unele
măsuri necesare pentru implementarea
operațiunilor petroliere de către titularii de
acorduri petroliere referitoare la perimetre
petroliere offshore**

Vizează distribuirea unor sume provenite din redevențe către anumiți cetățeni români, precum și impunerea unei obligații, în sarcina administratorilor de fonduri de pensii administrate privat, de investire în anumite valori mobiliare.

**Transpunerea Directivei
(UE) 2021/2101 a
Parlamentului European
și a Consiliului din
24 noiembrie 2021
de modificare a
Directivei 2013/34/
UE în ceea ce privește
prezentarea, de către
anumite întreprinderi și
sucursale, de informații
privind impozitul pe
profit**

Obiectul de reglementare al Directivei 2013/34/UE îl constituie introducerea obligației de a prezenta informații privind impozitul pe profit de către anumite întreprinderi și sucursale. Statele membre asigură intrarea în vigoare a prevederilor Directivei (UE) 2021/2101 până la 22 iunie 2023. În acest sens a fost aprobată de către Consiliul ASF Norma nr. 29/2022 privind modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 39/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare, precum și Fondului de Compensare a Investitorilor, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 18 din 06 ianuarie 2023.

Proiectul de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență nr. 86/2021 privind transferul drepturilor de pensie ale funcționarilor și agenților Uniunii Europene.

Vizează reglementări referitoare la metodologia și procedurile ce urmează a fi respectate atât de instituțiile cu atribuții în soluționarea cererilor, cât și de funcționarii Uniunii Europene.

► Legislația secundară

► Norme

Norma nr. 4/2022 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 19/2021 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor private

Cuprinde prevederi referitoare la: modificarea termenului de raportare a Anexei nr. 1G de la 2 zile la 7 zile lucrătoare pentru corelare cu Anexa 1D; modificarea punctului 11 din cadrul „Instrucțiunilor de completare” a Anexei nr. 4 pentru corectarea unei erori; completarea Anexei nr. 10 prin introducerea unor noi prevederi în vederea informării participanților la fondurile de pensii facultative asupra dreptului de a solicita plata activului net odată cu împlinirea vârstei de 60 de ani, conform prevederilor legale; introducerea unor noi coloane în cadrul anexelor nr. 13 - Plan de audit intern pentru anul, nr. 19 - Raport privind situația salariaților pentru semestrul, nr. 20 - Plan de administrare a riscurilor pentru anul și nr. 21 - Plan de control intern pentru anul pentru evidențierea entității raportoare și a perioadei de început și de sfârșit a perioadei pentru care se face raportarea; clarificarea unor aspecte privind Indicațiile tehnice de raportare prevăzute în anexa nr. 24.

Norma nr. 8/2022 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 27/2017 privind utilizarea activului personal net al participantului la un fond de pensii administrat privat

Cuprinde prevederi referitoare la documentația pe care beneficiarii, persoane fizice care nu dețin cod numeric personal, trebuie să o remită administratorului fondului de pensii administrat privat pentru a primi contravaloarea activului personal net; introducerea pașaportului emis de către autoritățile române ca document în baza căruia participantul/beneficiarul poate solicita contravaloarea activului personal net, pentru toate cazurile prevăzute de actul normativ, respectiv limită de vârstă, invaliditate și deces; corelarea prevederilor Normei nr. 27/2017 cu prevederile Normei nr. 28/2017.

Norma nr. 9/2022 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 28/2017 privind utilizarea activului personal net al participantului la un fond de pensii facultative

Cuprinde prevederi referitoare la: documentația pe care beneficiarii, persoane fizice, care nu dețin cod numeric personal, trebuie să o remită administratorului fondului de pensii facultative pentru a primi contravaloarea activului personal net; introducerea pașaportului emis de către autoritățile române ca document în baza căruia participantul/beneficiarul poate solicita contravaloarea activului personal net, pentru toate cazurile prevăzute de actul normativ, respectiv limită de vârstă, invaliditate și deces; extinderea termenului de plată a contravalorii activului personal net de la 10 zile lucrătoare la 30 zile, de la data depunerii documentației, pentru situația în care participanții/beneficiarii optează pentru o plată unică, pentru toate cazurile prevăzute de actul normativ, respectiv pentru limită de vârstă, invaliditate și deces; introducerea termenului de 30 zile, în care administratorul unui fond de pensii facultative are obligația informării beneficiarilor care nu au revendicat plata contravalorii activului personal net al participantului decedat, cu privire la drepturile care le revin acestora asupra activului participantului.

Norma nr. 10/2022 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 22/2020 privind modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii private în titluri de stat

Stabilește faptul că, în termen de 180 de zile calendaristice de la data expirării perioadei prevăzute în normă, administratorul care a aplicat prevederile normei trebuie să revină la încadrarea în limitele impuse de art. 25 alin. (14) lit. b) din Legea nr. 411/2004, ale art. 87 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 204/2006 și de Norma nr. 11/2011 privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii private, cu modificările și completările ulterioare.

Norma nr. 11/2022 pentru modificarea și completarea Normei nr. 16/2010 privind prospectul schemei de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 27/2010

Cuprinde prevederi referitoare la reglementarea aspectelor legate de obligația administratorului de a menționa faptul că oferă sau nu garanții, precum și tipul garanțiilor oferite, atât în conținutul prospectului detaliat, cât și în cel al prospectului simplificat.

Norma nr. 15/2022 privind calculul actuarial al provizionului tehnic pentru fondurile de pensii ocupaționale

Stabilește regulile de calcul, de verificare, de constituire, de investire și de utilizare a provizionului tehnic pentru fondurile de pensii ocupaționale. Provizionul tehnic se constituie pentru acoperirea riscurilor aferente garanției permise de legislația în domeniu și asumate de către administratori prin prospectul fondului de pensii ocupaționale.

Norma nr. 19/2022 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 1/2015 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat

Cuprinde prevederi referitoare la: modalitatea prin care un participant poate solicita reluarea plății contribuției la un fond de pensii administrat privat; etapele procesului de transmitere a informațiilor, prin intermediul unui raport prevăzut de actul normativ, în relația dintre administrator, C.N.P.P. și ASF, referitor la modificarea datelor participantului în Registrul participanților, actualizat de către C.N.P.P.; introducerea unei anexe noi referitoare la Cererea-cadru privind reluarea plății contribuției la fondul de pensii administrat privat.

Norma nr. 20/2022 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 18/2018 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii facultative

Cuprinde prevederi referitoare la: persoanele eligibile, cetățeni români, aflați în străinătate, dar care nu mai posedă o carte de identitate valabilă, să poată adera la un fond de pensii facultative; introducerea pașaportului emis de către autoritățile române, ca document în baza căruia persoanele eligibile, cetățeni români, aflați în străinătate, dar care nu mai posedă o carte de identitate valabilă, să poată adera la un fond de pensii facultative; corelarea termenului referitor la transmiterea de către agenții de marketing către administrator a actelor individuale de aderare semnate pe suport informatic cu semnătură biometrică sau, prin mijloace de comunicare electronică, pe cele semnate cu semnătură electronică calificată, cu cel prevăzut de Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 16/2013 privind activitatea de marketing al fondului de pensii facultative, cu modificările și completările ulterioare; abrogarea prevederii din Anexă referitoare la „Data la care se efectuează prima plată”.

Norma nr. 21/2022 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 19/2021 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor private

Cuprinde prevederi referitoare la: publicarea pe pagina de internet a administratorului, cu o frecvență lunară, a structurii portofoliului de investiții, publicarea informațiilor/modificării informațiilor prevăzute la art. 10 din Regulamentul nr. 2019/2088, după caz; completarea art. 11 din Norma nr. 19/2021 cu prevederi privind publicarea informațiilor relevante din cadrul politicii de remunerare aplicabile personalului administratorului, precum și cu prevederi pentru publicarea informațiilor prevăzute la art. 3-5 din Regulamentul nr. 2019/2088.

Norma nr. 28/2022 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 19/2021 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor private

Cuprinde prevederi referitoare la: schimbarea frecvenței de transmitere a situației activelor care acoperă provizionul tehnic, de către administrator, din frecvență lunară în săptămânală, introducerea raportului privind situația valorii unității de fond ale fondului de pensii; schimbarea frecvenței de transmitere a situației activelor care acoperă provizionul tehnic, de către depozitar din frecvență lunară în săptămânală, introducerea raportului privind situația valorii unității de fond pentru fiecare fond de pensii private, întocmit de către depozitar și transmis către ASF.

În anul 2022, se aflau în stadiul de inițiere a consultării publice proiectele de Normă:

Proiectul Normei pentru modificarea și completarea Normei nr. 11/2011 privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii private, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 22/2011

Cuprinde, în principal, prevederi referitoare la:

- introducerea unor obligații ale administratorilor fondurilor de pensii administrate privat și a fondurilor de pensii facultative cu privire la modul de desfășurare a activității de investire și evaluare a activelor fondurilor de pensii private;
- obligația administratorului de a implementa unele sisteme de alertă timpurie, în cazul în care valoarea unui instrument financiar din portofoliu înregistrează o scădere cu cel puțin 10% față de valoarea de achiziție, alertă care să declanșeze obligativitatea reevaluării deținerii din portofoliul fondului de pensii și adoptarea de măsuri asumate la nivelul structurii de conducere a administratorului;

- posibilitatea administratorului de a investi activele fondurilor de pensii administrate privat sau facultative în obligațiuni corporative fără rating sau cu calificativ insuficient, emise de persoane juridice din România, în cazul în care statul român deține, direct sau indirect, o participație de minimum 50% din capitalul social al emitentului respectiv.

Proiectul Normei pentru completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 14/2015 privind reglementările contabile conforme cu directivele europene aplicabile sistemului de pensii private

Are drept obiect transpunerea în cadrul reglementărilor contabile aplicabile sistemului de pensii private a prevederilor Directivei (UE) 2021/2101 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea, de către anumite întreprinderi și sucursale, de informații privind impozitul pe profit publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 429 din data de 1 decembrie 2021 (Directiva 2021/2101).

Proiectul Normei privind comisionul de administrare pentru fondurile de pensii administrate privat

Cuprinde prevederi referitoare la modul de calcul al comisionului de administrare, în concordanță cu ultimele modificări ale legislației primare aplicabile sistemului de pensii private.

Proiectul Normei pentru modificarea Normei nr. 11/2008 privind colectarea contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii administrate privat, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 23/2008

Conține prevederi care referitoare la identificarea tuturor situațiilor care pot conduce la aplicarea procedurii de regularizare a contribuțiilor negative de către CNPP, precum și eliminarea dispozițiilor care instituiau reținerea de către administratori a comisionului de administrare din contribuția brută lunară.

05

5. ACTIVITATEA DE AUTORIZARE – AVIZARE

5.1. Autorizarea/Avizarea în sectorul instrumente și investiții financiare

Un aspect însemnat în ceea ce privește activitatea segmentului de autorizare din domeniul instrumentelor și investițiilor financiare l-a reprezentat continuarea și accelerarea procesului de digitalizare.

ASF a venit în sprijinul entităților autorizate, reglementate și supravegheate în vederea soluționării cu celeritate, eficacitate și transparență a solicitărilor primite, facilitând totodată fluxurile de transmitere a documentelor impuse de cadrul legal în vigoare și, implicit, micșorarea perioadei de soluționare a cererilor.

- Ca parte a strategiei de digitalizare a ASF, în vederea simplificării și eficientizării modalității de transmitere a informațiilor referitoare la calitățile și obligațiile persoanelor din cadrul intermediarilor, instituțiilor pieței și administratorilor de fonduri care necesită autorizare/înregistrare/notificare, inclusiv în vederea eficientizării modalității de raportare de către organismele de formare profesională și de ținere a evidenței cursurilor de formare profesională continuă, a fost dezvoltat în cadrul platformei electronice **"Portalul Autorizări" - modulul "Evidență personal"**.
- Astfel, încărcarea situațiilor privind îndeplinirea obligațiilor prevăzute de Regulamentul nr. 14/7/2018 și de către Regulamentul ASF nr.28/2020, se va face exclusiv prin intermediul acestui modul, oferind o evidență la zi a acestora. Demersul a avut ca scop eficientizarea și optimizarea timpului de actualizare în timp real a informațiilor necesare în procesul de monitorizare, fiind efectuate

modificările necesare la Regulamentul nr. 28/2020 și aduse în consultare publică cele la Regulamentul nr.14/7/2018. Tot prin intermediul acestei platforme sunt depuse și notificările entităților cu privire la înlocuitorii de directori ai unui SAI/AFIA și persoanele care dețin funcții - cheie de audit intern în cadrul acestora.

În cursul anului 2022, ASF a derulat numeroase activități legate de avizarea și aprobarea diferitelor aspecte care țin de funcționarea entităților ce își desfășoară activitatea în cadrul Sectorului de Instrumente și Investiții Financiare.

- Urmărind permanent obiectivele strategice ale ASF privind abordarea bazată pe prevenție, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, Autoritatea a acordat o importanță deosebită procesului de evaluare a structurilor de conducere din cadrul entităților reglementate. Astfel, o componentă importantă în procesul de autorizare desfășurat la nivelul pieței de capital se bazează pe verificarea și evaluarea individuală și colectivă a adecvării structurilor de conducere, precum și a persoanelor desemnate în funcțiile-cheie (funcția de conformitate și de evaluare și administrare a riscurilor) ale entităților reglementate.
- ASF a autorizat și înscris în Registrul Public noi entități, respectiv societatea de servicii de investiții financiare **INVESTIMENTAL S.A.**, precum și **SEEDBLINK CROWD S.A.**, prima societate autorizată de ASF în calitate de furnizor de servicii de finanțare participativă, la scurt timp după intrarea în vigoare, în august 2022, a Legii nr. 244/2022

care reglementează acest domeniu. Urmare a intrării în vigoare a legii crowdfunding-ului, respectiv a Legii nr. 244/2022 privind desemnarea ASF în calitate de Autoritate competentă responsabilă cu îndeplinirea funcțiilor și sarcinilor prevăzute în Regulamentul (UE) 2020/1.503, **ASF asigură derularea unui proces eficient de consultare tehnică în vederea autorizării furnizorilor de servicii de finanțare participativă**, având în vedere că potrivit semnalelor primite din piață și intențiile exprimate de unele societăți există un interes semnificativ de autorizare a unor societăți cu acest obiect de activitate.

► **O altă activitate cu impact major derulată de ASF a constat în continuarea demersurilor pentru sprijinirea acțiunilor de constituire a unei Contrapărții Centrale naționale.**

Entitatea care va administra contrapartea centrală s-a înființat ca persoană juridică la finalul anului 2019 (CCP.RO Bucharest SA) și urmează să găzduiască infrastructura care va permite relansarea pieței derivatelor în România. După obținerea autorizațiilor necesare desfășurării activității, această entitate va asigura mecanisme noi pentru diminuarea și transferul riscurilor pentru piețele operate de BVB și OPCOM, contribuind la creșterea încrederii investitorilor și activităților pe aceste piețe. În acest sens, în cursul anului 2022, ASF a asigurat cadrul operațional al discutării și analizării ex-ante a documentației necesare pentru autorizarea contrapărții centrale naționale, CCP.RO, conform cerințelor Regulamentului (UE) EMIR, continuare a procesului laborios desfășurat în ultimii 2 ani. ASF a continuat analiza proiectelor de metodologii, proceduri și reguli care vor sta la baza funcționării CCP. ro, fiind comunicate observații și propuneri pe marginea documentației transmise. Având în vedere implicarea BNR și ESMA în

autorizarea CCP.RO au fost inițiate întâlniri și schimburi de informații și documente cu CCP. RO, ESMA și BNR pe această problematică. De asemenea, au avut loc întâlniri periodice cu reprezentanții CCP.RO, fiind organizate și sesiuni de prezentare ale proiectului.

► ASF a finalizat în cursul anului 2022 procesul de aliniere a documentelor A.O.P.C. înregistrate la ASF într-una din categoriile de F.I.A. prevăzute de Legea nr. 243/2019 și de Regulamentul ASF nr. 7/2020.

► Din perspectiva entităților care intră în aria de activitate a Autorității, în contextul simplificării regulilor aplicabile AFIA care beneficiază de excepția de la autorizare prevăzută de Legea nr. 74/2015, în cursul anului 2022, continuând trendul din 2021, **se remarcă un interes în sfera administratorilor de fonduri de investiții alternative înregistrați, aspect benefic atât pentru dezvoltarea segmentului organismelor de plasament colectiv, cât și al pieței de capital, în general.** Astfel, în cursul anului 2022, **numărul administratorilor OPC a crescut cu 3 ca urmare a înregistrării de către Autoritatea de Supraveghere Financiară a 3 noi entități, respectiv: Agista Management SRL, Societatea de investiții alternative cu capital privat SPARKING CAPITAL S.A. și Energiea Capital SA.**

► Evoluții notabile au fost înregistrate și **pe segmentul organismelor de plasament colectiv**, numărul acestora ajungând la finalul anului 2022 la **125 fonduri (cu 9 mai mult decât la finele anului 2021)**. ASF a autorizat în cursul anului 2022 și primul fond de investiții alternative destinat unei anumite categorii de investitori cu componentă de asigurare, respectiv FIA NOVA PROTECT.

- Din prisma organismelor de plasament în valori mobiliare (OPCVM), o **activitate cu impact derulată de ASF în cursul anului 2022 a fost autorizarea primului fond din România care promovează caracteristici de mediu și sociale (ESG)**, în conformitate cu prevederile art. 8 din Regulamentul (UE) 2088/2019, precum și a primelor OPCVM-uri de tip feeder care investesc o pondere semnificativă din portofoliu în fonduri master care promovează caracteristici

de mediu și sociale, administrate de societăți de administrare din alte jurisdicții. Este de evidențiat importanța în creștere a produselor financiare care promovează caracteristici de mediu și sociale și pe piața din România, în acord cu evoluțiile de pe piețele europene, unde investițiile sustenabile și fondurile care promovează sau au ca obiectiv investițiile durabile au crescut pentru a satisface cererea investitorilor pentru astfel de produse.

Principalele operațiuni de autorizare derulate de ASF în cursul anului 2022 referitoare la entitățile pieței de capital au fost:

Operațiuni realizate de ASF în sfera autorizării-avizării	Număr de cereri acordate
A. Intermediari din România (Societăți de servicii de investiții financiare – SSIF - și Instituții de credit)/Instituții Piață	
autorizare SSIF	1
suspendare, ca sancțiune, a autorizației de funcționare a unei SSIF	2
analiza condițiilor necesare pentru exercitarea unor funcții în cadrul unui SSIF	1
autorizarea majorării/reducerii capitalului social/extindere obiect de activitate SSIF	5
restrângere obiect de activitate SSIF	1
înființare/desființare sedii secundare ale SSIF	6
aprobare participație calificată în mod individual, din capitalul social și din totalul drepturilor de vot ale unui SSIF	1
B. Personal din cadrul intermediarilor din România/instituții piață	
autorizare administratori (modificare componență și reînnoire mandate)	23
autorizare directori (modificare componență și reînnoire mandate)	24
autorizare funcție-cheie de conformitate	6
retragere autorizație funcție-cheie de conformitate	2
autorizare funcție-cheie administrator de risc	3
retragere autorizație funcție-cheie administrator de risc	1
înscrieri agenți delegați ai SSIF	3
radieri agenți delegați ai SSIF	6
înscrieri/radieri persoane fizice care oferă servicii de consultanță în numele SSIF/instituție de credit	44

încetarea prestării de servicii și activități în România prin intermediul unor agenți delegați – persoane juridice ai unei sucursale a unei instituții de credit dintr-un alt stat membru	5
intenția unei firme de investiții dintr-un stat membru de a presta servicii prin intermediul unei sucursale din România	1
C. Alte entități	
modificarea structurii organizatorice și de personal, precum și a politicii salariale a personalului Fondului de Compensare a Investitorilor (FCI)	1
analiza modului de îndeplinire a condițiilor legale de către membrul CA al FCI desemnat de Ministerul Finanțelor	1
aprobarea procedurii privind regimul și circuitul informațiilor și documentelor în cadrul FCI	1
înscriere evaluator persoană juridică	3
autorizare consultant de investiții persoană juridică	2
avizare firma de audit financiar	1
autorizare furnizor de servicii de finanțare participativă	1
analiză documentație aferentă notificărilor efectuate de SSIF/Instituțiile de credit cu privire la personalul care oferă informații privind instrumentele financiare	1473
D. Organisme de plasament colectiv (organisme de plasament colectiv în valori mobiliare -OPCVM- și fonduri de investiții alternative -FIA-)	
autorizări OPCVM	6
autorizări FIA	4
retragere autorizație FIA	1
aprobare modificări documente OPCVM	42
aprobare modificări documente FIA	7
E. Societăți de administrare a investițiilor (SAI) și administratori de fonduri de investiții alternative (AFIA)	
aprobări înregistrare ca AFIA	3
majorări capital social SAI	1
majorări capital social AFIA	1
autorizarea modificărilor intervenite în Actul constitutiv al FIA	6
autorizarea modificării condițiilor semnificative avute în vedere la autorizarea în calitate de AFIA	1
aprobare proiect de achiziție	4
extindere obiect de activitate	1
extindere sediu	1
aprobare schimbare depozitar	4
autorizare investiție care depășește limita prevăzută de art. 88 alin. (1) din O.U.G. nr. 32/2012, respectiv transformarea a două OPCVM-uri în OPCVM-uri de tip feeder	2

autorizare administratori (modificare componență și reînnoire mandate)	11
autorizare directori (modificare componență și reînnoire mandate)	8
respingere aprobare membri ai structurii de conducere	1
retragerea aprobării acordate unor membri ai structurii de conducere	1
autorizarea unor persoane în funcția-cheie de reprezentant al compartimentului de conformitate	8
autorizarea unor persoane în funcția-cheie de administrare a riscurilor	2
avizare realizare de investiții în țări terțe	4
F. Auditori financiari	
avize de prelungire cu 2 ani a perioadelor maxime de auditare de 5 ani consecutivi pentru entități reglementate	4

Libera circulație a serviciilor

În general, activitatea pieței de capital desfășurată la nivel european și-a păstrat aceeași tendință fluctuantă care a fost influențată de notificările transmise ASF de către autoritățile competente din statele membre în baza prevederilor Directivei 65/2014/UE (MiFID II), ale Regulamentului UE nr. 2382/2017 și ale Regulamentului UE nr. 1018/2017, respectiv prevederilor Directivei 2011/61/EU, Directivei 2009/65/UE și ale Regulamentului (UE) nr. 584/2010, Regulamentului (UE) nr. 231/2013, Regulamentului (UE) nr. 345/2013 și Regulamentului (UE) nr. 346/2013.

► Un aspect important este reprezentat de **creșterea numerică a notificărilor transmise ASF pe parcursul anului 2022 de către autoritățile competente din statele membre**, în baza prevederilor Directivei 65/2014/UE (MiFID II), precum și ale Regulamentului UE nr. 2382/2017 și ale Regulamentului UE nr. 1018/2017, față de situația înregistrată în anul 2021 cu privire la entitățile reglementate din alte state membre care au notificat intenția de a desfășura operațiuni transfrontaliere pe teritoriul României, în baza liberei circulații a serviciilor. Astfel, modificările intervenite în rândul participanților pe piața de capital din alte state membre au vizat cu precădere firmele de investiții și instituțiile de credit care prestează

la distanță în România servicii și activități de investiții, precum și servicii auxiliare, nefiind constatate fluctuații în rândul sucursalelor din România ale acestor entități.

- În ceea ce privește locurile de tranzacționare puse la dispoziție de entități cu sediul social în alte state membre, s-a remarcat o ușoară creștere față de anul trecut doar în ceea ce privește sistemele organizate de tranzacționare.
- S-a menținut o fluctuație în rândul agenților delegați-persoane juridice stabiliți pe teritoriul României de către entitățile din alte state membre, fiind astfel înscrise în Registrul Public al ASF cinci astfel de entități și radiate zece.
- Referitor la înființarea unor sucursale, o firmă de investiții din Cipru și-a manifestat interesul de a avea prezență fizică pe teritoriul României, fiind transmisă în acest sens o notificare în baza art. 35 din Directiva 65/2014/EU și o societate de administrare a investițiilor din Franța a notificat intenția de a avea prezență fizică pe teritoriul României, fiind transmisă în acest sens o notificare în baza art. 17 din Directiva 2009/65/EU.

- În urma notificărilor transmise de către autoritățile competente din alte state, ASF a actualizat informațiile înregistrate în baza de date cu privire la modificările intervenite în datele de contact, precum și a celor care se referă la reprezentanții legali ai entităților notificate.
- Suplimentar, la nivelul ASF s-au gestionat scrisori transmise de autorități competente de pe teritoriul U.E., care vizează activități de precomercializare desfășurate pe teritoriul României de către Administratori de Fonduri de Investiții Alternative autorizați în respectivelor state membre, pentru Fonduri de Investiții

Alternative care nu sunt încă stabilite sau care sunt stabilite, dar în legătură cu care nu s-a emis încă notificarea privind comercializarea, respectiv pentru strategii de investiții.

Urmare a notificărilor transmise de către autoritățile competente din alte state membre în concordanță cu reglementările europene mai sus menționate, ASF a realizat proceduri adiacente, precum înscrieri/actualizări/radierii în/din Registrul Public a entităților din statele membre care prestează servicii în baza liberei circulații, respectiv modificarea informațiilor notificate inițial, fiind astfel efectuate următoarele operațiuni în Registrul ASF:

Entități	Înscrieri	Radieri	Modificări
Administratori de fonduri de investiții alternative din alte state membre care își desfășoară activitatea în România în mod direct (AFIASMD)	-	-	7
Fonduri de investiții alternative din alte state membre ale căror titluri de participare sunt distribuite în România (FIAM)	78	8	5
Societăți de administrare a investițiilor din alte state membre (SAIM)	-	-	1
Organisme de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM)	5	-	7
Subfonduri (OPCVM și FIAM)	45	5	-
Firme de investiții din alte state membre (FISMD)	43	24	85
Instituții de credit din alte state membre (INCM)	37	-	-
Sucursala unei firme de investiții din alt stat membru	1	-	-
Sistem organizat de tranzacționare (SOT)	2	-	-

5.2. Autorizarea/Avizarea în sectorul asigurări-reasigurări

În anul 2022, în cadrul procesului de autorizare din sectorul asigurări-reasigurări, au predominat activitățile desfășurate în vederea:

- soluționării cererilor de aprobare a persoanelor din conducerea superioară a asigurătorilor;
- aprobării proiectelor de achiziție/fuziune/transfer de portofoliu;
- aprobarea majorărilor de capital social;
- prelungirii perioadelor de auditare și respectiv a contractelor dintre societățile de asigurare și auditorii externi;
- soluționării cererilor de aprobare a modificărilor actelor constitutive ale brokerilor de asigurare reasigurare.

În cursul anului 2022, ca rezultat al analizelor și hotărârilor conducerii ASF, s-au realizat următoarele:

Operațiuni realizate de ASF în sfera autorizării-avizării - Societăți de asigurare	Număr de cereri acordate
Interviuri în vederea evaluării persoanelor desemnate de societățile de asigurare-reasigurare în posturi de conducere	45
Notificări privind funcțiile cheie și critice (din care 13 funcții cheie și 31 funcții critice)	44
Externalizări activități și funcții	40
Aprobări membru Consiliul de Supraveghere, nou numit sau pentru un nou mandat	31
Aprobări membru Consiliul de Administrație, nou numit sau pentru un nou mandat	18
Aprobări membru Directorat, nou numit sau pentru un nou mandat	9
Informări privind comitetele de audit ale asigurătorilor	9
Aprobări Director General Adjunct pentru un nou mandat	8
Aprobări membru-Vicepreședinte Consiliul de Supraveghere, nou numit sau pentru un nou mandat	7
Aprobări majorare capital social	7
Persoane notificate ca ofițer de conformitate/persoane desemnate SB/FT, Persoane desemnate pentru aplicare regimului sancțiunilor internaționale	6
Aprobări membru-Președinte Consiliul de Administrație, nou numit sau pentru un nou mandat	5
Aprobări Președinte Consiliul de Supraveghere, nou numit sau pentru un nou mandat	4
Aprobări Președinte Directorat, nou numit sau pentru un nou mandat	4
Aprobări schimbare sediu social	4
Aprobări Director General	3
Aprobări de prelungire perioadă de auditare	3
Aprobări Director General pentru un nou mandat	2
Aprobări membru-Vicepreședinte Directorat, nou numit sau pentru un nou mandat	2
Aprobare Director General Adjunct	1
Aprobare constituire societate	1
Aprobare extindere activitate societate pentru practicarea clasei de asigurări generale A15 – Garanții	1
Încetare extindere activitate de asigurare a societății NN ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A. în baza libertății de a presta servicii pe teritoriul Bulgariei	1
Respingere proiect de achiziție	1
Retragere aprobare acordată de ASF din calitatea de Membru al Consiliului de Administrație și din funcția de Președinte al Consiliului de Administrație	1

Operațiuni realizate de ASF în sfera autorizării-avizării - Intermediari	Număr de cereri acordate
Aprobări privitoare la schimbarea administratorilor	14
Aprobări de conducători executivi	16
Aprobări de schimbare a sediului social	7
Aprobare de modificare act constitutiv - date de identificare	7
Aprobări de cesiune a părților sociale/ modificare acționariat	9
Aprobări de majorare a capitalului social și structura asociaților	4
Modificări de articole din actul constitutiv	9
Aprobări de modificare în domeniul codului CAEN	12
Aprobări intermediari principali	2
Aprobări asociat semnificativ indirect	2
Aprobare de schimbare de denumire societate	1

Pe lângă operațiunile de mai sus realizate pentru intermediari, în anul 2022, au fost emise 21 avize și au fost soluționate 86 de notificări ale intermediarilor din țările membre UE care și-au exprimat intenția de a desfășura activitate de asigurare pe teritoriul României.

5.3. Autorizarea/Avizarea în sectorul sistemului de pensii private

Activitatea de autorizare/avizare în sistemul de pensii private aferentă anului 2022 s-a concretizat prin emiterea unui număr total de 808 decizii și avize, în urma aprobării la nivelul ASF (incluzând actele emise în baza delegării de competență acordată Vicepreședintelui ASF, coordonator al S.S.P.P., de către Consiliul ASF), după cum urmează:

I. Decizii/avize emise în urma aprobării Consiliului ASF, din care:	121
A. Administratori Fonduri de Pensii Private	48
a) Decizie/aviz de autorizare/avizare/respingere pentru:	
- membru al Consiliului de Administrație/Consiliului de Supraveghere, respectiv:	14
- decizie autorizare Membru Consiliu de Administrație emisă de SSPP;	13
- decizie autorizare Membru Consiliu de Administrație emisă de SAR, dosar comun.	1
- director general/conducător executiv/membru Directorat, respectiv:	5
- decizie autorizare director general/conducător executiv/membru Directorat emisă de SSPP;	4
- decizie autorizare director general/conducător executiv/membru Directorat emisă de SAR/SSPP, dosar comun.	1
- persoană care conduce structura de control intern	3
- persoană care conduce structura de administrare a riscurilor	1
b) Decizie/aviz de modificare pentru:	
- modificarea documentelor care au stat la baza autorizării administratorilor fondurilor de pensii private (Act constitutiv/ROF/ Contract de custodie/Contract de administrare/ prelungire perioadă auditor)	25
B. Fonduri de Pensii Administrate Privat	17
a) Decizie/aviz de modificare pentru:	
- modificarea Prospectului schemei de pensii private	8
- modificarea Actului Individual de Aderare	9

C. Fonduri de Pensii Facultative	49
a) Decizie/aviz de modificare pentru:	
- documentele care au stat la baza obținerii deciziilor de autorizare a fondurilor de pensii facultative (Declarație Privind Politica de Investiții)	2
- modificarea Prospectului schemei de pensii facultative (avizare prealabilă și definitivă)	27
- modificarea Actului Individual de Aderare	20
D. Administratori Fonduri de Pensii ocupaționale	1
a) Decizie/aviz de autorizare/avizare pentru:	
- administrator de fonduri de pensii ocupaționale	1
E. Depozitari	1
a) Decizie/aviz de autorizare/avizare pentru:	
- retragerea avizului prin care s-a acordat calitatea de depozitar al activelor fondurilor de pensii administrate privat	1
F. Fondul de Garantare din Sistemul de Pensii Private - F.G.D.S.P.P.	2
a) Decizie/aviz de autorizare/avizare pentru:	
- desemnarea persoanei care să asigure interimatul funcției de Președinte al Consiliului de administrație al Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private pe perioada suspendării Hotărârii Consiliului ASF nr. 93/12.12.2018 privind desemnarea Președintelui Consiliului de administrație al F.G.D.S.P.P.	1
- desemnarea Președintelui Consiliului de administrație al Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private pe o perioadă de 4 ani începând cu data de 13.12.2022	1
E. Agenți de marketing persoane juridice	3
a) Decizie de retragere pentru:	
- retragerea autorizației brokerului de pensii private	1
- retragerea avizului agentului de marketing persoană fizică	2

II. Decizii/avize emise în urma aprobării Vicepreședintelui ASF, din care:	687
A. Pensii Administrate Privat	226
a) Aviz pentru:	126
- agenții de marketing persoane fizice	72 ³⁶
- reavizarea agenților de marketing persoane fizice	54 ³⁷
b) Decizie de retragere autorizație/aviz și radiere din Registrul ASF:	100
- retragere aviz agenți marketing persoane fizice	100 ³⁸
B. Pensii Facultative	461
a) Aviz pentru:	260
- agenții de marketing persoane juridice	1
- avizare persoană juridică specializată	2
- agenții de marketing persoane fizice	169 ³⁹
- reavizarea agenților de marketing persoane fizice	88 ⁴⁰
b) Decizie de respingere solicitare de avizare/reavizare agenți de marketing persoane fizice	10⁴¹
c) Decizie de retragere și radiere din Registrul ASF:	189
- retragere aviz agenți marketing persoane fizice	189 ⁴²
d) Decizie pentru modificarea actului constitutiv al administratorilor fondurilor de pensii private ca urmare a schimbării sediului social	2

În anul 2022 a fost finalizat procesul de autorizare a primului administrator de fonduri de pensii ocupaționale în conformitate cu prevederile Legii nr.1/2020 privind pensiile ocupaționale, cu modificările și completările ulterioare, respectiv autorizarea administratorului BCR Pensii, Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A. prin Decizia ASF nr. 144/14.02.2022.

³⁶ prin cele 72 avize au fost avizați 735 agenți de marketing persoane fizice

³⁷ prin cele 54 avize au fost reavizați 418 agenți de marketing persoane fizice

³⁸ prin cele 100 decizii au fost retrase avizele unui număr de 1.249 agenți de marketing persoane fizice

³⁹ prin cele 169 avize au fost avizați 4.079 agenți de marketing persoane fizice

⁴⁰ prin cele 88 avize au fost reavizați 693 agenți de marketing persoane fizice

⁴¹ prin cele 10 decizii au fost respinse solicitările de avizare a unui număr de 11 agenți de marketing persoane fizice

prin cele 189 decizii au fost retrase avizele unui număr de 2.288 agenți de marketing persoane fizice

06

MECANISME DE GARANTARE

Fondul de Compensare a Investitorilor (FCI)

Fondul de Compensare a Investitorilor (FCI), constituit ca persoană juridică de drept public în condițiile Legii nr. 88/2021 și ale reglementărilor ASF în aplicarea legii, are ca scop compensarea investitorilor în situația incapacității participanților la Fond de a returna fondurile bănești și/sau instrumentele financiare datorate sau aparținând investitorilor, care au fost deținute în numele acestora în legătură cu prestarea de servicii și activități de investiții. Societățile de servicii și investiții financiare autorizate de ASF, societățile de administrare a investițiilor, autorizate de ASF, care administrează portofolii individuale de investiții, și administratorii de fonduri alternative de investiții autorizați să administreze portofolii individuale de investiții, instituțiile de credit înregistrate în Registrul ASF și sucursalele societăților din state terțe autorizate de ASF să furnizeze servicii și activități de investiții pe teritoriul României trebuie să contribuie, conform prevederilor legale, la Fondul de Compensare a Investitorilor.

Analiza activității FCI în anul 2022 a presupus verificarea rapoartelor privind indicatorii financiari și evoluția indicatorilor specifici activității de compensare a investitorilor și a solicitărilor de clarificare a unor subiecte generate de modificarea cadrului juridic aplicabil ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 88/2021.

Din activitatea de supraveghere prudențială au fost relevate următoarele concluzii:

- Fondul are în prezent un cadru de funcționare optim, cu o structură organizatorică clară, cu responsabilități bine definite, transparente și coerente, cu procese de identificare și gestionare a riscurilor la care societatea este sau poate și expusă, precum și mecanisme de control intern, inclusiv proceduri administrative și contabile riguroase;
- Fondul a continuat să își consolideze cadrul propriu de administrare a riscurilor;
- acoperirea cheltuielilor de administrare și funcționare în anul 2022 s-a realizat din veniturile obținute din investirea resurselor Fondului, precum și din cotizațiile plătite de participanții la Fond și entitățile autorizate de ASF să administreze locuri de tranzacționare și sisteme de compensare și/sau decontare, conform Legii nr. 88/2021;
- resursele pentru compensare erau la 31 decembrie 2022 de 24,72 milioane lei fiind investite într-o manieră prudentă, conform strategiei aprobate de ASF;
- numărul de participanți la Fond a crescut de la 28 la 31;
- Fondul nu a fost nevoit să utilizeze resursele disponibile pentru compensarea investitorilor.

ASF a analizat și aprobat Situațiile financiare anuale și Raportul anual de activitate ale Fondului pentru anul 2021. De asemenea, ASF a aprobat Strategia Fondului privind expunerea financiară a resurselor Fondului de Compensare a Investitorilor pentru anul 2022 și Bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2023.

Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din România

Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din România (BAAR) este asociația profesională care are ca membri toate societățile de asigurare autorizate să practice, pe teritoriul României, asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie (RCA).

Atribuțiile BAAR sunt stabilite prin Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie și vizează:

- rolul de birou național auto, de organism de plată a despăgubirilor și de organism de compensare;
- dezvoltarea și administrarea bazei de date privind evidența contractelor RCA;
- gestionarea asiguraților cu risc ridicat;
- gestionarea și administrarea asigurării de frontieră;
- informarea consumatorilor sub forma unui centru de informare.

ASF a analizat și a aprobat bugetul de venituri și cheltuieli al BAAR pentru anul 2023, precum și execuția bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2021 și a avizat nivelul contribuțiilor, cotizațiilor și taxei de administrare a bazei de date cu contracte RCA, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. ASF a analizat situațiile financiare anuale ale BAAR, precum și raportul auditorului financiar.

Politicile și procedurile pentru gestionarea asigurărilor RCA aplicabile asiguratului cu risc ridicat, emise de BAAR în conformitate cu prevederile Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, așa cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 202/2022, au făcut

obiectul analizei structurilor de specialitate și aprobării Consiliului ASF.

ASF a purtat un dialog permanent cu reprezentanții BAAR cu privire la prognozele privind evoluția disponibilului Fondului național de protecție (FNP), care au făcut și obiectul analizelor în cadrul Consiliului ASF.

Disponibilul FNP este monitorizat permanent de către ASF, în vederea verificării încadrării acestuia în limitele legale.

De asemenea, ASF monitorizează săptămânal raportările BAAR privind numărul asiguraților cu risc ridicat, precum și repartizarea acestora pe societăți de asigurare.

Fondul de Garantare a Asiguraților din România

Fondul de Garantare a Asiguraților (FGA) este schema de garantare în domeniul asiguraților constituită în baza Legii nr. 213/2015 privind Fondul de Garantare a Asiguraților, cu modificările și completările ulterioare, și are drept scop protejarea creditorilor de asigurări de consecințele insolvenței unui asigurator. Fondul efectuează plăți de indemnizații/despăgubiri rezultate din contractele de asigurare facultative și obligatorii, în condițiile legii, în cazul falimentului unui asigurator, cu respectarea plafonului de garantare prevăzut de lege. FGA poate desfășura și activitatea de administrator special în procedura de redresare financiară a asiguraților și de lichidator în procedura de lichidare voluntară a asiguraților. Asigurații autorizați de ASF, inclusiv sucursalele acestora care își desfășoară activitatea pe teritoriul altui stat membru al UE, sunt obligați să contribuie la FGA în condițiile Legii nr. 213/2015.

ASF a analizat în anul 2022 următoarele raportări FGA:

- situația privind plata indemnizațiilor/despăgubirilor efectuate de către Fond creditorilor de asigurare ai

asiguratorului aflat în faliment;

- situația resurselor financiare ale Fondului;
- execuția bugetului de venituri și cheltuieli;
- situația contribuțiilor datorate și virate la Fond de către asigurați, distinct pentru asigurările generale și pentru asigurările de viață.

ASF a analizat și aprobat Situațiile financiare anuale și Raportul anual de activitate ale FGA pentru anul 2021.

ASF a purtat un dialog permanent cu reprezentanții FGA în ceea ce privește modificarea cotelor de contribuții, în vederea asigurării resurselor financiare ale acestuia și a protejării creditorilor de asigurări.

În cadrul ASF s-a analizat permanent situația cererilor de plată, a plăților efectuate și a resurselor financiare ale FGA.

ASF a analizat prognozele și scenariile realizate de FGA cu privire la resursele financiare în perioada 2022-2027 și a aprobat măsurile propuse de Fond pentru asigurarea acestora la un nivel care să permită îndeplinirea obligațiilor legale.

Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private

Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private (FGDSPP) este schema de garantare în domeniul pensiilor private constituit ca persoană juridică de drept public, înființat în 2012, în baza Legii nr. 187/2011, fiind supravegheat și controlat de către ASF. Potrivit prevederilor legale, scopul FGDSPP este acela de a garanta drepturile participanților și ale beneficiarilor, după caz, dobândite în cadrul sistemului de pensii private.

FGDSPP compensează pierderile participanților și/sau beneficiarilor la fondurile de pensii private, atât în perioada de acumulare a contribuțiilor, cât și după deschiderea dreptului la pensie, provenite din incapacitatea administratorilor sau a furnizorilor de pensii de a onora obligațiile asumate și asigură plata drepturilor participanților ori ale beneficiarilor la fondurile de pensii private, în cazul imposibilității

asigurării lor de către administratorii sau furnizorii de pensii private, după caz.

În anul 2022, în urma unui control periodic, activitatea FGDSPP a fost supusă verificării, nefiind identificate deficiențe care să impună dispunerea unor măsuri de remediere, sau a unor măsuri sancționatorii.

Totodată, în anul 2022, FGDSPP a supus aprobării ASF următoarele:

- Raportul de activitate al FGDSPP pentru anul 2021;
- Situațiile financiare pentru anul 2021;
- Strategia privind resursele financiare pentru anul 2023;
- Bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2023 ale Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private.

07

COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

—

RELAȚIILE INTERNAȚIONALE ALE ASF

Demersuri la nivel european și internațional pentru promovarea și dezvoltarea piețelor financiare nebancare

În anul 2022, ASF a continuat demersurile de promovare pe plan european a oportunităților oferite de piețele financiare non-bancare din România, precum și a activității ASF, în contextul consolidării relațiilor bilaterale cu principalii parteneri europeni ai României, printr-o serie de reuniuni cu reprezentanți la nivel înalt ai misiunilor diplomatice la București.

Discuțiile s-au concentrat pe evoluția piețelor financiare non-bancare din România și perspectivele de creștere a acestora. De asemenea, ASF a dorit să transmită, în cadrul acestor reuniuni, un mesaj cu privire la demersurile întreprinse pentru asigurarea stabilității pe piețele supravegheate de ASF, în vederea protejării intereselor consumatorilor și a creării unui mediu de afaceri corect și transparent. În cadrul acestor întâlniri bilaterale s-a accentuat preocuparea ASF pentru încurajarea prezenței pe piețele din România a unor noi companii, cu

experiență de pe alte piețe dezvoltate, pentru a stimula un mediu concurențial.

În contextul preocupărilor pentru promovarea convergenței practicilor de supraveghere, ASF a demarat, o serie de reuniuni și discuții la nivel înalt cu reprezentanții unor autorități de supraveghere marcante din Uniunea Europeană, în scopul alinierii la cele mai bune practici în materie de supraveghere a piețelor financiare non-bancare:

- reuniunile bilaterale la nivel înalt cu CONSOB și IVASS, Roma, Italia, 13 – 15 iunie 2022;
- reuniunea bilaterală la nivel înalt cu Autoritatea Federală de Supraveghere Financiară (BaFin), 31 octombrie 2022, Bonn, Germania;
- reuniunile bilaterale la nivel înalt cu ACPR, AMF, OCDE, 10 - 12 octombrie 2022, Paris, Franța.

Contribuție la construcția europeană și internațională

Implicare în activitatea Autorității Europene pentru Piețe și Valori Mobiliare (ESMA) și a Autorității Europene pentru Asigurări și Pensii Operaționale (EIOPA)

În conformitate cu orientările strategice pentru 2020-2022, ASF a continuat să contribuie la activitățile ESMA și EIOPA, cu un accent important pe consolidarea convergenței în supraveghere și pe creșterea gradului de protecție a consumatorilor de servicii financiare.

Membrii executivi ai Consiliului ASF s-au implicat în activitățile ESMA și EIOPA atât direct, prin participarea la procesul decizional (în cadrul reuniunilor și în cadrul procedurilor scrise), în calitate de Membru/Supleant în Consiliul Supraveghetorilor (BoS), cât și indirect, coordonând experții ASF desemnați în cadrul grupurilor de lucru ale celor două autorități permanente.

În anul 2022, ASF a avut desemnați 52 de experți în cadrul a 27 de grupuri de lucru ale ESMA și 25 de experți în cadrul a 14 grupuri de lucru EIOPA. Consiliul Supraveghetorilor (Board of Supervisors-BoS) este structura de decizie pentru cele două autorități europene, inclusiv pentru adoptarea de standarde tehnice, avize și ghiduri.

Reprezentarea ASF în BoS este asigurată la nivel înalt de către membrii executivi ai Consiliului ASF, cu responsabilități în coordonarea activităților specifice ariei de competență a celor două autorități.

În anul 2022, ASF a participat la 13 reuniuni ale BoS ESMA și la 9 reuniuni ale BoS EIOPA, în cadrul cărora au fost abordate o serie de subiecte, printre care enumerăm:

• EIOPA

- Analiza privind măsura în care un tratament prudential dedicat obiectivelor de mediu sau sociale în temeiul Solvabilitate II ar fi justificat. Analiza EIOPA este împărțită în trei domenii principale: active și schimbări climatice (Pilonul I), riscul de subscriere pentru asigurările non-viață și adaptarea la schimbările climatice (Pilonul I), active și pasive și obiective sociale (Pilonul II);
- Ghidul publicat de EIOPA pentru facilitarea implementării de scenarii și scăderea costurilor conexe pentru societățile de asigurare, în special pentru cele mici și medii;
- Îndrumările pentru procesul de integrare a preferințelor clienților în materie de sustenabilitate, în evaluarea adecvată realizată de distribuitorii de asigurări care oferă consultanță pentru produsele de investiții bazate pe asigurări (insurance based investment products -IBIP). Principalul obiectiv al includerii factorilor de sustenabilitate în procesul de consultanță este acela de a se asigura că acesta nu conduce la practici de vânzare incorecte sau de prezentare eronată a IBIPs-urilor ca îndeplinind preferințe de sustenabilitate;

- Raportul privind stadiul implementării Priorităților Strategice de Supraveghere (USSP) la nivelul Uniunii definite pentru perioada 2021-2023, în al doilea an de aplicare – 2022. Rezultatul exercițiului indică faptul că toate autoritățile naționale competente (ANC) au luat în considerare USSP în prioritățile și abordările lor de supraveghere pentru 2022. Nivelul de intensitate al măsurilor de supraveghere a fost diferit, în funcție de expuneri, abordări și resurse;
- Tabloul de risc privind deficitul de protecție prin asigurare în caz de catastrofe naturale. Una dintre prioritățile strategice ale EIOPA pentru perioada 2023-2026 este identificarea unor soluții pentru a rezolva problema decalajului de protecție a asigurărilor. După aprobarea sa în reuniunea BoS din noiembrie 2022, EIOPA a lansat, în decembrie 2022, primul tablou de risc la nivel european privind deficitul de protecție prin asigurare în caz de catastrofe naturale;
- Ghidurile revizuite privind rezervele tehnice și limitele contractuale, publicate pe site-ul EIOPA în aprilie 2022 și aplicabile începând cu ianuarie 2023. Revizuirea ghidurilor a fost necesară ca urmare a faptului că EIOPA a observat practici divergente ale societăților de asigurare și ale autorităților de supraveghere în privința calculului rezervelor tehnice;
- Acțiunea de supraveghere tematică cu privire la produsele de asigurare atașate creditelor bancare (CPI) și avertismentul pentru societățile de asigurare și bănci, în calitate de intermediari secundari, cu privire la aceste produse. Recenta analiză tematică a EIOPA privind bancassurance a evidențiat temeri serioase, în special în ceea ce privește comisioanele ridicate și conflictele de interese între creatori, distribuitori și consumatori, care conduc la produse care oferă o valoare incorectă și la o alegere limitată pentru consumatori, în contextul modelelor de afaceri de bancassurance. În avertismentul publicat în octombrie 2022, EIOPA se așteaptă ca asigurătorii și băncile să plaseze interesele clienților în centrul modelului lor de afaceri și să ia măsuri relevante pentru a preveni apariția unor noi prejudicii pentru consumatori.

• ESMA

- Strategia pentru perioada 2023-2028, care se concentrează pe trei priorități strategice: promovarea piețelor eficiente și a stabilității financiare, consolidarea supravegherii piețelor financiare din UE și creșterea protecției investitorilor de retail;
- Înființarea unui punct unic de acces european (ESAP - European single access point), o acțiune emblematică a planului de acțiune privind uniunea piețelor de capital (CMU – Capital Market Union). ESAP va contribui la atingerea obiectivelor CMU prin oferirea accesului la nivelul UE la informații, activități și produse ale diferitelor categorii de entități care sunt obligate să dezvăluie astfel de informații, care sunt relevante pentru piețele de capital, serviciile financiare și finanțele durabile;
- Ghidul privind denumirea fondurilor de investiții care folosesc termeni ESG (environmental, social, and governance), aduce în discuție prevenirea și administrarea „riscului de dezinformare ecologică” (greenwashing risk), precum și promovarea transparenței la nivelul segmentului organismelor de plasament colectiv;
- Cadrul de evaluare cu privire la proiectele de standarde europene de raportare asupra sustenabilității (ESRS - European sustainability reporting standards) care va fi folosit ca bază pentru opiniile ESMA cu privire la proiectele de standarde europene de raportare asupra sustenabilității (ESRS) emise de Grupul Consultativ European de Raportare Financiară (EFRAG - European Financial Reporting Advisory Group) pentru Comisia Europeană;

- Revizuirea Memorandumurilor de Înțelegere (MoU) privind cooperarea în materie de supraveghere între ESMA și FCA UK;
- Raportul privind harta riscurilor (Heatmap) pentru anul 2022. În cadrul abordării sale bazate pe riscuri în ceea ce privește convergența în materie de supraveghere, ESMA elaborează o hartă anuală pentru a identifica cele mai relevante riscuri de supraveghere cărora trebuie să le acorde prioritate prin intermediul activităților de convergență.

• **ESRB (Comitetul european pentru risc sistemic)**

ASF a participat la reuniunile Consiliului General (GB) al Consiliului European pentru Risc Sistemic care au avut loc în lunile martie, iunie, septembrie și decembrie 2022. În cadrul reuniunilor, Consiliul General (GB) al Comitetului european pentru riscuri sistematice (ESRB) s-a concentrat pe riscurile la adresa stabilității financiare, care au crescut în mod semnificativ de la începutul acestui an, pe fondul deteriorării semnificative a perspectivelor de creștere economică globală din cauza creșterii puternice a prețurilor la energie, alimente și mărfuri, care a fost agravată de războiul din Ucraina și de întreruperile constante ale lanțului de aprovizionare. Consiliul General a subliniat că aceste evoluții și posibila lor amplificare au crescut incertitudinea și probabilitatea materializării scenariilor de risc de extremitate.

• **Organizația Internațională a Supraveghetorilor în Pensii (IOPS)**

ASF a participat la reuniunile organizate de IOPS: Comitetului Tehnic și a Comitetului Executiv IOPS, ședința Adunării Generale a Membrilor IOPS (AGM) și la Forumul Global al Pensiiilor Private OCDE/IOPS.

În cadrul acestor reuniuni, au fost purtate discuții privind impactul inflației asupra portofoliilor de pensii și modalități de protecție împotriva inflației, temele relevante pentru fondurile de pensii: performanță, educație financiară și protecția consumatorilor, consolidarea pieței pensiilor, integrarea ESG (Environmental, social, and governance) în investiții: abordări pe care le pot adopta fondurile de pensii, autoritățile de reglementare și supraveghetorii, digitalizarea pensiilor.

• **Organizația Internațională a Comisiilor de Valori Mobiliare (IOSCO)**

ASF a participat la evenimentele la nivel înalt organizate de IOSCO: Comitetul Regional European. Principalele subiectele abordate în cadrul acestor reuniuni au vizat: evoluțiile recente ale pieței, analizând impactul pieței ca urmare a evenimentelor geopolitice recente și a pandemiei COVID-19; finanțarea durabilă și planul de lucru pentru perioada 2022-2024; tehnologia financiară; reziliența operațională și digitalizarea; recomandări privind împrumuturile cu efect de levier și obligațiile cu împrumut garantat, fragmentarea pieței; rezultatele activității IOSCO din perspectiva riscului.

• **Organizația Internațională a Supraveghetorilor în Asigurări (IAIS)**

Evenimentele organizate de IAIS la care ASF a participat în anul 2022 sunt: Reuniunile Comitetelor IAIS și Global seminar.

În cadrul Global seminar au fost dezbătute următoarele teme:

- incluziunea financiară și creșterea sustenabilității economice;
- evaluarea eficientă a riscurilor climatice;
- abordarea riscurilor operaționale și cibernetice emergente din sectorul asigurărilor;
- construirea unor baze solide pentru a reflecta riscurile sistemice – implementarea Cadrului Holistic;
- standardele de capital în asigurare – finalizarea standardului global de solvabilitate.

Activitatea IAIS din 2022 a fost concentrată pe aspecte privind stabilitatea financiară în contextul conflictului din Ucraina și al pandemiei COVID-19, implementarea standardelor internaționale de capital, alinierea practicilor de supraveghere, precum și stabilirea priorităților pentru perioada 2022-2024.

• **Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)**

În contextul accelerării procesului de aderare la OCDE, în anul 2022, ASF a demarat pregătirile la nivel instituțional.

În acest sens, au fost desemnați reprezentanți ai instituției care vor participa la activitatea Comitetelor OCDE, reprezentanții Autorității în Comitetul interministerial pentru coordonarea relațiilor României cu OCDE, precum și echipele de experți la nivel intern care au efectuat evaluarea stadiului alinierii legislației naționale la instrumentele juridice ale OCDE, pentru domeniile aflate în competența ASF. Aceste contribuții au fost reflectate în Memorandumul inițial pentru accesarea României la OCDE, aprobat de Guvernul României.

Președintele ASF s-a implicat direct în dialogul cu înalți reprezentanți OCDE pentru discuții pe marginea implicării ASF în activitatea comitetelor OCDE și cu privire la contribuțiile în procesul de aderare.

Procesul de aderare a României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) este un obiectiv strategic al politicii externe române și având în vedere deschiderea discuțiilor de aderare la începutul anului 2022 a fost inclus în actualul program de guvernare, fiind considerat, după aderarea României la Uniunea Europeană și la NATO, cel mai important proiect de țară.

• **Acordarea de asistență tehnică autorităților din Republica Moldova**

În anul 2022, ASF a sprijinit autoritățile de supraveghere din Republica Moldova în demersurile acestora de consolidare a supravegherii piețelor financiare non-bancare. Acest sprijin s-a concretizat, în asistența tehnică acordată Comisiei Naționale a Pieței Financiare, atât în cadrul proiectului de twinning pentru consolidarea supravegherii, a guvernantei corporative și a sistemului de management al riscului în Republica Moldova, alături de Banca Națională a României, Banca Națională a Olandei, Banca Centrală a Lituaniei și A.N.P.C., cât și în format bilateral, pentru dezvoltarea cadrului normativ secundar în aplicarea noii legi privind activitatea de asigurare sau de reasigurare.

Totodată, ASF a organizat la sediul său, la solicitarea CNPF, o sesiune de instruire în domeniul reglementării și supravegherii fondurilor de pensii facultative, precum și vizite de studiu ale reprezentanților CNPF și BNM la sediul ASF, în scopul schimbului de experiență și expertiză pe piața de capital și pe piața asigurărilor.

08

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE ȘI CONSOLIDAREA ASF

8.1. Dezvoltarea infrastructurii IT

Proiectele cu componentă IT inițiate de ASF au ca scop digitalizarea și utilizare la scară cât mai largă a inovației financiare și a soluțiilor IT în toate domeniile de activitate din cadrul instituției.

În anul 2022, au fost continuate îmbunătățirile infrastructurii hardware și software începute

în anii anteriori. În acest sens, au fost alocate resurse pentru integrarea activităților la nivel de sectoare, prin explorarea opțiunilor de unificare sau centralizare a unor activități de bază sau pentru o integrare a acestora pe verticală.

ASF dorește să fie un exemplu pentru actorii din piețele financiare și să încurajeze dezvoltarea și implementarea de tehnologii inovatoare.

► Acțiunile desfășurate în anul 2022 au vizat următoarele zone:

- **Digitalizarea proceselor:** procesul de digitalizare inițiat în anul 2021 a fost continuat și pe parcursul anului 2022 (atât în contextul creat de pandemia COVID-19 dar și prin prisma faptului că procesul de digitalizare reprezintă unicul element care poate aduce la un numitor comun cele trei sectoare supravegheate);
- **Integrarea proceselor:** integrarea în zona de autorizare și reglementare a celor 3 sectoare (Pensii Private, Asigurări - Reasigurări și Instrumente și Investiții Financiare) prin dezvoltarea și implementarea a două aplicații cu impact major atât în activitatea ASF, cât și a entităților reglementate, autorizate și supravegheate, respectiv: portalul de autorizare și portalul de consultare publică;
- **Integrarea sistemelor:** integrarea sistemelor informatice și a proceselor operaționale ale Autorității astfel încât conducerea executivă să obțină, în orice moment, o imagine clară, de ansamblu, atât a situației existente pe cele trei piețe supravegheate, cât și a elementelor sensibile pe care trebuie să le gestioneze în ansamblul lor;
- **Securitatea IT:** asigurarea conformității acestei zone prin definirea și implementarea unor politici de securitate a informației care să corespundă cerințelor actuale din domeniul IT în vederea asigurării integrității, confidențialității și disponibilității sistemelor informatice din cadrul ASF.

► Proiectele majore implementate sau demarate în 2022 au urmărit obiectivele și acțiunile înscrise în Strategia IT aprobată pentru perioada 2021-2023 și s-au axat, în principal, pe:

1. Modernizarea infrastructurii IT a ASF

- Modernizarea și optimizarea terminalelor pentru utilizatori. Scopul acestui proiect îl reprezintă dotarea cu terminale de tip laptop moderne și adoptarea de către toți salariații ASF a platformelor colaborative de lucru în vederea eficientizării activității (etapa planificată pentru 2022 a fost finalizată);
- Reproiectarea arhitecturii infrastructurii integrate de telecomunicații și rețea pe baza necesităților instituției și a prevederilor politicii de securitate. Scopul acestui proiect l-a

reprezentat modernizarea rețelei de date a instituției, respectiv înlocuirea componentelor active de rețea care prezentau uzură fizică și morală avansată;

- ▶ Modernizare infrastructură hardware (echipamente și software de virtualizare). Scopul proiectului este asigurarea disponibilității platformelor IT necesare transformării digitale a ASF;
- ▶ VOIP (infrastructura voce-date și telefonie a fost finalizată achiziția în 2022, urmând ca implementarea să se realizeze în 2023).

2. Asigurarea securității infrastructurii IT a ASF

- ▶ Conectarea la un sistem național de protecție a infrastructurilor IT&C de interes național. Prin acest proiect s-a urmărit asigurarea securității întregii infrastructuri a ASF;
- ▶ Implementarea metodologiei de testare a securității IT în cadrul ASF și analiza comportamentului sistemelor și aplicațiilor în condițiile unor scenarii prestabilite de atac informatic. Scopul testelor (teste de identificare a vulnerabilităților sau, după caz, teste de penetrare) este acela de a analiza comportamentul sistemelor și aplicațiilor în contextul diferitelor atacuri informatice, fiind analizate și tratate vulnerabilitățile identificate;
- ▶ Realizarea unui audit extern de securitate IT - odată cu creșterea importanței datelor, s-a considerat că este esențială derularea unei misiuni de audit extern pentru a avea certitudinea că sunt întreprinse toate acțiunile necesare în vederea protejării activității la nivel de sisteme, rețea și aplicații;
- ▶ Platforma de educație în securitate informatică. Prin acest proiect s-a urmărit conștientizarea și educarea angajaților în a identifica și reacționa rapid la un eventual atac cibernetic real (module de training: Parole și conturi, Email, Web Browsing, Social Networks & Messengers, Securitatea PC-urilor, Dispozitive mobile, Protejarea datelor confidențiale, Phishing, DLP-GDPR, Politica de securitate etc.- finalizată etapa planificată în 2022, platforma se va extinde cu alte module în 2023).

3. Eficientizarea proceselor și activităților ASF

- ▶ Portal de autorizare - prin acest proiect a fost dezvoltată o platformă electronică online care permite colectarea, prelucrarea și analiza facilă a cererilor de autorizare, respectiv a operațiunilor asimilate procesului de autorizare. Acest demers face parte din Strategia ASF de digitalizare a activității sale și, implicit, de modernizare și de eficientizare a procesului de autorizare; proiectul a fost extins în 2022 prin adăugarea unor elemente suplimentare precum managementul electronic al cererilor de autorizare în scopul acoperirii întregului ciclu de viață al cererilor (gestiunea exclusiv electronică);
- ▶ Platformă raportare persoane autorizate/notificate ASF – print acest proiect s-a dezvoltat o platformă pentru colectarea datelor referitoare la îndeplinirea obligației de formare profesională continuă (conform Regulamentului ASF nr. 28/2020), respectiv Regulamentului ASF și B.N.R. 14/7/2018). Începând cu 01.01.2023 Regulamentul 28/2020 a intrat în vigoare iar raportarea de către OFP-uri se va realiza exclusiv prin intermediul platformei; Platforma va fi extinsă și la S.A.I. și Instituțiile de credit;
- ▶ Platformă consultare publică - proiectul își propune eficientizarea procesului de centralizare a observațiilor prin implementarea unei platforme în cadrul căreia entitățile din piață se vor conecta și vor transmite observații pe marginea proiectelor aflate în consultare publică;
- ▶ Modul monitorizare plan control – a fost implementată o platformă IT pentru monitorizarea planurilor de măsuri impuse ca urmare a acțiunilor de control derulate de ASF prin intermediul a două structuri de supraveghere și control;
- ▶ Soluție de monitorizare a măsurilor și acțiunilor rezultate din controalele din sectorul asigurări – reasigurări;
- ▶ Soluție pentru monitorizarea daunelor din piața de asigurări - proiectul a fost început în 2022 și se află în implementare;
- ▶ Extindere platformă BI Tableau - a fost redimensionată și extinsă soluția BI Tableau pentru a putea fi utilizată de mai multe echipe din zona de business – (proiectul se află în implementare);
- ▶ Aplicație supraveghere tranzacționare electronică SIIF (supraveghere BVB) - program informatic pentru supravegherea activității de tranzacționare desfășurată pe piața de capital din România (în derulare/ achiziție în curs);
- ▶ Implementare platformă BI de raportări (folosind tehnologii inovatoare/blockchain) în ASF - având în vedere complexitatea și dimensiunea proiectului, precum și apariția de tehnologii inovatoare cu aplicabilitate pe piețele financiare (Blockchain), acesta a fost împărțit în două etape:
  1. achiziția de servicii de consultanță IT pentru analiza cerințelor de business și tehnice și elaborarea documentației de achiziție pentru implementarea platformei de colectare și prelucrare a raportărilor în format electronic (în derulare);
  2. achiziția de produse și servicii IT pentru implementarea efectivă a platformei de raportare (planificată pentru inițiere în 2023).
- ▶ DMS (document management system) - implementarea unei soluții de gestionare electronică a documentelor în cadrul ASF (DMS) a fost împărțită în 2 etape, astfel:
  1. achiziția de servicii de consultanță IT pentru elaborarea documentației de achiziție a unei soluții de gestionare electronică a documentelor în cadrul ASF (în curs de implementare);
  2. achiziția de produse și servicii de implementare a unei soluții de gestionare electronică a documentelor în cadrul ASF (planificată pentru inițiere în 2023).

4. Dezvoltarea unor programe de educare IT pentru angajații ASF

În scopul reducerii riscului generat de eventuale amenințări la adresa securității cibernetice și pentru conștientizarea angajaților cu privire la necesitatea și importanța digitalizării proceselor interne, au fost întreprinse următoarele demersuri:

- ▶ dezvoltarea unei platforme de e-learning pentru securitate cibernetică în cadrul ASF;
- ▶ conștientizarea angajaților ASF asupra beneficiilor produselor IT, prin organizarea de sesiuni săptămânale de demo ale aplicațiilor IT existente sau dezvoltate în cadrul ASF;
- ▶ participarea la exercițiul național de securitate cibernetică Cydex 2022, în vederea exersării capacității de răspuns la diverse tipuri de amenințări/atacuri cibernetice.

5. Alte proiecte interne solicitate și susținute de Consiliul ASF

- ▶ Office 365 (Microsoft Teams, Sharepoint) – integrarea completă a soluției Microsoft Office 365 în activitatea salariaților Autorității în vederea asigurării unui mediu securizat destinat colaborării și partajării de informații de la distanță;
- ▶ asigurarea semnăturii electronice calificate pentru toți salariații instituției;
- ▶ implementare sistemului de management incidente IT – Manage Engine Service ServiceDesk
- ▶ implementarea unei platforme de conectare VPN pentru accesarea de la distanță, în regim securizat a resurselor informatice ale ASF;
- ▶ modernizarea infrastructurii de comunicații de date – înlocuirea tuturor echipamentelor active de tip switch din zonele de acces și agregare ale rețelei de date;
- ▶ activități pentru administrarea, implementarea și monitorizarea politicilor DLP (Data Loss Prevention);
- ▶ implementarea politicii de backup și restaurare;
- ▶ suport tehnic pentru toate evenimentele în ceea ce privește securitatea cibernetică: asigurarea și dezvoltarea mijloacelor, instrumentelor, capabilităților tehnice și operaționale necesare pentru a face față oricăror tipuri de evenimente, incidente și amenințări; detectarea și raportarea internă, analiza și evaluarea (inclusiv triere și decizie), răspunsul la incidente și recuperarea în urma incidentelor, evaluarea și actualizarea măsurilor privind managementul incidentelor;
- ▶ actualizarea sistemelor de protecție împotriva intruziunilor (firewall);
- ▶ actualizarea taxonomiei XBRL în sistemul eHub și efectuarea de teste funcționale;
- ▶ implementarea de rapoarte pentru aplicația de evidență a cererilor de verificare a aderărilor la fonduri de pensii;
- ▶ implementarea de rapoarte pentru Registrul Intermediarilor Secundari (RIS);
- ▶ actualizarea indicatorilor din manualul pentru consolidarea funcției de supraveghere a pieței asigurărilor din România (EIOPA);
- ▶ implementarea în sistemul de raportări electronice EWS a unui set de corelări mixte între indicatorii din sistemele de raportare EWS și eHub;
- ▶ implementare indicatori rezoluție în sistemul de raportări electronice EWS;
- ▶ implementarea formularelor, rapoartelor la nivel de societate, rapoartelor centralizatoare și actualizarea rapoartelor de analiză conform Normelor nr. 46/2020 și 22/2021;
- ▶ implementare formular de raportare și raport la nivel de societate – Situația dosarelor RCA precum și actualizarea formularelor de raportare și a rapoartelor privind petițiile conform

solicitărilor departamentului de specialitate;

- ▶ dezvoltarea în cadrul aplicației Documenta a unui flux standard de creare, semnare și arhivare a cererilor de concediu de odihnă și pentru zi liberă acordată conform prevederilor CCM pentru ziua de naștere;
- ▶ extinderea portalului “Autorizări” pentru managementul electronic al cererilor de autorizare în scopul acoperirii întregului ciclu de viață al cererilor (gestiunea exclusiv electronică a acestora);
- ▶ dezvoltarea aplicației “Acces ASF” pentru evidența intrărilor și ieșirilor din instituție;
- ▶ implementarea unui motor de validare XBRL (eXtensible Business Reporting Language) conform cerințelor ESMA/ESEF;
- ▶ Operaționalizarea portalului Pensii Private (P3) și migrarea către acesta a funcționalităților legate de evidența entităților autorizate și a datelor statistice referitoare la evoluția fondurilor;
- ▶ extinderea aplicației Secretariat tehnic prin dezvoltarea de noi funcționalități (raport Utilizatori cu drepturi de acces, implementarea opțiunii soft-delete pentru modulele de Hotărâri, Raportări și Acte pentru utilizatorii departamentului Secretariat tehnic etc.);
- ▶ actualizarea aplicației Baza SAR – adăugarea de informații suplimentare;
- ▶ actualizarea funcționalităților portalului “Petiții” conform solicitărilor primite din partea structurilor beneficiare;
- ▶ modificare aplicații SIR-EWS și OAM pentru a permite raportările anuale în format ESEF și raportările emitenților de pe SMT/SOT;
- ▶ modificare aplicație Supraveghere Arena pentru interogarea datelor istorice (Raport zilnic de piață)
- ▶ dezvoltare dashboard-uri cu indicatori/KPI și analize la cerere, în Tableau, conform solicitărilor primite din partea structurilor beneficiare;
- ▶ modificarea aplicației TREM și dezvoltare teste analitice (Transaction Reporting Exchange Mechanism), conform analizei realizate cu persoane beneficiare din business;
- ▶ dezvoltare teste tehnice FIRDS (Financial Instruments Reference Database System) versiune conform analizei realizată de persoana beneficiară din business;
- ▶ extindere soluție de raportare/alerte operaționale și manageriale pentru sistemul „Petiții”;
- ▶ dezvoltarea unei aplicații destinate transmiterii automate, la intervale predefinite, de alerte (către entități dar și intern) înainte de expirarea mandatelor persoanelor autorizate din zona piața de capital;
- ▶ modul monitorizare plan control - proiectul are ca obiectiv monitorizarea modului de ducere la îndeplinire și respectarea termenelor asumate – de către entitățile controlate – a măsurilor impuse prin planurile de măsuri instituite, ca urmare a acțiunilor de control derulate de ASF prin două dintre structuri;
- ▶ dezvoltare aplicație Registru Proceduri SAL-FIN;
- ▶ programe de educare în ceea ce privește cultura de securitate IT a angajaților ASF;
- ▶ susținerea unor sesiuni săptămânale de e-learning – via Teams – destinate aprofundării cunoștințelor în ceea ce privește eficientizarea modului de lucru, efectuarea de demo-uri pentru aplicațiile utilizate în cadrul Autorității sau prezentarea de soluții al căror specific poate optimiza modul de lucru în vederea reducerii resurselor alocate pentru soluționarea sarcinilor alocate.

▶ **Susținerea de inițiative și proiecte tehnice la nivelul pieței financiare**

ASF este implicată activ în activitățile grupurilor de lucru ale autorităților europene de supraveghere privind aplicarea IT în domeniul financiar nebancar, respectiv ESMA-ITMG (IT Management and Governance Technical Committee) și EIOPA-ITDC (Information Technology and Data Committee).

8.2. Managementul resurselor umane

Activitatea de resurse umane s-a axat în anul 2022 pe trei direcții majore:

Consolidarea guvernantei instituționale în vederea eficientizării activității a continuat și pe parcursul anului 2022. În acest sens, activitatea instituției a fost analizată atât din perspectiva resurselor umane, cât și din perspectiva organizării funcționale a acestora. Analiza face parte dintr-un proces continuu de evaluare organizațională, care urmărește definirea unei structuri mai eficiente la nivelul Autorității, cu scopul îmbunătățirii performanței, optimizării activității și guvernantei ASF. Drept urmare, la nivelul ASF a continuat procesul de reorganizare instituțională în funcție de necesități, în vederea îmbunătățirii coordonării activităților la nivelul ASF și, de asemenea, în vederea eficientizării modului de derulare a proceselor cheie.

În cursul anului 2022, în cadrul Autorității de Supraveghere Financiară a fost organizat primul program de internship, oferind tinerilor oportunitatea tranziției de la sistemul de educație către piața muncii, prin dezvoltarea abilităților profesionale, dobândirea de abilități practice, precum și familiarizarea acestora cu specificul activității Autorității.

Programul de internship a fost destinat unui număr de 15 masteranzi și a urmărit identificarea tinerilor cu potențial, care au abilitățile și atitudinea potrivite pentru a adera la valorile organizaționale ale ASF, având și scopul de a recruta, din rândul internilor, candidați care corespund necesităților actuale de personal ale ASF.

Dezvoltarea resurselor umane s-a realizat prin:

- derularea unor procese de recrutare și

selecție bazate pe principii, în vederea atragerii celor mai buni specialiști;

- derularea unor programe de perfecționare profesională continuă pentru salariații existenți.

Prin procesele de recrutare și selecție, ASF a oferit tuturor candidaților o șansă echitabilă de a-și demonstra capacitățile și a garantat o selecție bazată pe merit, cu respectarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și al nediscriminării de orice natură.

În procesele de recrutare și selecție s-a utilizat un set comun de criterii de evaluare a tuturor candidaților implicați în procesele de recrutare, care au asigurat o selecție obiectivă, astfel încât au fost angajați cei mai buni candidați disponibili pentru posturile în cauză.

În ceea ce privește perfecționarea profesională, ASF a reușit să implementeze un sistem unitar de formare a personalului propriu, care să răspundă în timp real provocărilor unei piețe în continuă schimbare.

În conformitate cu Planul Anual de Formare Profesională aprobat de Consiliul ASF, în anul 2022 s-au înregistrat un număr de 154 de participări la programe de formare profesională, din care 85 de participări au fost la cursuri online, iar 69 de participări au fost cu prezență fizică, în sală de curs.

154 participări:

- 85 la cursuri online
- 69 cu prezență fizică

41 cu lectori din străinătate

113 cu lectori din România

Pandemia COVID-19 a generat provocări diverse de-alungul perioadei în privința managementului resurselor umane, ASF dezvoltând încă de la debutul pandemiei procese de lucru flexibile în vederea creșterii siguranței salariaților în condițiile unei eficiențe maxime.

În acest context, în cadrul ASF au fost

îmbunătățite procedurile, politicile și infrastructura informatică în vederea gestionării eficiente a programului de lucru precum și a managementului activității salariaților care au desfășurat activitate în regim asimilat telemuncii. De asemenea, a fost menținut programul de lucru decalat pentru salariații care și-au desfășurat activitatea la sediul instituției.

8.3. Activitatea juridică a ASF

Respectarea legalității este deviza care însoțește orice acțiune și activitate desfășurată de ASF și este subsumată misiunii și valorilor Autorității de Supraveghere Financiară.

În desfășurarea activității juridice a ASF în anul 2022 au fost urmărite obiectivele prevăzute de prevederile legale în vigoare:

- ▶ asigurarea unui cadru legal cuprinzător, stabil și coerent, care să corespundă necesităților funcționării eficiente și sigure a piețelor financiare nebankare;

- ▶ asigurarea legalității actelor ASF, prin verificarea conformității acestora cu legislația aplicabilă;
- ▶ protejarea drepturilor ASF și prevenirea situațiilor litigioase, prin reprezentarea intereselor instituției în fața instanțelor judecătorești/arbitrale, a organelor de cercetare penală și a parchetelor de pe lângă instanțele judecătorești sau în procedura medierii.

▶ Activitatea juridică în domeniul contencios, somații și recuperări creanțe

Activitatea juridică a ASF specifică domeniului contencios, somații și recuperări creanțe presupune următoarele:

- **Activitatea specifică îndeplinirii procedurii administrative prelabile, potrivit dispozițiilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, aferente celor trei piețe financiare nebankare supravegheate de ASF, vizând soluționarea plângerilor prelabile formulate, în temeiul acestei legi, împotriva actelor administrative și a măsurilor adoptate de ASF.**
- **Activitatea specifică domeniului contencios (litigii), vizând reprezentarea intereselor patrimoniale și nepatrimoniale ale ASF în fața instanțelor judecătorești, arbitrale sau în procedura medierii, aferente domeniului civil și contencios administrativ.**
- **Activitatea juridică specifică recuperării creanțelor ASF.**

Aspecte legate de soluționarea litigiilor împotriva ASF

În anul 2022, în ceea ce privește activitatea de Contencios, Somații și Recuperări Creanțe, au fost instrumentate 355 dosare (din care 270 dosare de contencios administrativ/litigii de muncă/acțiuni în pretenții/alte cauze și 85 dosare penale), precum și 104 dosare având ca obiect cererile de creanță și dosare de executare silită.

În anul 2022, majoritatea soluțiilor pronunțate de instanțe au fost în favoarea ASF.

Litigiile vizând actele administrative și măsurile dispuse de ASF prezintă o deosebită importanță, întrucât constituie ocazia cu care se verifică de către instanțele judecătorești legalitatea, dar și temeinicia acestora, în contextul existenței unei divergențe de argumente între părțile participante. În multe cazuri, miza pecuniară a acestor litigii constă, în fapt, în efectele asupra patrimoniului părții vizate de actul administrativ individual sau în necesitatea conformării cu cerințele actelor de reglementare emise de ASF.

O categorie de litigii cu impact financiar o reprezintă litigiile de contencios administrativ vizând anularea unor acte de sancționare cu amendă aferente Sectorului Asigurări - Reasigurări din cadrul ASF.

O altă categorie de litigii se referă la cele care au ca obiect acțiuni în pretenții, în care ASF este chemată, singură sau alături de alte părți pârâte, să acopere pagubele suferite de părțile reclamante, ca urmare a unor acte/fapte cauzatoare de prejudicii (potrivit aprecierilor părților reclamante). În general, în asemenea dosare, ASF invocă, în primul rând, lipsa calității procesuale pasive a Autorității.

Aspecte legate de analizarea plângerilor prelabile și soluționarea acestora prin decizii ASF

În anul 2022 au fost înregistrate și soluționate 38 de plângeri prelabile formulate împotriva actelor administrative și a măsurilor dispuse de Autoritate, după cum urmează:

- ▶ 19 plângeri prelabile - în domeniul pieței de capital;
- ▶ 8 plângeri prelabile - în domeniul asigurări-reasigurări;
- ▶ 10 plângeri prelabile - în domeniul pensiilor private;
- ▶ 1 (una) plângere prelabilă – referitoare la acte administrative care nu fac parte din sfera celor trei sectoare de activitate ale ASF.

Dintre acestea, 25 formează, până la dată de 20 ianuarie 2023, obiectul unor litigii în instanță, după cum urmează:

- ▶ 12 acțiuni în instanță formulate împotriva actelor emise de ASF, aferente Sectorului Instrumente și Investiții Financiare;
- ▶ 11 acțiuni în instanță formulate împotriva unor acte emise de ASF, aferente Sectorului Asigurări-Reasigurări;
- ▶ 2 acțiuni în instanță formulate împotriva unor acte emise de ASF, aferente Sectorului Sistemului de Pensii Private.

► Activitatea juridică privind avizarea și reglementarea

Activitatea de avizare desfășurată în anul 2022 a constat în emiterea unui număr de 4441 de avize, întocmirea unui număr de 184 opinii juridice și 338 de răspunsuri la solicitări diverse.

În ceea ce privește activitatea de reglementare, au fost analizate și avizate juridic un număr de 54 de acte normative (18 regulamente, 31 de norme și 5 instrucțiuni) emise de către ASF.

De asemenea, dialogul constant dintre Autoritatea de Supraveghere Financiară și Parlamentul României s-a realizat fie prin elaborarea de puncte de vedere asupra unor proiecte de acte normative la solicitarea Comisiilor parlamentare, fie prin participarea la lucrările Comisiilor din Parlament privind dezbaterile proiectelor de legi inițiate de ASF sau de interes pentru ASF.

8.4. Activitatea administrativ - financiară a ASF

Datele financiare aferente anului 2022 indică un grad de execuție integrală (100,6%) a veniturilor Autorității în raport cu prevederile bugetare aprobate (în cuantum de cca. 229,6 mil. lei), pe fondul înregistrării unor economii la cheltuieli în raport cu prevederile bugetare (în cuantum de cca. 227 mil. lei) de cca. 12,3%, generând o economie (excedent) de cca. 30,5 mil. lei, rezultat al implementării unei politici coerente de monitorizare și eficientizare a resurselor utilizate.

Numărul total de entități autorizate, reglementate și/sau supravegheate de ASF, de la care ASF colectează venituri, potrivit Regulamentului nr. 16/2014, republicat, entități care sunt recunoscute și urmărite în contabilitatea ASF ca și conturi de debitori, este de 605.

Din perspectiva exercitării calității de ordonator de credite, activitatea derulată în anul 2022, în conformitate cu decizia de delegare a calității de ordonator de credite în acest sens, s-a concretizat prin aprobarea următoarelor documente:

1. Documente financiar contabile, din care:	4.595
angajamente bugetare	890
propunere de angajament	890
ordonanțări de plată	2.186
ordine de deplasare (intern + extern)	101
deconturi de cheltuieli	445
cerere de deschidere credite	5
recapitulații salarii	39
stat de personal (salarii)	39
2. Raportări lunare către Ministerul Finanțelor	72
3. Situații financiare anuale și trimestriale	4
4. Documente finalizate aferente procedurilor de achiziții publice, din care:	774
referate de necesitate	354
referate de achiziție bunuri/servicii/lucrări	268
strategii de contractare	14
rapoarte de finalizare/anulare a procedurilor de achiziții publice	15
acord cadru/contracte/acte adiționale privind achiziția de bunuri și servicii	94
diverse răspunsuri contestații, note	29

09

COMUNICARE, TRANSPARENȚA DECIZIONALĂ ȘI EDUCAȚIE FINANCIARĂ

9.1. Comunicarea și transparența instituțională

Activitatea de comunicare publică a Autorității urmărește instituirea unui dialog structurat cu stakeholderii săi, într-o manieră relevantă și diversificată, pentru a putea răspunde în mod autentic intereselor acestora. Dialogul pe teme ce privesc activitatea instituției, precum și stabilitatea și buna funcționare a piețelor s-au desfășurat pe platforme multiple, care oferă acces nemijlocit la un public cât mai diversificat. Acest demers a fost susținut pe întreg parcursul anului de către ASF, prin implicarea în cadrul activităților de comunicare externă, pe direcții și în modalități diverse.

Structura responsabilă de comunicare din cadrul Autorității a gestionat, în spiritul asigurării transparenței privind deciziile și activitățile ASF, solicitările formulate în baza Legii 544/2001 de către publicul larg și de către reprezentanții mass-media.

Pe parcursul anului 2022 au fost transmise răspunsuri pentru un număr de 80 solicitări de informații publice referitoare la activitatea Autorității, modul de îndeplinire a atribuțiilor instituției publice, activitatea sectoarelor ASF – SAR, SSPP și SIIF, acte normative/reglementări etc.

Raportul de evaluare a implementării Legii nr. 544/2001 pentru anul 2022 a fost, de asemenea, publicat pe site-ul ASF.

Prezența la evenimente publice

Pe parcursul anului 2022, ASF a jucat un rol activ în dialogul public pe teme majore ce privesc evoluțiile pieței financiar non-bancare. În acest sens, Autoritatea a organizat o serie de evenimente proprii și a participat în cadrul a peste 40 de conferințe și seminarii organizate de alte entități - instituții, organizații profesionale și media, prezentând principalele mesaje legate de rolul și activitatea sa prin participarea directă a reprezentanților instituției – a Președintelui ASF, a membrilor Consiliului și a directorilor/specialiștilor sau a Purtătorului de cuvânt.

Printre evenimentele de înaltă ținută organizate de Autoritate s-a numărat prima ediție a „Forumului educației financiare”, o conferință desfășurată sub Înaltul Patronaj al Președintelui României, cu sprijinul Academiei de Studii Economice din București și a Asociației Române a Băncilor. Evenimentul a beneficiat de participarea, în calitate de speakeri, a unor

oficialități de marcă, precum Președintele României, Guvernatorul BNR, miniștri, precum și reprezentanți ai Guvernului și Parlamentului României.

De asemenea, un alt reper l-a constituit conferința de lansare a „Raportului OCDE privind piața de capital din România: pregătirea unei strategii naționale”, un eveniment care a vizat creșterea vizibilității eforturilor depuse de toate părțile implicate în derularea proiectului și de a sprijini dezvoltarea în continuare a pieței de capital din România.

Alături de Institutul de Studii Financiare au fost organizate, de asemenea, evenimente de rezonanță, cu sprijinul unor parteneri de prestigiu din mediul academic - Conferința Europeană a Serviciilor Financiare ECFS2022, ediția din 2022 a Conferinței Internaționale ISF și Conferința ICMEA 2022.

9.2. Relația cu mass-media și mediul online

Mass-media a rămas și în anul 2022 unul dintre canalele predilecte de transmitere a mesajelor relevante ale Autorității, un deziderat fiind asigurarea transparenței, în vederea construirii unei percepții corecte a rolului și activității Autorității. Astfel, pe întreg parcursul anului, Autoritatea a răspuns unui număr de aproximativ 130 solicitări de informații/interviuri/sincroane TV/intervenții radio venite din partea jurnaliștilor, cu informații atent documentate cu ajutorul direcțiilor de specialitate din cadrul ASF. Pozițiile au fost oferite în scris sau susținute în cadrul unor intervenții la emisiuni radio și TV de către Purtătorul de cuvânt, precum și de către alți specialiști din cadrul Autorității.

De asemenea, prin intermediul unui demers sistematic și proactiv de informare, au fost transmise pe parcursul anului 129 de comunicate

și informări de presă, prin intermediul cărora ASF a asigurat transparența deciziilor Consiliului Autorității, și a furnizat date, analize și statistici referitoare la evoluția celor trei piețe supravegheate și reglementate, informând în același timp cu privire la acțiunile dedicate educației financiare și protecției consumatorului.

Zona de conținut editorial a continuat să fie dezvoltată, prin elaborarea de materiale publicistice, care au fost promovate atât în mass-media centrală și locală, dar și pe rețelele sociale.

Interesul crescut manifestat de media pentru informația pusă la dispoziție de către Autoritate, precum și nevoia reală de informare a publicului în privința aspectelor ce țin de funcționarea piețelor financiare non-bancare, au stat la baza conturării și implementării unor proiecte editoriale, în domeniul educației financiare, dezvoltate alături de publisheri și alte platforme de conținut. Abordarea a urmărit crearea de conținut de educație financiară, în format diversificat – video, audio, text și imagine,

transmis pe canale de comunicare ce oferă un acces nemijlocit cu precădere la publicul general. În anul 2022 s-au concretizat și alte proiecte cu tematică financiară, cum au fost de exemplu cele dezvoltate alături de Televiziunea Română și Radio România:

- Lumea financiară (TVR1) – emisiuni săptămânale pe teme de educație financiară, având ca invitat permanent pe Purtătorul de cuvânt al Autorității, alături de reprezentanți ai ISF și specialiști din cadrul piețelor financiare nebancale;
- Concurs edufin (RRA) – pastile educaționale de 30 de secunde și concurs de educație financiară, cu premii, destinat publicului larg.

Platforme online proprii

După implementarea unui amplu proiect de restructurare a website-ului propriu, www.asfromania.ro, în anul 2021, care a adus un design modern, o structură mai intuitivă și secțiuni noi, care permit derularea unor activități, precum cea de autorizare sau de consultare publică, integral online, ASF a continuat dezvoltarea de platforme noi.

Pentru a reflecta rolul și importanța demersului de educație financiară, secțiunea site-ului ASF dedicată a fost transformată de către DCEF (Direcția Comunicare și Educație Financiară) și lansată în anul 2022 ca site distinct – www.edutime.ro. Portalul a depășit astfel stadiul de site de prezentare a activității ASF în domeniu și a devenit o resursă de proiecte, programe și informații, un instrument util tuturor celor care doresc să-și îmbunătățească cunoștințele în domeniul financiar. Până la finalul anului site-ul a înregistrat un adevărat record de audiență: aproximativ 65.000 de vizitatori unici și peste 210.000 de afișări.

Tot în cursul anului trecut a fost lansat, în parteneriat cu Institutul de Studii Financiare

(ISF), www.studiifinanciare.ro, un integrator de conținut cu relevanță pentru piețele financiare non-bancare, cu valoare informativă și utilitară destinat deopotrivă jurnaliștilor și publicului larg. Cea mai mare parte a materialelor publicate de www.studiifinanciare.ro sunt fie bazate pe cercetări și rapoarte ale ISF și ale ASF, fie sunt materiale în premieră realizate de specialiști ai ISF și experți ai Autorității. Pe site-ul www.studiifinanciare.ro pot fi regăsite și analize ce acoperă evoluții macroeconomice și financiare locale și internaționale.

Social media

Profilurile de LinkedIn și Facebook, precum și canalul de Youtube sunt active de câțiva ani. Acestea au reflectat informațiile diseminate pe canalele de comunicare clasice referitoare la activitatea Autorității, la evoluțiile piețelor reglementate dar și la proiectele de educație financiară, într-o manieră adaptată fiecărei platforme în parte.

În linie cu orientarea strategică privind livrarea de informații în timp real, prin utilizarea canalelor new media și având în vedere apetența diferențiată pe categorii de vârstă, pentru prezența pe rețelele sociale, pentru a atinge cât mai mult din audiența online Autoritatea a inaugurat și pagina de Instagram și contul de Twitter.

9.3. Relații cu publicul

Activitatea de asistență a consumatorilor prin intermediul Call Center-ului și de aflare a apartenenței în cadrul sistemului de pensii administrat privat

În anul 2022, ASF a asigurat cadrul necesar pentru interacțiunea cu peste 235.673 de consumatori prin intermediul Call Center-ului, aplicațiilor specifice de informare și prin soluționarea petițiilor.

Prin intermediul sistemului de Call-Center (Tel Verde 0800 825 627), ASF asigură o contribuție semnificativă în ceea ce privește creșterea

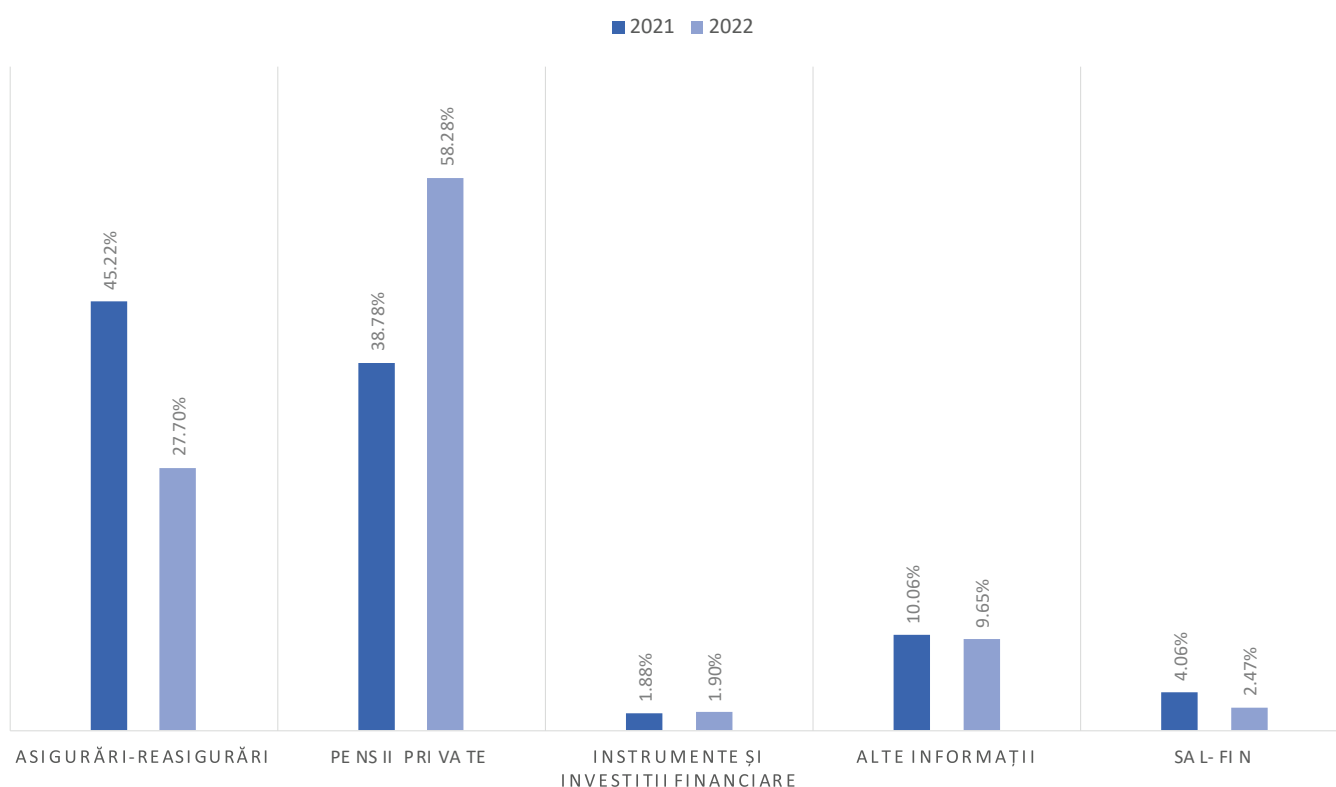
nivelului de informare a consumatorilor privind modul de funcționare a celor trei sectoare financiare nebankare reglementate, raportat la rolul și implicarea ASF în buna funcționare a acestora.

Calitatea asistenței de specialitate acordată consumatorilor prin intermediul Call Center-ului se află într-o continuă dezvoltare în cadrul ASF. Consumatorul care apelează ASF este evaluat cu privire la nivelul de cunoștințe și experiență pe piețele financiare nebankare, iar apoi îi sunt transmise informațiile solicitate în funcție de pregătirea și experiența sa. Totodată,

Îi sunt specificate riscurile la care se poate expune în cazul alegerii unor produse financiare neconforme și este sfătuit să adopte decizii investiționale doar atunci când acesta înțelege riscurile asociate și poate susține financiar eventualele pierderi.

Pe parcursul anului 2022, prin intermediul Call Center-ului ASF au fost preluate și soluționate un număr de 19.323 apeluri (19.048 apeluri în limba română și 275 apeluri în limba engleză), în scădere cu 25,69% față de anul 2021 (26.003 apeluri).

În ceea ce privește situația comparativă a numărului de apeluri recepționate, în funcție de domeniul ales de consumator, raportată la perioada anului 2021, aceasta se prezintă astfel:

- Asigurări – Reasigurări: 5.277 apeluri (27,7% din totalul apelurilor primite în limba română), în scădere cu 54,01% față de anul 2021;
- Pensii Private: 11.101 apeluri (58,28% din totalul apelurilor primite în limba română), în creștere cu 12,82% față de anul 2021;
- Instrumente și Investiții Financiare: 362 apeluri (1,90% totalul apelurilor primite în limba română) în scădere cu 24,11% față de anul 2021;
- Alte informații: 1.838 apeluri (9,65% din totalul apelurilor primite în limba română), în scădere cu 28,01% față de anul 2021;
- Entitatea de soluționare alternativă a litigiilor (SAL-Fin): 470 apeluri (2,47%), în scădere cu 54,37% față de anul 2021.

În limba engleză au fost preluate 275 apeluri, în scădere cu 56,21% față de anul 2021.

Din Call Center-ul ASF a fost efectuat un număr de 1.413 apeluri în afara instituției. Astfel de apeluri sunt destinate să sprijine consumatorul acolo unde se constată că aceștia au nevoie de asistență telefonică suplimentară și au menirea să faciliteze accesul către informații mai rapid, evitându-se astfel formatul pe suport de hârtie sau electronic al unei petiții, mai ales în situațiile în care acestea excedează competenței ASF.

Pe parcursul anului 2022, 971 de consumatori au beneficiat de asistență de specialitate la sediul ASF, suplimentar celor care au beneficiat de asistența de specialitate acordată prin intermediul Call Center-ului ASF.

În anul 2022, 4.554 consumatori au creat în portalul de petiții conturi de utilizator nou, ceea ce înseamnă că aceștia au comunicat cu Autoritatea digital, printr-un instrument inovativ, contribuind astfel la creșterea gradului de transparentizare, trasabilitate a proceselor pe toată durata instrumentării petiției.

În anul 2022, prin intermediul aplicației „Află la ce fond de pensii ești!”, administratorii fondurilor de pensii administrate privat au raportat un

număr de 200.815 solicitări unice (130.149 solicitări unice în anul 2021).

Prin intermediul aplicației: „Află la ce fond de pensii ești!”, care este găzduită de ASF pe pagina electronică: www.asfromania.ro, la secțiunea „Utile”, este posibilă verificarea apartenenței la un fond de pensii administrat privat.

În anul 2022, a fost analizat unic un număr de 13.244 petiții și informări de neconformitate transmise de către consumatorii de servicii financiare nebankare, în scădere cu 70,44% față de numărul total înregistrat în anul 2021, repartizate astfel:

- 77,93% petiții și informări de neconformitate analizate unic de către Sectorul Asigurări-Reasigurări;
- 6,78% petiții analizate unic de către Sectorul Sistemului de Pensii Private;
- 1,27% petiții analizate unic de către Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare;
- 14,02% petiții analizate unic de către Serviciul Relații cu Publicul (petiții vizând excederea activității de soluționare a ASF, cât și lipsă date de identificare - conform prevederilor O.G.27/2002).

9.4 Dezvoltarea educației financiare

Pornind de la principiul conform căruia o piață financiară dezvoltată și matură se sprijină pe consumatori și participanți educați și informați, printre direcțiile strategice de acțiune în acest sens ale ASF se numără și educația financiară. Cu scopul de a veni în sprijinul nevoilor populației, activitatea desfășurată de către ASF în ceea ce privește educația financiară este adaptată și se îmbunătățește anual, fiind orientată totodată pe dezvoltarea de programe adresate și adecvate tuturor categoriilor de vârstă și mediilor de învățare.

Programele de educație financiară desfășurate de ASF au linii generale stabilite prin Strategia de educație financiară a ASF, fiind personalizate, realizate într-un format flexibil, ușor accesibil beneficiarilor și caracterizate de adaptabilitate.

Totodată, prin programele sale de educație dedicate unor grupuri țintă, ASF a susținut abordarea educației financiare în tratarea fragilității financiare, a rezilienței și a nivelului scăzut de incluziune financiară.

În anul 2022, față de anii anteriori, gradul de participare la activitățile de educație financiară a crescut, datorită organizării diferitelor evenimente și programe și realizării de suporturi educaționale unicat în România.

Anul 2022, în ceea ce privește activitatea de educație financiară din cadrul ASF, se definește prin:

- Participarea la cea mai importantă acțiune din an - Forumul Educației Financiare, desfășurat sub Înaltul Patronaj al Președintelui României, eveniment care a beneficiat de participarea, în calitate de speakeri, a unor oficialități de marcă, precum Președintele României, Guvernatorul BNR, miniștri și reprezentanți ai Guvernului și Parlamentului României;

- Participarea la cele două evenimente anuale importante pe plan internațional – Global Money Week și World Investor Week, urmărind astfel menținerea sa în calitate de promotor de educație financiară la nivel național și creșterea vizibilității României în context internațional;
  - Cea mai mare acțiune de educație financiară adresată copiilor - desfășurată cu ocazia zilei de 1 iunie – participarea la festivalul 1UniFest, unde a fost estimată o prezență record de peste 125.000 de persoane și unde vizibilitatea activității ASF de educație financiară a fost remarcată de participanți în mod pozitiv și de media în mod semnificativ;
  - Inițierea programul Start4Life, pentru categoriile defavorizate de copii (din centre de tip familial și din centre de copii cu dizabilități), grup țintă extrem de vulnerabil inclusiv din punct de vedere financiar. Aproape 500 de copii și tineri beneficiază în prezent de acest program, care oferă pe termen lung susținerea nu numai educațională, dar și de integrare socială și în muncă;
  - Lansarea concursului național de educație financiară Olimpiada ASF, dedicat tuturor elevilor de clasa a VIII-a și a XI-a din România;
  - Participarea la activitatea specifică a OCDE-INFE, reprezentând România în cadrul acestei organizații, ceea ce conduce la îndeplinirea unor indicatori necesari pentru aderarea țării la OCDE. Caracteristicile unice ale noului site de educație financiară al Autorității – www.edutime.ro – a făcut ca acesta să fie apreciat inclusiv de reprezentanții INFE-OCDE. Site-ul a fost transformat în furnizor de conținut consistent, original, multimedia.
- ▶ aproape 135.000 de copii din învățământul preuniversitar, peste 9.400 de studenți și peste 15.800 de adulți au participat la activități educaționale organizate și susținute de ASF. În plus, anumite categorii țintă au beneficiat de alte programe adecvate nevoilor.

ASF a continuat să susțină sistemul public de învățământ, în 2022 fiind acreditat prin intermediul ISF primul curs de formare în educație financiară completă pentru cadrele didactice din învățământul primar.

Implicarea ASF în activitatea de educație financiară a primit recunoașterea publică prin două premii primite în anul 2022:

- ▶ Premiul pentru „Forumul Educației Financiare și pentru consecvența și impactul acțiunilor ample de educație financiară” oferit de publicația Financial Intelligence;
- ▶ Premiul „Best Financial Education Program Partnership” oferit de The Diplomat Bucharest.

Acțiunile și campaniile ASF de educație financiară adresate în anul 2022 au fost adaptate conceptului programului Uniunii Europene – NextGeneration EU („învățăm cum să reparăm și recuperăm”):

Totodată, în anul 2022 a fost demarat programul ASF dedicat firmelor – IMMHub – care are ca obiectiv crearea de hub-uri regionale care să pună la dispoziția antreprenorilor diferite noțiuni de piață financiară necesare dezvoltării afacerilor prin utilizarea de produse, servicii și instrumente financiare, precum și să creeze un suport informațional larg.

Finanțarea prin piața de capital, utilizarea unor asigurări specifice afacerii, utilizarea unor asigurări sau a pensiilor private pentru îmbunătățirea eficienței angajaților și creșterea productivității muncii sunt doar câteva exemple din temele abordate în cadrul IMMHub. În anul 2022, au fost realizate o serie de întâlniri în diferite regiuni (Alba Iulia, Cluj-Napoca și București) și o reuniune adresată antreprenorilor femei. Între întâlniri, hub-ul funcționează ca un mediu de comunicare la distanță între membrii săi, ASF transmițând participanților informații din piața financiară. La aceste hub-uri, alături de ASF, participă și Institutul de Studii Financiare (ISF), mediul universitar local, precum și entități și instituții ale pieței financiare (BVB, UNSAR) care pot contribui la atingerea obiectivelor programului.

Programul ASF de educație financiară Wellness Financiar se adresează firmelor care, la rândul lor, pun la dispoziția salariaților seminare de educație financiară la locul de muncă. Aceste seminare sunt adresate personalizat personalului de execuție, personalului cu atribuții de consultanță pentru management (financiar-contabilitate ș.a.) sau managerilor. Programul se realizează efectiv din 2020 și până în prezent au participat la el mai multe companii și organizații profesionale, în total peste 31.600 de participanți.

Platforma studiifinanciare.ro dezvoltată de ASF în 2022 este o resursă online de informare adresată profesioniștilor și managerilor,

destinată conștientizării acestora cu privire la diferite aspecte economico-financiare și la creșterea gradului de educație financiară și economică.

În ceea ce privește educația tinerilor, programele ASF adresate acestui grup țintă și realizate începând cu 2015 îndeplinesc criteriile stabilite de Recomandarea CNSM (crearea unui cadru național de formare, implicarea specialiștilor și a mediului antreprenorial, formarea și implicarea cadrelor didactice, adresarea tematicilor diverse aferente educației financiare, economice și antreprenoriale).

Peste 296.700 de copii și tineri din învățământul preuniversitar național, peste 27.400 de tineri din mediul universitar, peste 1.400 de cadre didactice din învățământul preuniversitar sunt doar câteva repere statistice ale programelor naționale ale ASF de educație financiară.

Sunt realizate constant nu numai programe, dar și module personalizate ale acestora, care au ca scop păstrarea conținutului mereu în actualitate pentru tineri, urmărindu-se o abordare flexibilă, modernă, personalizată. Academia de Investiții și Academia de Asigurări sunt 2 proiecte ale ASF și ISF, împreună cu organizații profesionale ale piețelor financiare, adresate studenților și masteranzilor și care au ca scop completarea cunoștințelor teoretice și practice în domeniu ale acestora. Organizarea pentru mediul universitar a unor seminare susținute de antreprenori

de succes este, de asemenea, o astfel de componentă modulară a programelor ASF de educație financiară.

În 2022 a avut loc un program de internship la ASF adresat studenților și masteranzilor, pentru a contribui la îmbunătățirea pregătirii teoretice și practice a viitorilor specialiști. De asemenea, programul ASF adresat mediului universitar conține un modul destinat sprijinirii cercetării. ASF, ISF și mari centre universitare participă la astfel de activități comune care să sprijine fundamentarea unor decizii strategice. Un exemplu este proiectul în desfășurare al organizării de focus-grupuri în diferite centre universitare, obiectivul fiind de observare a unor aspecte aferente sistemului financiar actual și fundamentare a unor decizii care să contribuie la stabilitatea acestuia. Totodată, prin intermediul ISF se derulează un amplu program de stagii de practică, dezvoltat de Institut care joacă rolul de coordonator al entităților reglementate și care participă la acest program național. O platformă unică a fost creată pentru a oferi tinerilor astfel de stagii.

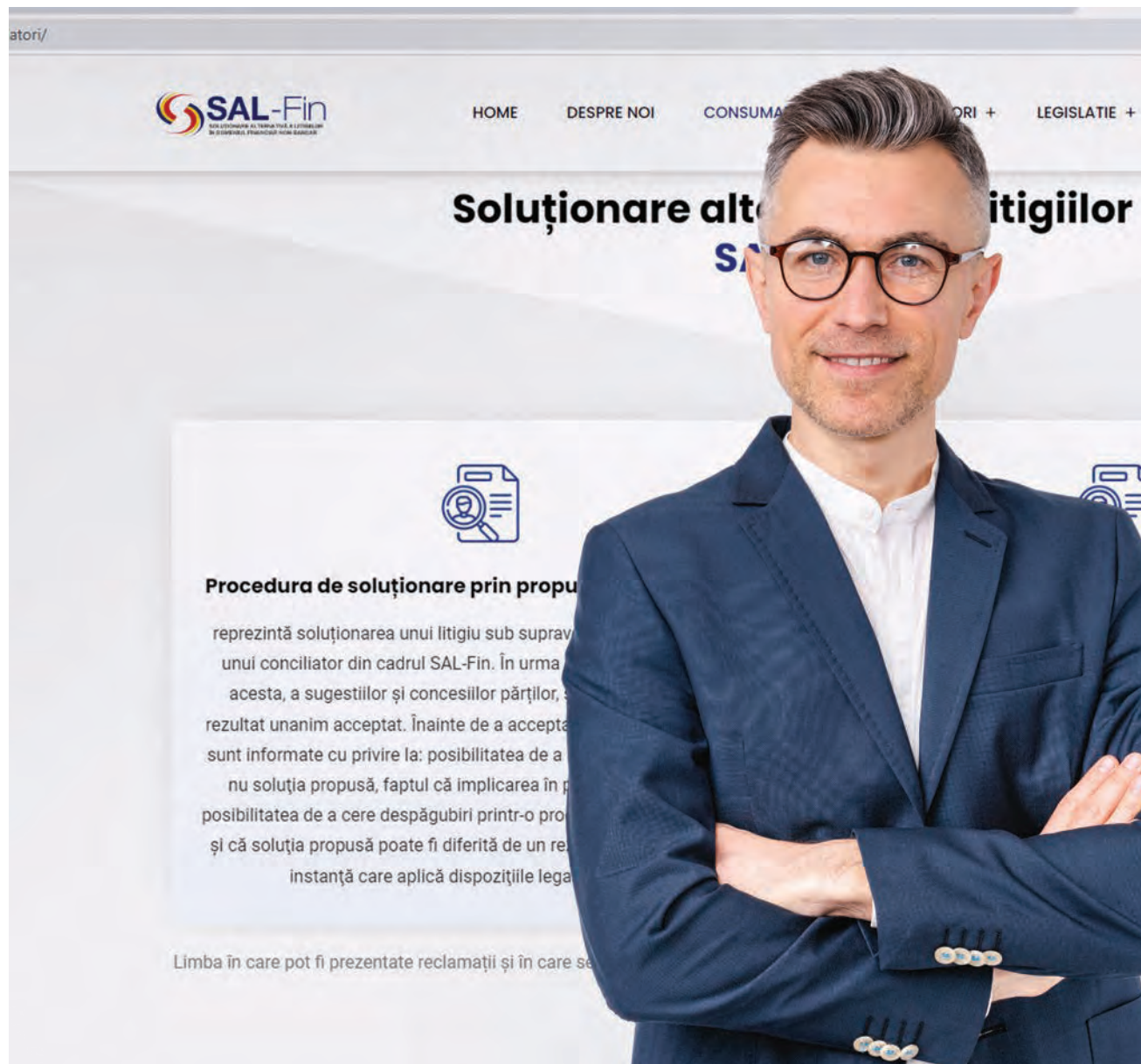
Într-un parteneriat ASE-ISF, organizat ca specializare în cadrul programului MRACT, se realizează TACT, un program de master de tehnici actuariale, care a avut până în prezent 14 serii organizate, cu 470 de participanți.

Două conferințe anuale internaționale sunt realizate de ASF și ISF, acestea adresându-se deopotrivă mediului financiar și mediului academic: Conferința Internațională ISF formare și certificare financiară în România (în fiecare toamnă) și Conferința Europeană a Serviciilor Financiare ECFS (în primăvară), în completarea cărora o serie de alte astfel de manifestări fiind oferite în vederea susținerilor demersurilor naționale în domeniul educației financiare.

9.5. Activitatea SAL-FIN

Entitatea de soluționare alternativă a litigiilor din domeniul financiar non-bancar - SAL-FIN a fost înființată de către ASF în baza Directivei UE nr. 11/2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum, transpusă în legislația națională prin Ordonanța Guvernului nr. 38/2015, ce reglementează soluționarea alternativă a litigiilor dintre consumatori și entitățile supravegheate de ASF și propune crearea unor mecanisme alternative sistemului

judiciar.

SAL-FIN și-a început activitatea din data de 19 mai 2016 și funcționează în baza Regulamentului ASF nr. 4 din 27 aprilie 2016 privind organizarea și funcționarea Entității de Soluționare Alternativă a Litigiilor în domeniul financiar non-bancar, cu modificările și completările ulterioare.

Prin intermediul SAL-FIN, sunt desfășurate două activități principale, respectiv:

- **activitatea specifică de acordare a asistenței de specialitate consumatorilor** cu privire la depunerea cererilor de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul financiar nebanca, analizarea/verificarea conformității acestora, cât și gestionarea ulterioară a cererilor (înregistrarea, instrumentarea, soluționarea cererilor în termen, remiterea răspunsurilor către consumatori etc.)
- **activitatea specifică domeniului contencios (litigii)**, vizând reprezentarea intereselor Entității SAL-FIN în fața instanțelor judecătorești, arbitrale sau în procedura medierii, aferente domeniului civil, penal etc.

Soluționarea alternativă a litigiilor derulată de SAL-FIN

În urma măsurilor luate de autoritate, în anul 2022 a fost înregistrat un număr de 1.214 cereri de conciliere, în scădere cu cca. 40% față de anul anterior, când a fost înregistrat un număr de 2.022 cereri.

Din numărul total de cereri de soluționare înregistrate, 7 cereri au fost suspendate, 11 cereri au fost clasate, 45 de cereri se află în analiza Serviciului Analiză și Suport Tehnic, 369 cereri

au fost respinse, iar restul de 782 de cereri au fost acceptate, fiind îndeplinite condițiile legale de eligibilitate, aflate în următoarele situații: 8 cereri au fost trimise spre soluționare către entitățile supravegheate; 138 de cereri se află în procedura de conciliere; 636 de cereri au fost finalizate.

Din totalul celor 782 de cereri acceptate, consumatorii au ales procedura de impunere a unei soluții (PIS) pentru un număr de 673 de cereri (86%), din care:

- 663 consumatori au optat pentru soluționare online (98,5 %);
- 10 consumatori au optat pentru soluționare în prezența părților (1,5%).
- Pentru un număr de 109 de cereri (14%), consumatorii au ales procedura de propunere a unei soluții (PPS), din care:
- 101 consumatori au optat pentru soluționare online (92,6%);
- 8 consumatori au optat pentru soluționare în prezența părților (7,4%).

Cererile consumatorilor admise în anul 2022 au vizat, într-o pondere semnificativă, domeniul asigurărilor. În aceste condiții, structura cererilor admise după obiect se prezintă astfel:

Structura cererilor după obiectul cererilor	Număr de cereri admise	Procent în total
Asigurări răspundere auto civilă (RCA)	734	93,86
Asigurări generale	31	3,97
Asigurări CASCO	12	1,53
Asigurări de viață	3	0,38
PAID	1	0,13
Piață de capital	1	0,13
Total	782	100,00

Cererile admise spre conciliere au vizat un număr de 16 comercianți, cu următoarea structură:

Structura cererilor în raport de entitatea parte în litigiu	Număr de cereri admise	%
Euroins România Asigurare Reasigurare SA	475	61,0
Groupama Asigurări SA	81	10,3
Grawe România Asigurare SA	52	6,6
Allianz -Țiriac Asigurări SA	52	6,6
Omniasig Vienna Insurance Group SA	48	6,1
Asigurarea Românească - Asirom Vienna Insurance Group SA	31	4,0
Generali România Asigurare Reasigurare SA	24	3,0
Uniqa Asigurări SA	6	0,8
City Insurance SA	4	0,5
Gothaer Asigurări Reasigurări SA	2	0,3
Pool-ul de Asigurare Împotriva Dezastrelor Naturale (PAID)	2	0,3
Eurolife FFH Asigurări Generale SA	1	0,1
NN Asigurări România SA	1	0,1
Garanta Asigurări SA	1	0,1
BRD Asigurări de Viață SA	1	0,1
Tradeville	1	0,1
Total	782	100,0

Structura litigiilor soluționate în anul 2022, după obiectul cererilor, se prezintă astfel:

Structura litigiilor soluționate în raport cu obiectul cererilor	Număr de litigii soluționate	%
Asigurări răspundere auto civilă (RCA)	598	94,0
Asigurări generale	24	3,8
Asigurări CASCO	9	1,4
Asigurări de viață	2	0,3
PAID	2	0,3
Piață de capital	1	0,2
Total	636	100,0

Durata medie de soluționare a litigiilor

În concordanță cu prevederile Regulamentului ASF nr. 4/2016, cu modificările și completările ulterioare, pentru cererile finalizate în anul 2022 s-a înregistrat o durată medie de cca. 24 de zile pentru procedura de soluționare a litigiilor prin propunerea unei soluții și de cca. 42 de zile pentru procedura de soluționare a litigiilor prin impunerea unei soluții (fiind excluse din calcul cererile respinse și cererile nesoluționate până la data de referință)⁴⁴.

Proporția respectării rezultatelor procedurilor SAL, în cazul în care aceasta este cunoscută

În anul 2022, pe rolul instanțelor judecătorești au fost contestate 118 hotărâri, din care 103 hotărâri au fost contestate de către comercianți (aferele unui număr de 7 societăți de asigurare), iar 15 hotărâri au fost contestate de către consumatori. În aceste condiții, proporția respectării rezultatelor procedurilor SAL este de cca. 82%.

Probleme semnificative care apar frecvent și duc la litigii între consumatori și comercianți

Cele mai frecvente

litigii supuse soluționării alternative în anul 2022 au fost generate de următoarele aspecte (similare celor înregistrate și în anul 2021):

- depășirea termenului legal de plată a despăgubirilor aferente dosarelor de daună deschise în baza contractelor RCA; solicitarea de penalități convenite consumatorilor pentru întârzierile în plata despăgubirilor/diferențelor de plată la despăgubiri în baza contractelor RCA;
- diferența mare dintre sumele propuse de către asigurători în dosarele de daună și calculele pe care consumatorii le primesc în urma evaluărilor sau constatărilor din unitățile de service (în cazul RCA) sau, în cazul celorlalte asigurări, diferența mare între sumele propuse de asigurători și sumele maxime prevăzute în contractele de asigurare; stabilirea valorii de piață de către asigurători, în cazul daunelor totale, fără a se ține seama de toate dotările vehiculelor în cauză;
- lipsa de comunicare transparentă a calculelor pe care asigurătorii le fac în stabilirea cuantumului daunelor; justificarea insuficientă a soluțiilor adoptate de către asigurători;

⁴⁴ Având în vedere specificitatea procedurilor SAL-FIN, rezultatele finale la soluționarea tuturor cererilor pot fi diferite.

- solicitarea sumelor considerate cuvenite de către consumatori pentru închirierea de autoturisme sau lipsa de folosință în baza contractelor RCA.

Evaluarea eficacității procedurii SAL oferite de către entitate și a modalităților posibile de îmbunătățire a performanțelor sale

Procedurile derulate în perioada de referință, indiferent de modalitatea de soluționare, au fost în general respectate de către părțile implicate, soluțiile adoptate fiind acceptate de părți în proporție de cca. 82%.

Procentul hotărârilor pronunțate în favoarea consumatorilor în anul 2022 s-a situat la un nivel de cca. 82% (în anul anterior, nivelul a fost de cca. 83%).

Participarea SAL-FIN în cadrul rețelelor entităților SAL care facilitează soluționarea litigiilor transfrontaliere

Începând cu luna septembrie a anului 2020, SAL-FIN este membră a Platformei europene de soluționare online a litigiilor (SOL), instrument digital creat de Comisia

Europeană pentru a facilita soluționarea independentă, imparțială, transparentă, eficientă, rapidă și echitabilă, pe cale extrajudiciară, a litigiilor care privesc obligațiile contractuale rezultate din contractele de vânzare sau de prestare de servicii online dintre un consumator care își are reședința în UE și o entitate stabilită în UE în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 524/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea online a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Regulamentul privind SOL în materie de consum).

Astfel, toate entitățile de soluționare a litigiilor care figurează pe acest site oferă proceduri extrajudiciare de soluționare a litigiilor, ulterior probării standardelor clare de calitate în materie. Pe această platformă se află notificate și recunoscute de către Comisia Europeană cca. 400 de entități cu atribuții în soluționarea alternativă a litigiilor.

De asemenea, în anul 2022, au fost comunicate toate informațiile ce vizează activitatea SAL-FIN către Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA).

EVOLUȚIA PIETELOR FINANCIARE NEBANCARE ÎN ANUL 2022

10

EVOLUȚIA PIEȚEI DE CAPITAL ÎN ANUL 2022

10.1. Piața primară și emitenți

10.1.1. Oferte publice

Conform documentelor aprobate de ASF, ofertele publice de vânzare primare din perioada ianuarie –decembrie 2022 au fost în valoare totală de aproximativ 832 milioane lei. Ofertele publice de cumpărare derulate în aceeași perioadă au însumat 892 milioane lei.

În anul 2022, un număr de 11 companii noi au listat pachete de acțiuni la BVB pe piața SMT. Dintre acestea, 9 au fost listări tehnice, fără ofertă inițială, și 2 prin ofertă publică, oferte a căror valoare a fost de aproximativ 3,9 milioane EUR. De asemenea, au avut loc 31 emisiuni de obligațiuni și titluri de stat listate la BVB în valoare totală de aproximativ 2,025 miliarde EUR.

Oferte publice de vânzare primare în perioada 01.01.2022 - 30.12.2022 (conform documentelor aprobate de ASF)

Emitent	Volum (acțiuni vândute)	Valoare (lei)	Piața acțiunilor/ Segment
ALDANI MASTER CAPITAL S.A. Cluj - Napoca	65.361	163.402,5	SMT
I PROEB S.A. Bistrița	77.668.606	23.300.581,8	SMT
TRANSCOM S.A. București	28.450.806	2.845.080,6	SMT
SIMTEL TEAM S.A. București	686.267	12.489.647,6	SMT
HOLDE AGRI INVEST S.A. București	10.288.970	16.976.800,5	SMT
SOMETRA S.A. Copșa Mică	32.000.608	80.001.520	SMT
ONE UNITED PROPERTIES S.A. București	50.021.464	62.526.830	Principal
IOR S.A. București	60.504.364	6.050.436,4	SMT
Lactate Natura S.A. Târgoviște	8.000.000	10.002.692,7	SMT
CEMACON S.A. Cluj - Napoca	429.656.885	64.448.532,75	Principal
ELECTROCONSTRUCȚIA ELCO S.A. Alba-Iulia	1.454.806	247.317,02	SMT
CONTACTOARE S.A. Buzău	10.421.559	26.053.897,5	SMT
OMV Petrom S.A.	4.460.956.331	446.095.633,1	Principal
Romcab S.A. Cluj - Napoca	619.601.147	61.960.114,7	Principal
Transporturi Auto Giulești S.A. București	2.118.800	5.297.000	SMT
Sinterom S.A. Cluj - Napoca	1.867.819	14.008.642,5	SMT
TOTAL	-	832.468.129,67	-

Oferte publice de cumpărare derulate în perioada 01.01.2022 - 30.12.2022 (conform documentelor aprobate de ASF)

Emitent	Volum (acțiuni cumpărate)	Valoare (lei)
SIF OLTENIA S.A. Craiova/ Behboud Madadi	958.119	1.916.238
CHIMCOMPLEX S.A. Borzești/ CHIMCOMPLEX S.A. Borzești	900.000	20.880.000
FONDUL PROPRIETATEA S.A. București/ FONDUL PROPRIETATEA S.A. București	325.000.000	711.750.000
SIF OLTENIA S.A. Craiova/ SIF OLTENIA S.A. Craiova	25.000.000	62.500.000
SIF MUNTENIA S.A. București/SIF MUNTENIA S.A. București	23.539.356	37.662.969,6
PREBET S.A. Aiud/PREBET S.A. Aiud	3.644.243	6.741.849,55
CHIMCOMPLEX S.A. Borzești/ CHIMCOMPLEX S.A. Borzești	1.000.000	23.200.000
Evergent Investments S.A./Evergent Investments S.A.	19.625.000	27.671.250
TOTAL	-	892.322.307,15

Pe parcursul anului 2022, a fost aprobată și oferta publică de preluare obligatorie a emitentului Prebet SA, a cărei valoare a fost de 14.412.286 lei.

10.1.2. Alte operațiuni speciale/ Alte evenimente corporativ

Au fost aprobate următoarele demersuri privind alte evenimente corporative:

- un prospect de admitere a 8.524 obligațiuni emise de Libra Internet Bank S.A., valoarea împrumutului fiind de 4.262.000 euro;
- un prospect de bază aferent programului de emisiune de obligațiuni al societății UniCredit Bank S.A.;
- un anunț aferent inițierii procedurii de retragere a acționarilor societății Trameco SA Oradea în baza dispozițiilor art. 44 din Legea nr. 24/2017 retrageri de la tranzacționare de pe sistemul multilateral de tranzacționare administrat de BVB având în vedere declanșarea falimentului/ finalizarea procedurii instituite în baza dispozițiilor art. 44 din Legea nr. 24/2017/ca urmare a hotărârii acționarilor, după răscumpărarea acțiunilor deținute de acționarii care nu au fost de acord cu adoptarea acestei hotărâri.

Oferte publice de cumpărare derulate în perioada 01.01.2022 – 30.12.2022 (conform documentelor aprobate de ASF)

Emitent	Temeiul retragerii de la tranzacționare
NAPOCHIM S.A. Cluj - Napoca	Hotărâre AGEA
AMPLO S.A. Ploiești	Hotărâre AGEA
PARC S.A. Caracal	Hotărâre AGEA
CONSTRUCTII MONTAJ S.A. Crișeni	Declanșarea falimentului
ATLAS S.A. Galați	Declanșarea falimentului
ICSIM S.A. București	Finalizarea procedurii instituite în baza art. 44
SCTB S.A.	Declanșarea falimentului
IFMA S.A. București	Finalizarea procedurii instituite în baza art. 44
ICMRS S.A. Galați	Declanșarea falimentului
REGAL S.A. Galați	Hotărâre AGEA
DAN STEEL GROUP BECLEAN S.A. Bistrița - Năsăud	Declanșarea falimentului
MECANOENERGETICA S.A. Dr. Turnu Severin	Declanșarea falimentului
AURORA S.A. Tg. Frumos	Hotărâre AGEA
TRAMECO S.A. Oradea	Finalizarea procedurii instituite în baza art. 44
LACTAG S.A. Costești	Declanșarea falimentului
CONSTRUCȚII BIHOR S.A. Oradea	Hotărâre AGEA
PRAHOVA ESTIVAL S.A. Neptun	Declanșarea falimentului
FIRM RECOM S.A. București	Hotărâre AGEA

Pentru operațiunile corporative desfășurate de emitenți au fost emise un număr de 122 certificate după cum urmează:

Numărul de Certificate de Înregistrare a Valorilor Mobiliare pe tipuri de operațiuni, emise în perioada 01.01.2022 –31.12.2022

Tip operațiune	Număr Certificate de Înregistrare a Instrumentelor Financiare
Majorarea capitalului social	56
Diminuarea capitalului social	14
Obligațiuni	16
Societăți (acțiuni) nou admise la tranzacționare pe SMT	11
Titluri de stat	15
Fuziune/divizare	2
Drepturi de preferință	2
Altele	6
Total	122

10.1.3. Operațiuni transfrontaliere

În conformitate cu prevederile legale, armonizate cu directivele/regulamentele europene, în calitate de stat gazdă, ASF primește de la autoritățile similare din spațiul UE, prospectele aprobate de acestea, certificatul și rezumatul în limba română a prospectelor, această notificare, mai nou, fiind realizată prin intermediul platformei ESMA. În aceste cazuri, ASF nu inițiază nicio procedură de aprobare a prospectului, însă asigură publicarea pe pagina Autorității, așa cum dispune Regulamentul (UE) 2017/1129.

ASF a fost notificată cu privire la aprobarea a 44 astfel de prospecte (document unic sau documente separate) și a 101 de suplimente (amendamente) la prospectele deja aprobate, CSSF - Commission de Surveillance du Secteur Financier (Luxembourg) fiind Autoritatea care a pașaportat cele mai multe documente.

ASF a notificat trei autorități din state membre (Austria, Ungaria și Polonia) în legătură cu aprobarea prospectului de bază întocmit de SSIF BRK Financial Group S.A. Cluj Napoca.

Pentru produsele structurate, în baza prospectelor notificate de Autoritatea statului membru de origine - FMA Austria și a termenilor finali comunicați, au fost emise:

- 69 certificate de înregistrare a produselor structurate emise de Erste Group Bank AG Austria, în vederea tranzacționării la BVB.

Certificatele emise de Erste Group Bank AG sunt de tip Turbo, Long și Short, cu active suport de tipul mărfuri (aur, argint, petrol), indici bursieri (ex. DAX), acțiuni (ex. ADIDAS), curs de schimb (EUR/USD), contracte futures etc.

- 21 certificate de înregistrare a produselor structurate emise de Raiffeisen Centrobank AG Viena certificatele emise de Raiffeisen Centrobank AG Viena sunt de tip Turbo Long cu active suport acțiuni (ex. SNGN Romgaz SA, OMV Petrom SA, Banca Transilvania SA, One United Properties, Evergent Investments SA, Erste Group Bank AG).

Raiffeisen Centrobank AG Viena a emis și Warrante de tip Call cu active suport acțiuni (ex. Fondul Proprietatea SA, BRD Groupe Societe Generale SA, Electrica SA, Evergent Investments SA, Banca Transilvania SA, Societatea Națională de Gaze Naturale Romgaz SA, OMV Petrom SA).

10.1.4. Noi emitenți listați/admiși la tranzacționare pe Piața Reglementată sau pe Segmentul SMT al BVB

Emitenții de acțiuni

În anul 2022, ASF a emis un număr de 11 certificate de înregistrare în vederea admeririi la tranzacționare pe sistemul multilateral de tranzacționare pentru următoarele societăți:

- Holdingrock1 SA (actuala Roca Industry Holdingrock1 SA) – simbol ROC1, obiect de activitate: activități ale holdingurilor;
- ABN INTERNATIONAL SYSTEMS - simbol ABN, obiect de activitate: comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații;
- DN AGRAR GROUP SA – simbol DN, obiect de activitate: activități de consultanță pentru afaceri și management;
- DR. FISCHER DENTAL SA – simbol DENT, obiect de activitate: fabricarea de dispozitive, aparate și instrumente medicale stomatologice;
- GRUP SERBAN HOLDING SA – simbol GSH, obiect de activitate: activități ale holdingurilor;
- 2B INTELLIGENT SOFT SA – simbol BENTO, obiect de activitate: activități de realizare a soft-ului la comanda (software orientat client);
- BRIKSTON CONSTRUCTION SOLUTIONS SA – simbol BKS, obiect de activitate: fabricarea cărămizilor, țiglelor și altor produse pentru construcții, din argilă;
- CHROMOSOME DYNAMICS SA – simbol CHRD, obiect de activitate: comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin Internet;
- SIPEX COMPANY SA – simbol SPX, obiect de activitate: comerț cu ridicata al materialului lemnos și a materialelor de construcție și echipamentelor sanitare;
- STK PROPERTIES SA - simbol STKP, obiect de activitate: dezvoltare (promovare);
- META ESTATE TRUST SA – simbol MET, obiect de activitate: activități ale holdingurilor.

*Exceptând societățile ABN International System SA și META ESTATE TRUST SA, care au derulat în perioada 2021-2022 și, respectiv, 2022 o ofertă publică inițială de vânzare de acțiuni, niciuna dintre celelalte societăți nu a derulat o ofertă de vânzare în baza unui prospect de ofertă aprobat de ASF, admiterea fiind una tehnică, precedată de desfășurarea de plasamente private.

Emitenții de instrumente cu venit fix

În cursul anului, pe cele două piețe administrate de BVB (piața principală și SMT), au avut loc următoarele emisiuni de instrumente cu venit fix (15 corporative, una municipală și 15 titluri de stat).

Situația emisiunilor cu venit fix

Emitent	Valoare EUR *	Moneda	Dobândă	Scadența	Segment
Elefant Online S.A.	3,56 mil.	RON	9%	26.11.2026	SMT
INOX S.A.	1 mil.	EUR	8%	08.09.2024	SMT
LIFE IS HARD SA	918 mii	RON	8%	23.12.2025	SMT
OMRO IFN	2 mil.	RON	9,5%	01.02.2027	SMT
Banca Comercială Română SA	71,7 mil.	RON	6,76%	31.03.2027	Principal
Municipiul București	113,265 mil.	RON	7,33%	19.04.2032	Principal
Ministerul Finanțelor Publice	188 mil.	RON	4,75%	06.04.2023	Principal
Ministerul Finanțelor Publice	40,5 mil.	RON	5,50%	06.04.2025	Principal
Ministerul Finanțelor Publice	110,6 mil.	EUR	1,20%	06.04.2023	Principal
Ministerul Finanțelor Publice	60,9 mil.	EUR	1,60%	06.04.2024	Principal
CRAMA LA SALINA SA	2 mil.	EUR	8%	10.12.2026	SMT
Banca Comercială Română SA	143,3 mil.	RON	9,079%	14.06.2027	Principal
Raiffeisen Bank SA	107,14 mil.	RON	8,927%	15.06.2027	Principal
Ministerul Finanțelor	152,8 mil.	RON	7,20%	24.06.2023	Principal
Ministerul Finanțelor	36,6 mil.	RON	7,80%	24.06.2025	Principal
Ministerul Finanțelor	38,5 mil.	EUR	1,40%	24.06.2023	Principal
Ministerul Finanțelor	65,4 mil.	EUR	2,30%	24.06.2024	Principal
Raiffeisen Bank SA	102 mil.	RON	8,92%	17.08.2027	Principal
Ministerul Finanțelor	86,3 mil.	RON	8%	21.09.2025	Principal
Ministerul Finanțelor	44,2 mil.	EUR	1,85%	21.09.2023	Principal
Ministerul Finanțelor	76,3 mil.	EUR	2,65%	21.09.2024	Principal
UniCredit Bank SA	99,7 mil.	RON	9,07%	21.12.2027	Principal
Ministerul Finanțelor	131,3 mil.	RON	7,65%	22.12.2023	Principal
Ministerul Finanțelor	43 mil.	RON	8%	22.12.2025	Principal
Ministerul Finanțelor	65,4 mil.	EUR	2,70%	22.12.2023	Principal
Ministerul Finanțelor	97,3 mil.	EUR	3,70%	22.12.2024	Principal
GOLDEN FOODS SNACKS SA	1,1 mil.	EUR	9,5%	29.06.2025	SMT
Banca Comercială Română SA	68,16 mil.	RON	9,57%	06.10.2028	Principal
Ascendia SA	0,916 mil.	RON	10%	02.09.2027	SMT
Libra Internet Bank SA	4,262 mil.	EUR	6,50%	29.07.2032	Principal
Raiffeisen Bank SA	66,4 mil.	RON	9,404%	18.10.2027	Principal

*calculat la un curs valutar de 4,9 lei/euro

Emitenții de produse structurate

În anul 2022, au fost emise 101 certificate de înregistrare a produselor structurate emise de BRK FINANCIAL GROUP S.A., în vederea admiterii la tranzacționare la BVB (71 certificate) și pe piața reglementată din Viena (30 certificate). Produsele emise sunt de tip Turbo, Long și Short și au active de bază de tipul contractelor futures (Contractul futures Mini Sized Dow Jones Industrial Average, Gold futures, Silver futures etc).

Instrumente financiare verzi emise în România

În cursul anului 2022, au fost înregistrate două emisiuni de obligațiuni verzi și două emisiuni de obligațiuni sustenabile:

- BCR a listat pe 22 iunie 2022 o a doua sa emisiune de obligațiuni verzi, în valoare de 702 milioane lei, având simbolul bursier BCR27A;
- Raiffeisen Bank a listat pe 24 iunie 2022 o nouă emisiune de obligațiuni verzi la BVB în valoare de 525 milioane de lei, reprezentând a treia emisiune de obligațiuni verzi a băncii. Obligațiunile sunt tranzacționate sub simbolul bursier RBRO27;
- Pe data de 31 august 2022, Raiffeisen Bank a listat prima sa emisiune de obligațiuni sustenabile la BVB, în valoare de 500,85 milioane de lei. Obligațiunile sunt tranzacționate sub simbolul bursier RBRO27A pe Piața Reglementată a BVB;
- Pe data de 2 noiembrie 2022, Raiffeisen Bank a listat la BVB a doua emisiune de obligațiuni sustenabile, în valoare de 325,5 milioane de lei. Obligațiunile sunt tranzacționate sub simbolul bursier RBRO27B pe Piața Reglementată a BVB.

10.2. Intermediarii

La finele anului 2022, pe piața reglementată administrată de BVB își desfășurau activitatea un număr total de 27 de intermediari, dintre care:

- 17 Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF)
- 3 instituții de credit locale
- 7 entități autorizate în alte state membre UE

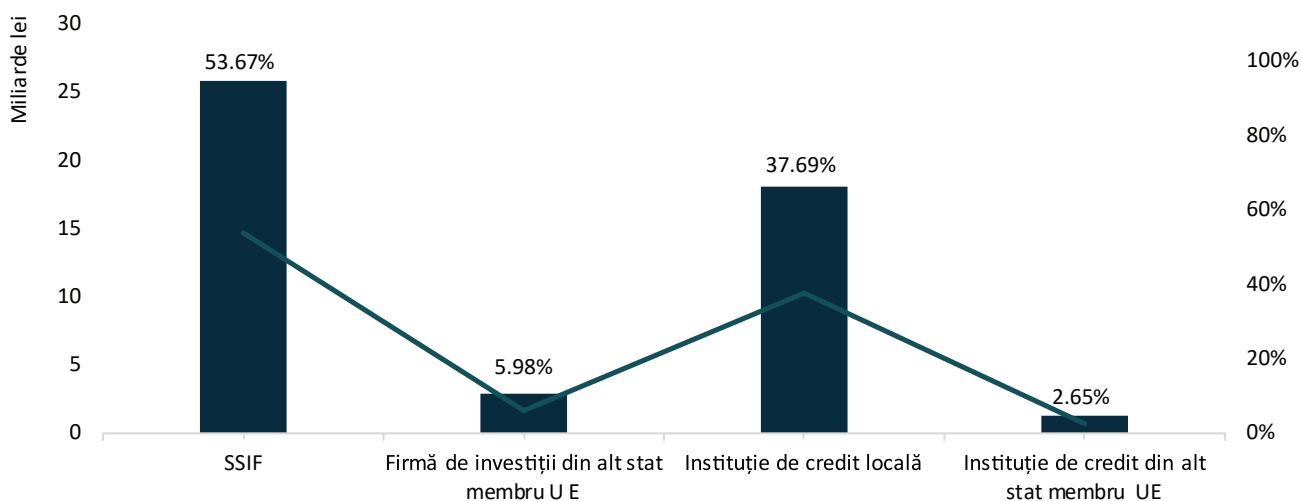
Totodată, în cadrul SMT, erau activi un număr total de 20 de intermediari, din care:

- 16 Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF)
- 3 instituții de credit locale
- 1 firmă de investiții autorizată într-un alt stat membru UE

Cei mai activi intermediari pe BVB (piața reglementată și SMT) au fost SSIF-urile, valoarea intermediată de acestea fiind de aproximativ 25,8 miliarde lei.

Intermediarii locali (SSIF și instituțiile de credit) au realizat aproximativ 91% din valoarea totală intermediată. Dintre intermediarii autorizați în alte state membre UE care au efectuat tranzacții pe piețele la vedere, cele mai active au fost firmele de investiții, acestea cumulând o cotă de piață de 5,98%.

Valoarea intermediată pe piețe la vedere pe categorii de intermediari la 31 decembrie 2022

Banca Comercială Română s-a clasat pe primul loc în clasamentul participanților pe piețele reglementate, cu o valoare intermediată de 9,9 miliarde lei și o cotă de piață de 20,66%.

Primele 10 societăți dețin aproximativ 92% din valoarea totală intermediată în anul 2022. Dintre acestea, 4 sunt Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF), 3 instituții de credit locale, 2 firme de investiții autorizate într-un alt stat membru UE și o instituție de credit din alt stat membru UE.

Clasamentul intermediarilor pe piețele la vedere administrate de BVB la 31 decembrie 2022

Poziție (an)	Nume intermediar	Valoare intermediată (lei)	Pondere
1	BANCA COMERCIALA ROMANA	9.920.732.643	20,66%
2	BT CAPITAL PARTNERS	8.329.437.298	17,34%
3	SWISS CAPITAL S.A.	7.711.672.859	16,06%
4	BRD Groupe Societe Generale	6.312.302.385	13,14%
5	TRADEVILLE	3.571.505.705	7,44%
6	SSIF BRK FINANCIAL GROUP S.A.	2.711.241.634	5,65%
7	WOOD & COMPANY FINANCIAL SERVICES, a.s. PRAGA	1.939.782.411	4,04%
8	Alpha Bank Romania SA	1.870.344.606	3,89%
9	Raiffeisen Bank International	1.025.771.375	2,14%
10	CONCORDE SECURITIES LTD	932.240.850	1,94%
11	GOLDRING	926.776.823	1,93%
12	IFB FINWEST	656.796.333	1,37%
13	PRIME TRANSACTION	628.609.874	1,31%
14	ESTINVEST	602.770.917	1,26%
15	S.S.I.F. BLUE ROCK FINANCIAL SERVICES S.A	266.394.039	0,55%
16	ERSTE GROUP BANK AG	247.605.906	0,52%
17	INTERFINBROK CORPORATION	229.942.828	0,48%
18	MUNTENIA GLOBAL INVEST	55.593.795	0,12%
19	VOLTINVEST	46.079.309	0,10%
20	Bursa Romana de Mărfuri (BRM)	22.338.127	0,05%
21	S.S.I.F. VIENNA INVESTMENT TRUST	15.484.922	0,03%
22	INTERDEALER CAPITAL INVEST	3.126.166	0,01%
23	Share Invest S.A.	455.298	0,00%
24	FINACO SECURITIES	148.181	0,00%
Total valoare intermediată la 31 decembrie 2022		48.027.154.284	100,00%

Sursa: BVB

La sfârșitul lunii decembrie 2022, SSIF-urile aveau în custodie o valoare cumulată a activelor de 18,78 miliarde de lei (aproximativ 3,82 miliarde de euro), reprezentând atât disponibilități ale clienților, cât și titluri financiare deținute de aceștia.

Numărul cumulativ al conturilor de clienți activi ai SSIF-urilor a fost de 40.124 (un investitor poate avea simultan conturi deschise la mai mulți intermediari).

Dintre cele 17 SSIF-uri, un număr de 8 SSIF-uri au obținut profit⁴⁵ în anul 2022, valoarea cumulată a profiturilor acestora fiind de circa 54,46 milioane lei. Pierdere cumulată a celor 9 SSIF-uri care au avut rezultate negative a fost de aproximativ 22,54 milioane lei.

Numărul total al investitorilor care au conturi deschise la societățile de servicii de investiții financiare a înregistrat o creștere de 23,57% față de anul 2021, menținându-se astfel ritmul de creștere sesizat în anii anteriori. Creșterea numărului de conturi active s-a datorat atât creșterii încrederii acordate de investitori intermediarilor locali dar și îmbunătățirii accesului la serviciile de intermediere financiară prin mijloace electronice de deschiderea conturilor și de tranzacționare.

⁴⁵Rezultatele prezentate sunt conform bilanțelor contabile preliminare aferente lunii decembrie 2022, rezultatele financiare auditate nefiind disponibile la data realizării raportului.

Evoluția numărului de clienți care au conturi deschise la societățile de servicii de investiții financiare în perioada 2019-2022

Evoluția numărului de clienți SSIF	2019	2020	2021	2022
Număr total de clienți care au conturi deschise la o SSIF	47.756	54.412	71.697	88.596
Număr total de clienți activi	16.009	22.126	32.957	40.124

Creșterea numărului investitorilor în OPC, deși modestă, alături de creșterea numărului clienților care au conturi deschise la firmele de investiții relevă faptul că ASF a contribuit la menținerea încrederii investitorilor pe piața locală, printr-o monitorizare sporită a riscurilor pe acest segment, în contextul în care, în primul trimestru al anului 2022, tensiunile care au apărut pe piețele financiare în urma conflictului ruso-ucrainian au generat pe segmentul OPC solicitări substanțiale de răscumpărare.

10.3. Organismele de plasament colectiv

La finalul lunii decembrie 2022, în România își desfășurau activitatea:

- 17 administratori, din care 6 autorizați exclusivi ca și societăți de administrare a investițiilor (SAI), 2 autorizați exclusiv ca și administratori de fonduri alternative de investiții (AFIA), iar 9 având dublă autorizați
- 89 organisme de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM)
- 36 fonduri de investiții alternative (FIA) care includ cele 6 societăți de investiții (SI)⁴⁶ și Fondul Proprietatea
- 4 depozitari

La data de 31 decembrie 2022, valoarea totală a activelor organismelor de plasament colectiv (OPC) din România a fost de aproximativ 42,47 miliarde lei, în scădere cu circa 15% comparativ cu finalul anului anterior.

⁴⁶ În data de 07.07.2022 a fost autorizată societatea de investiții alternative cu capital privat Sparking Capital SA, pentru care la data întocmirii raportului nu existau date disponibile cu privire la activele deținute de aceasta.

Numărul de OPC-uri și Administratori

Categorie entitate	31.12.2021	30.12.2022
	Nr. entități	Nr. entități
Administratori	17	17
SAI exclusiv	6	6
AFIA exclusiv	2	2
SAI și AFIA	9	9
OPCVM (FDI)	82	89
FIA din care:	31	36
• Societăți de investiții	5	6
• Fondul Proprietatea	1	1
Depozitari	4	4

Depozitarii activelor OPC

Depozitar	Total active 31.12.2022 (lei)
BRD – Groupe Société Générale SA	28.681.644.704
Banca Comercială Română SA	7.962.369.673
Raiffeisen Bank SA	5.537.277.512
Unicredit Țiriac Bank SA	285.842.390
TOTAL ACTIVE	42.467.134.281

În privința dinamicii comportamentului investitorilor la nivelul pieței locale pe parcursul anului 2022, datele la 30.12.2022 indică o creștere modestă (de aproximativ 1%) la nivelul numărului de investitori în OPC, față de finele anului 2021. Astfel, la finele anului 2022, la nivelul pieței locale există un număr de 536.888 de investitori, din care 448.858 în OPCVM-uri (în creștere cu aproximativ 1% față de finele anului trecut) și aproximativ 88.303 în FIA (în scădere cu aproximativ 0.2% față de valoarea raportată la finele anului trecut).

Evoluția numărului de investitori pe segmentul OPC în perioada 2019-2022

Creștere la nivelul numărului de investitori în OPCVM în 2022, în contextul evoluțiilor geopolitice și macroeconomice nefavorabile

Nr. investitori	2019	2020	2021	2022
Investitori FDI	336.343	341.598	444.352	448.585
Investitori FIA	88.709	88.562	88.454	88.303

10.3.1. Societăți de administrare a investițiilor

Categoria dominantă din totalul administratorilor este reprezentată de grupurile bancare, controlând cea mai mare parte din totalul cumulat al activelor administrate de SAI.

Primele cinci SAI-uri după volumul activelor sunt toate societăți afiliate sistemului bancar, iar activele administrate de acestea însumau aproximativ 15,02 miliarde lei, la data de 30 decembrie 2022, (circa 91% din activul total aferent industriei fondurilor de investiții, excluzând SIF-urile și FP).

Principalele societăți de administrare a investițiilor și activele administrate

SAI	Activ total (lei) 31.12.2021	% din total active	SAI	Activ total (lei) 30.12.2022	% din total active
SAI ERSTE ASSET MANAGEMENT SA	5.771.427.100	23,82%	SAI BT ASSET MANAGEMENT SA	4.187.897.915	25.38%
SAI RAIFFEISEN ASSET MANAGEMENT SA	5.742.219.540	23,70%	SAI ERSTE ASSET MANAGEMENT SA	3.907.381.724	23.68%
SAI BRD ASSET MANAGEMENT SA	5.260.791.978	21,71%	SAI RAIFFEISEN ASSET MANAGEMENT SA	3.270.388.327	19.82%
SAI BT ASSET MANAGEMENT SA	4.939.628.070	20,39%	SAI BRD ASSET MANAGEMENT SA	3.135.820.728	19.00%
SAI OTP ASSET MANAGEMENT ROMANIA SA	794.175.246	3,28%	SAI OTP ASSET MANAGEMENT ROMANIA SA	515.981.863	3.13%
Total active gestionate de cele 5 SAI-uri	22.508.241.935	92,91%	Total active gestionate de cele 5 SAI-uri	15.017.470.560	90.99%
Total active celelalte SAI-uri	1.718.811.593	7,09%	Total active celelalte SAI-uri	1.486.498.688	9.01%
Total active administrate de SAI-urile locale⁴⁷	24.227.053.528	100%	Total active administrare de SAI-urile locale⁴⁸	16.503.969.248	100.00%

Administrarea portofoliilor individuale

La finalul lunii decembrie 2022, un număr de 296 de conturi individuale de investiții erau administrate de 2 SAI-uri, valoarea totală a activelor fiind de aproximativ 634 milioane lei, în scădere cu 11% față de valoarea de la sfârșitul anului 2021.

Numărul conturilor individuale de investiții și activele administrate de SAI-uri la 30 decembrie 2022

SAI	31.12.2021		30.12.2022	
	Nr. conturi individuale	Active administrate (lei)	Nr. conturi individuale	Active administrate (lei)
TOTAL SAI	317	712.348.962	296	610,664,255

⁴⁷ Nu include activele SIF-urilor și ale Fondului Proprietatea.

⁴⁸ Nu include activele SIF-urilor și ale Fondului Proprietatea.

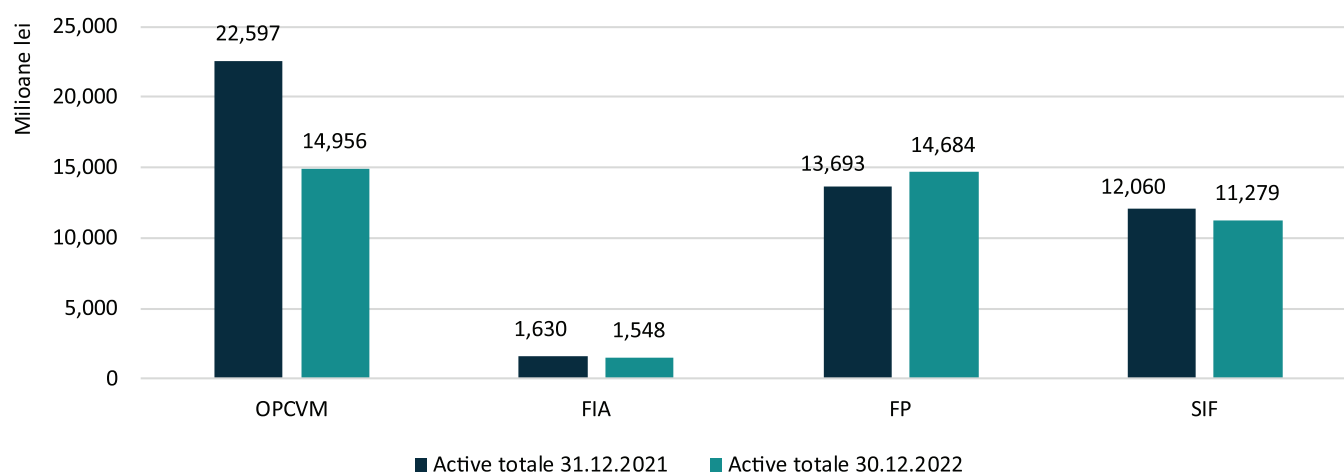
Administrarea organismelor de plasament colectiv (OPC)

La finalul anului 2022, valoarea totală a activelor organismelor de plasament colectiv (OPC) din România a fost de 42,47 miliarde lei, în scădere cu aproximativ 15% față de finalul anului 2021 (49,98 miliarde lei).

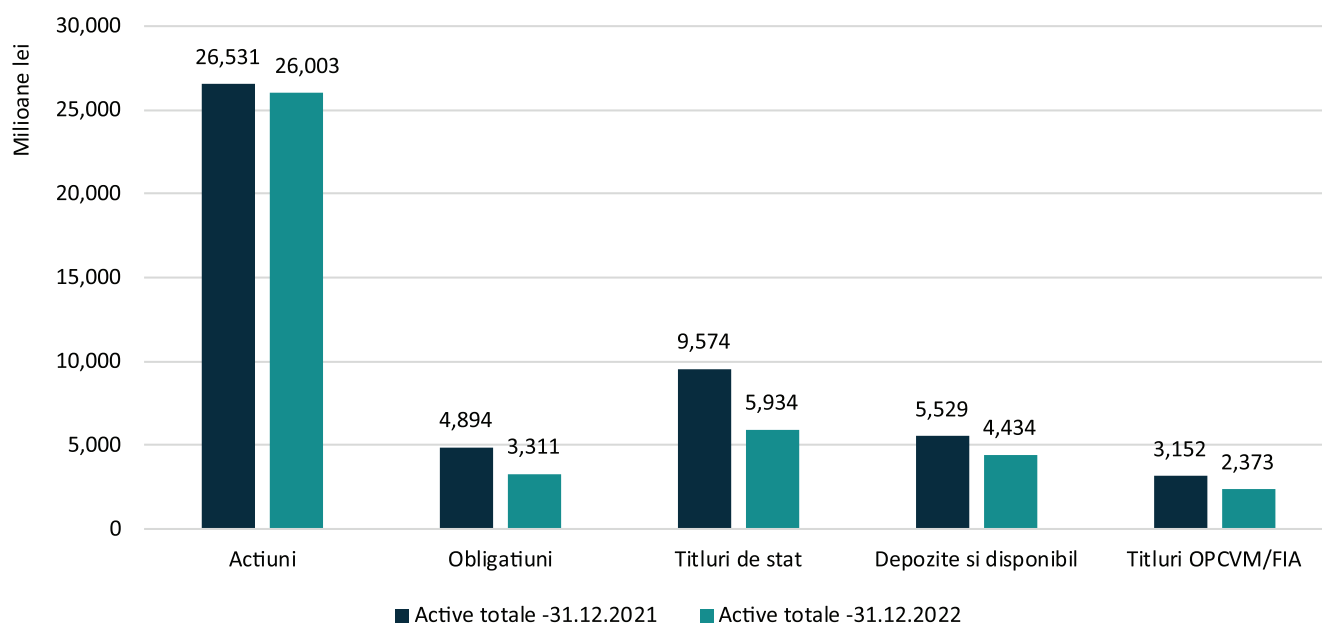
Valoarea activului total al Fondului Proprietatea a fost de aproximativ 14,68 miliarde lei la finalul anului 2022 și înregistrează o majorare a activelor totale de circa 7% față de sfârșitul anului 2021.

Din perspectiva structurii plasamentelor, OPCVM-urile sunt orientate preponderent către instrumentele cu venit fix (titluri de stat și obligațiuni), iar FIA, SIF-urile și FP au o orientare dominantă către plasamentele în acțiuni.

Evoluția activelor totale pe categorii de OPC

Evoluția alocării strategice a portofoliilor OPC

10.3.2. Organisme de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM)

La sfârșitul lunii decembrie 2022, își desfășurau activitatea 89 de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare, structurate pe opt categorii:

- 23 OPCVM din categoria titluri de credit
- 21 OPCVM din categoria titluri de capital
- 17 OPCVM din categoria multi-active flexible
- 11 OPCVM din categoria alte fonduri
- 7 OPCVM din categoria multi-active echilibrate
- 4 OPCVM din categoria multi-active agresive
- 3 OPCVM din categoria multi-active defensive
- 3 OPCVM din categoria absolute return

La finalul anului 2022, numărul investitorilor în OPCVM-uri s-a situat la 448.585, în creștere cu 4.233 investitori față de finalul anului 2021.

Cea mai ridicată pondere în activul net cumulat al OPCVM este deținută de fondurile de titluri de credit, aproximativ 55,5%.

În ceea ce privește structura portofoliilor OPCVM, aceasta este orientată cu precădere spre instrumentele financiare cu venit fix. Dintre acestea, cea mai mare pondere în activul total al organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare o dețin titlurile de stat (39,6%), fiind urmate de obligațiunile corporative cotate (20%).

Distribuția investitorilor pe categorii de OPCVM și valoarea activul net

Categorii de fonduri	31.12.2022			Activ net 30.12.2022 (lei)
	PJ	PF	Total	
Titluri de capital	575	41.253	41.828	1.652.185.873,04
Titluri de credit	7.250	216.393	223.643	8.276.309.487,17
Multi-active defensive	17	1.498	1.515	118.144.453,67
Multi-active flexible	929	57.341	58.270	1.162.454.170,82
Multi-active echilibrate	308	44.937	45.245	762.742.215,41
Absolute return	17	1.550	1.567	81.135.526,35
Alte fonduri	891	73.247	74.138	2.842.957.976,32
Multi-active agresive	43	2.336	2.379	26.657.903,24
Total	10.030	438.555	448.585	14.922.587.606,02

Evoluția alocării strategice a activelor OPCVM

Elemente de portofoliu OPCVM	31.12.2021	% din AT	30.12.2022	% din AT
Acțiuni cotate	2.109.593.550	9,34%	1.803.922.806	12,06%
Acțiuni necotate	635.260	0,00%	15.398.808	0,10%
Acțiuni tranzacționate în afara piețelor reglementate	4.295.523	0,02%	-	0,00%
Obligațiuni corporative cotate	4.361.996.113	19,30%	2.991.464.912	20,00%
Obligațiuni corporative necotate	42.787.433	0,19%	1.033.875	0,01%
Obligațiuni municipale cotate	271.819.661	1,20%	160.401.461	1,07%
Conturi curente și numerar	631.366.988	2,79%	166.810.404	1,12%
Depozite bancare	3.689.869.465	16,33%	2.824.829.351	18,89%
Titluri de stat >1 an	6.322.588.952	27,98%	5.160.655.172	34,51%
Titluri de stat <1 an	3.154.561.744	13,96%	763.350.063	5,10%
Titluri OPCVM / AOPC cotate	184.246.153	0,82%	94.093.604	0,63%
Titluri OPCVM / AOPC necotate	1.688.029.044	7,47%	930.076.994	6,22%
Instrumente financiare derivate	19.422.406	0,09%	48.248.364	0,32%
Produse structurate	476.338	0,00%	377.306	0,00%
Dividende și alte drepturi de încasat	329.554	0,00%	395.748	0,00%
Alte active	115.037.083	0,51%	-5.031.777	-0,03%
Total activ (lei)	22.597.055.266	100%	14.956.027.090	100%

10.3.3. Fonduri de investiții alternative (FIA)

În funcție de politica investițională, FIA din categoria titlurilor de capital dețin o pondere de circa 66% din activul net cumulat al FIA, urmate de FIA din categoria multi-active flexible cu o pondere de circa 27%.

Din perspectiva structurii activelor FIA, se constată că acestea sunt orientate cu precădere spre plasamentele în acțiuni, ce dețin o pondere de aproximativ 73% din activul total al FIA, dintre care 69% din activul total reprezintă plasamente în acțiuni cotate. Investițiile în obligațiuni și titluri de stat dețin o pondere de până în 1% din activul total.

Structura activelor nete pe categorii de FIA

FIA în funcție de politica investițională	Activ net 30.12.2022 (lei)
Titluri de capital	1.023.288.441
Titluri de credit	3.064.293
Multi-active defensive	11.853.186
Multi-active flexible	420.201.163
Alte fonduri	79.238.754
Multi-active agresive	7.271.081
Total	1.544.916.918

Evoluția alocării strategice a activelor FIA

Elemente de portofoliu FIA	31.12.2021	% din AT	30.12.2022	% din AT
Acțiuni cotate	1.141.631.642	70,04%	1.068.363.329	69,02%
Acțiuni necotate	73.258.112	4,49%	56.513.267	3,65%
Acțiuni tranzacționate în afara piețelor reglementate	-	0,00%	-	0,00%
Obligațiuni corporative cotate	30.844.426	1,89%	13.325.252	0,86%
Obligațiuni corporative necotate	11.135.729	0,68%	753.413	0,05%
Obligațiuni municipale cotate	27.322	0,00%	21.866	0,00%
Obligațiuni municipale necotate	-	0,00%	-	0,00%
Conturi curente și numerar	15.653.398	0,96%	17.985.828	1,16%
Depozite bancare	117.827.861	7,23%	104.015.924	6,72%
Titluri de stat >1 an	-	0,00%	159.728	0,01%
Titluri OPCVM / AOPC cotate	50.725.739	3,11%	98.617.096	6,37%
Titluri OPCVM/AOPC necotate	121.607.985	7,46%	36.243.009	2,34%
Instrumente financiare derivate	-288.812	-0,02%	- 1.204.218	-0,08%
Produse structurate	61.022.004	3,74%	71.468.805	4,62%
Dividende și alte drepturi de încasat	33.231	0,00%	5.642	0,00%
Alte active	6.410.583	0,39%	81.673.219	5,28%
Total activ (lei)	1.629.889.220	100%	1.547.942.159	100%

10.3.4. Societățile de investiții financiare (SIF)

La 30 decembrie 2022, activele nete aferente celor cinci SIF-uri au cumulat aproximativ 10,69 miliarde lei, în scădere cu circa 5% față de finalul anului 2021 (11,28 miliarde lei). Cele mai mari active nete aparțin SIF Banat-Crișana (SIF1), urmat de EVERGENT Investments și de SIF Oltenia (SIF5).

La sfârșitul anului 2022, investițiile în acțiuni dețin cea mai ridicată pondere în activul total cumulat al SIF-urilor (aproximativ 83%).

Evoluția sintetică a celor cinci societăți de investiții financiare

Data	Indicatori	SIF1 Banat-Crișana	EVERGENT Investments	SIF 5 Oltenia	SIF4 Muntenia	Transilvania Investments Alliance
31.12.2021	VUAN (lei)	6,6268	2,4888	4,3953	2,5268	0,6424
	Preț de piață	2,5400	1,2250	1,6860	1,5650	0,3450
	Discount (%)	61,67%	50,78%	61,64%	38,06%	46,30%
	Activ Net (lei)	3.363.153.702	2.347.051.191	2.199.826.336	1.982.613.439	1.382.377.871
	Nr. acțiuni emise	507.510.056	957.563.544	500.000.000	784.645.201	2.152.000.000
30.12.2022	VUAN (lei)	6,2093	2,3817	4,4469	2,4353	0,6320
	Preț de piață	2,4300	1,3700	1,7200	1,2000	0,2760
	Discount (%)	60,87%	42,48%	61,32%	50,72%	56,33%
	Activ Net (lei)	3.151.290.437	2.214.741.795	2.112.294.285	1.853.545.986	1.360.257.562
	Nr. acțiuni emise	507.510.056	929.905.696	475.000.000	761.105.845	2.152.443.797

Structura cumulată a portofoliilor SIF-urilor la 30.12.2022, respectiv 31.12.2021

Elemente de portofoliu SIF-uri	31.12.2021	% din AT	30.12.2022	% din AT
Acțiuni cotate	8.947.179.634	74,19%	8.283.675.397	73,44%
Acțiuni necotate	1.054.391.443	8,74%	1.078.901.157	9,57%
Obligațiuni corporative cotate	134.226.205	1,11%	123.458.420	1,09%
Obligațiuni corporative necotate	41.202.643	0,34%	20.534.144	0,18%
Obligațiuni municipale cotate	59.032	0,00%	47.694	0,00%
Conturi curente și numerar	180.734.870	1,50%	33.430.151	0,30%
Depozite bancare	477.678.916	3,96%	300.838.422	2,67%
Titluri de stat >1 an	-	0,00%	-	0,00%
Titluri de stat <1 an	-	0,00%	9.560.805	0,08%
Titluri OPCVM/AOPC cotate	181.472.646	1,50%	310.094.202	2,75%
Titluri OPCVM/AOPC necotate	926.277.567	7,68%	904.333.821	8,02%
Dividende și alte drepturi de încasat	3.357.259	0,03%	-	0,00%
Alte active	113.860.711	0,94%	214.380.127	1,90%
Total activ (lei)	12.060.440.928	100%	11.279.254.339	100%

10.3.5. Fondul Proprietatea SA

Valoarea totală a activelor nete aferente Fondului Proprietatea se situa la aproximativ 14,57 miliarde lei la finalul lunii decembrie 2022, în creștere cu 10% față de luna decembrie 2021. Activele FP erau concentrate preponderent în România. Această creștere a derivat dintr-o dinamica favorabilă a unui element din portofoliu (expunerea pe societatea Hidroelectrică).

Investițiile în acțiuni nelistate dețin cea mai ridicată pondere în structura portofoliului FP, de circa 92% din valoarea activului net.

La sfârșitul anului 2022, numărul total al acționarilor a crescut cu 5.333 față de finalul anului 2021 (11.252 acționari).

Evoluția sintetică a Fondului Proprietatea

Elemente de portofoliu	31.12.2021	30.12.2022
Număr de acțiuni emise	6.412.196.967	5.668.806.128
Activ Net (lei)	13.244.639.868	14.569.538.085
VUAN (lei)	2,2624	2,5701
Preț de închidere (lei)	1,9900	2,0400
Discount (%)	12,04%	20,63%

Sursa: Fondul Proprietatea

Evoluția alocării strategice a activelor Fondului Proprietatea

Elemente de portofoliu FP	31.12.2021	% din AT	30.12.2022	% din AT
Acțiuni cotate	2.160.966.986	15,78%	167.608.857.01	1,14%
Acțiuni necotate	11.039.028.581	80,62%	13.528.983.081.84	92,13%
Conturi curente și numerar	68.224.970	0,50%	73.833.144.34	0,50%
Dividende și alte drepturi de încasat	-	-	-	0,00%
Depozite bancare	347.387.604	2,54%	912.616.396.35	6,22%
Titluri de stat >1 an	-	0,00%	-	0,00%
Titluri de stat <1 an	77.106.529	0,56%	-	0,00%
Alte active	298.725	0,00%	869.214.03	0,01%
Total Activ (LEI)	13.693.013.395	100%	14.683.910.693.57	100%

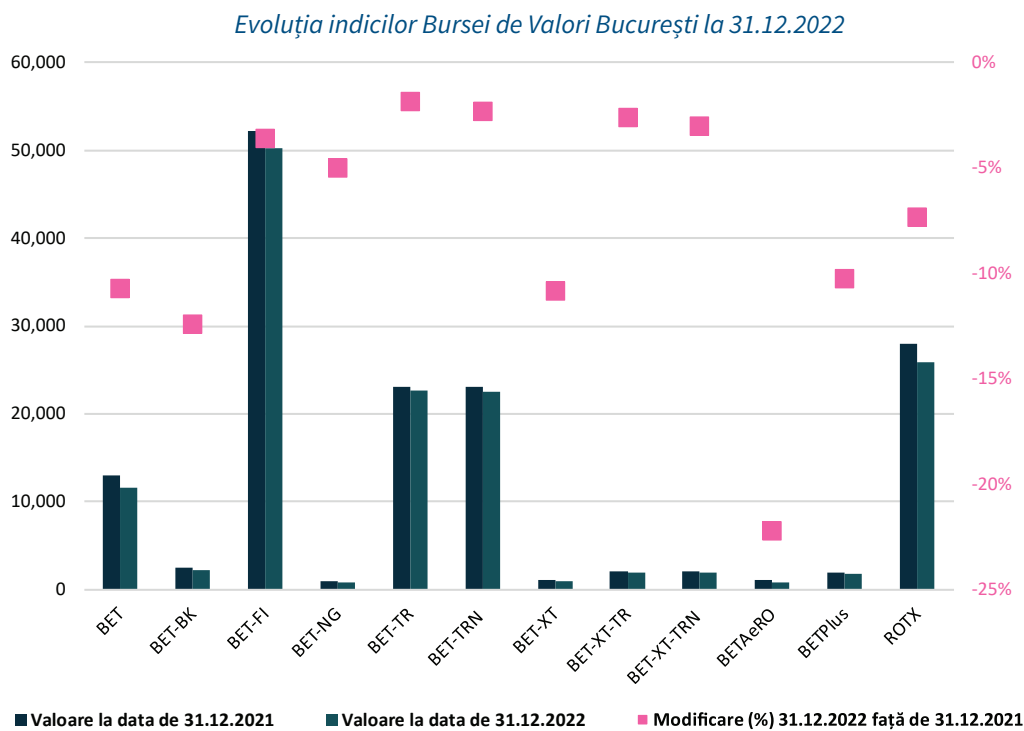
10.4. Statisticile BVB

La finalul anului 2022, indicii bursei românești au înregistrat evoluții negative comparativ cu finalul anului 2021.

Indicele de referință BET (care include evoluțiile celor mai tranzacționate companii de pe piața reglementată a BVB) a avut o scădere de 10,70% la 31 decembrie 2022 comparativ cu finalul anului 2021.

Indicele BETAeRO care reflectă evoluția companiilor reprezentative de pe piața SMT selectate în funcție de criterii de lichiditate și de capitalizarea free-float, a înregistrat cea mai importantă scădere, de 22,23%.

Indicele BET-NG, ce reflectă evoluția companiilor listate pe piața reglementată a BVB ce au domeniul principal de activitate energia și utilitățile aferente, a înregistrat la 31 decembrie 2022 o evoluție slabă, de aproximativ 4,98%.

Sursa: Calcule ASF pe baza datelor BVB

În anul 2022, valoarea totală tranzacționată pe piața reglementată și SMT a depășit nivelul de 24 miliarde lei, în creștere cu 11% comparativ cu anul 2021.

Numărul de tranzacții derulate la BVB s-a majorat cu 9% în anul 2022, comparativ cu anul precedent. Aproximativ 97% din valoarea totală a tranzacțiilor a avut loc pe piața reglementată a BVB, restul fiind derulate pe SMT.

În anul 2022, valoarea tranzacțiilor cu titluri de stat a fost de 3,65 miliarde lei, în creștere cu 12% față de anul 2021. Acțiunile rămân clasa dominantă de active financiare, cu o pondere de 57% din totalul valorii tranzacționate la BVB în 2022.

Structura tranzacțiilor derulate la BVB (Piața Reglementată și SMT), după valoarea corespunzătoare fiecărui tip de instrument

Tip de instrument	31.12.2021			31.12.2022		
	Nr. tranzacții	Valoare (lei)	%	Nr. tranzacții	Valoare (lei)	%
Acțiuni, inclusiv drepturi	1.333.986	12.279.089.682	56,76%	1.403.806	13.641.061.253	56,81%
Alte obligațiuni, inclusiv EUR-BOND, EUR-TBILLS și EUR-TBONDS	35.437	5.174.540.866	23,92%	42.661	5.836.501.846	24,31%
Produse structurate	107.295	870.785.681	4,03%	135.599	821.439.796	3,42%
Titluri de stat	35.094	3.262.144.134	15,08%	54.143	3.653.116.935	15,21%
Unități de fond	19.875	46.204.978	0,21%	36.521	61.457.313	0,26%
Total	1.531.687	21.632.765.341	100,00%	1.672.730	24.013.577.142	100,00%

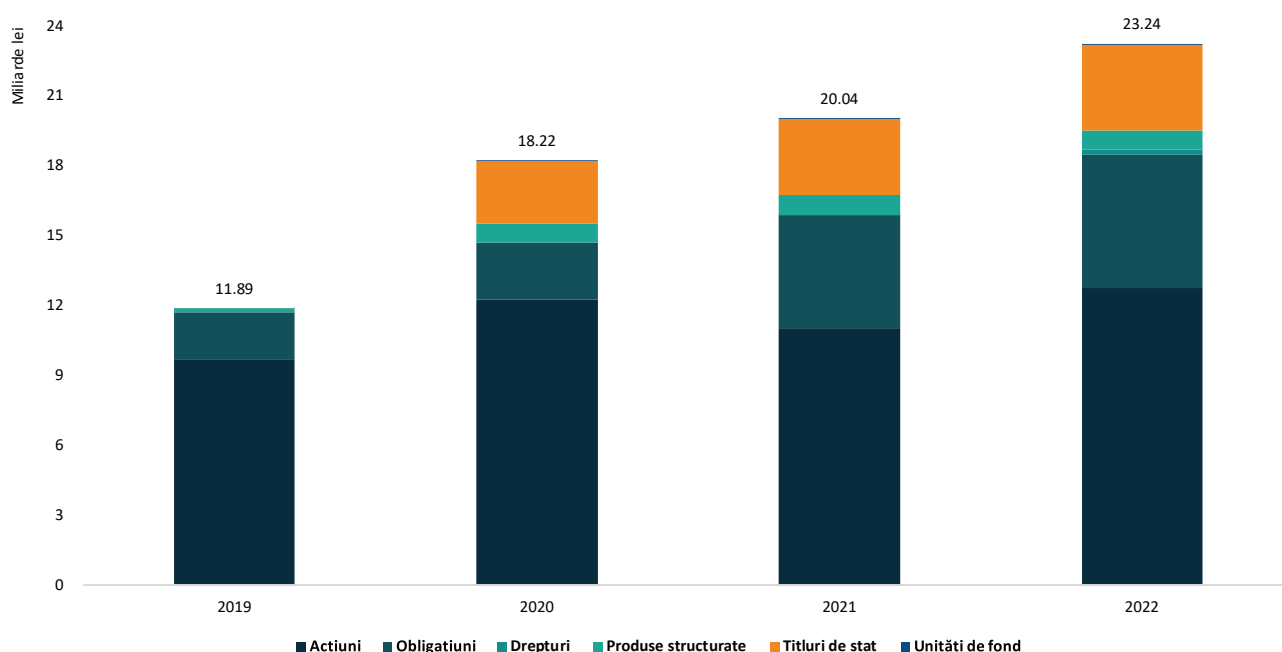
Sursa: BVB

10.4.1. Piața Reglementată

Valoarea totală tranzacționată pe piața reglementată a BVB a fost de circa 23,2 miliarde lei în anul 2022, în creștere cu 16% comparativ cu anul anterior.

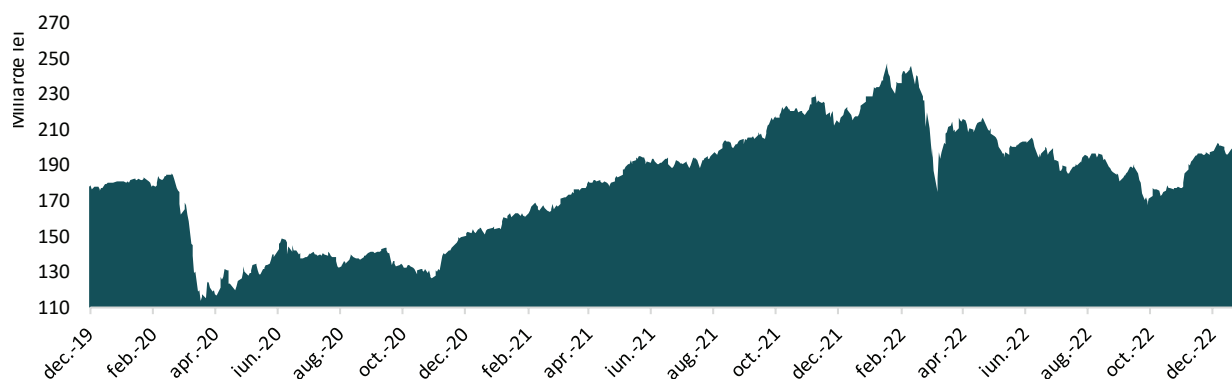
Valoarea totală tranzacționată cu acțiuni a fost de 13 miliarde lei în anul 2022, în creștere cu aproximativ 18%, numărul tranzacțiilor crescând cu circa 21%.

La finalul anului 2022, capitalizarea bursieră de pe piața reglementată a atins nivelul de 197,18 miliarde lei, în scădere cu aproximativ 14% comparativ cu finalul anului 2021, pe fondul contextului geopolitic și macroeconomic deteriorat.

Sursa: Calcule ASF pe baza datelor BVB

Evoluția capitalizării BVB (acțiuni)

Sursa: Calcule ASF pe baza datelor BVB

10.4.2. Sistemul Multilateral de Tranzacționare (SMT)

Pe parcursul anului 2022, au fost derulate 225 mii de tranzacții pe SMT în valoare totală de circa 777 milioane lei, în scădere cu 51% comparativ cu valoarea înregistrată în anul anterior.

În anul 2022, instrumentele preferate de către investitori pe SMT au fost acțiunile, a căror valoare reprezintă circa 82% din valoarea totală tranzacționată.

Evoluția trimestrială a tranzacțiilor derulate pe SMT în perioada T1 2019-T4 2022

Tip de instrument/ Perioadă	Acțiuni*		Obligațiuni**	
	Valoare în lei	Nr. tranzacții	Valoare în lei	Nr. tranzacții
T1 2019	71.847.742	7.054	4.784.858	1.342
T2 2019	40.503.087	10.642	3.704.471	1.030
T3 2019	68.944.521	16.040	5.065.146	1.271
T4 2019	51.428.200	10.880	20.753.567	1.581
T1 2020	51.409.603	19.367	73.980.670	2.356
T2 2020	99.042.141	25.448	9.505.135	2.238
T3 2020	74.578.988	23.435	8.259.004	2.429
T4 2020	120.191.100	23.192	64.637.931	3.266
T1 2021	264.921.079	91.250	55.354.668	5.227
T2 2021	294.305.119	71.433	106.281.310	5.107
T3 2021	283.550.557	89.718	85.306.658	6.165
T4 2021	400.411.160	78.660	101.668.197	5.939
T1 2022	309.005.065	84.183	41.204.036	7.213
T2 2022	114.993.011	46.554	27.236.454	4.974
T3 2022	147.475.003	40.558	38.170.239	4.011
T4 2022	84.504.347	33.859	14.371.633	3.442

*În categoria acțiuni sunt incluse acțiuni, drepturi și unități de fond

**În categoria obligațiuni sunt incluse toate obligațiunile, inclusiv EUR-BOND, EUR-TBILLS și EUR-TBONDS

10.4.3. Sisteme de decontare a titlurilor de valoare

În anul 2022, Depozitarul Central S.A., entitate autorizată în baza reglementărilor Uniunii Europene, a desfășurat operațiuni de compensare-decontare a tranzacțiilor cu instrumente financiare, operațiuni de depozitare a instrumentelor financiare emise de societățile emitente și operațiuni de registru pentru emitenți de instrumente financiare.

Numărul de emisiuni pentru care Depozitarul Central este depozitarul al emitentului a fost de 545, iar valoarea totală a deținerilor de instrumente financiare a fost de 167,87 mld. lei (33,94 mld. euro), din care acțiunile reprezentau 145,72 mld. lei (29,46 mld. euro).

Valoarea totală a deținerilor de instrumente financiare pentru care Depozitarul Central nu este depozitarul emitentului a fost de 421,52 mil. lei (85,23 mil. euro).

La data de 31.12.2022, erau înregistrate în Depozitarul Central 7 emisiuni de titluri de stat pentru care Depozitarul Central nu este depozitar emitent, în valoare de 54,73 mil. lei (11,06 mil. euro).

Numărul total al tranzacțiilor decontate pe bază netă a fost de 1.667.398, în creștere cu 8,81% față de aceeași perioadă a anului 2021. În același timp, valoarea acestora a crescut într-un ritm mai alert, la 38.263.779 mii lei (+19,95%).

Distribuția numărului de tranzacții decontate și a valorii decontate nete

Luna	Valoare decontare pe bază netă 2021		Valoare decontare pe bază netă 2022	
	Nr. tranzacții decontate	Valoare decontată (mii lei)	Nr. tranzacții decontate	Valoare decontată (mii lei)
Ianuarie	96.716	1.641.244	170.998	5.098.748
Februarie	124.192	1.815.636	159.367	2.945.008
Martie	163.730	2.629.571	241.857	4.488.968
Aprilie	105.273	1.829.936	119.595	3.189.456
Mai	106.786	3.694.458	139.265	1.522.924
Iunie	106.171	2.007.457	138.214	5.426.906
Iulie	132.140	2.573.687	106.506	1.969.205
August	116.280	1.807.709	112.632	1.487.580
Septembrie	144.023	2.579.726	151.891	2.296.404
Octombrie	135.490	4.144.419	101.277	1.609.669
Noiembrie	142.116	2.938.292	105.983	1.198.731
Decembrie	159.418	4.238.354	119.813	7.030.180
TOTAL	1.532.335	31.900.489	1.667.398	38.263.779

Din valoarea totală decontată pe bază netă, 53,19% au provenit din decontarea tranzacțiilor în piețele administrate de BVB (20.352.904 mii lei) și 46,81% (17.910.875 mii lei) din decontarea tranzacțiilor de alocare.

Numărul total al tranzacțiilor decontate pe bază brută a fost de 3.306, în valoare totală de 3.052.610 mii lei, în creștere cu 41,46%, în timp ce valoarea acestora a crescut cu 28,65%.

Distribuția numărului de tranzacții decontate pe bază brută și a valorii corespunzătoare acestora

Luna	Valoare decontare pe bază brută 2021		Valoare decontare pe bază brută 2022	
	Nr. tranzacții	Valoare decontată (mii lei)	Nr. tranzacții	Valoare decontată din (mii lei)
Ianuarie	191	211.076	107	230.364
Februarie	246	143.303	114	71.255
Martie	196	154.751	359	440.531
Aprilie	235	169.467	291	156.938
Mai	176	180.324	301	175.456
Iunie	175	120.289	204	222.301
Iulie	197	176.503	208	319.390
August	139	177.570	161	106.791
Septembrie	161	284.744	418	431.188
Octombrie	256	281.407	168	97.201
Noiembrie	240	271.949	390	116.190
Decembrie	125	201.425	585	685.005
TOTAL	2.337	2.372.808	3.306	3.052.610

În anul 2022, 11,41% din valoare totală a tranzacțiilor decontate pe bază brută a fost decontată pentru tranzacții încheiate în locuri de tranzacționare (348.319 mii lei), iar 88,59% (2.704.291 mii lei) pentru tranzacții în afara locurilor de tranzacționare.

În ceea ce privește decontarea pe bază brută pe Platforma T2S, valoarea totală a tranzacțiilor decontate a fost de 725.183 mii euro, din care 90,75% (658.069 mii euro) au fost tranzacții cu titluri de stat denumite în euro.

Referitor la activitatea transfrontalieră, în perioada analizată s-au decontat 1.000 instrucțiuni DvP și RvP pentru instrumente financiare de tipul acțiunilor, unităților de fond și a certificatelor, valoarea totală a acestora fiind de 245.696 mii lei. Sumele reprezintă echivalentul în lei, la cursul BNR valabil la data decontării instrucțiunii de decontare.

11

EVOLUȚIA PIETEI DE ASIGURĂRI ÎN ANUL 2022

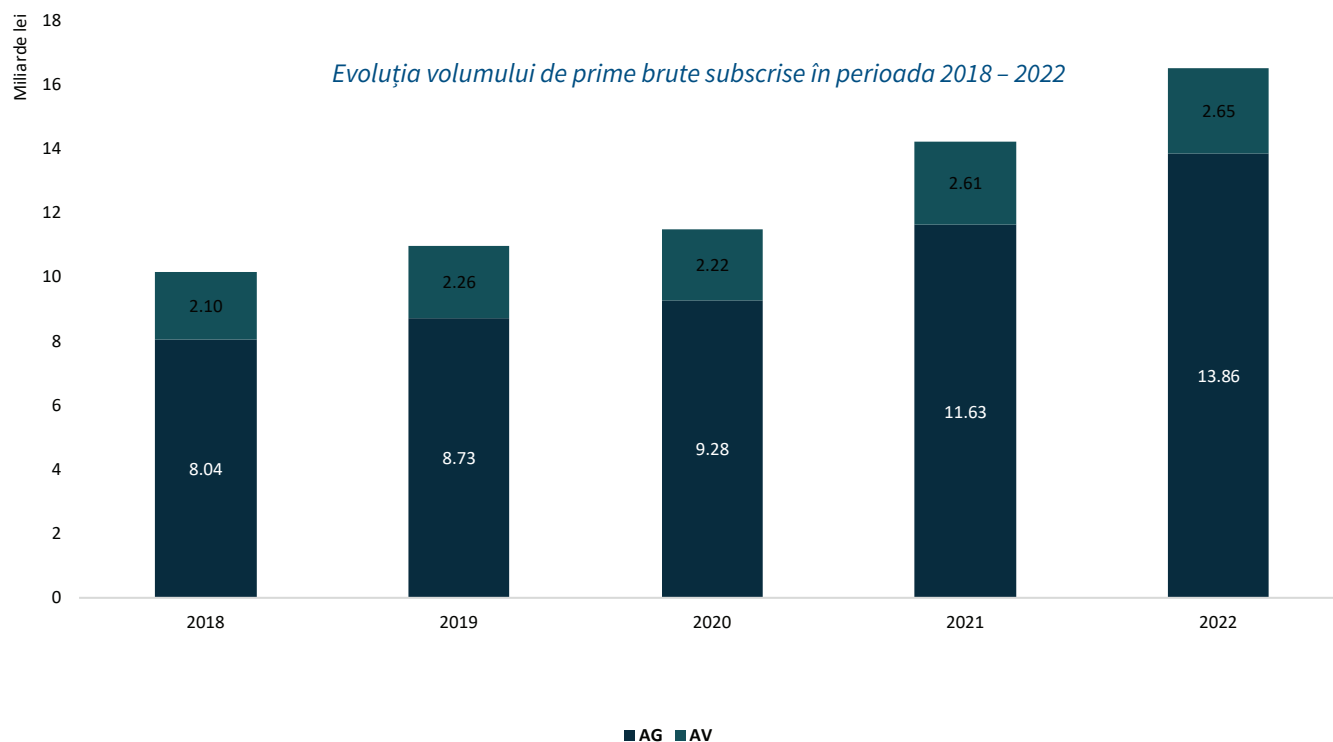
11.1. Societăți de asigurare

La 31 decembrie 2022 activau pe piața asigurărilor 26 de societăți de asigurare, autorizate și reglementate de ASF, dintre care 13 au practicat numai activitate de asigurări generale („AG”), 7 au practicat numai activitate de asigurări de viață („AV”) și 6 au practicat activitate compozită.

11.1.1. Prime brute subscrise (AG și AV)

Asigurătorii au cumulat în anul 2022 prime brute subscrise (PBS) în valoare de aproximativ 16,51 miliarde lei, volum în creștere cu aproximativ 16% față de cel înregistrat în anul anterior:

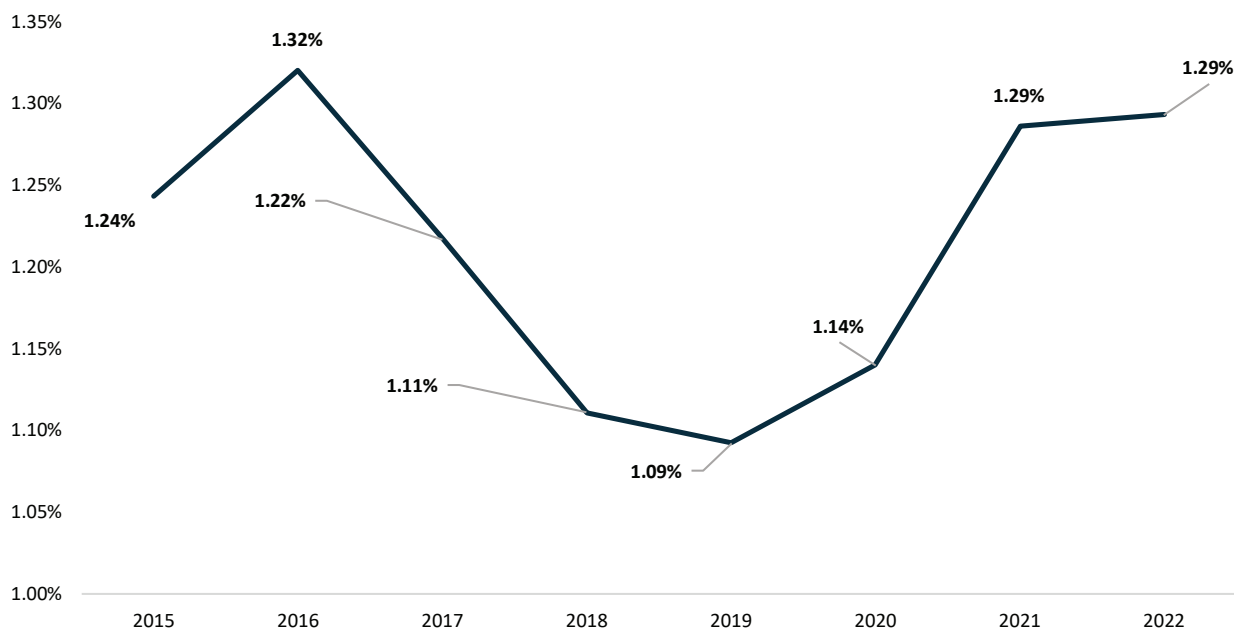
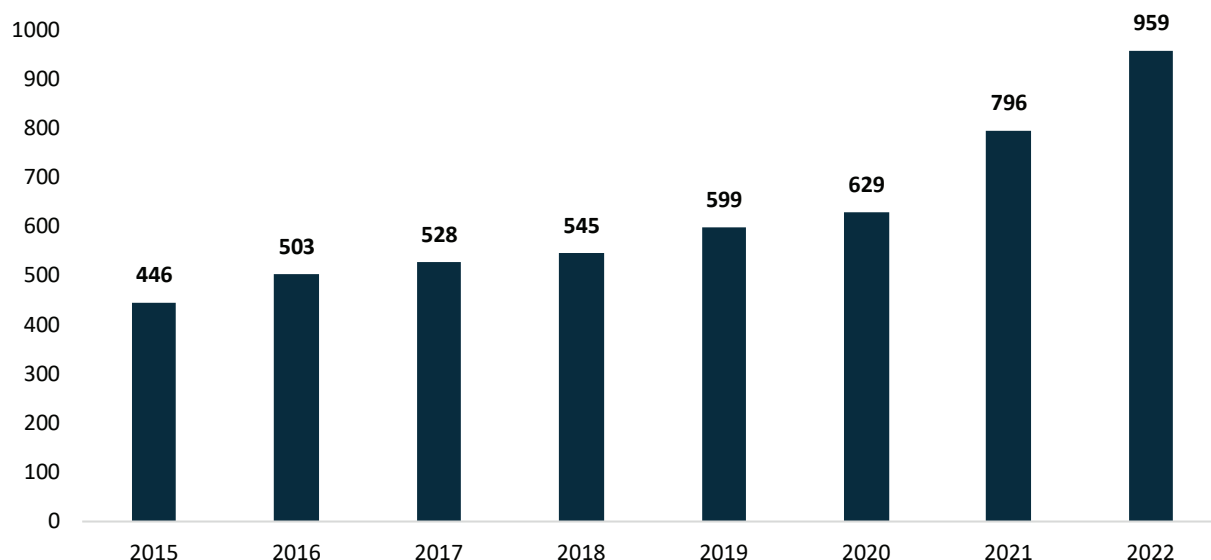
- primele brute subscrise aferente asigurărilor generale (AG) sunt în valoare de circa 13,86 miliarde lei, în creștere cu 19% față de anul anterior;
- primele brute subscrise aferente asigurărilor de viață (AV) sunt în sumă de aproximativ 2,65 miliarde lei, în creștere cu 1% comparativ cu anul 2021.

Dinamica repartizării pe segmente de asigurare în perioada 2018 – 2022

	2018	2019	2020	2021	2022
TOTAL (mld. lei)	10.14	10.99	11.49	14.24	16.51
Pondere AG (%)	79%	79%	81%	82%	84%
Pondere AV (%)	21%	21%	19%	18%	16%

Ponderea asigurărilor în PIB, indicator calculat ca raportul dintre valoarea primelor brute subscrise (exclusiv activități de reasigurare și prime brute subscrise pe teritoriul altor state) de către entitățile autorizate și supravegheate local și sucursale (autorizate în alte state membre UE ce au subscris în baza dreptului de stabilire, FOE - freedom of establishment) și produsul intern brut, a înregistrat o valoare de 1,29% în 2022, menținându-se stabil față de anul anterior.

*Ponderea asigurărilor din România în PIB**Densitatea asigurărilor în România (lei/locuitor)*

Sursa: INS, ASF, calcule ASF

Densitatea asigurărilor, calculată ca raportul dintre valoarea primelor brute subscrise (exclusiv activități de reasigurare și prime brute subscrise pe teritoriul altor state) pe teritoriul României (inclusiv PBS de succursale în baza dreptului de stabilire, FOE) și numărul de locuitori ai acesteia, este un indicator care arată cât cheltuiește, în medie, locuitorul unei țări pentru produse de asigurare. În anul 2022, densitatea asigurărilor în România se afla la o valoare de 959 lei/locuitor, în creștere cu circa 21% comparativ cu anul precedent.

Piața asigurărilor din România este caracterizată de un grad mediu spre ridicat de concentrare. În anul 2022, aproximativ 92% din volumul total de prime brute subscrise a fost realizat de 10 societăți de asigurare din cele 26 de societăți autorizate și reglementate de ASF, care desfășurau activitate de asigurare/reasigurare la 31 decembrie 2022.

Societățile cu cele mai mari volume de prime brute subscrise și ponderea lor în total piață (asigurări generale și de viață) în anul 2022

Nr. crt.	Societate	Cota totală de piață
1	GROUPAMA ASIGURARI S.A.	18,02%
2	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.	17,44%
3	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	16,85%
4	OMNIASIG VIG	12,84%
5	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	6,95%
Total 1 - 5		72,10%
6	NN ASIGURARI DE VIATA SA	5,88%
7	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	5,49%
8	GRAWE ROMANIA ASIGURARE S.A.	3,25%
9	BCR ASIGURARI DE VIATA VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	2,79%
10	UNIQA ASIGURARI S.A.	2,32%
Total 1-10		91,82%
Alte societăți		8,18%
Total		100,00%

Prime brute subscrise pentru asigurări generale

Volumul total al primelor brute subscrise pentru asigurările generale, în anul 2022, a fost de aproximativ 13,9 miliarde lei, în creștere cu 19% față de anul anterior.

Primele 10 societăți de asigurare care au subscris prime aferente asigurărilor generale au cumulat o valoare de 13,45 miliarde lei, ceea ce reprezintă circa 97% din totalul acestui segment de activitate.

Clasamentul societăților de asigurare în funcție de primele brute subscrise pentru asigurările generale în anul 2022

Nr. crt.	Societate	Cota totală de piață
1	GROUPAMA ASIGURARI S.A.	21,04%
2	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	20,07%
3	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.	18,79%
4	OMNIASIG VIG	15,29%
5	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	7,59%
Total 1-5		82,78%
6	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	5,72%
7	GRAWE ROMANIA ASIGURARE S.A.	3,50%
8	UNIQA ASIGURARI S.A.	2,76%
9	POOL-UL DE ASIGURARE P.A.I.D.	1,28%
10	ONIX ASIGURARI S.A.	0,99%
Total 1-10		97,03%
Alte societăți		2,97%
TOTAL		100,00%

Din totalul primelor brute subscrise pentru asigurări generale, cele mai mari ponderi le dețin clasele A10 - Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor auto terestre, A3 - Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant și A8 - Incendiu și calamități naturale (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7).

În anul 2022, ponderea acestor trei clase este de aproximativ 88% din totalul primelor brute subscrise pentru activitatea de asigurări generale:

- A10 - Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor auto terestre, cu un volum al primelor brute subscrise de 7.594.936.723 lei, reprezentând circa 55% din totalul subscrierilor pentru asigurări generale, în creștere cu circa 24% față de anul 2021;
- A3 - Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant, cu un volum al primelor brute subscrise de 3.059.362.832 lei, reprezentând circa 22% din totalul subscrierilor pentru asigurări generale, a înregistrat în anul 2022 o creștere cu aproximativ 12% față de anul anterior;
- A8 - Incendiu și calamități naturale (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7), cu un volum al primelor brute subscrise de 1.507.705.559 lei, reprezentând 11% din totalul subscrierilor pentru asigurări generale, în creștere cu peste 13% față de anul 2021.

Structura pe clase de asigurări generale

Clasa	PBS AG (lei)				
	2018	2019	2020	2021	2022
A10	3.741.919.989	3.985.774.635	4.188.128.313	6.114.228.283	7.594.936.723
A3	2.073.377.389	2.317.544.160	2.414.018.491	2.724.708.365	3.059.362.832
A8	1.064.538.857	1.165.466.756	1.234.502.125	1.330.291.736	1.507.705.559
Alte clase	1.162.234.903	1.265.424.657	1.439.649.647	1.461.620.792	1.698.563.393
TOTAL	8.042.071.138	8.734.210.208	9.276.298.576	11.630.849.176	13.860.568.507

Prime brute subscrise pentru asigurări de viață

Primele brute subscrise de către societățile de asigurări pentru activitatea de asigurări de viață au înregistrat o valoare de 2.647.617.182 lei în anul 2022, în creștere cu circa 1% comparativ cu anul anterior.

De asemenea, s-a menținut și la finalul anului 2022 un grad mare de concentrare, astfel că 5 societăți au deținut o pondere de circa 81% din volumul total al primelor subscrise pe acest segment, cu subscrieri cumulate în valoare de circa 2,1 miliarde lei.

Clasamentul societăților de asigurare în funcție de primele brute subscrise pentru asigurările de viață în anul 2022

Nr. crt.	Societate	Cota totală de piață
1	NN ASIGURARI DE VIATA SA	36,64%
2	BCR ASIGURARI DE VIATA VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	17,37%
3	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.	10,38%
4	BRD ASIGURARI DE VIATA S.A.	8,79%
5	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	7,74%
Total 1 - 5		80,92%
6	UNIQA ASIGURARI DE VIATA SA	5,82%
7	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	4,29%
8	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	3,63%
9	GROUPAMA ASIGURARI S.A.	2,17%
10	GRAWE ROMANIA ASIGURARE S.A.	1,94%
Total 1-10		98,76%
Alte societăți		1,24%
Total		100,00%

Din totalul primelor brute subscrise pentru asigurări de viață, cele mai mari ponderi le dețin clasele C1, Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, și C3, Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții, cumulând împreună circa 90% din totalul primelor brute subscrise pentru activitatea de asigurări de viață.

Din analiza în dinamică se desprind următoarele concluzii:

- Clasa C1 - Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, ce reprezintă circa 66% din totalul subscrisorilor pentru asigurări de viață, a înregistrat în anul 2022 o creștere cu aproximativ 5% față de aceeași perioadă a anului anterior;
- Clasa C3 - Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții, ce reprezintă 24% din totalul subscrisorilor pentru asigurări de viață, a înregistrat o scădere cu 16% față de anul 2021.

Structura pe clase de asigurări de viață

Clasa	PBS AV (lei)				
	2018	2019	2020	2021	2022
C1	1.486.795.597	1.417.601.050	1.440.499.053	1.660.436.407	1.747.748.971
C3	505.515.736	674.633.376	596.348.126	744.507.616	625.503.755
Alte clase	110.143.960	163.780.760	182.449.656	205.325.072	274.364.456
TOTAL	2.102.455.293	2.256.015.186	2.219.296.835	2.610.269.095	2.647.617.182

11.1.2. Contracte de asigurare

La nivelul întregii piețe de asigurări, numărul de contracte de asigurare în vigoare la finalul anului 2022 a fost de aproximativ 15,5 milioane, în creștere față de anul precedent cu aproximativ 5%. Datele aferente anului 2021 nu includ contractele de asigurare ale societății City Insurance care încă mai erau în vigoare la finalul anului.

Numărul de contracte de asigurare în vigoare la finalul anului 2022 pentru asigurările generale reprezintă circa 91% din numărul total de contracte.

Numărul de contracte în vigoare la finalul perioadei de referință pentru activitatea de asigurări generale a înregistrat o creștere cu circa 5,7% comparativ cu 2021, în timp ce numărul contractelor în vigoare pentru AV a scăzut cu aproximativ 3,4%.

Evoluția numărului total de contracte de asigurare în vigoare aferente perioadei 2018 - 2022

	2018	2019	2020	2021*	2022
AG	13.346.776	13.861.989	14.745.280	13.359.862	14.117.889
AV	1.646.808	1.618.694	1.474.971	1.450.565	1.401.617
TOTAL	14.993.584	15.480.683	16.220.251	14.810.427	15.519.506

* datele nu cuprind contractele de asigurare subscrise de City Insurance care mai erau încă în vigoare la sfârșitul anului.

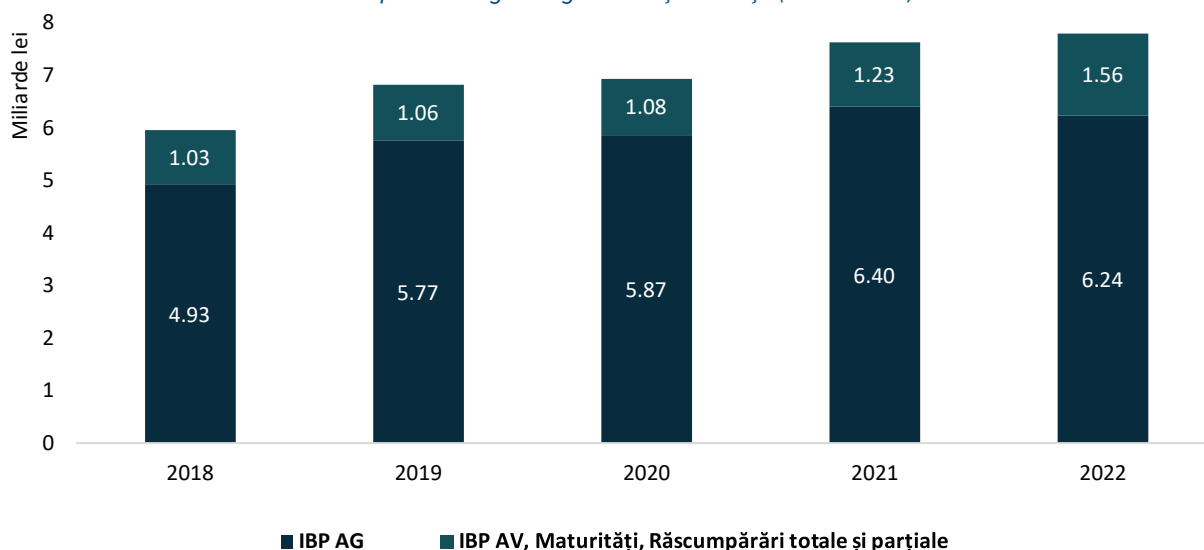
11.1.3. Indemnizații brute plătite de asigurători (IBP)

În anul 2022, societățile de asigurare au raportat indemnizații brute plătite (excluzând maturități și răscumpărări parțiale și totale), cumulat pentru cele două categorii de asigurări, în sumă de 6.580.593.993 lei, astfel:

- ▶ 6.243.956.407 lei sunt aferente contractelor de asigurări generale, înregistrând o scădere cu circa 2,5% față de perioada similară a anului anterior (6.401.307.368 lei);
- ▶ 336.637.568 lei sunt sume plătite pentru indemnizații brute, aferente asigurărilor de viață, înregistrând o creștere cu aproximativ 10% comparativ cu anul anterior (305.428.846 lei).

Indemnizațiilor brute aferente asigurărilor de viață li se adaugă maturități, răscumpărări parțiale și totale, toate cumulate fiind în sumă de 1.226.211.707 lei, valoare în creștere cu aproximativ 32,5% comparativ cu anul anterior.

*Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări
pentru asigurări generale și de viață (miliarde lei)*

Notă: Despăgubirile brute plătite în anul 2021 cuprind și datele aferente societății City Insurance până la septembrie 2021; Nu sunt incluse sumele plătite de FGA

Dinamica indemnizațiilor brute plătite inclusiv maturități și răscumpărări pentru asigurări generale și de viață în perioada 2018 - 2022

[illegible]

Indemnizații brute plătite aferente asigurărilor generale

Cumulat, indemnizațiile brute plătite de 10 societăți de asigurări au reprezentat 99% din totalul indemnizațiilor plătite la nivelul segmentului de asigurări generale.

Societățile de asigurare cu cel mai mare volum de indemnizații brute plătite pentru asigurări generale în anul 2022

Nr. crt.	Societate	Cota de piață (%)
1	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	25,90%
2	OMNIASIG VIG	17,64%
3	GROUPAMA ASIGURARI S.A.	16,87%
4	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.	16,28%
5	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	8,68%
Total 1 - 5		85,36%
6	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	5,75%
7	UNIQA ASIGURARI S.A.	3,17%
8	GRAWE ROMANIA ASIGURARE S.A.	3,15%
9	ALLIANZ-TIRIAC UNIT ASIGURARI S.A.	1,04%
10	ABC ASIGURARI - REASIGURARI S.A.	0,57%
Total 1 - 10		99,04%
Alte societăți		0,96%
Total		100,00%

Ponderi semnificative ale indemnizațiilor brute plătite de societățile de asigurare au fost înregistrate pe următoarele clase de asigurare (circa 92% din total):

- Clasa A10, Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor auto terestre, cu un volum al indemnizațiilor brute plătite de 3.399.398.598 lei, fără a include sumele plătite de Fondul de Garantare a Asiguraților (FGA), reprezintă 54% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările generale și au înregistrat o scădere cu 5,3% față de anul anterior;
- Clasa A3, Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant, cu un volum al indemnizațiilor brute plătite de 2.036.759.870 lei, reprezintă 33% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările generale și au înregistrat o creștere cu aproximativ 1% față de perioada similară din anul anterior;
- Clasa A8, Incendiu și calamități naturale (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7), cu un volum al indemnizațiilor brute plătite de 336.940.081 lei, reprezintă aproximativ 5% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările generale și au înregistrat o scădere cu 6,7% față de aceeași perioadă din anul anterior.

Indemnizațiile brute plătite pentru celelalte clase reprezintă circa 8% din total plăți aferente asigurărilor generale, ceea ce în mărime absolută a însemnat un cuantum de 470.857.858 lei.

Indemnizațiile brute, maturități și răscumpărări aferente asigurărilor de viață

În anul 2022, valoarea indemnizațiilor brute, maturităților și răscumpărărilor plătite aferente asigurărilor de viață s-a situat la un nivel de 1.562.849.293 lei, înregistrând o creștere de aproximativ 27% față de anul anterior.

Cumulat, sumele brute plătite (indemnizații, maturități și răscumpărări) de către primele 10 societăți de asigurări au reprezentat circa 99% din totalul sumelor brute plătite la nivelul segmentului de asigurări de viață.

Societățile de asigurări cu cel mai mare volum de indemnizații brute plătite, maturități și răscumpărări pentru asigurările de viață în anul 2022

Nr. crt.	Societate	Pondere în total
1	NN ASIGURARI DE VIATA SA	35,79%
2	BCR ASIGURARI DE VIATA VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	28,63%
3	BRD ASIGURARI DE VIATA S.A.	8,21%
4	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	7,05%
5	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.	6,15%
Total 1 - 5		85,83%
6	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	4,77%
7	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	3,36%
8	GRAWE ROMANIA ASIGURARE S.A.	3,21%
9	GROUPAMA ASIGURARI S.A.	1,11%
10	UNIQA ASIGURARI DE VIATA SA	0,92%
Total 1 - 10		99,20%
Alte societăți		0,80%
Total		100,00%

În anul 2022, cele mai mari ponderi în indemnizațiile brute plătite, în sumă totală de 1.438.828.506 lei, au fost deținute de următoarele clase de asigurare:

- clasa C1, Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, reprezintă circa 48% din totalul plăților efectuate și sunt în valoare de 746.587.341 lei;
- clasa C3, Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții, reprezintă aproximativ 44% din totalul de plăți efectuate, cu o valoare de 692.241.165 lei;
- plățile pentru celelalte clase au fost în cuantum de 124.020.787 lei și au reprezentat 8% din totalul plăților aferente asigurărilor de viață.

Sume aprobate de Fondul de Garantare a Asiguraților (FGA)

În anul 2022, suma aprobată pentru plata daunelor de către FGA a fost în valoare totală de aproximativ 655 milioane lei, din care aproximativ 93% reprezintă sume aferente asigurărilor RCA.

Valoarea sumelor aprobate de FGA în anul 2022

Total sume aprobate (lei)	RCA	% din total sumă	Asigurări de viață	% din total sumă
654.870.231	605.875.242	92,52%	40.950	0,006%

11.1.4. Rezerve tehnice

La finalul anului 2022, societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute în valoare totală de 23,63 miliarde lei⁴⁹, în creștere cu circa 15% față de finele anului 2021 (20,56 miliarde lei), repartizate pe cele două categorii de asigurare, după cum urmează:

- rezervele tehnice brute constituite pentru asigurările generale au înregistrat un volum de 14,47 miliarde lei, reprezentând 61% din totalul rezervelor tehnice;
- pentru asigurări de viață, societățile au constituit rezerve în valoare de 9,16 miliarde lei, nivel aferent unei ponderi de 39% din totalul rezervelor tehnice.

Rezerve tehnice constituite pentru asigurări generale

Pentru activitatea de asigurări generale, la sfârșitul anului 2022, societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute în valoare de 14,47 miliarde lei.

Structura rezervelor tehnice brute pentru asigurărilor generale la 31.12.2022

	31.12.2022	Pondere în total	A10	A3	A8	Pondere clase semnificative
	lei	(%)	lei	Lei	lei	(%)
Rezerva de prime	6.412.194.503	44,31%	3.239.905.667	1.584.335.454	748.725.011	86,91%
Rezerva de daune avizate	4.169.059.092	28,81%	2.348.959.803	761.209.575	445.353.729	85,28%
Rezerva de daune neavizate	3.395.432.686	23,46%	3.028.591.281	113.350.671	74.124.887	94,72%
Alte rezerve tehnice	494.724.533	3,42%	7.789.783	106.102.259	279.335.006	79,48%
Total rezerve	14.471.410.814	100,00%	8.625.246.534	2.564.997.959	1.547.538.633	88,02%

Rezerve tehnice constituite pentru asigurări de viață

Pentru activitatea de asigurări de viață, la finalul anului 2022, societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute în valoare de 9,16 miliarde lei.

Dintre acestea, rezervele tehnice aferente clasei C1 (Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare) și cele aferente clasei C3 (Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții) dețin împreună aproximativ 98,3% din total.

Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria asigurărilor de viață la 31.12.2022

	31.12.2022 (lei)	Pondere în total (%)
Rezerva de prime	820.605.213	8,96%
Rezerva matematică	7.858.222.720	85,80%
Rezerva de beneficii și risturnuri	116.008.355	1,27%
Alte rezerve tehnice	363.911.144	3,97%
Total rezerve tehnice aferente asigurărilor de viață	9.158.747.432	100,00%

⁴⁹ Pentru societatea Euroins România au fost luate în calcul datele la 30.09.2022 pentru a include ajustările ASF rezultate în urma activității de supraveghere și control.

11.1.5. Reasigurarea

Pentru categoria asigurărilor generale

Pentru o parte importantă de produse de asigurări generale (ex. asigurările de catastrofă, asigurările de răspundere civilă), ca parte a strategiei proprii de management a riscurilor, asigurătorii apelează frecvent la diferite forme de contracte de cedare în reasigurare, limitând astfel dauna maximă suportată în cazul apariției unor evenimente asigurate cu impact financiar semnificativ.

La finalul lunii decembrie 2022, aproximativ 33% din primele brute subscrise au fost cedate în reasigurare, în scădere comparativ cu anul 2021.

Evoluția PBS și a primelor nete de reasigurare aferente perioadei 2018 - 2022 pentru asigurări generale

Perioada	PBS (lei)	Prime nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare (%)
2018	8.042.071.138	4.854.789.137	60,37%	39,63%
2019	8.734.210.208	5.426.479.935	62,13%	37,87%
2020	9.276.298.576	5.549.407.679	59,82%	40,18%
2021	11.630.849.176	7.521.877.687	64,67%	35,33%
2022	13.860.568.507	9.243.210.927	66,69%	33,31%

La finalul lunii decembrie 2022, aproximativ 33% din totalul indemnizațiilor brute plătite au fost cedate reasuratorilor.

Evoluția IBP și a IBP nete de reasigurare aferente perioadei 2018 - 2022 pentru asigurări generale

Perioada	IBP (lei)	Indemnizații nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
2018	4.930.614.341	2.982.419.464	60,49%	39,51%
2019	5.769.804.707	3.404.907.722	59,01%	40,99%
2020	5.866.643.776	3.363.776.760	57,34%	42,66%
2021	6.401.307.368	3.713.295.702	58,01%	41,99%
2022	6.243.956.407	4.176.548.217	66,89%	33,11%

Din rezervele tehnice brute existente la finele lunii decembrie 2022⁵⁰ circa 37% erau aferente cedărilor în reasigurare.

Evoluția rezervelor tehnice brute și a rezervelor tehnice nete de reasigurare aferente perioadei 2018 - 2022 pentru asigurări generale

Perioada	Rezerve tehnice brute (lei)	Rezerve tehnice nete de reasigurare (%)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
2018	9.262.659.142	5.569.795.309	60,13%	39,87%
2019	9.863.321.479	5.833.980.139	59,15%	40,85%
2020	10.846.916.386	6.037.390.951	55,66%	44,34%
2021*	11.175.797.339	6.999.149.255	62,63%	37,37%
2022	14.471.410.814	9.146.212.083	63,20%	36,80%

* nu sunt incluse rezervele tehnice ale societății City Insurance la 31 decembrie 2021

⁵⁰ Pentru societatea Euroins România sunt incluse rezervele tehnice brute la 30.09.2022 pentru a include ajustările efectuate de ASF în urma activității de supraveghere și control cu privire la rezerva de daună neavizată (IBNR)

Pentru categoria asigurărilor de viață

În mod tradițional, există diferențe importante în ceea ce privește politica de reasigurare între activitățile de asigurări de viață și cele de asigurări generale. În cazul asigurărilor de viață, în general societățile de asigurare preiau o parte mult mai mare din riscul subscris.

Ca urmare a faptului că primele de asigurare sunt în general anticipate, iar despăgubirile, în caz de producerea evenimentului asigurat, sunt fixate prin contract pentru fiecare eveniment, deci mai predictibile, societățile de asigurări de viață nu apelează la fel de frecvent la cedarea în reasigurare ca cele de asigurări generale.

Evoluția PBS și a primelor nete de reasigurare aferente perioadei 2018 - 2022 pentru asigurări de viață

Perioada	Prime brute subscrise (lei)	Prime nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
2018	2.102.455.293	1.988.520.144	94,58%	5,42%
2019	2.256.015.186	2.106.855.807	93,39%	6,61%
2020	2.219.296.835	2.047.536.678	92,26%	7,74%
2021	2.610.269.095	2.396.932.537	91,83%	8,17%
2022	2.647.617.182	2.360.624.899	89,16%	10,84%

Evoluția IBP și a IBP nete de reasigurare aferente perioadei 2018 - 2022 pentru asigurări de viață

Perioada	IBP (lei)	Indemnizații nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
2018	184.615.224	158.003.409	85,59%	14,41%
2019	233.053.161	205.452.101	88,16%	11,84%
2020	232.822.808	201.807.073	86,68%	13,32%
2021	305.428.846	272.578.567	89,24%	10,76%
2022	336.637.586	294.276.535	87,42%	12,58%

Evoluția rezervelor tehnice brute și a rezervelor tehnice nete de reasigurare aferente perioadei 2018 - 2022 pentru asigurări de viață

Perioada	Rezerve tehnice brute (lei)	Rezerve tehnice nete de reasigurare (%)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
2018	7.221.346.401	7.175.933.360	99,37%	0,63%
2019	7.961.978.160	7.911.707.044	99,37%	0,63%
2020	8.419.143.263	8.363.288.414	99,34%	0,66%
2021	9.381.296.696	9.292.095.409	99,05%	0,95%
2022	9.158.747.432	8.987.505.599	98,13%	1,87%

11.1.6. Lichiditatea societăților de asigurare

Indicatorul de lichiditate se determină ca raportul dintre activele lichide prevăzute de norme și obligațiile pe termen scurt ale asigurătorilor față de asigurați. Potrivit cerințelor legale, valoarea acestuia trebuie să fie supraunitară.

La 31 decembrie 2022, indicatorul de lichiditate pentru fiecare dintre categoriile de asigurări, precum și elementele care contribuie la formarea acestuia au înregistrat următoarele valori:

Indicatorul de lichiditate pe fiecare dintre categoriile de asigurări la 31 decembrie 2022

	Titluri de stat (mil. lei)	Obligațiuni municipale (mil. lei)	Valori mobiliare tranzacționate (mil. lei)	Depozite (mil. lei)	Cont curent și Casierie (mil. lei)	Obligații pe termen scurt (mil. lei)	Indicator de lichiditate
AG	7.584	32	726	1.663	633	4.176	2,55
AV	4.152	50	1.432	227	130	1.749	3,43

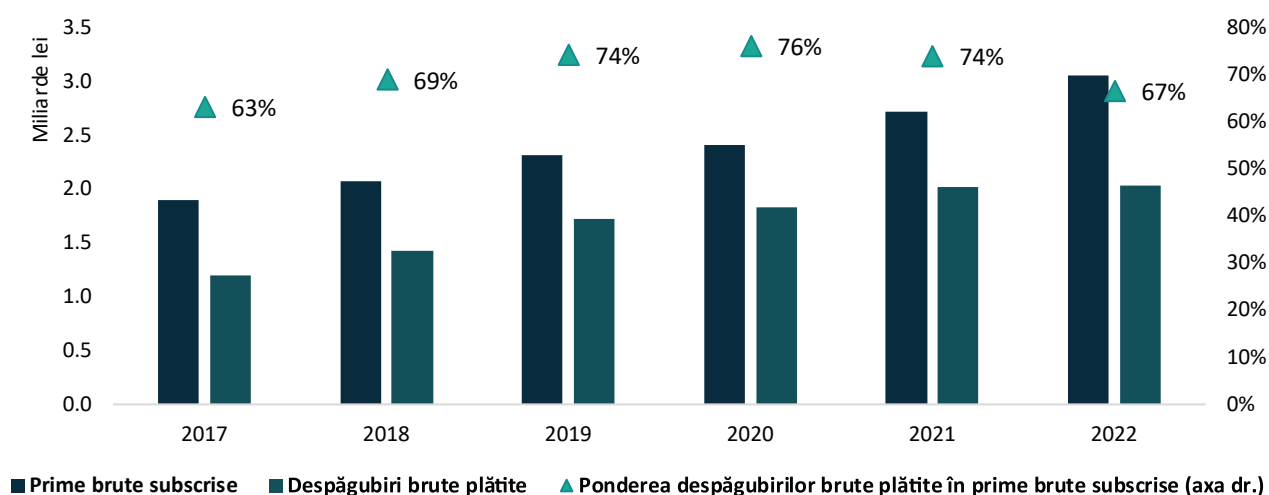
11.1.7. Asigurările auto

Valoarea primelor brute subscrise pentru asigurările auto (clasa A3 – CASCO și asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto – RCA) a depășit pragul de 11 miliarde lei în anul 2022, din care 28% din volum a fost subscris pentru asigurarea auto facultativă, iar 72% reprezintă subscrieri aferente asigurărilor auto obligatorii. Valoarea primelor brute subscrise pentru RCA include și activitatea de subscriere derulată de cele 2 sucursale care desfășoară activitate pe teritoriul României în baza dreptului de stabilire.

Piața asigurărilor auto facultative (CASCO: Clasa A3)

Valoarea primelor brute subscrise de societățile autorizate și reglementate de ASF a depășit 3 miliarde lei în anul 2022 pentru segmentul asigurărilor auto facultative (CASCO: Clasa A3), în creștere cu 12% comparativ cu 2021. Totodată, despăgubirile brute plătite de aceiași asigurători au înregistrat o valoare de 2 miliarde lei în perioada analizată. Ca pondere în prime brute subscrise, despăgubirile brute plătite s-au situat la 66,5%.

Evoluția primelor brute subscrise și despăgubirilor brute plătite de societățile autorizate și reglementate de ASF pentru clasa A3 (CASCO)

Gradul de concentrare este ridicat și pe piața asigurărilor auto facultative (CASCO), primele 3 societăți de asigurare însumând o cotă de piață de 73% din perspectiva volumului de prime brute subscrise.

Clasamentul societăților de asigurare în funcție de volumul de prime brute subscrise la nivelul pieței CASCO în anul 2022

Nr. crt.	Societate	Cota de piață
1	OMNIASIG VIG S.A.	30,9%
2	GROUPAMA ASIGURARI S.A.	26,6%
3	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.	15,8%
4	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	10,1%
5	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	8,1%
TOTAL (1-5)		91,4%
6	UNIQA ASIGURARI S.A.	4,8%
7	ALLIANZ-TIRIAC UNIT ASIGURARI S.A.	1,4%
8	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	0,9%
9	GARANTA ASIGURARI S.A.	0,7%
10	SIGNAL IDUNA ASIGURARI S.A. (FOSTA ERGO ASIGURARI S.A.)	0,4%
TOTAL (1-10)		99,6%
Alte societăți		0,4%
TOTAL		100,0%

Piața asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto RCA

La 31 decembrie 2022, pe piața asigurărilor își desfășurau activitatea următorii 7 asigurători autorizați de ASF pentru activități de asigurare RCA: Allianz-Tiriac Asigurări SA, Asigurarea Românească - Asiom Vienna Insurance Group SA, Euroins România Asigurare - Reasigurare SA, Generali Romania Asigurare Reasigurare SA, Grawe Romania Asigurare SA, Groupama Asigurări SA și Omniasig Vienna Insurance Group SA.

În prezent, numărul de asigurători autorizați de ASF pentru derularea de activități de asigurare RCA s-a diminuat. Pe parcursul primului trimestru al anului 2023, ASF a retras autorizația de funcționare a societății Euroins, Consiliul ASF hotărând promovarea de către Autoritate a unei cereri pentru deschiderea procedurii de faliment și numirea Fondului de Garantare a Asiguraților (FGA) ca administrator interimar al societății, cu sarcina de a asigura administrarea și conducerea activității asigurătorului și adoptarea măsurilor necesare pentru conservarea patrimoniului. Atribuțiile conducerii societății se suspendă de drept.

În trimestrul IV al anului 2021, sucursala Axeria Iard și-a început activitatea pe piața RCA, în baza dreptului de stabilire pe teritoriul României (Freedom of Establishment – FoE). În anul 2022, aceasta a înregistrat un volum al primelor brute subscrise pe RCA de aproximativ 450 milioane lei, ceea ce înseamnă 5,7% din totalul primelor brute subscrise pentru segmentul RCA. La finalul anului 2022, societatea Hellas Direct a intrat pe segmentul RCA din România, în baza dreptului de stabilire (FoE), cumulând un volum de prime brute subscrise de peste 22 milioane lei (0,3% din piața RCA).

Cota de piață

Gradul de concentrare se menținea ridicat pentru primii asigurători din top la finalul lunii decembrie 2022, astfel că primii 3 asigurători cumulau aproximativ 72% din portofoliul de asigurări RCA din România.

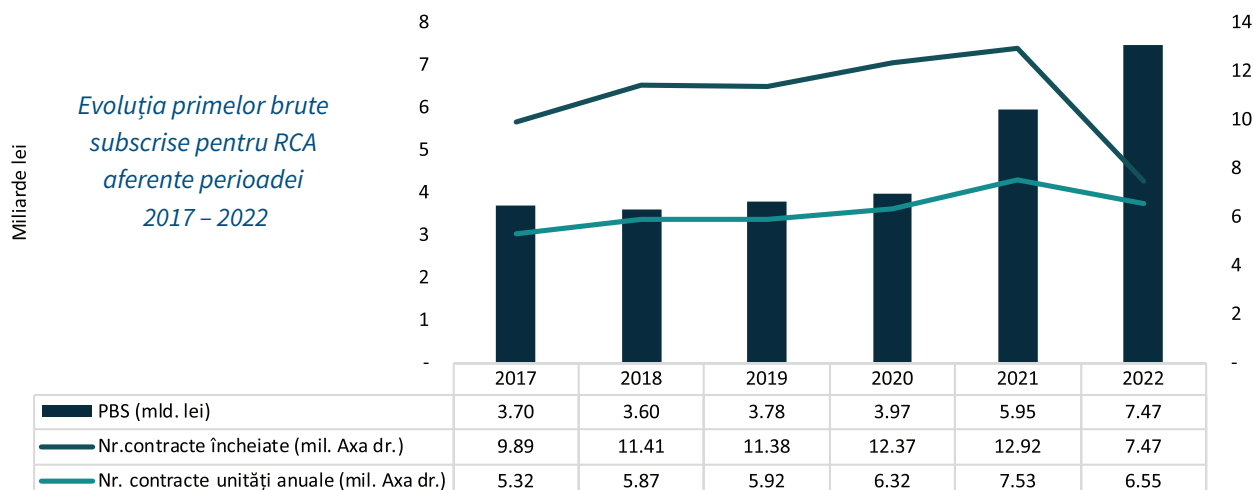
Cota de piață aferentă asigurărilor RCA la 31 decembrie 2022

Nr. crt.	Societate	Cota de piață (%)
1	Euroins România	32,7%
2	Groupama	20,4%
3	Allianz Țiriac	18,7%
TOTAL (1-3)		71,9%
4	Omniasig VIG	6,9%
5	Asirom VIG	6,6%
6	Grawe România	5,9%
7	Axeria IARD (sucursală)	5,7%
8	Generali România	2,8%
9	Hellas Direct (sucursală)	0,3%
TOTAL		100,0%
*Notă: clasamentul include și AXERIA IARD și Hellas Direct care au subscris RCA pe teritoriul României în baza FoE (sucursale)		

Evoluția primelor

Valoarea totală a primelor de asigurare subscrise pentru asigurările RCA de societățile autorizate și reglementate de ASF în anul 2022 s-a situat la 7,47 miliarde lei, restul până la totalul clasei A10 reprezentând asigurările transportatorului pentru marfa transportată în calitate de căraș și asigurările RCA subscrise pe teritoriul altor state membre UE în baza dreptului de liberă prestare a serviciilor. Comparativ cu anul 2021, valoarea primelor brute subscrise a crescut cu circa 26%, iar față de 2020, volumul primelor brute s-a majorat cu circa 88%.

Exprimat în unități anuale (pentru a ține seama de durata diferită a polițelor, ce pot fi încheiate pe o perioadă cuprinsă între 1 și 12 luni), numărul de contracte RCA încheiate până la 31 decembrie 2022 a fost de 6,55 milioane, în scădere cu 13% față de anul 2021, respectiv în creștere cu 3,7% comparativ cu 2020.

*Notă: sunt incluse doar societățile autorizate și reglementate de ASF

Diferența dintre numărul de contracte încheiate în perioadele anterioare (peste 12 milioane contracte în 2020 – 2021 cu maturități între 1 lună și 12 luni) și cel aferent anului 2022 (7,5 milioane) poate fi explicată și ca urmare a faptului că în perioada de referință au fost dominante contractele de asigurare încheiate pe un an.

La 31 decembrie 2022, cele mai mari ponderi au fost deținute de polițele cu o valabilitate de 12 luni (83% din contractele încheiate în anul 2022 au fost încheiate pe o perioadă de 1 an), astfel încât se remarcă o modificare a preferințelor consumatorilor cu privire la valabilitatea contractelor încheiate comparativ cu anii anteriori.

Din perspectiva structurii portofoliilor de clienți, la 31 decembrie 2022, ponderea contractelor încheiate cu persoane fizice la nivelul întregii piețe s-a situat la nivelul de aproximativ 75%.

11.1.8. Asigurările de locuințe

Pe ansamblul pieței asigurărilor de locuințe (obligatorii și facultative), la 31 decembrie 2022, s-a înregistrat o creștere a primelor brute subscrise cu aproximativ 10% comparativ cu anul precedent, în vreme ce indemnizațiile brute plătite au crescut cu circa 25%.

Evoluția asigurărilor de locuințe (obligatorii și facultative)

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
2018	3.187.936	2.920.522	501.837.498	67.232.870
2019	3.260.185	3.088.650	529.833.321	98.814.870
2020	3.302.622	3.125.467	544.304.675	92.266.684
2021	3.304.760	3.148.674	577.964.302	82.697.768
2022	3.461.913	3.292.306	637.887.443	103.416.326

Subscrierile aferente asigurărilor facultative de locuințe, pe parcursul anului 2022, au înregistrat o valoare mai mare cu aproximativ 14% comparativ cu anul precedent, în timp ce indemnizațiile brute plătite au crescut cu circa 29%. Numărul de contracte noi, încheiate în perioada de raportare, a fost de peste 1,4 milioane, în creștere cu 9% față de anul 2021.

Asigurările obligatorii de locuințe sunt reprezentate de rezultatele activității Pool-ului de Asigurare Împotriva Dezastrelor Naturale (PAID). Conform prevederilor legale, PAID administrează sistemul de asigurare obligatorie a locuințelor, menit să acopere trei riscuri de bază specifice României: cutremur, inundații și alunecări de teren.

Comparativ cu anul 2021, primele brute subscrise au crescut cu aproximativ 2% în anul 2022, iar indemnizațiile brute plătite au înregistrat o diminuare cu aproximativ 40%. Numărul de contracte noi, încheiate în perioada de raportare, a fost de peste 1,8 milioane, nivel relativ similar cu cel înregistrat în 2021.

11.1.9. Asigurările de sănătate

Asigurările de sănătate au cumulat în anul 2022 prime brute subscrise în valoare de aproximativ 670 milioane lei, în creștere cu circa 35% față de anul 2021 (497 milioane lei).

Numărul contractelor în vigoare la finalul anului 2022 la nivelul întregii piețe a asigurărilor de sănătate se situa la 220.334, în scădere cu circa 42% față de numărul contractelor în vigoare la finalul anului 2021. Numărul contractelor încheiate în anul 2022 a fost 250.630, în scădere cu peste 50% față de anul 2021

Evoluția asigurărilor de sănătate în perioada 2018 – 2022

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
2018	365.872	427.290	335.020.775	164.564.666
2019	403.308	477.238	381.339.604	220.192.585
2020	377.839	486.481	451.351.942	213.095.277
2021	382.261	456.193	496.962.450	280.881.348
2022	220.334	250.630	669.595.598	361.795.489

În anul 2022, societățile de asigurare autorizate și reglementate de ASF au raportat indemnizații brute plătite, cumulat pentru cele două categorii de asigurări, în sumă de aproximativ 362 milioane lei, în creștere cu 28% față de 2021 (281 milioane lei).

Clasamentul societăților de asigurare în funcție de volumul de prime brute subscrise pentru activitatea de asigurări de sănătate în anul 2022

Nr. crt.	Societate	Cota de piață
1	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	27,75%
2	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.	22,54%
3	GROUPAMA ASIGURARI S.A.	15,57%
4	NN ASIGURARI DE VIATA S.A.	11,75%
5	OMNIASIG VIG	10,56%
TOTAL (1-5)		88,17%

11.1.10. Asigurările de garanții

În anul 2022, primele brute subscrise pentru asigurările de garanții s-au situat la o valoare de circa 298,5 milioane lei, înregistrând o scădere cu aproximativ 14% față de anul 2021. În ceea ce privește valoarea indemnizațiilor brute plătite, aceasta a fost de circa 48 milioane lei, în creștere cu aproximativ 2% față de anul precedent.

Evoluția principalilor indicatori ai pieței asigurărilor de garanții în perioada 2018 – 2022

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
2018	51.418	69.607	229.727.434	59.716.286
2019	73.791	92.017	276.385.828	41.474.685
2020	90.504	108.644	460.297.277	40.138.496
2021	52.342*	87.616	345.382.367	47.527.378
2022	61.603	82.577	298.522.924	48.413.972
* nu sunt incluse contractele subscrise de City Insurance care mai erau în vigoare la sfârșitul anului 2021				

La finalul lunii decembrie 2022, numărul de contracte în vigoare s-a situat la 61.603 contracte, în creștere cu circa 18% față de perioada similară a anului anterior.

Clasamentul societăților de asigurare în funcție de volumul de prime brute subscrise pentru asigurările de garanții în anul 2022

Nr. crt.	Societate	Cota de piață
1	ONIX ASIGURARI S.A.	45,88%
2	EXIM ROMANIA S.A.	14,01%
3	ABC ASIGURARI - REASIGURARI S.A.	13,12%
4	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	9,57%
5	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.	4,70%
TOTAL (1-5)		87,28%

11.2. Sucursale

La 31 decembrie 2022, activau pe piața asigurărilor 15 sucursale⁵¹, dintre care 12 au practicat activitate de asigurări generale („AG”) și 3 au practicat activitate de asigurări de viață („AV”).

11.2.1. Prime brute subscrise de către sucursale (AG și AV)

Sucursalele au cumulat prime brute subscrise în valoare de 1,9 miliarde lei în anul 2022, în creștere cu aproximativ 58% față de 2021:

- primele brute subscrise (PBS) aferente asigurărilor generale (AG) au fost în sumă de 1,19 miliarde lei, în creștere față de anul 2021 cu aproximativ 107%; dinamica pozitivă a fost susținută în principal de valoarea subscrierilor unei sucursale pe segmentul RCA;
- primele brute subscrise aferente asigurărilor de viață (AV) au fost în sumă de 719 milioane lei, în creștere față de anul anterior cu circa 13%.

11.2.2. Indemnizații brute plătite de sucursale (IBP)

În anul 2022, sucursalele au raportat indemnizații brute plătite, cumulat pentru cele două categorii de asigurări, în sumă de circa 462 milioane lei, astfel:

- 233 milioane lei sunt aferente contractelor de asigurări generale (50% din totalul indemnizațiilor brute plătite de sucursale), înregistrând o creștere de aproximativ 31% față de anul 2021;
- 229 milioane lei reprezintă sume plătite pentru indemnizații brute (inclusiv maturități și răscumpărări), aferente asigurărilor de viață, înregistrând o creștere cu aproximativ 18% față de anul 2021.

11.3. Companii de brokeraj

La data de 31 decembrie 2022, figurau înregistrate în evidențele Autorității de Supraveghere Financiară 269 de companii de brokeraj, din care:

265 companii fără activitatea
interzisă sau suspendată

1 companie cu activitatea
interzisă temporar

3 companii cu activitatea
suspendată

⁵¹ Sucursalele din România nu au obligația legală de a raporta ASF informațiile statistice cuprinse în acest capitol.

11.3.1. Activitatea de distribuție de asigurări

Conform raportărilor transmise de companiile de brokeraj la data de 31 decembrie 2022 (date provizorii), se constată o creștere cu aproximativ 26% a valorii primelor distribuite pentru asigurări generale și asigurări de viață față de anul 2021. Aceasta se datorează atât creșterii volumului de prime distribuite pentru activitatea de asigurări generale (+26%), cât și pentru segmentul asigurărilor de viață (+17%). Trebuie menționat faptul că, aceste valori includ și primele de asigurare distribuite pentru asigurătorii din Spațiul Economic European care și-au notificat intenția de a desfășura activități de asigurare în România, în baza principiului liberei circulații a serviciilor și a dreptului de stabilire, prime de asigurare distribuite a căror valoare a înregistrat o creștere cu circa 106% față de 2021.

Evoluția gradului de distribuție

Perioada	Prime brute subscrise (lei)			Prime distribuite (lei)			Grad de distribuție (%)		
	Total din care:	AG	AV	Total din care:	AG	AV	Total	AG	AV
31.12.2018	10.144.526.431	8.042.071.138	2.102.455.293	6.380.788.060	6.143.247.895	237.540.165	62,90%	76,39%	11,30%
31.12.2019	10.990.225.394	8.734.210.208	2.256.015.186	7.203.671.303	6.963.197.545	240.473.758	65,55%	79,72%	10,66%
31.12.2020	11.495.595.411	9.280.320.842	2.219.478.274	7.859.221.295	7.572.141.348	287.079.947	68,37%	81,59%	12,93%
31.12.2021	14.241.118.271	11.630.849.176	2.610.269.095	9.911.948.538	9.560.607.626	351.340.912	69,60%	82,20%	13,46%
31.12.2022*	16.508.185.689	13.860.568.507	2.647.617.182	11.184.505.764	10.824.698.548	359.807.216	67,75%	78,10%	13,59%
31.12.2022**	16.508.185.689	13.860.568.507	2.647.617.182	12.486.647.386	12.075.672.370	410.975.016	75,64%	87,12%	15,52%

* Prime distribuite pentru asigurători români și gradul de distribuție calculat la primele distribuite de companiile de brokeraj pentru asigurători români;

** Prime totale distribuite și gradul de distribuție calculat la primele distribuite de companiile de brokeraj pentru asigurători români și străini

În anul 2022, companiile de brokeraj au distribuit 75,64% din volumul total al primelor brute subscrise de asigurători pentru cele două categorii de asigurare, ponderea cea mai mare fiind deținută în continuare de asigurările generale (87,12%).

Dacă se iau în calcul doar primele distribuite pentru societățile autorizate în România, gradul de distribuție la 31 decembrie 2022 a fost de 67,75% (pentru asigurări generale: 78,10%, respectiv pentru asigurări de viață: 13,59%).

Clasamentul primelor 10 companii de brokeraj în funcție de cota de piață

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Cota de piață (AV+AG)
1	SAFETY BROKER DE ASIGURARE S.A.	8,39%
2	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	7,17%
3	INTER BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	6,42%
4	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	6,38%
5	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE S.A.	6,37%
6	DAW MANAGEMENT - BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	4,46%
7	CAMPION BROKER DE ASIGURARE SI REASIGURARE S.R.L.	4,45%
8	UNICREDIT INSURANCE BROKER S.R.L.	2,77%
9	MILLENIUM INSURANCE BROKER (M.I.B.) S.A.	2,41%
10	PORSCHE BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	2,07%
TOTAL 1-10 în total piață		50,89%

Asigurări generale

Analizând structura primelor distribuite de companiile de brokeraj pe clasele de asigurări generale, se constată faptul că, în anul 2022, o pondere semnificativă în totalul primelor distribuite (12.075.672.370 lei), o dețin următoarele clase:

- clasa A10, Asigurări de răspundere civilă pentru vehicule (RCA + CMR), reprezintă 61,5% (7.426.086.309 lei);
- clasa A3, Asigurări de mijloace de transport terestru (CASCO), reprezintă 18,6% (2.246.265.652 lei);
- clasa A8, Asigurări de incendiu și alte calamități naturale, reprezintă 6,36% (768.603.804 lei);
- clasa A9, Asigurări pentru alte daune sau pierderi legate de alte bunuri decât cele menționate la clasele 3-7, reprezintă 3,52% (425.190.152 lei);
- clasa A2, Asigurări de sănătate, reprezintă 3,33% (402.105.202 lei);
- clasa A13, Asigurări de răspundere civilă generală, exclusiv cea menționată la clasele 10-12, reprezintă 2,8% (338.169.806 lei);
- clasa A15, Asigurări de garanții, reprezintă 1,31% (157.757.532 lei);
- restul claselor reprezentând 2,58% din total prime distribuite asigurări generale.

Asigurări de viață

În anul 2022, primele de asigurare distribuite de companiile de brokeraj pentru asigurări de viață, în cuantum de 410.975.016 lei, au înregistrat o creștere cu 16,97% față de perioada similară a anului anterior.

Referitor la repartizarea acestor prime pe clase de asigurări, situația este următoarea:

- clasa C1 (Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare) în cuantum de 250.093.251 lei, respectiv 60,85% din totalul primelor distribuite pentru categoria asigurărilor de viață;
- clasa C3 (Asigurări de viață și anuități, care sunt legate de fonduri de investiții (unit-linked) în cuantum de 160.858.257 lei, respectiv 39,14% din totalul primelor distribuite pentru categoria asigurărilor de viață;
- clasa C2 (Asigurări de naștere și căsătorie) a reprezentat 0,01% din primele distribuite pentru categoria asigurărilor de viață.

11.3.2. Venituri obținute din activitatea de distribuție de asigurări

La finalul anului 2022, companiile de brokeraj au raportat venituri din activitatea de distribuție de asigurări (viață și generale) în cuantum de 2.021.625.308 lei, în creștere cu aproximativ 16,38% față de aceeași perioadă a anului 2021 (+16,30% pentru asigurări generale și +17,14% pentru asigurări de viață).

Evoluția veniturilor din activitatea de distribuție de asigurări în perioada 2018-2022

Venituri din activitatea de intermediere	2018	2019	2020	2021	2022
	1.095.337.930	1.261.778.661	1.394.616.111	1.737.127.690	2.021.625.308
Dinamica anuală	-	+15,20%	+10,53%	+24,56%	+16,38%

Ponderea veniturilor din activitatea de distribuție de asigurări în totalul primelor distribuite la nivelul pieței de brokeraj a fost de 16,19% (comision mediu), în scădere cu circa 1,34% față de anul 2021 (17,53%). Pe segmentul asigurărilor generale, comisionul mediu a scăzut la 15,25%, de la 16,57% (comision mediu înregistrat la 31 decembrie 2021). Pe segmentul asigurărilor de viață, comisionul mediu a fost de 43,68%, nivel similar comparativ cu 2021 (43,61%).

Venituri din distribuția produselor de asigurări

Veniturile raportate de către companiile de brokeraj la 31 decembrie 2022, obținute din distribuția produselor de asigurări generale, au fost în sumă de 1.842.130.053 lei.

Clasamentul primelor 10 companii de brokeraj, în funcție de veniturile obținute din distribuția asigurărilor generale

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Cota de piață
1	SAFETY BROKER DE ASIGURARE S.A.	8,93%
2	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	7,39%
3	INTER BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	7,03%
4	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE S.A.	7,00%
5	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	5,33%
6	DAW MANAGEMENT - BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	4,50%
7	CAMPION BROKER DE ASIGURARE SI REASIGURARE S.R.L.	4,40%
8	UNICREDIT INSURANCE BROKER S.R.L.	2,92%
9	MILLENIUM INSURANCE BROKER (M.I.B.) S.A.	2,64%
10	PORSCHE BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	2,27%
TOTAL 1-10 Pondere în total venituri din distribuția asigurărilor generale		52,40%

Venituri din distribuția produselor de asigurări de viață

Veniturile companiilor de brokeraj obținute din distribuția produselor de asigurări de viață au fost în sumă de 179.495.255 lei.

În ceea ce privește situația primelor 10 companii de brokeraj, în funcție de veniturile obținute din distribuția asigurărilor de viață, aceasta este următoarea:

Primele 10 companii de brokeraj, în funcție de veniturile obținute din distribuția asigurărilor de viață

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Cota de piață
1	AMSTERDAM BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	45,52%
2	OVB ALLFINANZ ROMANIA BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	40,73%
3	KUNDEN BROKER COMPANIE DE BROKERAJ S.R.L.	3,20%
4	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	2,12%
5	AON ROMANIA BROKER DE ASIGURARE - REASIGURARE S.R.L.	1,54%
6	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	1,51%
7	WILLIS TOWERS WATSON ROMANIA-BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE S.R.L.	0,81%
8	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE S.A.	0,49%
9	PROFESSIONAL BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	0,47%
10	CAMPION BROKER DE ASIGURARE SI REASIGURARE S.R.L.	0,37%
TOTAL 1-10 Pondere în total venituri din distribuția asigurărilor generale		96,76%

12

EVOLUȚIA PENSIILOR PRIVATE DIN ROMÂNIA ÎN ANUL 2022

La 31 decembrie 2022, erau înscriși 8,59 milioane participanți la cele 17 fonduri de pensii private, la finalul anului precedent fiind înregistrați un număr de 8,36 milioane participanți. Numărul participanților înregistrați în sistemul pensiilor administrate privat la 31 decembrie 2022 a fost de 7,96 milioane persoane, față de 7,79 milioane persoane înregistrate în luna decembrie a anului 2021, iar numărul de participanți înregistrați în sistemul pensiilor facultative a fost de 627 de mii de persoane, comparativ cu 564 de mii de persoane înregistrate la 31 decembrie 2021.

Fondurile de pensii private din România au cumulat active în cuantum de 100,08 miliarde lei la finalul lunii decembrie 2022, în creștere cu 8,17% comparativ cu finalul anului anterior.

Instrumentele financiare din portofoliile fondurilor de pensii private care se tranzacționează pe piețe financiare sunt evaluate prin marcarea la piață, indiferent de perioada de timp pentru care sunt prevăzute a fi deținute în portofolii. În această situație, evoluția valorii unitare a activului net a fondurilor de pensii private poate cuprinde pe termen scurt potențiale episoade de volatilitate, fiind influențată de acestea. Cu toate acestea, orizontul investițional al fondurilor de pensii private este unul pe termen lung, fondurile demonstrând o bună reziliență în urma șocurilor care au afectat piețele financiare în trecut.

Politica investițională din cadrul portofoliilor de active ale fondurilor de pensii private continuă să fie concentrată pe piața locală de capital, în timp ce ponderea investițiilor în instrumente cu venit fix reprezenta 71% din totalul portofoliului investițional al fondurilor de pensii private. La finalul anului 2022, un procent de 22% a fost investit în acțiuni.

12.1. Fondurile de pensii administrate privat – Pilonul II

La finalul lunii decembrie 2022, erau înscrise în Registrul Electronic al Autorității de Supraveghere Financiară șapte fonduri de pensii administrate privat. Acestea sunt administrate de șapte administratori de fonduri de pensii private, activele lor fiind încredințate spre păstrare unui număr de trei bănci din România cu rol de depozitari. Valoarea totală a activelor fondurilor de pensii administrate privat a fost de 96,46 miliarde lei la finalul anului 2022, în creștere cu aproximativ 8,25% comparativ cu aceeași dată a anului 2021. Comparativ cu luna septembrie 2022, valoarea activelor totale a crescut cu 8,74%. Numărul participanților înregistrați în sistemul pensiilor administrate privat la 31 decembrie 2022 a fost de 7,96 milioane persoane, în creștere față de 7,79 milioane persoane la finalul anului anterior.

La nivelul Pilonului II, contribuția medie a participanților cu contribuții virate în luna decembrie 2022 a fost de circa 237 lei/participant, în timp ce la 31 decembrie 2021 valoarea acesteia a fost de 204 lei/participant. În anul 2022, contribuțiile virate în sistemul de pensii administrate privat au fost în cuantum de 10,99 miliarde lei, în creștere cu aproximativ 12% față de anul 2021.

La finalul anului 2022, titlurile de stat și acțiunile au rămas principalele instrumente financiare în care au investit fondurile de pensii administrate privat. Investițiile fondurilor de pensii administrate privat în titluri de stat au reprezentat 62% la 31 decembrie 2022, în creștere față de procentul de 60%

investit la 31 decembrie 2021 în acest tip de instrumente financiare. Totodată, investițiile în acțiuni au reprezentat un procent de 22% din valoarea totală a activelor fondurilor de pensii din Pilonul II. De asemenea, ponderi importante erau investite și în obligațiuni corporative (7,6%) și depozite bancare și conturi curente (4%).

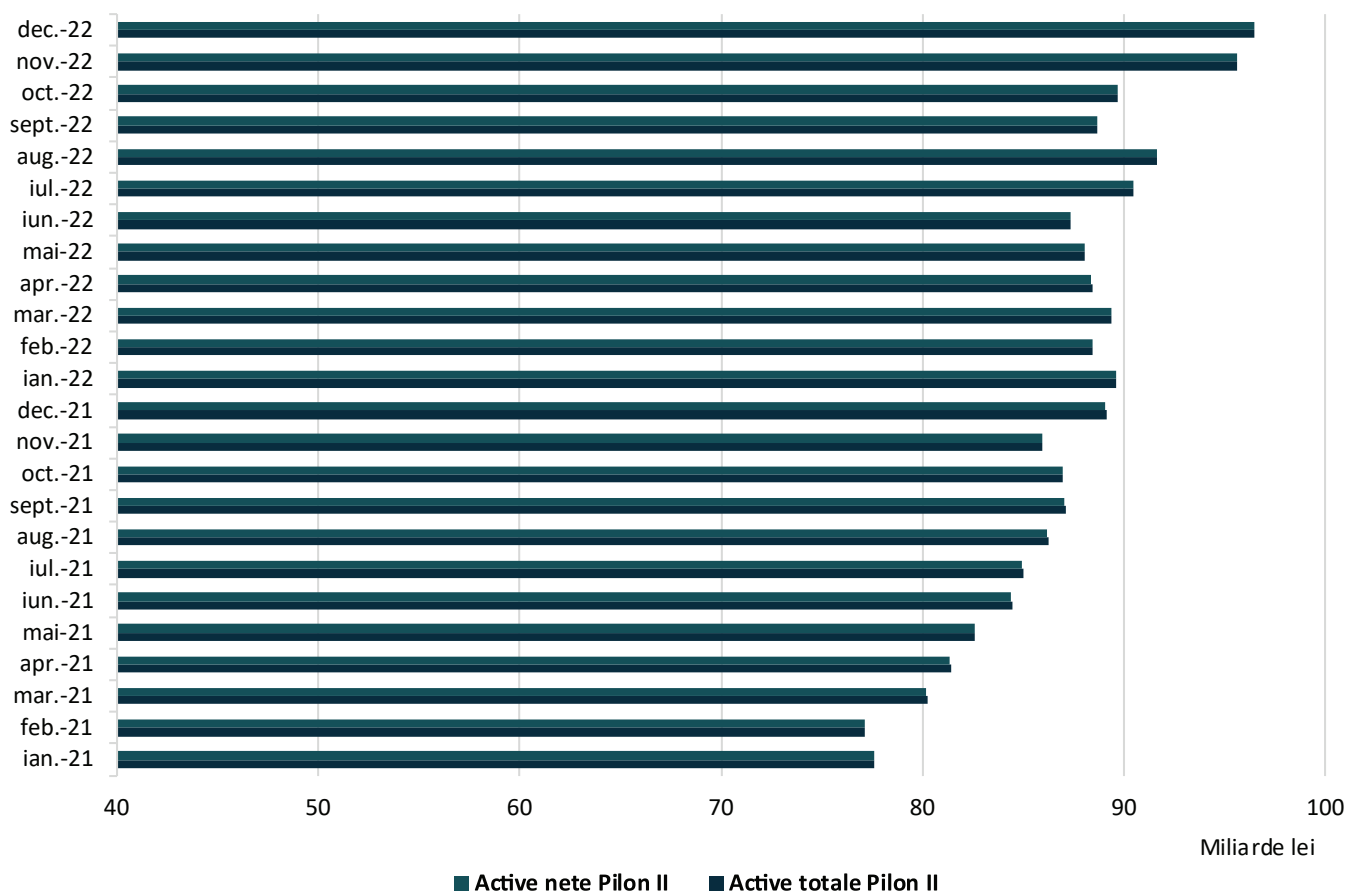
Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii administrate privat a fost 4,12% în decembrie 2022, în scădere față de finalul anului 2021 (5,79%).

La finalul lunii decembrie 2022, valoarea medie a activului unui participant la sistemul pensiilor administrate privat era de 12.242 lei, înregistrând o creștere de 5,7% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior 2021 și o creștere de 7,8% față de trimestrul precedent. Pe parcursul anului 2022 au fost efectuate plăți ale activului personal net către participanți în cuantum de 407 milioane lei pentru aproximativ 23 mii de participanți și beneficiari.

12.1.1. Valoarea activelor

La finalul lunii decembrie 2022, valoarea totală a activelor fondurilor de pensii administrate privat a fost de 96,46 miliarde lei, iar valoarea activelor nete a atins nivelul de 96,43 miliarde lei.

Valoarea activelor fondurilor de pensii administrate privat

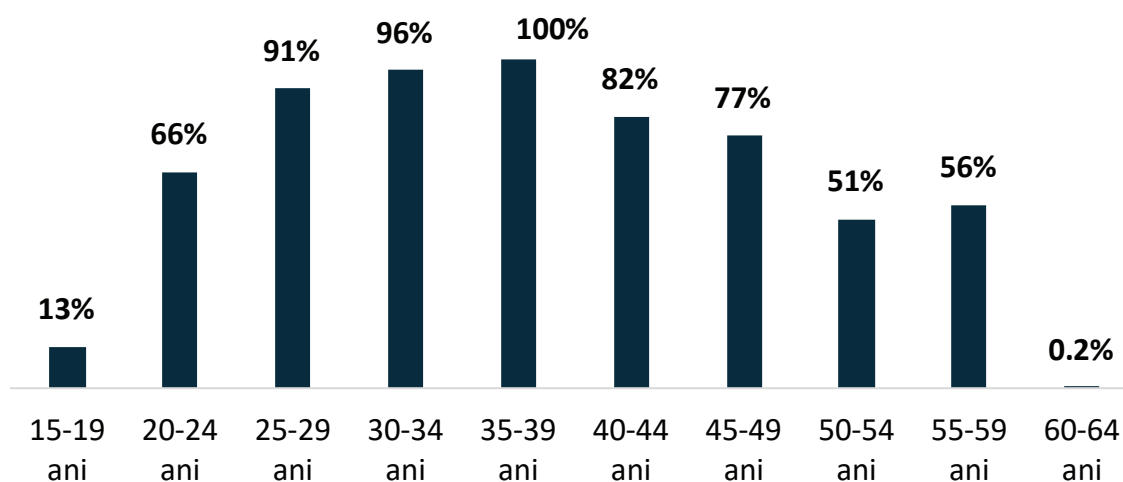
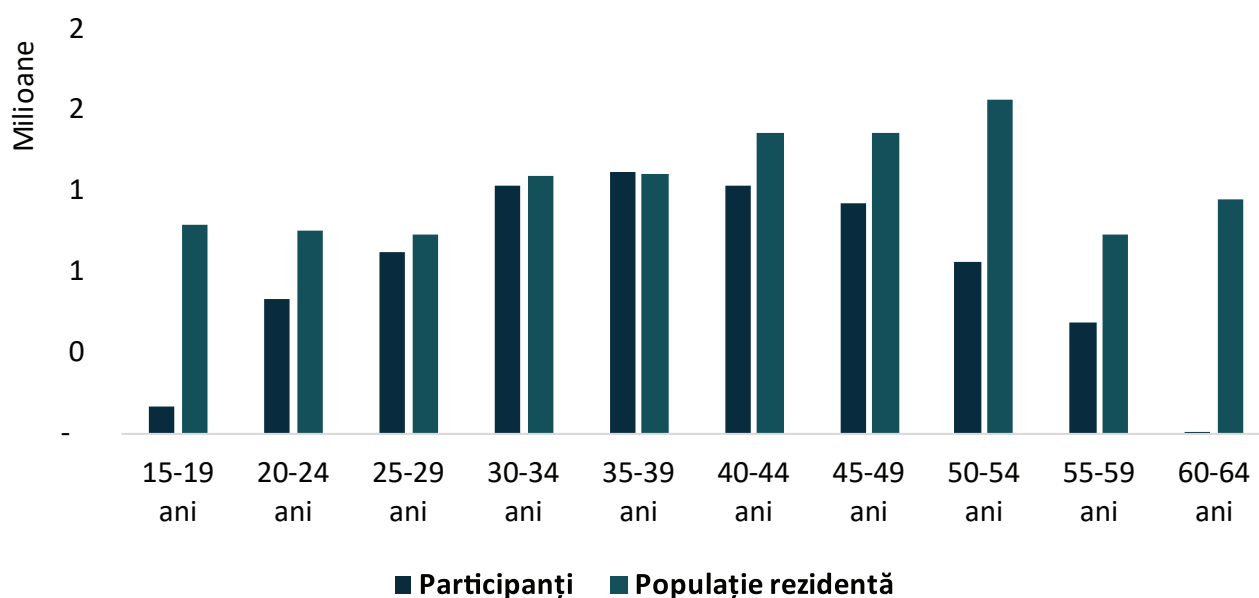

12.1.2. Participanți

Numărul total al participanților la 31 decembrie 2022 la sistemul de pensii administrate privat a fost de 7,96 milioane persoane, în creștere cu 2% comparativ cu aceeași dată a anului anterior. De la începutul anului până în luna decembrie, inclusiv, s-au înregistrat în sistem aproximativ 201 de mii de persoane, în creștere cu 16% față de anul precedent. Primele trei fonduri de pensii administrate privat în funcție de numărul de participanți, FPAP NN (26%), FPAP AZT Viitorul Tău (21%) și FPAP Metropolitan Life (14%), cumulează un procent de 61% din numărul total de persoane înregistrate în sistem.

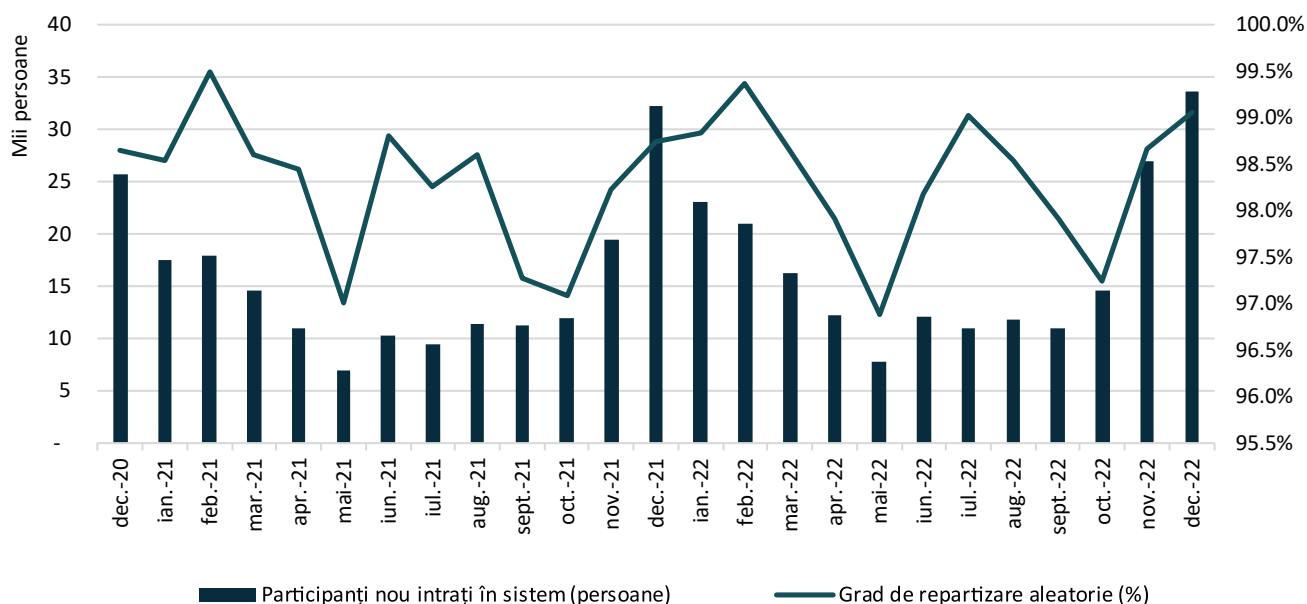
Distribuția pe grupe de vârstă, la finalul anului 2022, se prezintă astfel: ponderea participanților cu vârsta de până în 35 ani a fost de 37% din totalul participanților, iar ponderea celor cu vârstă de peste 35 ani a fost de 63%. Distribuția participanților pe gen rămâne constantă, ponderea participanților de genul feminin în numărul total de participanți fiind de 48%, iar ponderea persoanelor de gen masculin de 52%.

Structura pe vârste la 31 decembrie 2022 – participanți și populație rezidentă și gradul de penetrare a pensiilor private

În ceea ce privește gradul de penetrare a pensiilor private în rândul populației rezidente, se observă o acoperire bună a grupelor de vârstă medie (25-39 ani), cu o scădere din ce în ce mai pronunțată pentru vârstele mai apropiate de vârsta de pensionare, în contextul în care, la introducerea în 2008 a sistemului de pensii administrate privat, persoanele cu vârsta mai mare de 45 ani nu au fost eligibile pentru aderare (pentru cei cu vârste cuprinse între 35 și 45 de ani aderarea fiind opțională).

Evoluția numărului de participanți nou intrați în sistem (axa stângă) și a gradului de repartizare aleatorie (axa dreaptă)

Un număr de aproximativ 199 de mii de persoane au fost repartizate aleatoriu către un fond de pensii administrat privat în anul 2022, reprezentând 99% din totalul persoanelor nou intrate în sistem.

12.1.3. Contribuții și plăți în caz de pensionare, invaliditate și deces

De la începutul anului până în luna decembrie 2022, au fost virate contribuții brute către fondurile de pensii administrate privat în cuantum de 10,99 miliarde lei, cu 12% mai mult comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior. În luna decembrie 2022 au fost virate contribuții brute în cuantum de aproximativ 940 milioane lei, în creștere cu 14% comparativ cu luna decembrie 2021 (823 milioane lei). Contribuția medie per participant a fost de circa 237 lei în luna decembrie 2022, cu 16% mai mult comparativ cu cea înregistrată în aceeași perioadă a anului precedent.

Pe parcursul anului 2022 au fost efectuate plăți ale activului personal net în valoare de circa 407 milioane lei către 23 mii de participanți sau beneficiari. Din valoarea totală a plăților efectuate, un procent de 88% este aferent deschiderii dreptului la pensie, 11% ca urmare a decesului participantului și 1% ca urmare a invalidității.

În anul 2022, ca și modalitate de plată a activului personal net, 67% dintre participanți/beneficiari au preferat plățile unice în detrimentul celor eşalonate. Ca urmare a deschiderii dreptului la pensie, au fost efectuate plăți unice în valoare de 224 milioane lei și plăți eşalonate în valoare de circa 133 milioane lei. Au fost înregistrate plăți unice în cuantum de 32 milioane lei și plăți eşalonate în cuantum

de 12 milioane lei către beneficiarii activului personal net ca urmare a decesului participantului. Pentru invaliditate, cuantumul activului net personal plătit a fost de aproximativ 3,5 milioane de lei aferent plăților unice și 1,1 milioane lei prin plăți eşalonate.

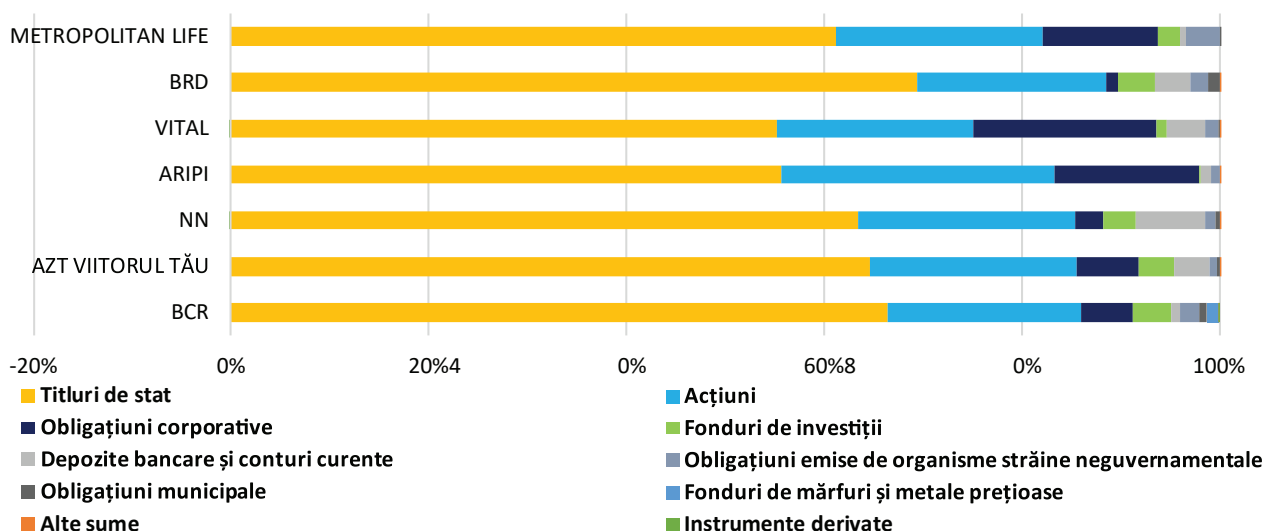
Cele mai mari ponderi în totalul plăților activului personal net în anul 2022 au fost înregistrate de FPAP NN (35%), FPAP AZT Viitorul Tău (23%) și FPAP Metropolitan Life (14%), fiind și fondurile cu cel mai mare număr de participanți. Deschiderea dreptului la pensie reprezintă ponderea cea mai mare în plățile fondurilor de pensii administrate privat.

12.1.4. Structura investițiilor

Conform legislației în vigoare, fondurile de pensii private urmează o strategie generală conservatoare, investițiile acestora fiind realizate preponderent în obligațiuni suverane, dar și în companii listate pe piața de capital, care sunt transparente și care respectă guvernanta corporativă, stimulând astfel dezvoltarea pieței primare și secundare. Totodată, fondurile de pensii private au un orizont investițional pe termen lung și reprezintă în același timp o sursă stabilă capital pentru finanțarea economiei și a statului român.

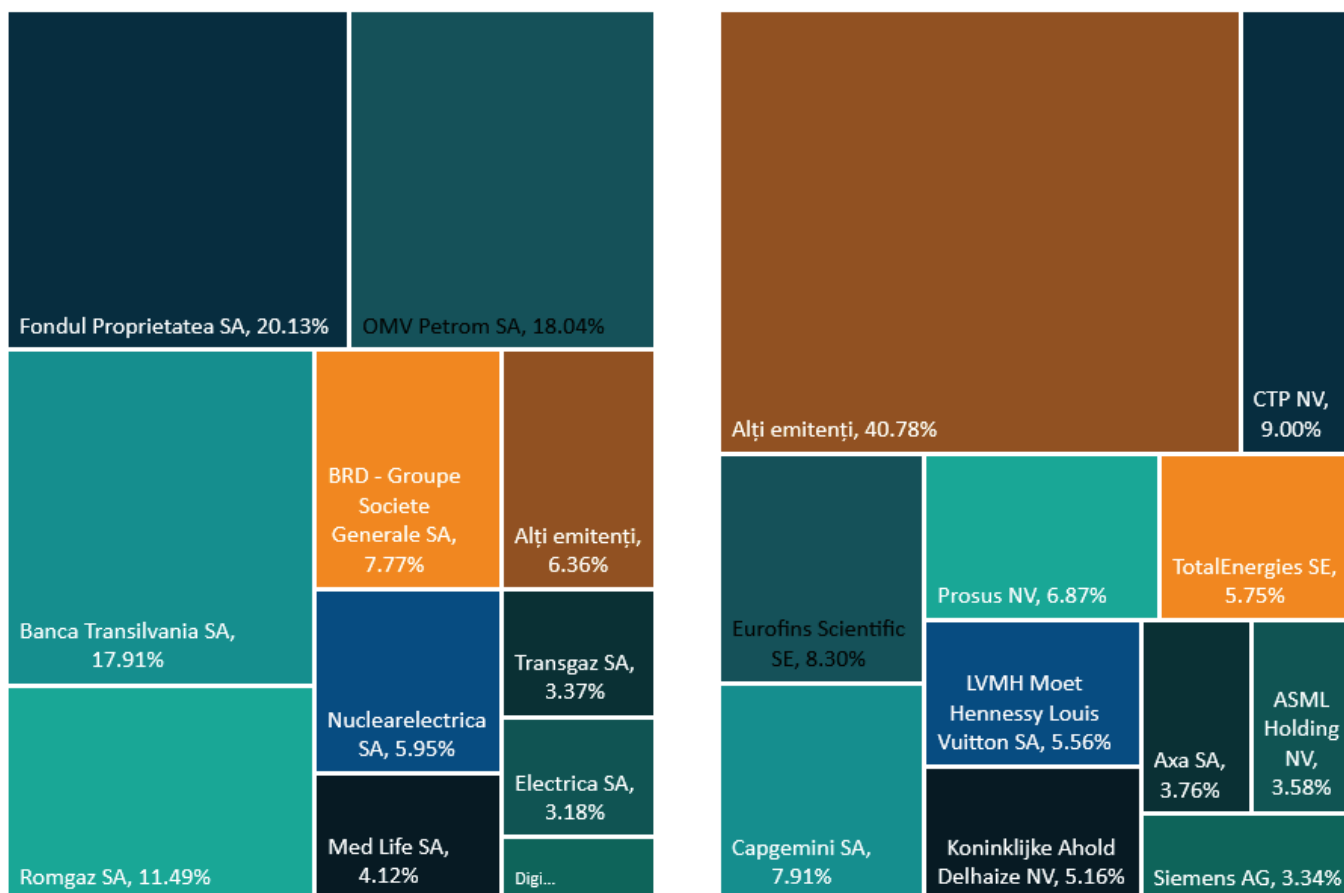
Fondurile de pensii administrate privat au investit majoritar în obligațiuni suverane, în procente de peste 54% din activele totale. Dintre cele șapte fonduri de pensii administrate privat, FPAP BRD a investit cel mai mare procent din active în titluri de stat, aproximativ 69,5%. Alte instrumente financiare, precum acțiunile sau obligațiunile corporative se regăsesc în portofoliile investiționale ale fondurilor de pensii în procente semnificative.

Structura portofoliilor investiționale ale fondurilor de pensii administrate privat la 31 decembrie 2022

Fondurile de pensii administrate privat investesc în emitenți care respectă guvernanta corporativă și sunt transparente. La 31 decembrie 2022, sistemul pensiilor administrate privat din România a investit în acțiuni în procent de aproximativ 22%. Cea mai mare parte a emitenților de acțiuni este reprezentată de emitenții din România (93%), restul fiind emitenți din alte state (7%).

Emitenții acțiunilor din portofoliile fondurilor de pensii private din Pilonul II, din România (stânga) și din alte state (dreapta) la 31 decembrie 2022

La 31 decembrie 2022, principalii emitenți de acțiuni sunt companiile aflate în topul celor mai tranzacționate companii pe segmentul principal la BVB. În ceea ce privește emitenții străini, majoritatea sunt din Franța, Olanda sau Germania.

Începând cu anul 2013, instrumentele financiare din portofoliile fondurilor de pensii private care se tranzacționează pe piețe financiare sunt evaluate prin marcarea la piață. În această situație, evoluția valorii unitare a activului net a fondurilor de pensii private poate cuprinde pe termen scurt potențiale episoade de volatilitate, fiind influențată de acestea. Prin natura lor, fondurile de pensii private sunt investitori pe termen lung, neavând comportament speculativ, ci mai degrabă unul de păstrare a instrumentelor până la maturitate și încasarea periodică a drepturilor ce li se cuvin aferente acestora (cupoane, dividende etc.).

Pe parcursul istoriei sale, sistemul de pensii private din România a depășit cu bine atât crizele financiare anterioare, cât și alte episoade de volatilitate și de scăderi pe piețele financiare, acesta revenind pe o traiectorie pozitivă la scurt timp. Chiar și în acest context, performanțele anterioare nu pot constitui garanții privind rezultatele viitoare, cu atât mai mult cu cât evoluțiile curente determină multe provocări de ordin structural, având în vedere dinamica geopolitică pe plan global și tranziția către economii sustenabile din punct de vedere climatic.

12.1.5. Rate de rentabilitate

Rata de rentabilitate a unui fond de pensii administrat privat pe o perioadă reprezintă diferența dintre valoarea unității de fond din ultima zi lucrătoare a perioadei și valoarea unității de fond din ultima zi lucrătoare ce precedă perioada respectivă, totul raportat la valoarea unității de fond din ultima zi lucrătoare ce precedă perioada respectivă. Rata de rentabilitate anualizată a unui fond de pensii administrat privat se măsoară pentru perioada ultimelor 60 de luni anterioare efectuării calculului.

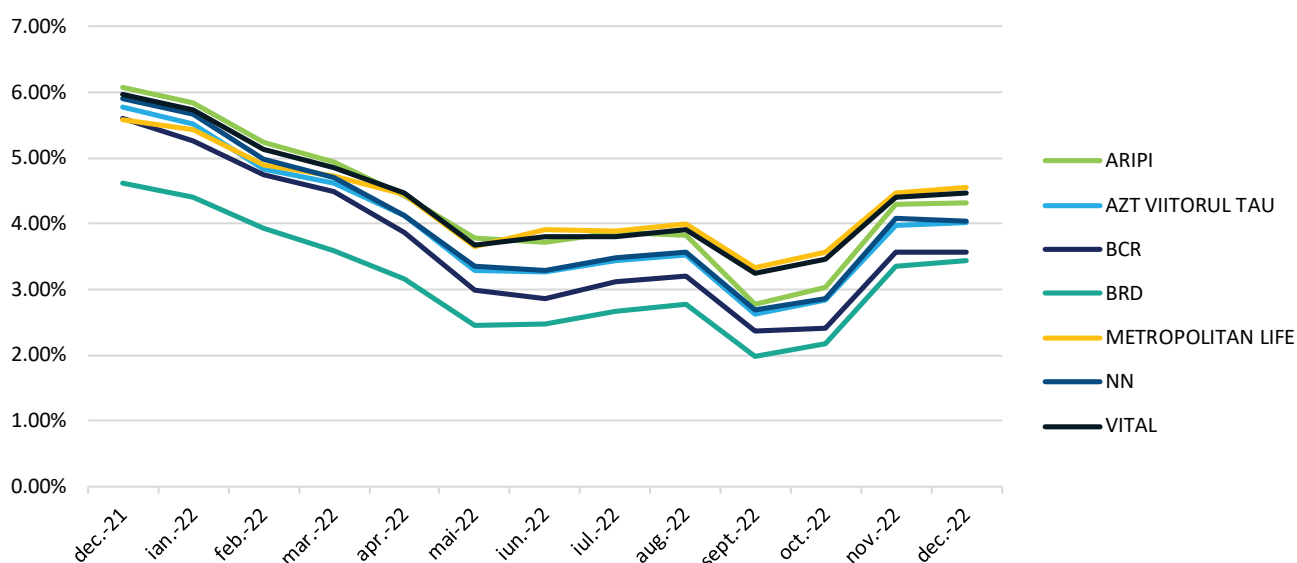
Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii administrate privat au înregistrat următoarele valori la finalul lunii decembrie 2022, comparativ cu aceeași lună a anului anterior:

Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii administrate privat

Denumire fond de pensii administrat privat	Decembrie 2021	Decembrie 2022
ARIPI	6.0746%	4.3189%
AZT VIITORUL TAU	5.7763%	4.0181%
BCR	5.6116%	3.5707%
BRD	4.6228%	3.4464%
METROPOLITAN LIFE	5.5931%	4.5650%
NN	5.9138%	4.0463%
VITAL	5.9777%	4.4764%

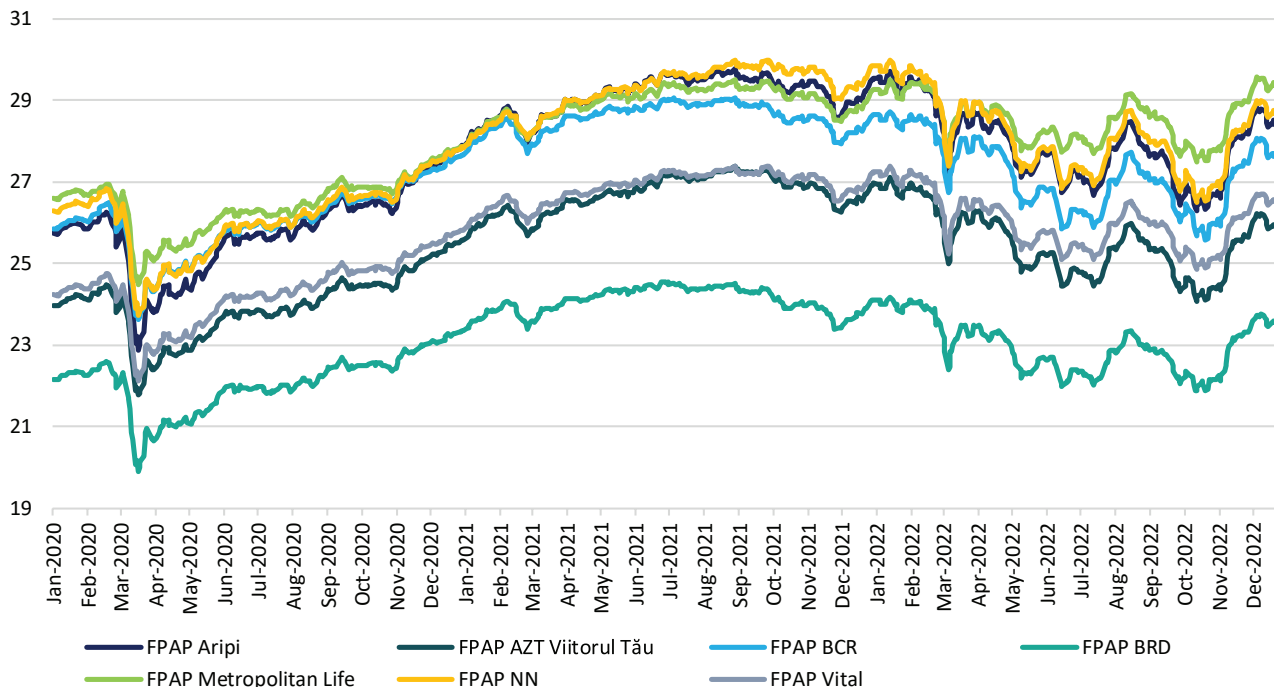
Toate fondurile de pensii administrate privat au înregistrat scăderi ale ratelor de rentabilitate anualizate, la finalul lunii decembrie 2022 comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, pe fondul accentuării riscurilor pe piețele financiare la începutul trimestrului IV al anului 2022, moment în care riscul de piață a crescut. Cu toate acestea, până la finalul anului, politicile adoptate pe plan internațional și local au determinat diminuarea percepției asupra riscurilor, influențând pozitiv valoarea activelor din portofolii.

Evoluția ratelor de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii administrate privat

Valoarea unității de fond (VUAN) reprezintă raportul dintre valoarea activului net al fondului de pensii la o anumită dată și numărul total de unități ale fondului la aceeași dată. La finalul lunii decembrie 2022, valorile unitare ale activelor nete ale fondurilor de pensii administrate privat au recuperat o mare parte din scăderile pe parcursul anului (în special la finalul trimestrului trei din 2022), ca urmare a îmbunătățirii perspectivelor pe piețele financiare.

Evoluția Valorilor Unitare ale Activelor Nete ale fondurilor de pensii din Pilonul II (lei)

Ratele de dobândă au înregistrat creșteri majore în primele luni anului 2022, determinate fiind de intensificarea presiunilor inflaționiste, dar și de războiul din Ucraina și repercusiunile acestuia (persistența primei de risc suveran la un nivel ridicat pentru România). Ținând cont de procentul semnificativ al obligațiunilor în portofoliile fondurilor de pensii, în special titluri de stat, a avut loc o ușoară scădere a valorii activelor totale ale fondurilor de pensii administrate privat în trimestrul III 2022, dar aceasta a fost recuperată până la finalul anului, valoarea totală a activelor din Pilonul II crescând cu aproximativ 8% față de decembrie 2021.

12.2. Fondurile de pensii facultative – Pilonul III

La finalul lunii decembrie 2022, zece fonduri de pensii facultative erau înscrise în Registrul Electronic al Autorității de Supraveghere Financiară, fiind administrate de opt societăți de administrare a fondurilor de pensii private. Activitatea de depozitare și custodie a activelor fondurilor de pensii facultative este realizată de doi depozitari.

Valoarea totală a activelor fondurilor de pensii facultative a fost de 3,62 miliarde lei la finalul lunii decembrie 2022, în creștere cu aproximativ 6,12% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Comparativ cu luna septembrie 2022, valoarea activelor totale a crescut cu 8,52%. Numărul de participanți înregistrați în sistemul pensiilor facultative, la 31 decembrie 2022, a fost de 627 de mii de persoane, în creștere cu 11% față de finalul anului precedent.

La nivelul Pilonului III, contribuția medie a participanților cu contribuții virate, la 31 decembrie 2022, a fost de aproximativ 170 lei/participant, în scădere cu 18% comparativ cu luna decembrie 2021. Pe parcursul anului 2022, contribuțiile virate în sistemul de pensii facultative au fost în cuantum de aproximativ 502 milioane lei, în creștere cu 17% față de anul 2021.

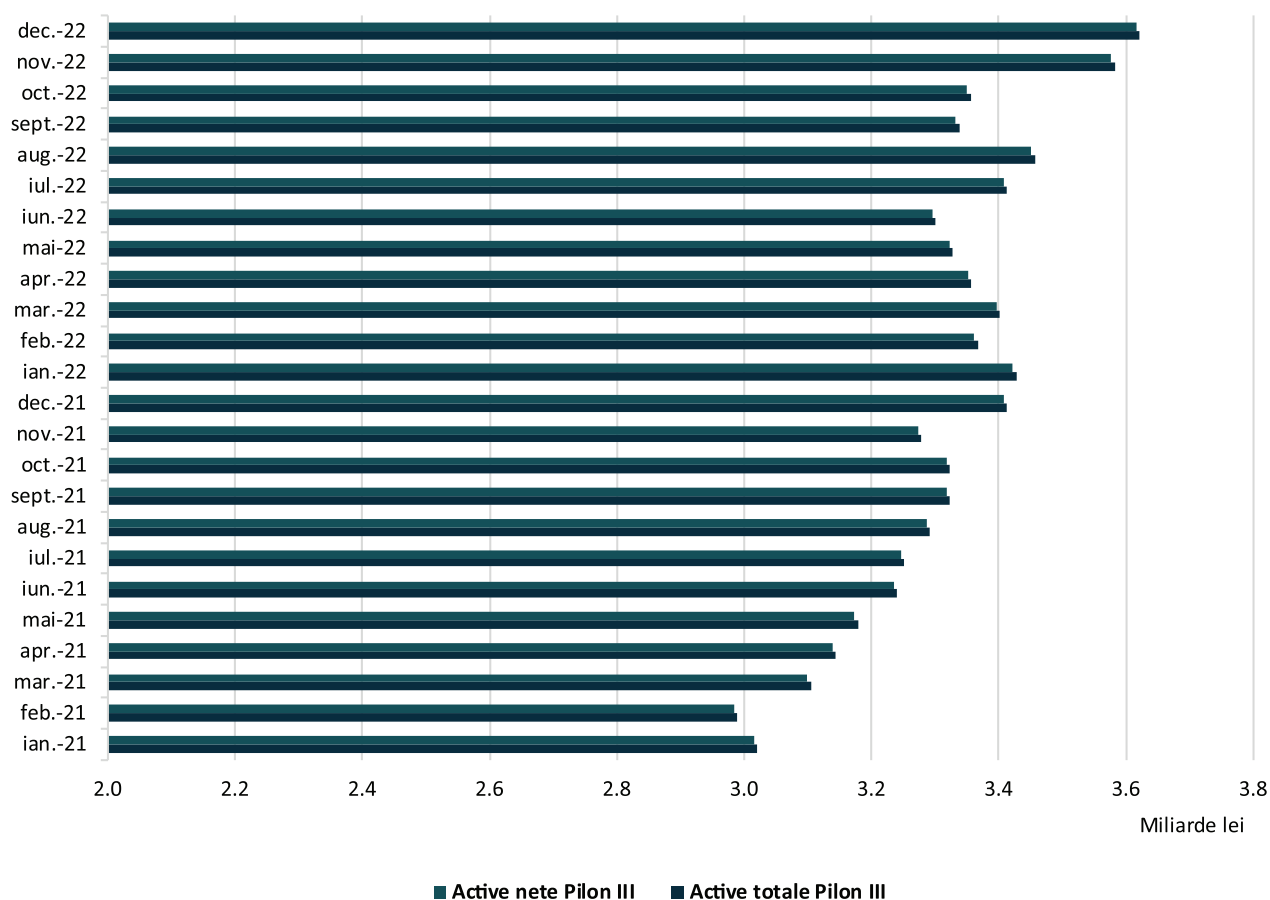
Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii facultative cu grad de risc ridicat a fost 3,52% în decembrie 2022, în timp ce rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii facultative cu grad de risc mediu a înregistrat un nivel de 2,62%.

La finalul lunii decembrie 2022, valoarea medie a unui cont în sistemul pensiilor facultative era de 5.771 lei, cu 4% diminuată comparativ cu finalul anului precedent. În perioada ianuarie-decembrie 2022 au fost efectuate plăți ale activului personal net către participanți în cuantum de 101 milioane lei pentru peste 10 mii de participanți și beneficiari.

12.2.1. Valoarea activelor

La finalul lunii decembrie 2022, valoarea totală a activelor fondurilor de pensii facultative a fost de 3,62 miliarde lei, fiind în creștere cu aproximativ 6,12% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior.

Valoarea activelor fondurilor de pensii facultative

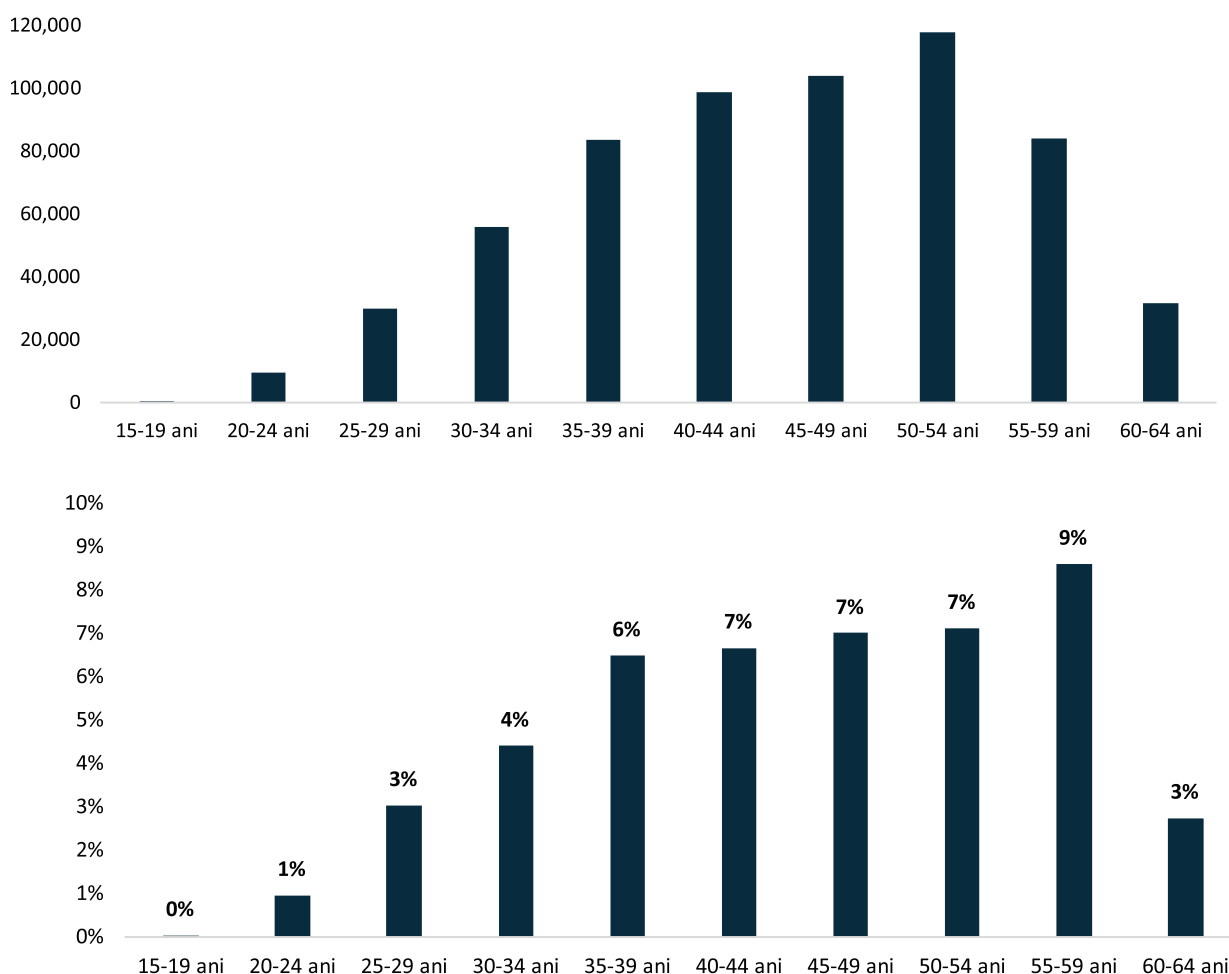

La finalul anului 2022, numărul total al participanților la sistemul de pensii facultative a fost de 627 mii de persoane, în creștere cu 11% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior. De la începutul anului până în luna decembrie, inclusiv, s-au înregistrat în sistem aproximativ 71,6 mii de persoane, cu 50% mai mult față de anul precedent. Primele trei fonduri de pensii facultative în funcție de numărul de participanți, FPF NN Optim (37%), FPF BCR Plus (23%) și FPF NN Activ (11%) s-au menținut pe primele poziții, cumulând un procent de aproximativ 71% din numărul total de persoane înregistrate în sistem.

În decursul ultimelor luni, se observă o evoluție staționară a structurii participanților în funcție de vârsta acestora sau genul lor. În ceea ce privește distribuția pe grupe de vârstă, la 31 decembrie 2022, ponderea participanților cu vârstă cuprinsă între 16-29 ani a fost de 6,4% din totalul participanților, ponderea celor cu vârstă cuprinsă între 30 și 44 ani a fost de 38,1% și ponderea celor de peste 45 ani a fost de 55,6%. Distribuția participanților pe gen rămâne constantă, ponderea participanților de genul feminin în numărul total de participanți fiind de 51%, iar ponderea persoanelor de gen masculin de 49%.

Structura pe vârste a participanților și gradul de penetrare la 31 decembrie 2022

Se observă o pondere scăzută a pensiilor facultative, care oscilează între 4 și 9% din populație pentru cele mai multe grupe de vârstă.

12.2.2. Contribuții și plăți în caz de pensionare, invaliditate și deces

De la începutul anului până în luna decembrie 2022, inclusiv, au fost virate contribuții brute către fondurile de pensii facultative în valoare de 502 milioane lei, în creștere cu 17% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2021. În luna decembrie 2022 au fost virate contribuții brute în cuantum de aproximativ 49 milioane lei, cu 7% mai puțin, comparativ cu luna decembrie 2021.

Contribuția medie per participant a fost de circa 170 lei în luna decembrie 2022, valoare mai mică cu 18% față de aceeași perioadă a anului precedent.

Pe parcursul anului 2022, au fost efectuate plăți ale activului personal net în cuantum de aproximativ 101 milioane lei către aproximativ 10 mii de participanți sau beneficiari. Din valoarea totală a plăților efectuate, un procent de 93,23% este aferent deschiderii dreptului la pensie, 6,40% ca urmare a decesului participantului și 0,36% ca urmare a invalidității.

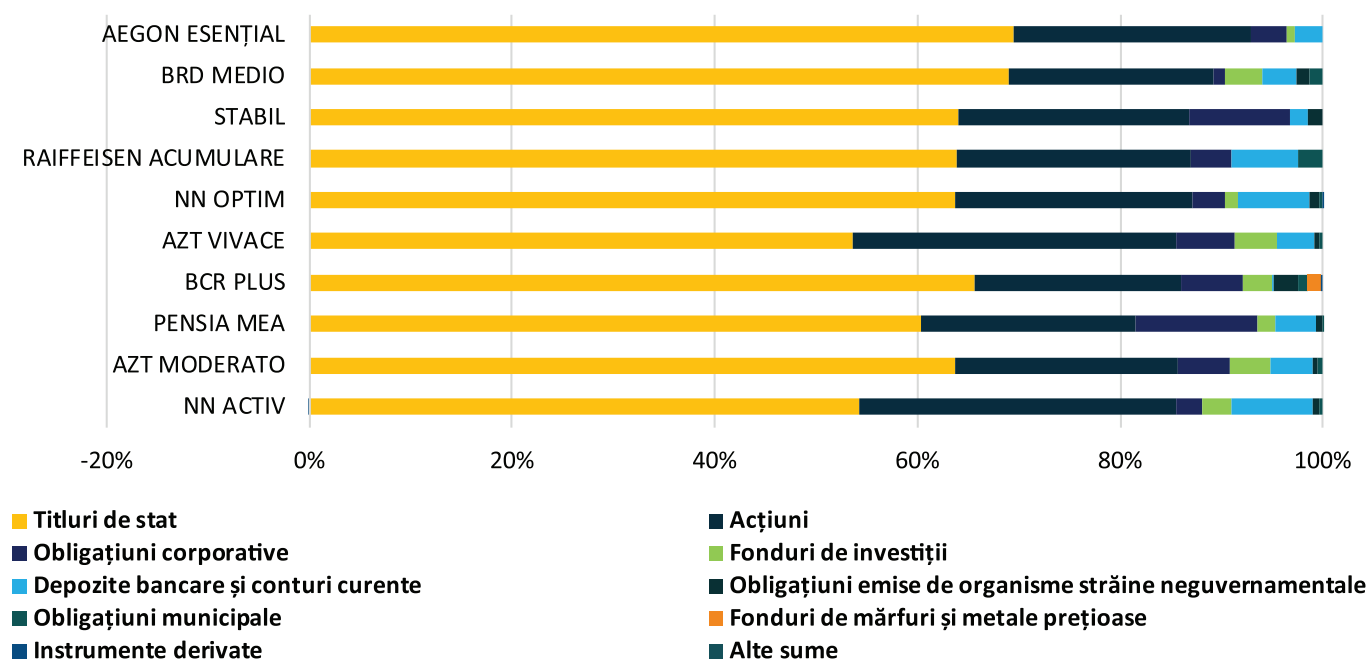
Modalitatea de plată a activului personal net preferată de către participanți/beneficiari în anul 2022 a fost plata unică, în procent de 58% din totalul numărului de plăți efectuate de fondurile de pensii facultative. Ca urmare a deschiderii dreptului la pensie, au fost efectuate plăți unice în valoare de 44 de milioane lei și plăți eşalonate în valoare de 50 de milioane lei. Au fost înregistrate plăți unice în cuantum de 4,2 milioane de lei și plăți eşalonate în cuantum de 2,3 milioane de lei către beneficiarii activului personal net ca urmare a decesului participantului. Pentru situații de invaliditate, cuantumul activului net personal plătit a fost de aproximativ 238 de mii de lei aferent plăților unice și 132 de mii de lei prin plăți eşalonate.

12.2.3. Structura investițiilor

La finalul lunii decembrie 2022, titlurile de stat și acțiunile au rămas principalele instrumente financiare în care au investit fondurile de pensii facultative. Investițiile în titluri de stat au reprezentat 63% din totalul activelor iar cele în acțiuni 24%. O altă categorie importantă de active financiare în care au investit fondurile de pensii facultative este reprezentată de obligațiunile corporative și depozitele bancare.

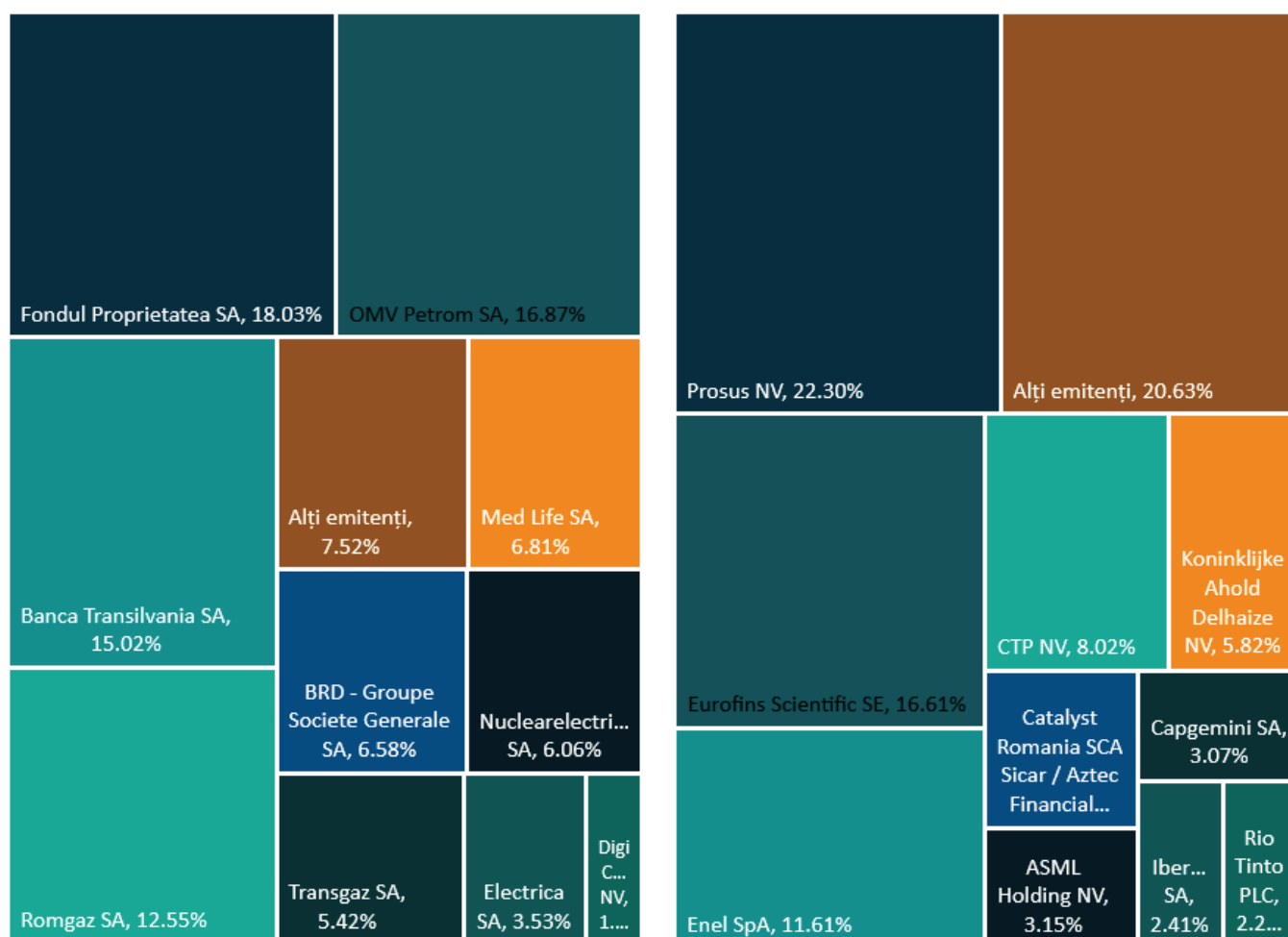
Toate fondurile de pensii facultative au investit majoritar în titluri de stat, în procente de peste 54% din activele totale. Dintre cele zece fonduri de pensii facultative, FPF BCR Plus, FPF BRD Medio și FPF Aegon Esențial au investit cel mai mare procent în titluri de stat, având niveluri cuprinse între 66 și 70%. Alte instrumente financiare, precum acțiunile sau obligațiunile corporative, se regăsesc în portofoliile investiționale ale fondurilor de pensii facultative în procente semnificative.

Structura portofoliilor investiționale ale fondurilor de pensii facultative la 31 decembrie 2022

Fondurile de pensii din Pilonul III investesc în emitenți care respectă guvernarea corporativă și sunt transparente. La 31 decembrie 2022, sistemul pensiilor facultative din România a investit în acțiuni în procent de aproximativ 24%. Cea mai mare parte a emitenților de acțiuni este reprezentată de emitenții din România (94%), restul fiind emitenți din alte state (6%).

Emitenții acțiunilor din portofoliile fondurilor de pensii private din Pilonul III,
din România (stânga) și din alte state (dreapta)

Ca și în cazul Pilonului II, fondurile de pensii facultative au investit cel mai mare procent din acțiuni în emitenți listați pe piața reglementată a BVB. În ceea ce privește emitenții străini, majoritatea sunt din Olanda, Luxemburg sau Germania.

12.2.4. Rate de rentabilitate

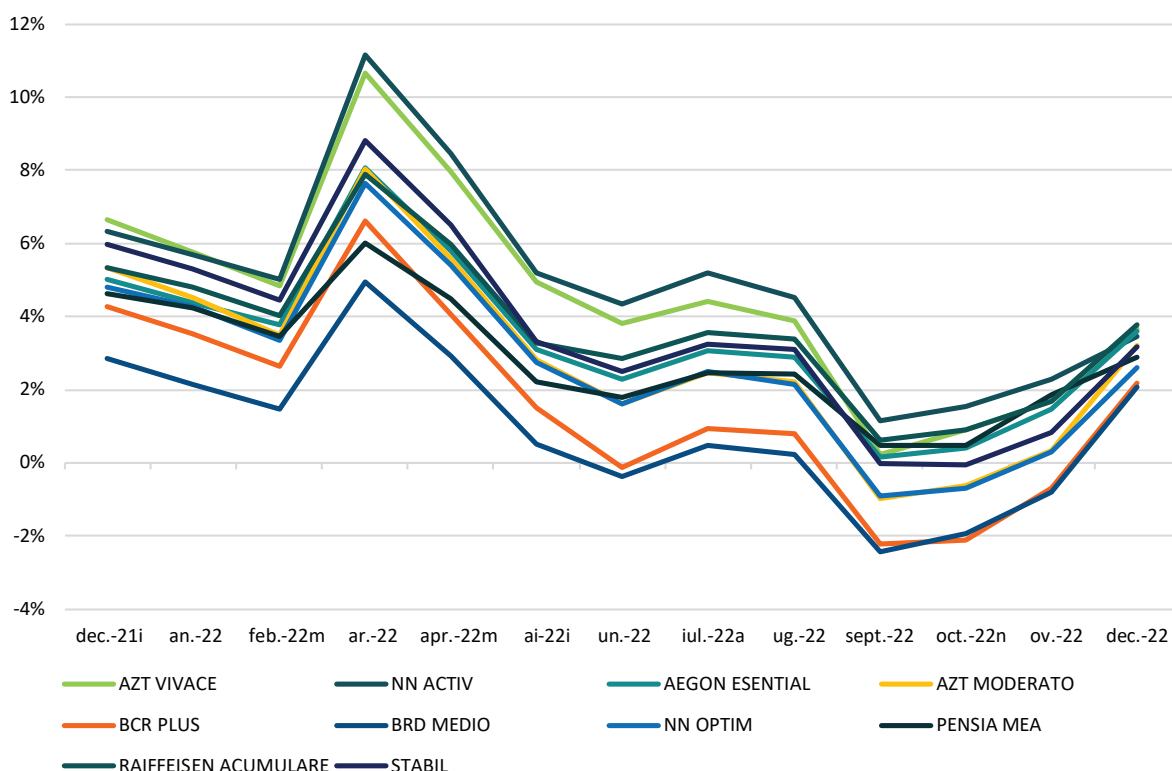
Rata de rentabilitate a fondurilor de pensii facultative reprezintă rata anualizată a produsului randamentelor zilnice, măsurată pe o perioadă de 24 de luni. Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii facultative au înregistrat următoarele valori la finalul lunii decembrie 2022 comparativ cu aceeași lună a anului anterior:

Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii facultative

Denumire fond de pensii facultative	Decembrie 2021	Decembrie 2022
AZT VIVACE	6.6472%	3.6797%
NN ACTIV	6.3409%	3.4656%
AEGON ESENȚIAL	5.0071%	3.5835%
AZT MODERATO	5.3304%	3.1948%
BCR PLUS	4.2546%	2.1654%
BRD MEDIO	2.8586%	2.0857%
NN OPTIM	4.8013%	2.5877%
PENSIA MEA	4.6112%	2.8858%
RAIFFEISEN ACUMULARE	5.3414%	3.7808%
STABIL	5.9573%	3.1867%

Toate fondurile de pensii facultative au înregistrat diminuări ale ratelor de rentabilitate anualizate, la finalul lunii decembrie 2022 comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Evoluția ratelor de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii facultative

Pe fondul unui risc de piață ridicat și al ratelor crescute ale dobânzii, fondurile de pensii facultative s-au confruntat cu scăderi ale valorilor unitare ale activelor nete, ceea ce a determinat, implicit, scăderi ale ratelor de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative. Fondurile de pensii facultative au recuperat până la finalul anului scăderile activelor înregistrate pe parcursul anului.

12.3. Depozitarii pensiilor private

Depozitarii fondurilor de pensii administrate privat

Pe Pilonul II se menține un nivel ridicat de concentrare a depozitarilor fondurilor de pensii administrate privat, BRD – GSG SA având o cotă de piață de 82%, urmată de Raiffeisen Bank SA (14%).

Depozitarii fondurilor de pensii administrate privat

Depozitar	Fond de pensii	% Active Pilon II
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPAP NN	34.3%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPAP AZT VIITORUL TAU	21.2%
RAIFFEISEN BANK SA	FPAP METROPOLITAN LIFE	14.2%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPAP VITAL	10.2%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPAP ARIPI	9.0%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPAP BCR	7.0%
BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ SA	FPAP BRD	4.2%

Depozitarii fondurilor de pensii facultative

Similar ca în Pilonul II, nivelul de concentrare al depozitarilor este unul ridicat pentru fondurile de pensii facultative, BRD – GSG având în custodie 95% din activele Pilonului III.

Depozitarii fondurilor de pensii facultative

Depozitar	Fond de pensii	% Active Pilon III
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF NN OPTIM	43.4%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF BCR PLUS	16.5%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF NN ACTIV	12.0%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF AZT MODERATO	10.1%
BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ SA	FPF BRD MEDIO	5.2%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF PENSIA MEA	4.2%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF RAIFFEISEN ACUMULARE	3.8%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF AZT VIVACE	3.6%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF GENERALI STABIL	1.0%
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	FPF AEGON ESENTIAL	0.3%

ANEXA

SITUAȚIILE FINANCIARE ALE ASF PENTRU ANUL 2022 ȘI RAPORTUL DE AUDIT

Autoritatea de Supraveghere Financiară este autoritate administrativă autonomă, de specialitate, cu personalitate juridică, independentă, autofinanțată, înființată potrivit art.1 alin.(2) din OUG 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară aprobată prin Legea nr. 113/23.04.2013, cu modificările și completările ulterioare, care își exercită atribuțiile prin preluarea și reorganizarea tuturor atribuțiilor și prerogativelor Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor și ale Comisiei de Supraveghere ale Sistemului de Pensii Private.

Situațiile financiare la data de 31 decembrie 2022 au fost întocmite potrivit prevederilor Legii Contabilității nr. 82/1991, ale Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 1917/2005 cu modificările și completările ulterioare și ale Ordinului ministrului finanțelor nr. 596/11.01.2023 privind transmiterea situațiilor financiare anuale centralizate întocmite de instituțiile publice la 31 decembrie 2022 și pentru modificarea și completarea unor ordine ale ministrului finanțelor în domeniul contabilității instituțiilor publice.

Situațiile financiare ale A.S.F. sunt întocmite conform principiilor și regulilor contabile prevăzute de legislația în vigoare și cuprind:

Bilanțul

Contul de rezultat patrimonial

Situația fluxurilor de trezorerie

Anexe la situațiile financiare

Contul de execuție bugetară

Situațiile financiare sunt întocmite în lei, elementele monetare exprimate în valută, creanțele și datoriile în valută, elementele nemonetare achiziționate cu plata în valută sunt evaluate și raportate la cursul BNR valabil la data de 31.12.2022.

BILANȚUL ASF la data de 31.12.2022

lei

Nr. crt.	DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
1.	ACTIVE	01	X	X
2.	ACTIVE NECURENTE	02	X	X
3.	Active fixe necorporale (ct.2030000+2050000+2060000+2080100+2080200+ 2330000-2800300-2800500-2800800-2900400-2900500-2900800-2930100*)	03	1.860.052	2.480.549
4.	Instalații tehnice, mijloace de transport, animale, plantații, mobilier, aparatură birotică și alte active corporale (ct.2130100+2130200+2130300+2130400+2140000+ 2310000 -2810300-2810400-2910300-2910400-2930200*)	04	3.441.920	6.850.701
5.	Terenuri și clădiri (ct.2110100+2110200+2120101+2120102+2120201+2120301+ 2120401+2120501+2120601+2120901+2310000-2810100-2810200 -2910100-2910200-2930200)	05	13.275.129	13.070.832
6.	Alte active nefinanciare (ct.2150000)	06	0	0
7.	Active financiare necurente (investiții pe termen lung) peste un an (ct. 2600100+2600200+2600300+2650000+2670201+ 2670202+2670203+2670204+2670205+2670208-2960101-2960102-2960103-2960200), din care:	07	0	0
8.	Titluri de participare (ct. 2600100+2600200+2600300-2960101-2960102-2960103)	08	0	0
9.	Creanțe necurente – sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de un an (ct. 4110201+4110208+4130200+4280202+4610201+ 4610209- 4910200-4960200), din care:	09	0	0
10.	Creanțe comerciale necurente – sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de un an (ct. 4110201+4110208+4130200+4610201-4910200-4960200)	10	0	0
11.	TOTAL ACTIVE NECURENTE (rd.03+04+05+06+07+09)	15	18.577.101	22.402.082
12.	ACTIVE CURENTE	18	x	x
13.	Stocuri (ct. 3010000+3020100+3020200+3020300+3020400+3020500+ 3020600 +3020700+3020800+3020900+3030100+3030200+ 3040100+3040200+3050100+3050200+3070000+3090000+ 3310000+3320000+3410000+3450000+3460000+3470000+ 3490000+3510100+3510200+3540100+3540500+3540600+ 3560000+3570000+3580000+3590000+3610000+3710000 + 3810000+/-3480000+/-3780000-3910000-3920100-3920200-3930000-3940100-3940500-3940600-3950100-3950200-3950300-3950400-3950600-3950700-3950800-3960000-3970000-3980000-4420803)	19	1.690.207	1.773.666
14.	Creanțe curente – sume ce urmează a fi încasate într-o perioadă mai mică de un an	20	x	x
15.	Creanțe din operațiuni comerciale, avansuri și alte decontări ct. 2320000+2340000+4090101+4090102+4110101+4110108 + 4130100+4180000+4250000+4280102+4610101+4610109+ 4730109**+4810101+4810102 +4810103+4810200+4810300+4810900+4820000+4830000+4890101+4890301 - 4910100-4960100+5120800), din care:	21	25.725.206	21.274.619
16.	Decontări privind încheierea execuției bugetului de stat din anul curent (ct. 4890101+4890301)	21.1		
17.	Creanțe comerciale și avansuri (ct.2320000+2340000+4090101+4090102+ 4110101+ 4110108+ 4130100+4180000+4610101-4910100-4960100), din care :	22	25.725.206	20.125.977

18.	Avansuri acordate (ct.2320000+2340000+4090101+4090102)	22.1	2.900	2.193
19.	Creanțe bugetare (ct.4310100**+4310200**+4310300**+4310400**+4310500**+ 4310700**+4370100**+4370200**+4370300**+4420400+ 4420800**+4420802+4440000**+4460000**+4460100**+ 4460200**+4480200+4610102+4610104+4630000+4640000+4650100+4650200+4660401+4660402+4660500+4660900+ 4810101**+4810102**+ 4810103**+ 4810900**+4820000**-4970000), din care:	23	2.163.019	0
20.	Creanțele bugetului general consolidat (ct.4630000+4640000+4650100+4650200+4660401+ 4660402+ 4660500+4660900-4970000)	24	0	0
21.	Creanțe din operațiuni cu fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget (ct. 4500100+4500300+4500501+4500502+4500503+ 4500504+4500505+4500700+4510100+4510300+4510500+ 4530100+4540100+4540301+4540302+4540501+4540502+ 4540503+4540504+4550100+4550301+4550302+4550303+ 4560100+4560303+4560309+4570100+4570201+4570202+ 4570203+4570205+4570206+4570209+4570301+4570302+ 4570309+4580100+4580301+4580302+4610103+4730103**+ 4740000+4760000), din care:	25	0	0
22.	Sume de primit de la Comisia Europeană / alți donatori (ct.4500100+4500300+4500501+4500502+4500503+ 4500504+ 4500505+4500700)	26	0	0
23.	Împrumuturi pe termen scurt acordate (ct. 2670101+2670102+2670103+2670104+2670105+ 2670108+ 2670601+2670602+2670603+2670604+2670605+ 2670609+ 4680101+4680102+4680103+4680104+4680105+ 4680106+ 4680107+4680108+4680109+4690103+4690105+ 4690106+ 4690108+4690109)	27	237.434.184	195.607.500
24.	Total creanțe curente (rd. 21+23+25+27)	30	265.322.409	216.882.119
25.	Investiții pe termen scurt (ct.5050000-5950000)	31		
26.	Conturi la trezorerii și instituții de credit	32	x	x
27.	Conturi la trezorerie, casa în lei (ct. 5100000+5120101+5120501+5130101+5130301+5130302+ 5140101+5140301+5140302+5150101+5150103+5150301+ 5150500+5150600+5160101+5160301+5160302+5170101+ 5170301+5170302+5200100+5210100+5210300+5230000+ 5250101+5250102+5250301+5250302+5250400+5260000+ 5270000+5280000+5290101+5290201+5290301+5290400+ 5290901+5310101+5500101+5520000+5550101+5550400+ 5570101+5580101+5580201+5590101+5600101+5600300+ 5600401+5610101+5610300+5620101+5620300+5620401+ 5710100+5710300+5710400+5740101+5740102+5740301+ 5740302+5740400+5750100+5750300+5750400-7700000)	33	20.631.607	19.036.434
28.	Dobândă de încasat, alte valori, avansuri de trezorerie (ct. 5180701+5320100+5320200+5320300+5320400+ 5320500+ 5320600+5320800+5420100)	33.1	1.764	1.764
29.	Depozite	34	x	x
30.	Conturi la instituții de credit, BNR, casă în valută (ct. 5110101+5110102+5120102+5120402+5120502+ 5130102+5130202+5140102+5140202+5150102+5150202+ 5150302+5160102+5160202+5170102+5170202+5290102+ 5290202+5290302+5290902+5310402+5410102+5410202+ 5500102+5550102+5550202+5570202+5580102+5580202+ 5580302+5580303+5590102+5590202+5600102+5600103+ 5600402+5610102+5610103+5620102+5620103+5620402)	35	52.949.116	128.614.755
31.	Dobândă de încasat, avansuri de trezorerie (ct.5180702+5420200)	35.1	514.256	3.642.670
32.	Depozite	36	x	x
33.	Total disponibilități și alte valori (rd.33+33.1+35+35.1)	40	74.096.743	151.295.623
34.	Conturi de disponibilități ale Trezoreriei Centrale și ale trezoreriilor teritoriale (ct. 5120600+5120700+5120901+5120902+5121000+ 5240100+ 5240200+5240300+5550101+5550102+5550103 -7700000)	41	0	0

35.	Dobândă de încasat, alte valori, avansuri de trezorerie (ct.5320400+5180701+5180702)	41.1	0	0
36.	Cheltuieli în avans (ct. 4710000)	42	48.917	127.400
37.	TOTAL ACTIVE CURENTE (rd.19+30+31+40+41+41.1+42)	45	341.158.276	370.078.808
38.	TOTAL ACTIVE (rd.15+45)	46	359.735.377	392.480.890
39.	DATORII	50	x	x
40.	DATORII NECURENTE- sume ce urmează a fi plătite după o perioadă mai mare de un an	51	x	x
41.	Sume necurente - sume ce urmează a fi plătite după o perioadă mai mare de un an (ct. 2690200+4010200+4030200+4040200+4050200+ 4280201+4620201+4620209+5090000). din care:	52	0	0
42.	Datorii comerciale (ct.4010200+4030200+4040200+4050200+4620201)	53	0	0
43.	Împrumuturi pe termen lung (ct. 1610200+1620200+1630200+1640200+1650200+ 1660201+1660202+1660203+1660204+1670201+1670202+ 1670203+1670208+1670209-1690200)	54	0	0
44.	Provizioane (ct. 1510201+1510202+1510203+1510204+1510208)	55	29.399.760	37.046.626
45.	TOTAL DATORII NECURENTE (rd.52+54+55)	58	29.399.760	37.046.626
46.	DATORII CURENTE - sume ce urmează a fi plătite într-o perioadă de până la un an	59	x	x
47.	Datorii comerciale. avansuri și alte decontări (ct. 2690100+4010100+4030100+4040100+4050100+ 4080000+4190000+4620101+4620109+4730109+4810101+ 4810102+4810103+4810200+4810300+4810900+4820000+ 4830000+4890201+5090000+5120800), din care:	60	891.755	1.363.979
48.	Decontări privind încheierea execuției bugetului de stat din anul curent (ct. 4890201)	60.1	0	0
49.	Datorii comerciale și avansuri (ct. 4010100+4030100+4040100+4050100+ 4080000+ 4190000+ 4620101), din care:	61	293.349	1.098.800
50.	Avansuri primite (ct.4190000)	61.1		
51.	Datorii către bugete (ct. 4310100+4310200+4310300+4310400+4310500+ 4310700+4370100+4370200+4370300+4400000+4410000+ 4420300+4420801+4440000+4460000+4460100+4460200+ 4480100+4550501+ 4550502+4550503+4620109+4670100+ 4670200+4670300+ 4670400+4670500+4670900+4730109+4810900+4820000). din care:	62	4.535.172	5.267.963
52.	Datoriile instituțiilor publice către bugete	63	x	x
53.	Contribuții sociale (ct. 4310100+4310200+4310300+4310400+4310500+ 4310700+4370100+4370200+4370300)	63.1	3.837.450	4.447.111
54.	Sume datorate bugetului din Fonduri externe nerambursabile (ct.4550501+4550502+4550503)	64	0	0
55.	Datorii din operațiuni cu Fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget. alte datorii către alte organisme internaționale (ct. 4500200+4500400+4500600+4510200+4510401+ 4540402+4540409+4510601+4510602+4510603+4510605+ 4510606+4510609+4520100+4520200+4530200+4540200+4540401+4540402+4540601+4540602+4540603+4550200+ 4550401+4550402+4550403+4550404+4550409+4560400+ 4580401+4580402+4580501+4580502+4590000+4620103+ 4730103+ 4760000)	65	0	0
56.	din care: sume datorate Comisiei Europene / alți donatori (ct.4500200+4500400+4500600+4590000+4620103)	66	0	0

57.	Împrumuturi pe termen scurt - sume ce urmează a fi plătite într-o perioadă de până la un an (ct. 5180601+5180603+5180604+5180605+5180606+ 5180608+5180609+5180800+5190101+5190102+5190103+ 5190104+5190105+5190106+5190107+5190108+5190109+ 5190110+ 5190180+5190190)	70	0	0
58.	Împrumuturi pe termen lung – sume ce urmează a fi plătite în cursul exercițiului curent (ct. 1610100+1620100+1630100+1640100+1650100+ 1660101+1660102+1660103+1660104+1670101+1670102+ 1670103+1670108+1670109+1680100+1680200+1680300+ 1680400+1680500+1680701+1680702+1680703+1680708+ 1680709 -1690100)	71	0	0
59.	Salariile angajaților (ct. 4210000+4230000+4260000+4270100+4270300+4280101)	72	6.245.411	7.160.736
60.	Alte drepturi cuvenite altor categorii de persoane (pensii, indemnizații de șomaj, burse) (ct. 4220100+4220200+4240000+4260000+4270200+ 4270300+ 4290000+4380000), din care:	73	0	0
61.	Pensii, indemnizații de șomaj, burse	73.1	x	x
62.	Venituri în avans (ct.4720000)	74	0	0
63.	Provizioane (ct.1510101+1510102+1510103+1510104+1510108)	75	21.821.204	22.929.684
64.	TOTAL DATORII CURENTE (rd.60+62+65+70+71+72+73+74+75)	78	33.493.542	36.722.362
65.	TOTAL DATORII (rd.58+78)	79	62.893.302	73.768.988
66.	ACTIVE NETE = TOTAL ACTIVE – TOTAL DATORII = CAPITALURI PROPRII (rd.80= rd.46-79 = rd.90)	80	296.842.075	318.711.902
67.	CAPITALURI PROPRII	83	x	x
68.	Rezerve, fonduri (ct.1000000+1010000+1020101+1020102+1020103+1030000+1040101+1040102+1040103+1050100+1050200+1050300+1050400+1050500+1060000+1320000+1330000+1390100)	84	5.361.017	5.551.267
69.	Rezultatul reportat (ct.1170000- sold creditor)	85	247.473.546	291.089.844
70.	Rezultatul reportat (ct.1170000- sold debtor)	86		
71.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (ct.1210000- sold creditor)	87	44.007.512	22.070.791
72.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (ct.1210000- sold debtor)	88		
73.	TOTAL CAPITALURI PROPRII (rd.84+85-86+87-88)	90	296.842.075	318.711.902

CONTUL DE REZULTAT PATRIMONIAL al ASF la 31.12.2022

lei

Nr. Crt.	DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând	An precedent	An curent
A	B	C	1	2
I.	VENITURI OPERATIONALE	01		
1.	Venituri din impozite, taxe, contribuții de asigurări și alte venituri ale bugetelor (ct.7300100+7300200+7310100+7310200+7320100+7330000+7340000+7350100+7350200+7350300+7350400+7350500+7350600+7360100+7390000+7450100+7450200+7450300+7450400+7450500+7450900+7460100+7460200+7460300+7460900)	02	0	0
2.	Venituri din activități economice (ct.7210000+7220000+7510100+7510200+/-7090000)	03	0	0
3.	Finanțări, subvenții, transferuri (ct.7510500+7710000+7720100+7720200+7740100+ 7740200+7750000+7760000+7780000+7790101+7790109)	04	213.106	209,315

4.	Alte venituri operaționale (ct.7140000+7180000+7500000+7510300+7510400+7810200+7810300+7810401+7810402+7770000)	05	229.065.955	227,050,835
	TOTAL VENITURI OPERAȚIONALE (rd.02+03+04+05)	06	229.279.061	227,260,150
II.	CHELTUIELI OPERAȚIONALE	07		
1.	Salariile și contribuțiile sociale aferente angajaților (ct. 6410000+6420000+6450100+6450200+6450300+6450400+ 6450500+6450600+6450800+6460000+6470000)	08	149.560.244	167,501,501
2.	Subvenții și transferuri (ct.7000000+6710000+6720000+6730000+6740000+6750000+6760000+6770000+6780000+6790000)	09	9.442.351	10,478,615
3.	Stocuri, consumabile, lucrări și servicii executate de terți (ct. 6010000+6020100+6020200+6020300+6020400+6020500+6020600+ 6020700+6020800+6020900+6030000+6060000+6070000+6080000+6090000+6100000+6110000+6120000+6130000+6140000+6220000+6230000+6240100+6240200+6260000+6270000+6280000+6290100)	10	12.415.484	14,753,044
4.	Cheltuieli de capital, amortizări și provizioane (ct.6290200+6810100+6810200+6810300+6810401+6810402+6820101+6820109+6820200+6890100+6890200)	11	18.848.101	26,024,652
5.	Alte cheltuieli operaționale (ct.6350000+6350100+6540000+6580101+ 6580109)	12	1.537.535	682,657
6.	TOTAL CHELTUIELI OPERAȚIONALE (rd.08+09+10+11+12)	13	191.803.715	219,440,469
III.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	14		
	- EXCEDENT (rd.06- rd.13)	15	37.475.346	7,819,681
	- DEFICIT (rd.13- rd.06)	16		
IV.	VENITURI FINANCIARE (ct.7630000+7640000+7650100+7650200+7660000+7670000+7680000+7690000+7860300+7860400)	17	6.630.128	14,035,968
V.	CHELTUIELI FINANCIARE (ct. 6630000+6640000+6650100+6650200+6660000+6670000+ 6680000+6690000+6860300+6860400+6860800)	18	97.962	60,639
VI.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA FINANCIARĂ	19		
	- EXCEDENT (rd.17- rd.18)	20	6.532.166	13,975,329
	- DEFICIT (rd.18- rd.17)	21		
VII.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA CURENTĂ	22		
	- EXCEDENT (rd.15+20-16-21)	23	44.007.512	21,795,010
	- DEFICIT (rd.16+21-15-20)	24		
VIII.	VENITURI EXTRAORDINARE (ct.7910000)	25		275,781
IX.	CHELTUIELI EXTRAORDINARE (ct.6900000+6910000)	26		0
X.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA EXTRAORDINARĂ	27		
	- EXCEDENT (rd.25-rd.26)	28		275,781
	- DEFICIT (rd.26-rd.25)	29		

XI.	REZULTATUL PATRIMONIAL AL EXERCIȚIULUI (BRUT)	29.1		
	- EXCEDENT (rd. 23+28-24-29)	29.2	44.007.512	22,070,791
	- DEFICIT (rd. 24+29-23-28)	29.3		

SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE la 31.12.2022

lei

DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând	TOTAL	5310101	5600101*. 770*	Alte disponibilități (ct.5xx)
A	B	1	2	3	4
I. NUMERAR DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	1				
1. Încasări	2	220,692,749	117,299	220,490,144	85,306
2. Plăți	3	192,079,552	117,299	191,850,113	112,140
3. Numerar net din activitatea operațională (rd. 02- rd.03)	4	28,613,197	0	28,640,031	-26,834
II. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE INVESTIȚII	5				
1. Încasări	6	0	0	0	0
2. Plăți	7	7,208,370	0	7,208,370	0
3. Numerar net din activitatea de investiții (rd.06-07)	8	-7,208,370	0	-7,208,370	0
III. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE FINANȚARE	9				
1. Încasări	10	-23,000,000	0	-23,000,000	0
2. Plăți	11	0	0	0	0
3. Numerar net din activitatea de finanțare (rd.10-rd.11)	12	-23,000,000	0	-23,000,000	0
IV. CREȘTEREA (DESCREȘTEREA) NETĂ DE NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR (rd.04+rd.08+rd.12)	13	-1,595,173	0	-1,568,339	-26,834
V. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA ÎNCEPUTUL ANULUI	14	20,631,607	0	20,559,097	72,510
- Sume recuperate în excedentul anului precedent **)	14.1	9,000,000	x	9,000,000	x
- Sume utilizate din excedentul anului precedent/ sume transferate din excedent la bugetul local/ sume transferate din excedent pentru constituirea de depozite în trezorerie ***)	14.2	9,000,000	x	9,000,000	x
Sume transferate din disponibilul neutilizat la finele anului precedent ****)	14.3		x	x	x
VI. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA SFÂRȘITUL PERIOADEI (rd.13+rd.14+rd.14.1 - rd.14.2 - rd.14.3)	15	19,036,434	0	18,990,758	45,676

SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE la bănci comerciale la data de 31.12.2022

lei

DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând	Total	5310402	5500102. 5600402. 5120402. 550
A	B	1	2	3
I. NUMERAR DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	01			
1. Încasări	02	813,001,862	510,461	812,491,401
2. Plăți	03	737,297,081	510,410	736,786,671
3. Numerar net din activitatea operațională (rd. 02- rd.03)	04	75,704,781	51	75,704,730
II. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE INVESTIȚII	05	0		
1. Încasări	06	0	0	0
2. Plăți	07	0	0	0
3. Numerar net din activitatea de investiții (rd.06-07)	08	0	0	0
III. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE FINANȚARE	09	0		
1. Încasări	10	0	0	0
2. Plăți	11	0	0	0
3. Numerar net din activitatea de finanțare (rd.10-rd.11)	12	0	0	0
IV. CREȘTEREA (DESCREȘTEREA) NETĂ DE NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR (rd.04+rd.08+rd.12)	13	75,704,781	51	75,704,730
V. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA ÎNCEPUTUL ANULUI	14	52,949,116	0	52,949,116
1.Diferențe de curs favorabile	15	1,418	2	1,416
2.Diferențe de curs nefavorabile	16	40,560	53	40,507
VI. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA FINELE PERIOADEI (rd.13+14 +15-16)	17	128,614,755	0	128,614,755

EXECUȚIA BUGETULUI DE VENITURI ȘI CHELTUIELI AL ASF PE ANUL 2022

lei

Denumirea indicatorilor	Cod bugetar	Prevederi anuale 2022	Execuție bugetara 31.12.2022	% de realizare
1	2	3	4	5=4/3
TOTAL VENITURI PROPRII, din care:	00.01.10	228,329,110	229,633,486	100.57
I. VENITURI DIN DOBÂNZI	31.10	8,734,495	9,143,342	104.68
II. AMENZI, PENALITĂȚI ȘI CONFISCĂRI	35.10	4,493,476	4,816,636	107.19
III. VENITURI CURENTE, din care:		215,101,139	215,673,508	100.27
1. Cote aferente tranzacțiilor cu instrumente financiare și oferte publice, din care:	36.10.50	16,780,300	16,585,195	98.84
Cotă din valoarea tranzacțiilor cu instrumente financiare derulate în cadrul sistemelor de tranzacționare supravegheate, cu excepția tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate	36.10.50	6,753,400	6,173,546	91.41
Cote percepute pentru monetizarea tranzacțiilor efectuate în afara sistemelor de tranzacționare (turnaround)	36.10.50	622,400	654,919	105.22
Cotă din valoarea ofertelor publice de vânzare	36.10.50	500,000	848,814	169.76
Tarif document de înregistrare / document de înregistrare universal	36.10.50	4,500	0	0.00

Cotă din valoarea ofertelor publice de cumpărare/preluare	36.10.50	8,900,000	8,907,916	100.09
2. Cote și taxe aplicabile pentru funcționarea/ administrarea/ supravegherea organismelor de plasament colectiv/ fondurilor de pensii private și asigurătorilor/ intermediarilor de asigurare/ reasigurare, din care:	36.10.50	191,539,265	191,536,845	100.00
Cotă lunară din valoarea activului net al fondurilor de investiții (organismelor de plasament colectiv)	36.10.50	44,083,826	43,032,966	97.62
Cotă lunară din valoarea totală a comisionului de administrare a fondului de pensii administrat privat (Pilon II)	36.10.50	36,679,149	33,903,757	92.43
Cotă lunară din valoarea activului net al fondurilor de pensii facultative (Pilon III)	36.10.50	4,053,140	4,067,534	100.36
Taxă lunară din valoarea contribuțiilor brute încasate de fondurile de pensii facultative (Pilon III)	36.10.50	1,179,274	1,265,348	107.30
Taxă de funcționare aplicabilă depozitarilor fondurilor de pensii administrate privat	36.10.50	695,749	705,111	101.35
Taxă de funcționare aplicabilă intermediarilor de asigurare	36.10.50	2,127,281	2,021,097	95.01
Contribuția pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări generale, mai puțin activitatea de asigurări de răspundere civilă auto	36.10.50	23,299,005	24,305,980	104.32
Contribuția pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări de viață	36.10.50	8,009,157	7,830,325	97.77
Contribuția pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări de răspundere civilă auto	36.10.50	71,412,684	74,404,727	104.19
3. Venituri provenite din alte activități, din care:	36.10.50	6,279,958	6,956,898	110.78
Tarif/ taxă soluționare a cererilor de autorizare/ avizare/ aprobare/ atestare și retragere autorizație entități reglementate	36.10.50	1,413,800	1,372,775	97.10
Tarif/ taxă de înscriere/ înregistrare/ menținere/ radiere în/ din evidențele și registrele ASF	36.10.50	248,200	290,800	117.16
Cote/ tarife/ taxe percepute pentru monitorizarea entităților reglementate de ASF prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare (O.U.G. nr. 93/2012), cu excepția societăților de investiții	36.10.50	4,171,958	4,728,723	113.35
Tarife și taxe din alte activități desfășurate de ASF	36.10.50	446,000	564,600	126.59
Alte venituri		501,616	594,570	118.53
CHELTUIELI TOTALE, din care:	80.01.30	227,179,795	199,091,255	87.64
CHELTUIELI CURENTE (10 + 20 + 30 + 55), din care:	80.01.30	216,625,445	194,236,813	89.66
CHELTUIELI DE PERSONAL, din care:	80.01.30.10	180,729,930	168,452,525	93.21
Cheltuieli salariale în bani	80.01.30.10.01	172,906,955	161,594,097	93.46
Cheltuieli salariale în natură	80.01.30.10.02	3,857,144	3,214,063	83.33
Contribuții	80.01.30.10.03	3,965,831	3,644,365	91.89
BUNURI ȘI SERVICII, din care:	80.01.30.20	24,120,393	14,953,016	61.99

Bunuri și servicii	80.01.30.20.01	12,290,948	8,015,211	65.21
Reparații curente	80.01.30.20.02	269,000	107,794	40.07
Bunuri de natura obiectelor de inventar	80.01.30.20.05	488,181	209,632	42.94
Deplasări	80.01.30.20.06	915,000	362,355	39.60
Cărți, publicații și materiale documentare	80.01.30.20.11	94,605	22,463	23.74
Consultanță și expertiză	80.01.30.20.12	1,978,355	645,108	32.61
Pregătire profesională	80.01.30.20.13	457,017	130,205	28.49
Protecția muncii	80.01.30.20.14	908,584	613,347	67.51
Cheltuieli judiciare și extrajudiciare	80.01.30.20.25	35,000	7,286	20.82
Alte cheltuieli	80.01.30.20.30	6,683,703	4,839,615	72.41
TRANSFERURI - cotizații organisme internaționale	80.01.30.55	11,151,122	10,449,258	93.71
INDEMNIZAȚII PENTRU INTERNSHIP	80.01.30.59.02	624,000	382,014	61.22
CHELTUIELI DE CAPITAL, din care:	80.01.30.70	12,690,733	7,208,370	56.80
TITLUL X ACTIVE NEFINANCIARE. din care:	80.01.30.71	12,690,733	7,208,370	56.80
Active fixe	80.01.30.71.01	12,359,391	7,208,370	58.32
Reparații capital aferente activelor fixe	80.01.30.71.03	331,342	0	0.00
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	80.01.30.85.01.03	-2,136,383	-2,353,928	110.18
EXCEDENT CURENT		1,149,315	30,542,231	

RAPORT ASUPRA BILANȚULUI CONTABIL ȘI CONTULUI DE REZULTAT PATRIMONIAL ÎNTOCMITE LA DATA DE 31.12.2022

Activele totale ale ASF la data de 31 decembrie 2022 au fost în sumă de 392.480.890 lei, cu 32.745.513 lei mai mari decât valoarea acestora la 31.12.2021, creștere generată, în principal, de evoluția pozitivă a disponibilităților financiare rezultate din încasarea veniturilor.

Totalul datoriilor din bilanț la 31.12.2022, în cuantum de 73.768.988 lei, cuprinde, în cea mai mare parte, provizioane pentru litigii, pensionare, concedii de odihnă neefectuate.

Valoarea estimată a provizioanelor pentru riscuri și cheltuieli recunoscute în situațiile financiare este de 59.976.310 lei, din care suma provizioanelor pentru litigii de muncă în care ASF este implicată este de 22.929.684 lei. Celelalte provizioane pentru litigii cu caracter patrimonial, precum și provizioanele pentru concedii de odihnă neefectuate, provizioanele pentru pensionare etc. au fost evaluate la suma de 37.046.626 lei.

Celelalte datorii reprezintă, în cea mai mare parte, drepturi de personal aferente lunii decembrie 2022 achitate în luna ianuarie 2023.

Rezultatul patrimonial este unul pozitiv, în creștere față de cel din anul precedent, creștere generată, în principal, de realizarea de venituri operaționale mai mari.

CONTUL DE EXECUȚIE BUGETARĂ

În conformitate cu prevederile art. 18 din OUG 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară aprobată cu modificări prin Legea nr. 113/2013. ASF se finanțează integral din venituri proprii extrabugetare. Structura veniturilor, precum și nivelul cotelor, tarifelor, taxelor și contribuțiilor sunt reglementate în Regulamentul nr.16/2014 privind veniturile ASF, republicat, cu modificări și completări ulterioare.

Cheltuielile sunt stabilite prin bugetul anual al ASF, în conformitate cu obiectivele și responsabilitățile acesteia.

Contul de execuție bugetară cuprinde la partea de venituri – încasările realizate, iar la partea de cheltuieli – plățile efectuate. Excedentul bugetar s-a stabilit ca diferență între veniturile încasate și plățile efectuate.

Excedentul curent al execuției bugetului ASF pe anul 2022 a fost de 30.542.231 lei.

Situația veniturilor ASF în anul 2022

În conformitate cu prevederile legale mai sus menționate și cu structura Bugetului de Venituri și Cheltuieli al ASF aprobat pe anul 2022, structura veniturilor prevăzute și încasate se prezintă astfel:

lei

Articol	Prevederi anuale 2022	Execuție bugetară 2022	Grad realizare față de prevederi (%)
1	2	3	4=3/2
Venituri din dobânzi	8.734.495	9.143.342	104,68
Venituri din amenzi	4.493.476	4.816.636	107,19
Venituri operaționale, din care:	215.101.139	215.673.508	100,27
cote aferente tranzacțiilor cu instrumente financiare și oferte publice	16.780.300	16.585.195	98,84
cote și taxe aplicabile pentru funcționarea/ administrarea/ supravegherea organismelor de plasament colectiv/ fondurilor de pensii private și asigurătorilor/ intermediarilor de asigurare	191.539.265	191.536.845	100,00
Venituri provenite din alte activități	6.279.958	6.956.898	110,78
Alte venituri	501.616	594.570	118,53
TOTAL VENITURI	228.329.110	229.633.486	100,57

Potrivit Regulamentului nr. 16/2014 privind veniturile ASF, republicat, cu modificările și completările ulterioare, veniturile încasate se prezintă astfel:

Veniturile din cote aferente tranzacțiilor cu instrumente financiare și oferte publice au înregistrat un volum al încasărilor în anul de 16.585.195 lei, reprezentând un grad de realizare de 98,84% din valoarea prognozată a perioadei. Cele mai relevante cote din cadrul acestei categorii de venituri se prezintă după cum urmează:

- cotă din valoarea tranzacțiilor cu instrumente financiare derulate în cadrul sistemelor de tranzacționare supravegheate, cu excepția tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate (până la 0.06%): 6.173.546 lei, grad de realizare de 91,41% față de valoarea prognozată a perioadei;

- cotă din valoarea ofertelor publice de vânzare (între 0,05% și 0,1%, dar nu mai mult de 500.000 lei, respectiv 1.000.000 lei): 848.814 lei, grad de realizare de 169,76% față de valoarea;
- cotă din valoarea ofertelor publice de cumpărare - preluare (între 1% și 1,5%): 8.907.916 lei, grad de realizare de 100% față de prevederea bugetară.

Veniturile realizate din aceste surse au generat, în anul 2022, 7,22% din încasările totale ale ASF pe aceeași perioadă.

Veniturile din cote și taxe aplicabile pentru funcționarea/ administrarea/ supravegherea organismelor de plasament colectiv, fondurilor de pensii private și asigurătorilor/ intermediarilor de asigurare/ reasigurare au înregistrat un volum al încasărilor în anul 2022 în cuantum de 191.536.845 lei, reprezentând un grad de realizare de cca. 100% din valoarea prognozată a perioadei.

Sursele principale de încasări la această categorie de venituri se prezintă după cum urmează:

- cotă de 0,0078% din valoarea activului net al fondurilor de investiții (organismelor de plasament colectiv): 43.032.966 lei, grad de realizare de 97,62 % față de valoarea bugetată;
- cotă de 10% din valoarea totală a comisionului de administrare a fondurilor de pensii administrate privat (Pilon II): 33.903.757 lei, grad de realizare de 92,43% față de valoarea bugetată;
- cotă de 0,01% din valoarea activului net al fondurilor de pensii facultative și taxă lunară de 0,25% din valoarea contribuțiilor brute încasate de fondurile de pensii facultative (Pilon III), precum și din taxa de funcționare aplicabilă depozitarilor: 6.037.993 lei, grad de realizare de 101,85% față de valoarea bugetată;
- contribuții aplicabile asigurătorilor și intermediarilor de asigurare: taxă de funcționare de 0,3% aplicabilă asigurătorilor/ taxa de funcționare de 0,1% aplicabilă intermediarilor de asigurare, contribuție pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări generale (0,4%)/ pentru asigurări de viață (0,3%)/ pentru asigurări de răspundere civilă auto (1%): 108.562.129 lei, grad de realizare de 103,54% față de valoarea bugetată.

Veniturile realizate din aceste surse au generat, în anul 2022, 83,41% din încasările totale ale ASF pe aceeași perioadă.

Venituri provenite din alte activități, care cuprind veniturile aferente tarifelor, taxelor de autorizare/ avizare/ aprobare/ atestare/ retragere autorizație, taxe de înscriere/ înregistrare/ menținere/ radiere. cote/ tarife/ taxe pentru monitorizare și alte taxe/ tarife, așa cum sunt prevăzute în anexa nr.3 la Regulamentul nr. 16/2014. republicat. cu modificările și completările ulterioare. au înregistrat o valoare totală încasată în anul 2022 de 6.956.898 lei, respectiv un grad de realizare de 110,78% față de valoarea bugetată .

Veniturile din aceste surse au generat, în anul 2022, 3,03% din încasările totale ale ASF pe aceeași perioadă.

Veniturile din amenzi, încasate de la entitățile aparținând Sectorului Asigurări Reasigurări, s-au cifrat, în perioada de analiză, la valoarea de 4.816.636 lei.

Veniturile financiare, obținute din plasarea disponibilităților ASF în depozite, titluri de stat: 9.143.342 lei.

Alte venituri: 594.570 lei (valorificări de active, penalități, alte venituri).

Execuția cheltuielilor ASF în anul 2022

Cheltuielile totale efectuate în anul 2022 au fost în cuantum de 199.091.255 lei, reprezentând un grad de realizare de 87,64% față de prevederile aferente perioadei. Cheltuielile efectuate cumulate la 31 decembrie 2022 prezintă următoarea structură:

lei

Articol	Prevederi anuale 2022	Execuție bugetară 2022	Grad realizare față de prevederi %
1	2	3	4=3/2
Cheltuieli de personal	180.729.930	168.452.525	93,21
Cheltuieli cu bunuri și servicii	24.120.393	14.953.016	61,99
Transferuri internaționale	11.151.122	10.449.258	93,71
Indemnizația pentru internship	624.000	382.014	61,22
Cheltuieli de capital	12.690.733	7.208.370	56,80
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-2.136.383	-2.353.928	112,36
TOTAL CHELTUIELI	227.179.795	199.091.255	87,64

Cheltuielile de personal, în cuantum total de 168.452.525 lei (93,21% din prevederile bugetate), reprezintă salarii de bază și alte drepturi conform celor stabilite prin Contractul Colectiv de Muncă în vigoare, la care se adaugă contribuțiile instituției.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au înregistrat un cuantum total de 14.953.016 lei, valoare ce reprezintă 61,99% din prevederile bugetate. Dintre cele mai importante cheltuieli din acest capitol menționăm:

- achiziții de furnituri de birou, materiale curățenie, carburanți, contravaloarea serviciilor de utilități, telefonie, internet, servicii pază, service auto, servicii întreținere centrale termice, servicii arhivare, agenții de presă (ex: Bloomberg, Reuters): 8.015.211 lei, cu 14,73% mai mult decât în anul 2021 și reprezentând 65,21% din suma prevăzută pentru această perioadă;
- consultanță și expertiză: 645.108 lei, reprezentând 32,61% din prevederile bugetate și constând în plăți realizate în baza contractelor de consultanță tarife R.C.A., asistență juridică, servicii de audit financiar extern;
- alte cheltuieli: 4.839.615 lei, reprezentând, în cea mai mare parte, plăți aferente chiriei datorate de către ASF, alte cheltuieli cu bunuri și servicii conform dispozițiilor legale: 612.476 lei.

Transferurile internaționale, reprezentând cotizațiile la organismele internaționale la care ASF este membru (ESMA, EIOPA, IOSCO, IAIS, IOPS), au fost în cuantum de 10.449.258 lei (5,24% din cheltuielile totale ale ASF).

Cheltuielile de capital, în cuantum total de 7.208.370 lei, reprezintă 3,62% din cheltuielile totale ale ASF, respectiv un grad de angajare de 56,80% din suma bugetată. Această sumă reprezintă valoarea totală plătită în anul 2022 atât pentru continuarea implementării proiectelor de dezvoltare a infrastructurii IT centralizate și descentralizate, cât și pentru buna funcționare a autorității și au constat în principalele achiziții:

- achiziții de echipamente hard și alte echipamente IT (laptop-uri, multifuncționale, echipamente firewall, sistemul SAN): 2.576.828 lei;
- achiziții de licențe și dezvoltări soft: 1.144.630 lei;
- achiziția de autoturisme necesare reînnoirii parcului auto al autorității: 2.773.415 lei;
- achiziții de echipamente birotică, mobilier: 559.110 lei.

Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent: - 2.353.928 lei reprezentând, în cea mai mare parte, sume încasate de la Casa Națională de Asigurări de Sănătate FNUASS (aferele perioadei 2020 - 2021). Potrivit reglementărilor contabile specifice, suma acestor încasări va afecta cheltuielile totale cu semnul ”-”.

Excedentul curent pe anul 2022 (venituri curente încasate – cheltuieli plătite)

Excedentul curent al anului 2022 este în cuantum de 30.542.231 lei.

Realizarea acestui excedent este, în principal, rezultatul asigurării unei colectări integrale a veniturilor, (grad de realizare 100,1%), pe fondul înregistrării unei economii la cheltuielile totale (-12,36%), rezultat al înregistrării de economii pe toate componentele de cheltuieli previzionate.

RAPORTUL DE AUDIT

Ernst & Young Assurance Services SRL
Bucharest Tower Center Building, 21st Floor
15-17 Ion Mihalache Blvd., District 1
011171 Bucharest, Romania

Tel: +40 21 402 4000
Fax: +40 21 310 7193
office@ro.ey.com
ey.com

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

Catre Consiliul Autoritatii de Supraveghere Financiara
To the Board of the Financial Supervisory Authority

Raport asupra auditului situatiilor financiare *Report on the Audit of the Financial Statements*

Opinia *Opinion*

Am auditat situatiile financiare anexate ale Autoritatii de Supraveghere Financiara ("ASF") cu sediul social in Bucuresti, Splaiul Independentei, nr.15, Sector 5, identificata prin codul unic de inregistrare fiscala 31588130, care cuprind bilantul la data de 31 decembrie 2022, contul de rezultat patrimonial, situatia modificarilor in structura activelor nete/capitalurilor, situatia fluxurilor de trezorerie, contul de executie a bugetului pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data si anexe (Disponibil din mijloace cu destinatie speciala, Situatiile activelor si datoriilor institutiilor publice din Administratia centrala, Situatiile activelor fixe amortizabile, Situatiile activelor fixe neamortizabile), cat si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte informatii explicative incluse in "Raportul privind situatiile financiare ale Autoritatii de Supraveghere Financiara incheiate la data de 31 decembrie 2022".

We have audited the accompanying financial statements of Financial Supervisory Authority („ASF”), with official head office in Bucharest, 15 Splaiul Independentei street, district 5, identified by sole fiscal registration number 31588130, which comprise the balance sheet as at 31 December 2022, and the income statement, statement of changes in the structure of net assets/equity, the cash flow statement, budget execution account for the year then ended and appendices (Special purpose amounts, , Statement of assets and liabilities of public institutions from Central Administration, Statement of fixed assets to be depreciated, Statement of fixed assets not to be depreciated) and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes included in the “Report regarding financial statements of Financial Supervisory Authority as at as at 31 December 2022”.

Traducerea in limba engleza are doar scop informativ. Traducerea raportului trebuie citita impreuna cu situatiile financiare, luate in ansamblu. In situatiile in care informatiile, punctele de vedere si opiniile sunt susceptibile de interpretare, versiunea originala in limba romana a raportului nostru prevaleaza acestei traduceri.
English translation only for information purposes. The translation of the report should be read with the financial statements, as a whole. In all matters of interpretations of information, views or opinions, the original Romanian language version of our report takes precedence over this translation.

**Building a better
working world**

În opinia noastră, situațiile financiare anexate oferă o imagine fidelă și justă a poziției financiare a ASF la data de 31 decembrie 2022, ca și a performanței financiare și a fluxurilor de trezorerie ale acesteia pentru exercitiul financiar încheiat la această dată, în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1917/2005, cu modificările și clarificările ulterioare și cu politicile contabile descrise în „Raportul privind situațiile financiare ale Autorității de Supraveghere Financiară încheiate la data de 31 decembrie 2022”.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of ASF as at 31 December 2022, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with the Order of the Minister of Public Finance no. 1917/2005 with all subsequent modifications and clarifications and the accounting policies described in the “Report regarding financial statements of Financial Supervisory Authority as at 31 December 2022”.

Bazele opiniei **Basis for opinion**

Evidențierea unor aspecte **Emphasis of matter**

Atragem atenția asupra Notei 4 “Provizioane pentru riscuri și cheltuieli” din „Raportul privind situațiile financiare ale Autorității de Supraveghere Financiară încheiate la data de 31 decembrie 2022”, care prezintă detalii privind litigiile prin care se solicită ASF acordarea de despăgubiri. Conducerea ASF a evaluat situația și a înregistrat un provizion necurent pentru litigii în valoare de 33.445 mii lei la 31 decembrie 2022 (25.879 mii lei la 31 decembrie 2021). De asemenea atragem atenția asupra Notei 5.2. „Ajustări pentru deprecierea creanțelor curente” din cadrul aceluiași raport cu privire la creanțele din amenzi de încasat pentru care conducerea a înregistrat anumite ajustări de depreciere detaliate în nota, considerând estimările conducerii cu privire la gradul de recuperare luând în calcul durata mare de timp a recuperării acestora și istoricul soluționării acestor executări silită.

Date fiind complexitatea și incertitudinile privind rezultatul acestor litigii și a acțiunilor legale, estimarea conducerii ar putea să difere de obligațiile efective rezultate în urma finalizării acestor dispute legale. Opinia noastră nu este emisă cu rezerve în legătură cu acest aspect.

We draw attention to Note 4 “Provisions for risks and expenses” from “Report regarding financial statements of Financial Supervisory Authority as at 31 December 2022”, which presents details on litigations for which ASF was requested to pay damages. The ASF management assessed the matter and has recorded a non-current provision for litigation of 33,445 thousand RON as at 31 December 2022 (25,879 thousand RON as at 31 December 2021). We also draw attention to note 5.2. “Adjustments for the depreciation of current receivables”, from the same report, regarding the receivables related to fines to be collected for which the management recorded certain impairment adjustments as detailed in the note, considering the management’s estimation regarding the degree of recovery taking into account the long duration of their recovery and the history of the forced execution legal outcome.

Given the complexity and uncertainties related to the outcome of these litigations and legal actions, the management estimate may differ from actual obligations resulting from the finalization of these legal disputes. Our opinion is not qualified in respect of this matter.

3

Noi am efectuat auditul conform Standardelor Internationale de Audit (ISA). Responsabilitatile noastre conform acestor standarde sunt descrise mai detaliat in sectiunea „Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenti fata de Societate conform Codului International de etica al profesionistilor contabili (inclusiv standardele internationale de independenta) emis de Consiliul pentru Standarde Internationale de Etica pentru Contabili (codul IESBA) si conform cerintelor etice care sunt relevante pentru auditul situatiilor financiare in Romania si ne-am indeplinit responsabilitatile etice conform acestor cerinte si conform Codului IESBA. Consideram ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adecvate pentru a constitui baza pentru opinia noastra.

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the “Auditor’s Responsibilities for the Audit of the Financial Statements” section of our report. We are independent of the Company in accordance with the International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) as issued by the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to the audit of the financial statements in Romania, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsabilitatile conducerii si ale persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situatiile financiare

Responsibilities of Management and those charged with governance for the Financial Statements

Conducerea ASF are responsabilitatea intocmirii si prezentarii fidele a situatiilor financiare in conformitate cu Ordinul Ministrului Finantelor Publice nr. 1917/2005, cu modificarile si clarificarile ulterioare, si pentru acel control intern pe care conducerea il considera necesar pentru a permite intocmirea de situatii financiare care sunt lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the Order of the Minister of Public Finance no. 1917/2005 with all subsequent modifications and clarifications, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

La intocmirea situatiilor financiare, conducerea este responsabila sa evalueze abilitatea ASF de a-si desfasura activitatea conform principiului continuitatii activitatii si sa prezinte, daca este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activitatii si folosirea principiului continuitatii activitatii, mai putin in cazul in care conducerea intentioneaza sa lichideze ASF sau sa ii inceteze activitatea sau nu are nicio alternativa reala decat sa procedeze astfel.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the ASF’s ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate ASF or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

4

Persoanele responsabile cu guvernanta au responsabilitatea supravegherii procesului de raportare financiara a ASF.

Those charged with governance are responsible for overseeing the ASF's financial reporting process.

Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare **Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements**

Obiectivele noastre constau in obtinerea unei asigurari rezonabile privind masura in care situatiile financiare, luate in ansamblu, nu contin denaturari semnificative cauzate de eroare sau frauda si de a emite un raport de audit care sa includa opinia noastra. Asigurarea rezonabila reprezinta un nivel ridicat de asigurare, insa nu este o garantie ca un audit desfasurat in conformitate cu standardele ISA va detecta intotdeauna o denaturare semnificativa, daca aceasta exista. Denaturarile pot fi cauzate fie de frauda fie de eroare si sunt considerate semnificative daca se poate preconiza, in mod rezonabil, ca acestea, atat la nivel individual sau luate in ansamblu, vor influenta deciziile economice ale utilizatorilor, luate in baza acestor situatii financiare.

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditors' report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

Ca parte a unui audit in conformitate cu standardele ISA, ne exercitam rationamentul profesional si ne mentinem scepticismul profesional pe intreg parcursul auditului. De asemenea:
As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- ▶ Identificam si evaluam riscurile de denaturare semnificativa a situatiilor financiare, cauzate fie de frauda fie de eroare, stabilim si efectuam proceduri de audit care sa raspunda acestor riscuri si obtinem probe de audit suficiente si adecvate pentru a constitui o baza pentru opinia noastra. Riscul de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de frauda este mai ridicat decat cel de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de eroare, deoarece frauda poate include complicitate, falsuri, omisiuni intentionate, declaratii false sau evitarea controlului intern.
- ▶ *Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.*

Traducerea in limba engleza are doar scop informativ. Traducerea raportului trebuie citita impreuna cu situatiile financiare, luate in ansamblu. In situatiile in care informatiile, punctele de vedere si opiniile sunt susceptibile de interpretare, versiunea originala in limba romana a raportului nostru prevaleaza acestei traducerii.
English translation only for information purposes. The translation of the report should be read with the financial statements, as a whole. In all matters of interpretations of information, views or opinions, the original Romanian language version of our report takes precedence over this translation.

5

- ▶ Intelegem controlul intern relevant pentru audit pentru a stabili procedurile de audit adecvate in circumstantele date, dar nu si in scopul exprimarii unei opinii asupra eficacitatii controlului intern al ASF.
- ▶ *Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the ASF's internal control.*
- ▶ Evaluam gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate si rezonabilitatea estimarilor contabile si a prezentarilor aferente de informatii realizate de catre conducere.
- ▶ *Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.*
- ▶ Concluzionam asupra caracterului adecvat al utilizarii de catre conducere a principiului continuitatii activitatii si determinam, pe baza probelor de audit obtinute, daca exista o incertitudine semnificativa cu privire la evenimente sau conditii care ar putea genera indoilei semnificative privind capacitatea ASF de a-si continua activitatea. In cazul in care concluzionam ca exista o incertitudine semnificativa, trebuie sa atragem atentia, in raportul de audit, asupra prezentarilor aferente din situatiile financiare sau, in cazul in care aceste prezentari sunt neadecvate, trebuie sa ne modificam opinia. Concluziile noastre se bazeaza pe probele de audit obtinute pana la data raportului nostru de audit. Cu toate acestea, evenimente sau conditii viitoare pot determina ca ASF sa nu isi mai desfasoare activitatea in baza principiului continuitatii activitatii.
- ▶ *Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the ASF's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditors' report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditors' report. However, future events or conditions may cause ASF to cease to continue as a going concern.*
- ▶ Evaluam prezentarea, structura si continutul general al situatiilor financiare, inclusiv al prezentarilor de informatii, si masura in care situatiile financiare reflecta tranzactiile si evenimentele de baza intr-o maniera care realizeaza prezentarea fidela.
- ▶ *Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.*

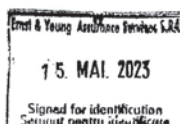
6

Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, obiectivele planificate și programarea în timp a auditului, precum și constatările semnificative ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului nostru.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

In numele,
On behalf of,

Ernst & Young Assurance Services SRL
Bd. Ion Mihalache 15-17, etaj 21, București, Romania
15-17, Ion Mihalache Blvd., floor 21, Bucharest, Romania
Inregistrat în Registrul Public electronic cu nr. FA77
Registered in the electronic Public Register under No. FA77

Nume Auditor / Partener: Alina Dimitriu
Name of the Auditor/ Partner: Alina Dimitriu
Inregistrat în Registrul Public electronic cu nr. AF1272
Registered in the electronic Public Register under No. AF1272

București, Romania
Bucharest, Romania
15 mai 2023
15 May 2023

ANEXA

PROGRAMUL DE ACTIVITĂȚI AL ASF PENTRU ANUL 2023

Programul de activități pentru anul 2023 conține acele demersuri și activități pe care Autoritatea le are în vedere pentru a circumstanția și a contextualiza obiectivele generale ale Autorității, adaptându-le noilor cerințe și realități financiare, sociale și operaționale, atât la nivel intern, în cadrul Autorității, cât mai ales la nivelul piețelor financiare pe care le reglementează și le supraveghează. Acesta reprezintă continuarea angajamentelor instituționale de dezvoltare și este actualizat anual, în vederea definirii și planificării activităților, proiectelor și demersurilor ce urmează a fi întreprinse în anul de referință pentru îndeplinirea obiectivelor legale cu caracter permanent și a obiectivelor strategice multianuale asumate la nivelul Autorității.

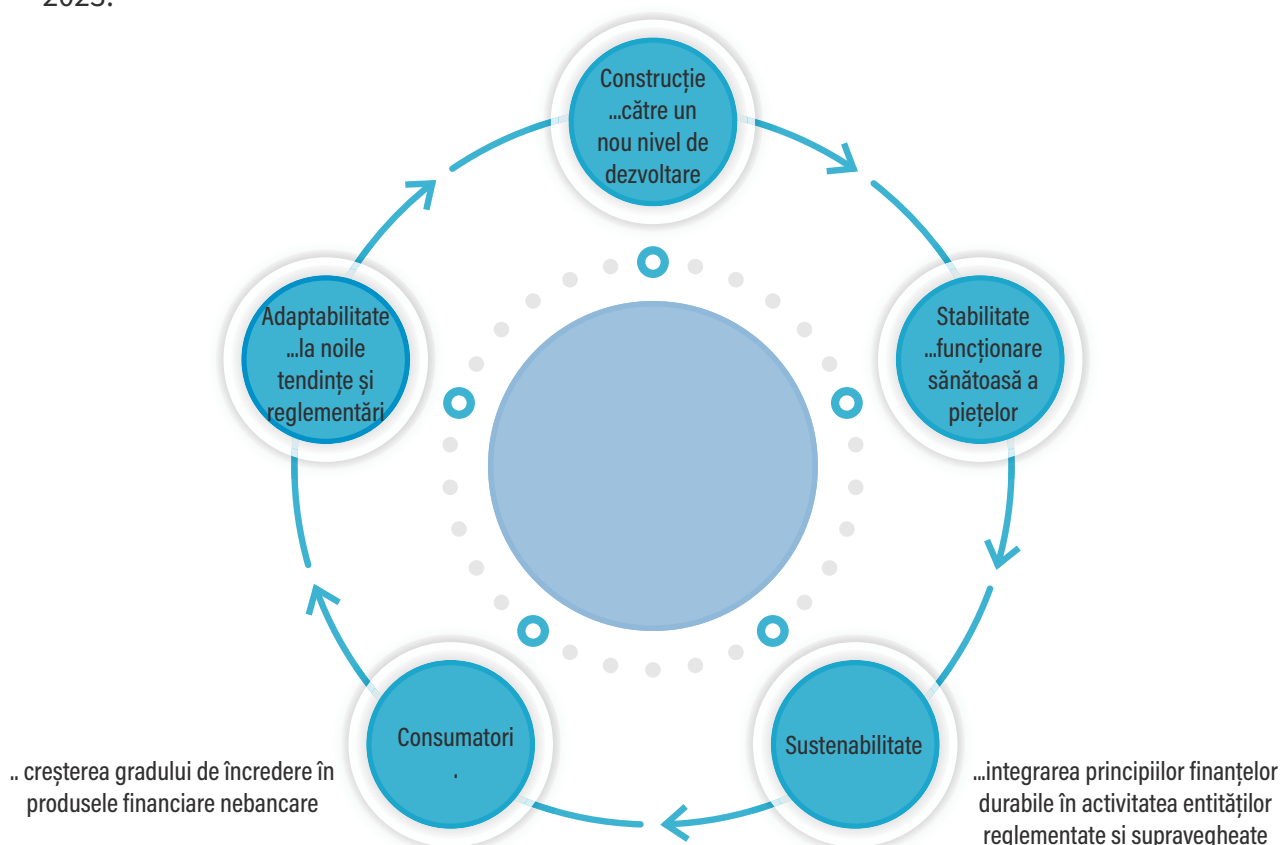
Pentru conturarea priorităților și dezideratelor pentru anul 2023, într-un context social, economic și geopolitic caracterizat de provocări, riscuri, dar și de oportunități și evoluții, Autoritatea de Supraveghere Financiară își concentrează eforturile pe întărirea capacității instituționale pentru a asigura buna funcționare a piețelor financiare nebancare supravegheate, prin protejarea intereselor consumatorilor, precum și prin creșterea nivelului de încredere în produsele și serviciile financiare.

Totodată, pe parcursul anului 2023, ASF va demara implementarea noului cadru de reglementare cu privire la pachetul de măsuri privind finanțele digitale adoptat de Comisia Europeană. De asemenea, vom continua demersurile pentru abordarea provocărilor legate de integrarea factorilor de mediu, sociali și de guvernanță (factorii ESG) în toate procesele entităților reglementate, având în vedere în special rolul-cheie al fondurilor de pensii private, fondurilor de investiții și societăților de asigurare, în calitate de investitori instituționali, în orientarea fluxurilor de capital către investiții sustenabile și pentru facilitarea tranziției către o economie mai sustenabilă și mai rezistentă.

Luând în considerare faptul că fundamentul unei bune supravegheri este determinat de cadrul de reglementare aliniat și convergent cu practicile europene, ASF va monitoriza și va asigura implementarea revizuirilor directivelor și regulamentelor europene incidente piețelor financiare nebankare.

Pentru anul 2023, ne propunem să valorificăm alocarea și utilizarea resurselor interne, având drept repere următoarele domenii, importante prin prisma noilor trenduri europene și internaționale:

- ▶ **Inovație financiară și finanțe digitale** – monitorizarea, analizarea și creșterea nivelului de înțelegere cu privire la utilizarea inovației financiare în produsele financiare și în procesele și activitățile Autorității (FinTech, InsurTech);
- ▶ **Finanțe sustenabile** – integrarea principiilor finanțării durabile și monitorizarea riscurilor reprezentate de expunerea entităților reglementate la emitenți și contrapărți care pot fi afectate negativ de factorii ESG;
- ▶ **Îmbunătățirea cadrului de raportare pentru entitățile reglementate și supravegheate** – dezvoltarea de soluții și funcționalități noi pentru îmbunătățirea actului de supraveghere;
- ▶ **Cadrul de reglementare armonizat** – pregătirea pentru implementarea diverselor cadre de reglementare europene noi, conform priorităților Comisiei Europene și a Parlamentului European;
- ▶ **Îmbunătățirea cadrului de supraveghere cu privire la aspectele legate de CSB/CFT** – dezvoltarea de soluții și funcționalități noi pentru îmbunătățirea actului de supraveghere CSB/CFT, precum și cu privire la RSI;
- ▶ **Sprijinirea eforturilor interinstituționale privind aderarea României la OCDE;**
- ▶ **Proiectul Twinning „Consolidarea supravegherii, guvernancei corporative și gestionării riscurilor în sectorul financiar”**, implementat în Republica Moldova cu suportul Uniunii Europene” - Alinierea cadrului legal privind supravegherea pieței de asigurări și a asigurărilor de răspundere civilă auto la acquis-ul UE;
- ▶ **Consolidarea capacității instituționale și îmbunătățirea activității operaționale**, cu accent pe următoarele repere, cu rol de ghidare în organizarea, adaptarea și planificarea activității din 2023:

Astfel, pentru anul 2023, avem în vedere prioritățile și obiectivele strategice transversale (intersectoriale) și sectoriale, împreună cu o serie de activități, proiecte și demersuri specifice, pentru ducerea la îndeplinire a acestora, după cum urmează:

Priorități transversale (intersectoriale)

1. Sustenabilitatea și reziliența piețelor financiare nebancare

Integrarea principiilor finanțării durabile

În contextul schimbărilor climatice, sociale și de guvernanță ce impactează performanța participanților pe piețele financiare și stabilitatea financiară, ASF va sprijini în continuare demersurile entităților supravegheate privind implementarea propriilor politici de management al riscurilor de sustenabilitate.

În acest scop, vom continua publicarea și actualizarea informațiilor prezentate în secțiunea dedicată pe site-ul ASF, vom prezenta sumare ale legislației în vigoare cu aplicare directă la nivelul Uniunii Europene și vom oferi îndrumări sub forma unor recomandări sau ghiduri care vizează finanțele sustenabile și integrarea factorilor de risc ESG în categoriile de risc existente, factori care ar putea impacta negativ valoarea investițiilor, activelor sau reputației entităților reglementate și supravegheate.

În procesele de autorizare, supraveghere și control, precum și în cadrul analizelor tematice realizate, vom acorda o atenție sporită modului în care entitățile reglementate și-au dezvoltat sistemul de guvernanță și de control intern, pentru a integra principiile sustenabile și pentru a identifica riscurile aferente considerate relevante pentru activitatea proprie și, de asemenea, vom analiza măsurile întreprinse și modalitatea de administrare a acestor riscuri.

Având în vedere amploarea fenomenului care rezultă din dezinformarea ecologică ("greenwashing") și a prejudiciilor asupra consumatorilor care doresc să aloce resurse pentru investiții durabile, la nivelul UE sunt în curs de adoptare modificări legislative menite să asigure interzicerea și sancționarea practicilor de acest tip în paralel cu acordarea unor drepturi suplimentare consumatorilor pentru scopul promovării produselor sustenabile.

Astfel, în contextul creșterii cererii și ofertelor de produse sustenabile și a evoluției rapide a cadrului de reglementare european, ASF are în vedere monitorizarea permanentă a potențialelor practici de dezinformare ecologică ("greenwashing"), acest lucru având ca scop obținerea unei înțelegeri mai detaliate a fenomenului, facilitându-se astfel implementarea politicilor de supraveghere de sustenabilitate adoptate sau în curs de adoptare la nivelul UE.

Implementarea politicilor-cheie, în paralel cu monitorizarea dezinformării ecologice (greenwashing-ului), este importantă, deoarece riscurile provenite din dezinformarea ecologică pot apărea în diferite părți ale piețelor financiare nebancare, inclusiv în cele care nu sunt acoperite de regulile și politicile de durabilitate.

Eficacitatea politicilor de finanțare durabilă depinde de un nivel adecvat de supraveghere și aplicare în întreaga UE, acțiunile întreprinse sau propuse de către Autoritățile Europene de Supraveghere reprezentând linii directe pentru ASF în organizarea și desfășurarea activității de combatere a fenomenului de „greenwashing”.

Astfel, ASF va avea în vedere analizarea și supravegherea fenomenului de „greenwashing” prin intermediul a patru dimensiuni principale:

- ▶ rolul pe care participanții la piață îl pot juca în cazul eventualelor practici de dezinformare ecologică, grupate în trei categorii posibile: declanșator, diseminator și receptor al unei informații legate de durabilitate;
- ▶ subiectele reale asupra cărora se pot face afirmații legate de durabilitate, grupate în trei mari categorii:
  - afirmații privind guvernanta și remunerarea unei entități în ceea ce privește sustenabilitatea;
  - afirmații privind strategia, obiectivele, caracteristicile sau calificările în materie de sustenabilitate ale unui produs, ale unei entități sau ale unui serviciu;
  - afirmații privind indicatorii legați de sustenabilitate, bazate pe date istorice sau pe obiective viitoare.
- ▶ caracterul înșelător al unei afirmații legate de durabilitate prin dezvăluirea selectivă a informațiilor pozitive și/sau omiterea informațiilor negative relevante;
- ▶ canalele prin care afirmațiile legate de durabilitate sunt comunicate altor entități/ participanți din lanțul de business al investițiilor durabile (de exemplu clasificări/ puncte de referință/ etichete, materiale marketing) sau diferitele etape ale ciclului de viață al produsului.^[1]

Totodată, având în vedere rolul important al investitorilor de retail în finanțarea tranziției și ținând cont că aceștia sunt vulnerabili la practicile de dezinformare ecologică în contextul în care caracteristicile de durabilitate ale produselor sunt extrem de complexe, ASF va acționa în vederea menținerii încrederii investitorilor în investițiile ESG^[2] (mediu, sociale și guvernanta) prin asigurarea transparentă a unor informații de înaltă calitate privind dezvoltarea durabilă și prin reducerea riscului de dezinformare ecologică („greenwashing”).

Concomitent cu integrarea factorilor ESG, care se axează pe aspectele legate de mediu și climă, ASF va acorda progresiv mai multă atenție integrării factorilor sociali și de guvernanta în activitățile sale. Având în vedere preocupările multiple, atât la nivel european, cât și la nivel național și pentru a facilita tranziția către o economie verde, ASF va veni permanent în sprijinul entităților pe care le supraveghează pentru a facilita implementarea de către acestea a unui sistem de management al riscurilor adecvat noilor cerințe.

Totodată, ASF va acorda o atenție sporită situației finanțelor verzi pe piața financiară nebancaară din România, modalitatea de aplicare a reglementărilor în domeniu și perspectivele privind finanțarea durabilă pe termen lung.

^[1] Termenul „Produs” este folosit în acest context ca un termen generic care include toate instrumentele financiare, titlurile de valoare, produse de investiții, de asigurări sau de pensii, precum și toate serviciile relevante pentru fiecare sector de activitate

^[2] ESG – environmental, social and governance

În acest context, ASF va menține creșterea gradului de transparență în zona finanțelor sustenabile și va continua să aducă în atenția participanților la piața financiară nebancaară importanța dezvoltării activităților durabile și abordarea prudentă a riscului climatic și a riscului de mediu.

În vederea alinierii la obiectivele UE privind promovarea tranziției verzi și la cadrul de reglementare european privind finanțarea sustenabilă, Autoritatea beneficiază de consultanță în cadrul proiectului ”Implementarea cadrului de finanțare durabilă în România” cu finanțare din partea Comisiei Europene, prin intermediul Instrumentului pentru Asistență Tehnică 2022. Acesta fost inclus într-un proiect adresat mai multor state, proiect de tip umbrelă multi-country, având ca beneficiari, pe lângă ASF, încă trei autorități de supraveghere similare din Uniunea Europeană.

Proiectul își propune stabilirea unui set de instrumente pentru o mai bună conștientizare a importanței investițiilor verzi în stimularea creșterii economice sustenabile și o supraveghere îmbunătățită a aspectelor legate de finanțarea sustenabilă pe piețele financiare nebancaare. Obiectivele principale se referă la evaluarea cadrului de reglementare și emiterea de recomandări pentru promovarea tranziției verzi, promovarea tranziției verzi prin campanie de conștientizare și consolidarea capacității de supraveghere a cerințelor de raportare privind finanțarea durabilă în conformitate cu cadrul european și cu cele mai bune practici din statele membre UE.

Asimilarea principiilor introduse de legislația europeană în domeniul finanțelor sustenabile de participanții la piața financiară (SAI⁵², SSIF⁵³, fonduri de pensii, societăți de asigurări, emitenți listați) reprezintă o condiție esențială pentru crearea de produse financiare care beneficiază de un nivel ridicat de interes din partea investitorilor pe piețele mature și totodată pentru obținerea de finanțare în condiții favorabile.

ASF a lansat un prim exercițiu de conștientizare în rândul acestora, având în vedere în același timp activități de promovare și realizarea de workshop-uri, atât în urma programelor de finanțare europeană, cât și prin cursurile pe care le organizează la nivel academic. În urma diseminării setului de recomandări privind abordarea prudentă a riscului climatic către entitățile din piață și a orientărilor europene în domeniu, la nivelul ASF se conturează o analiză cu privire la implementarea acestor principii în activitățile, procedurile și politicile entităților reglementate și supravegheate, astfel încât să stea la baza luării de măsuri în sensul îmbunătățirii gradului de cuprindere a riscurilor ESG în cadrele de riscuri ale entităților.

⁵²Societate de administrare a investițiilor

⁵³Societate de servicii de investiții financiare

Digitalizarea și inovația financiară

Inovația tehnologică și utilizarea eficientă a datelor servesc drept mijloace pentru îndeplinirea misiunii Autorității de Supraveghere Financiară. În acest sens, ASF va pune accent pe:

- susținerea oportunităților de evoluție a pieței, acolo unde este cazul, reducând în același timp riscurile posibile;
- identificarea tendințelor, riscurilor și vulnerabilităților emergente care pot avea un impact ridicat asupra protecției investitorilor și/sau a stabilității financiare;
- monitorizarea și evaluarea rezilienței operaționale și amenințărilor legate de riscurile cibernetice în cadrul supravegherii entităților reglementate și supravegheate;
- autorizarea și supravegherea noilor tipuri de entități sau a noilor modele de afaceri care intră în domeniul de reglementare și supraveghere al ASF;
- sprijinirea convergenței practicilor de supraveghere și asigurarea colaborării transfrontaliere în materie de supraveghere cu celelalte autorități competente din UE.

În anul 2023, ASF va concentra resurse pentru a implementa în cele mai bune condiții prevederile Regulamentului 2022/858 privind un regim-pilot pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite (DLT)⁵⁴, astfel încât, să intervină cu celeritate în întâmpinarea nevoilor pieței. Prin aplicarea acestui program-pilot, apare oportunitatea de a contribui la dezvoltarea piețelor financiare și de a acumula experiență cu privire la beneficiile, dar și provocările generate de utilizarea DLT de către participanții la piețe. În acest sens, ASF va continua să sprijine entitățile tradiționale din România, care gestionează în prezent infrastructura pieței de capital, în vederea identificării și utilizării oportunităților create de regimul-pilot, respectiv a evaluării posibilităților de implementare și dezvoltare a unor platforme de tranzacționare/decontare bazate pe tehnologia DLT. De asemenea, ASF va continua să disemineze noutățile legislative în domeniul inovației financiare și în cadrul asociațiilor reprezentative ale firmelor fintech din România, cu scopul de a contribui la o mai bună înțelegere a acestora și astfel să identifice direcții în care să se dezvolte.

Cu privire la cadrul de reglementare privind cripto-actele instituit prin proiectul de Regulament MiCA⁵⁵, ASF va analiza diferite variante privind abordarea optimă în vederea implementării în considerarea definirii competențelor și atribuțiilor ce vor fi partajate cu alte autorități naționale. Întrucât activitățile privind emiterea și tranzacționarea cripto-activelor au crescut constant în ultimii ani, proiectul MiCA ce urmează a fi adoptat la nivelul UE în prima parte a anului 2023 vizează o abordare armonizată în ceea ce privește piața de cripto-actele, precum și limitarea activităților de fraudă și manipulare a pieței prin utilizarea acestor instrumente.

Cel de-al treilea proiect de act normativ din pachetul legislativ european privind finanțele digitale este Regulamentul DORA⁵⁶ care a intrat în vigoare la finalul lunii decembrie 2022, urmând a fi aplicabil începând cu data de 17 ianuarie 2025 și care introduce un cadru de reglementare unitar la nivel european privind reziliența operațională digitală a entităților financiare. În urma intrării în vigoare a

⁵⁴ Adoptat în mai 2022, urmând a se aplica începând cu data de 23 martie 2023.

⁵⁵ Markets in Crypto Assets

⁵⁶ Regulamentul (UE) 2022/2554 al Parlamentului European și al Consiliului privind reziliența operațională digitală în sectorul financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr.1060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 909/2014 și (UE) 2016/1011

acestui Regulament, vor fi dispuse măsuri punctuale pentru implementarea sa, urmărindu-se în acest scop identificarea modalităților de aplicare a cerințelor pentru asigurarea rezilienței operaționale în condiții optime din perspectiva ASF și a entităților reglementate și supravegheate cărora li se aplică acest Regulament și, după caz, revizuirea cadrului de reglementare național incident.

În anul 2023, ASF va continua activitățile din cadrul grupurilor de lucru interne constituite pentru înțelegerea și aprofundarea implicațiilor generate de aplicarea Regulamentelor MiCA și DORA, în vederea pregătirii Autorității pentru aplicarea acestora, inclusiv prin participarea la elaborarea de către autoritățile europene a standardelor tehnice care vor fi emise în aplicarea Regulamentelor, odată aprobate.

În ceea ce privește facilitatorii de inovație constituiți la nivelul ASF, FinTech Hub și InsurTech Hub, activitatea acestora continuă să îmbrace aspecte diverse și să adreseze subiecte de actualitate, precum tokenizare sau alte tehnologii folosite în dezvoltarea unor platforme pentru piețele supravegheate, ș.a.m.d. Totodată, continuăm inițiativele de organizare de reuniuni comune alături de piață și actorii fintech/insurtech implicați, urmărind astfel asigurarea unui cadru instituțional de colaborare a părților interesate. Prin realizarea acestui dialog, vizăm susținerea dezvoltării controlate a activităților de inovație financiară în cadrul piețelor financiare nebankare, pentru a putea consolida un spațiu de inovație în care toate părțile interesate (entități din piață, companii inovatoare, consumatori de produse financiare, autorități) să aibă de câștigat.

Nu în ultimul rând, în anul 2023 continuăm demersurile de îmbunătățire a cadrului de comunicare pentru cei interesați, astfel încât Autoritatea să comunice mai deschis cu asociațiile din piață, dar și cu solicitanții care transmit propuneri referitoare la soluții inovatoare, precum și idei viabile pentru piețele financiare prin intermediul canalelor FinTech Hub și InsurTech Hub.

Pentru atingerea obiectivelor ce vizează dezvoltarea strategică informațională la nivel intern, în anul 2023, Autoritatea va alocă resurse atât pentru integrarea activităților sectoriale specifice prin explorarea opțiunilor de unificare sau centralizare a unor activități de bază, dar și pentru o integrare a acestora intersectorial, cum s-a realizat deja pe zona de autorizare în anul 2022.

Pentru anul 2023, ASF ia în considerare nu numai o înnoire a echipamentelor hardware și a platformelor software, ci și o schimbare de abordare la nivelul infrastructurii IT, astfel încât să răspundă nevoilor Autorității pentru următorii ani, furnizând servicii complete, inovatoare, flexibile, on-line și în timp real, pe diverse canale de comunicare.

În ceea ce privește proiectele interne cu componentă IT, Autoritatea alocă resurse importante în această direcție, acestea fiind gestionate în mod corespunzător, ținând cont de obiectivele și riscurile pe care le implică, în raport cu planificarea resurselor de timp, umane și materiale disponibile.

Principalul obiectiv în această zonă îl reprezintă alinierea strategiei Autorității cu cerințele operaționale identificate și capacitatea de livrare a funcției interne IT, atât din punct de vedere strategic (proiecte de dimensiuni mici, medii și mari), cât și din punct de vedere operațional (disponibilitatea serviciilor și parametrii de răspuns la solicitări). Printre activitățile cu importanță majoră, se numără:

- automatizarea proceselor de lucru prin achiziționarea și implementarea unor soluții eficiente: DMS-Document Management System, programul de implementare a unei platforme integrate de „business intelligence” (BI);
- continuarea securizării infrastructurii ASF;
- implementarea soluției moderne Disaster Recovery (DR);
- implementarea unei soluții actualizate destinate supravegherii activității de tranzacționare desfășurată pe piața de capital din România;
- asistarea participanților din piață și promovarea inovației în vederea sporirii atractivității piețelor.

Nu în ultimul rând, activitatea la nivel intern din cadrul funcției IT vizează și aspecte legate de securitatea cibernetică, iar infrastructura și procesele IT aferente trebuie să asigure în permanență integritatea, disponibilitatea, autenticitatea și confidențialitatea datelor. Astfel, proiectarea sistemelor și proceselor IT aferente se bazează, în general, pe standarde bine definite și agreeate la nivelul celor mai bune practici în domeniu. În acest context, se impune conturarea proceselor adecvate de monitorizare și diminuare a riscurilor IT prin definirea criteriilor de risc IT, identificarea riscurilor IT, determinarea cerinței de protecție, măsuri de protecție pentru operațiunile IT derivate din acesta și definirea măsurilor destinate gestionării și mitigării riscurilor. Pe baza politicii de securitate a informației, Autoritatea a demarat în 2022 un proces complex de implementare a măsurilor și proceselor operaționale de securitate a informațiilor pe care îl va continua și în anul 2023.

Transformarea digitală reprezintă un deziderat, atât pentru a îmbunătăți și simplifica fluxurile de lucru, dar și pentru a crește nivelul eficienței în cadrul activității de autorizare și supraveghere.

Pornind de la necesitatea întăririi capacității instituționale în ceea ce privește eliminarea proceselor birocratice și îmbunătățirea comunicării între Autoritate și entitățile reglementate și supravegheate de aceasta, în vederea asigurării eficientizării și optimizării timpului de preluare și soluționare a cererilor de autorizare/avizare, vor fi continuate demersurile pentru dezvoltarea aplicațiilor informatice existente la nivelul Autorității privind modul de transmitere a documentației, precum și a raportărilor în format electronic către ASF.

Pe parcursul anului 2023, va fi continuată activitatea de identificare și implementare de noi soluții informatice, scopul fiind îmbunătățirea procesului de încărcare, preluare, stocare și utilizare a datelor transmise Autorității, eficientizarea modului de analiză a acestora și creșterea acurateței analizei, necesare monitorizării respectării condițiilor prevăzute de reglementările în vigoare.

De asemenea, Autoritatea intenționează să lanseze și alte aplicații informatice, precum și să le dezvolte pe cele existente, prin intermediul cărora intermediarii să poată transmite și centraliza în mod standardizat informații referitoare la persoanele care furnizează servicii MiFID, precum și cu privire la îndeplinirea cerințelor de formare profesională continuă.

Toate inițiativele de mai sus sunt esențiale pentru sprijinirea adoptării finanțelor digitale pe piețele financiare nebankare într-un mediu sigur și în beneficiul investitorilor și consumatorilor, dar și al entităților reglementate.

2. Consolidarea încrederii în piețele de produse financiare nebancare

Educația financiară

Strategia de comunicare a ASF este unul dintre elementele determinante care sprijină îndeplinirea obiectivelor Autorității, în special a celor care vizează o înțelegere mai amplă a misiunii sale, dar și consolidarea încrederii în cele trei piețe pe care le reglementează și supraveghează.

În acest sens, o deosebită importanță o are promovarea cu claritate și dezbateră în spațiul public a temelor relevante ce țin de buna funcționare a piețelor, pe toate canalele avute la dispoziție – în direct contact cu consumatorii, în relația cu media sau prin intermediul parteneriatelor dezvoltate cu specialiștii și/sau cu mediul academic - atât în spațiul virtual, cât și offline.

Prin implicarea specialiștilor săi, Autoritatea de Supraveghere Financiară are în vedere să participe cel puțin la fel de activ și în perioada următoare la dialogul cu toate părțile implicate pentru dezvoltarea și stabilitatea pieței financiare nebancare. În ceea ce privește consumatorul de produse și servicii financiare, recunoașterea acestuia ca parte a pieței, ca generator de cerere, are la bază modelul lanțului valoric, unde un consumator corect informat identifică și înțelege produsele, serviciile și instrumentele financiare, poate plăti pentru acestea, se simte protejat. Așadar, acțiunile unui consumator informat contribuie semnificativ la stabilitatea financiară și, în consecință, la creșterea nivelului de bunăstare din întreaga economie. Educația financiară se referă la întreg sistemul financiar și la întregul ciclu de viață al unui produs, serviciu sau instrument financiar. Nivelul de educație financiară nu numai că permite dezvoltarea pieței prin creșterea cererii și diversificarea acesteia, dar permite și eliminarea unor dispute între părți, contribuind astfel la creșterea nivelului de încredere și stabilitate a pieței financiare.

În perspectiva viitoarelor evoluții economico-financiare, programele de educație financiară derulate de ASF vor fi consolidate și intensificate, adresate în egală măsură tuturor categoriilor tipologice de consumatori sau viitori consumatori, fiind evidentă necesitatea deținerii de către populație de informații, noțiuni și abilități specifice pentru a lua decizii financiare corecte într-un sistem financiar din ce în ce mai complex. Dificultățile financiare ale consumatorilor și ale familiilor pot afecta dezvoltarea comunităților și a pieței financiare în general, menținerea și creșterea nivelului de trai al populației bazându-se pe nivelul educației financiare și pe gradul de incluziune financiară.

Din perspectiva contribuției ASF la dezvoltarea economică a României, rolul asumat de Autoritate în procesul de educație financiară continuă în perioada următoare, iar pentru îndeplinirea obiectivelor sale strategice, ASF ia în considerare în anul 2023 o abordare centrată pe susținerea unor programe naționale create conform nevoilor beneficiarilor și a caracteristicilor socio-profesionale ale acestora. Astfel, următoarele direcții de acțiune au fost identificate și vor fi abordate în cadrul programelor de educație financiară ale Autorității:

- proiecte pentru mediul antreprenorial, inclusiv în funcție de stadiul de dezvoltare a firmelor (start-up, scale-up), cu un mix de elemente de educație financiară de bază și elemente specifice activităților desfășurate de antreprenori. Crearea la finele anului 2022 a programului IMM Hub adresat mediului antreprenorial din România are ca obiectiv formarea unei platforme menită să dezvolte și să

consolideze cunoștințele, abilitățile și comportamentele financiare ale antreprenorilor, susținând astfel dezvoltarea antreprenoriatului;

- populația adultă și nevoia sa de informare va fi abordată în continuare prin campanii de educație financiară și conștientizare particularizate pe produse financiare, realizate la nivel național prin canale de comunicare diferite, respectiv la nivel de subgrupuri tipologice cu abordarea personalizată a nevoilor specifice acestora. Programele modulare încorporează elemente de educație financiară privind protecția împotriva unor riscuri, așa cum sunt protecția prin asigurări în cazul atacurilor cibernetice, protecția financiară în cazul unor dezechilibre ale bugetului personal, modul de formare a deciziei financiare în cazul educației financiare disponibile în rețelele sociale sau media ș.a.;
- pentru corelarea dezvoltării sociale și economice actuale cu cea viitoare și asigurarea sustenabilității acestei dezvoltări, Autoritatea abordează educația financiară dintr-o perspectivă progresivă, pregătind încă din anii de studiu preuniversitar și universitar deținerea de cunoștințe și formarea de aptitudini necesare unei decizii financiare care să susțină un comportament financiar adecvat evoluțiilor economice și financiare și având ca obiectiv individual bunăstarea. În mod distinct, sunt abordate module particularizate dedicate, pe de o parte, grupurilor vulnerabile pentru susținerea procesului de incluziune și, pe de altă parte, unor tematici de actualitate și care necesită o atenție deosebită din perspectiva educației financiare (așa cum sunt ariile de interes precum finanțele verzi, dezinformarea ecologică (“greenwashing”) ș.a.m.d.);
- abordarea beneficiarului educației financiare prin intermediul formatorilor sau prin dezvoltarea de relații de colaborare publică în interesul beneficiarilor, într-o manieră flexibilă. Se vor crea resurse educaționale noi, adresate tuturor categoriilor de public țintă, în formate diferite, astfel încât să se realizeze o accesare cât mai facilă și un transfer de cunoștințe eficient. Unul dintre punctele centrale ale acestei abordări este dezvoltarea unei rețele naționale de formatori. Obiectivul acestei abordări este consolidarea eforturilor și asigurarea consistenței necesare conștientizării importanței acestui tip de educație pentru dezvoltarea și stabilitatea economică și a piețelor financiare, dar și pentru dezvoltarea unui nivel de reziliență financiară important în contextul economico-social actual.

Aceste proiecte se vor dezvolta în colaborare cu Institutul de Studii Financiare (ISF), atât în ceea ce privește programele de educație financiară, cât și în privința comunicării acestor activități. Ca și până acum, ISF rămâne un partener esențial în derularea acțiunilor de educație financiară, cu largă adresabilitate, precum și a activităților de formare profesională.

Prin educație financiară, se asigură inclusiv componenta de protecție a consumatorilor, încrederea și utilizarea corectă a produselor, serviciilor și instrumentelor financiare de către consumatori, acestea fiind esențiale în contextul unor piețe dezvoltate. Flexibilitatea în organizare, transferabilitatea accelerată de cunoștințe pentru maximizarea efectului dorit, complementaritatea modulelor programelor, continuitatea activității, construcția nișată a unor abordări adresate și unor sub-grupuri tipologice speciale, personalizarea abordării, mixul de metode de furnizare de educație, cooperarea în cadrul unor parteneriate durabile, formale sau informale – toate aceste principii de administrare ale programelor ASF de educație financiară sunt avute în vedere, astfel încât ASF să se mențină în calitate sa de promotor de educație financiară la nivel național. Acest rol este și cel care a contribuit și contribuie la creșterea vizibilității României pe plan internațional, contribuind la procesul de aderare la OCDE.

Protecția consumatorilor

În scopul protejării consumatorilor de produse și servicii financiare nebankare, Autoritatea de Supraveghere Financiară își propune să comunice intensiv, ca și până acum, cu privire la riscurile cu care aceștia se pot confrunta, prin publicarea de alerte și avertismente. De asemenea, vor fi derulate campanii de popularizare a modalităților în care participanții la piață se pot proteja, prin intermediul unor platforme de informare cât mai diversificate, pentru o cât mai amplă răspândire a acestor informații.

De asemenea, ASF va susține activ demersurile de informare privind soluționarea alternativă a litigiilor, cum sunt serviciile puse la dispoziție de către SAL-Fin, menite să ofere beneficii tangibile consumatorilor, cum ar fi o rezolvare mai rapidă și gratuită a diferendelor pe care aceștia le pot avea cu entități care activează în piața financiară non-bancară.

În anul 2023, ASF va acorda o atenție sporită protecției consumatorilor în raport cu entitățile reglementate, prin evitarea sau prevenirea conflictelor de interese, asigurarea unui tratament echitabil și corect, prin transparența și informarea completă și corectă a consumatorilor asupra beneficiilor, riscurilor și caracteristicilor semnificative ale produselor/serviciilor financiare.

Protecția consumatorilor va fi asigurată atât prin intermediul instrumentelor de control și monitorizare, cât și prin acordarea asistenței de specialitate, folosind ca mijloc de comunicare aplicațiile moderne, digitalizate, de informare, precum și asistența acordată consumatorilor de produse financiare nebankare direct la sediul ASF.

Prin urmare, se va menține deschis și funcțional un canal de comunicare bidirecțional, interactiv, prin care se va realiza inclusiv informarea Autorității asupra opiniilor consumatorilor cu care interacționează direct.

În același timp, ASF va urmări în continuare procesul de digitalizare, menit să reducă birocrația, prin implementarea unor instrumente moderne care să permită consumatorilor accesarea rapidă și facilă a informațiilor utile, necesare în vederea exercitării demersurilor procedurale privind dreptul de petiționare.

Prin intermediul liniei telefonice gratuite -Tolverde - precum și direct la sediul ASF, se vor derula în continuare activitățile de informare, la solicitarea publicului, cu privire la caracteristicile produselor și serviciilor financiare nebankare de care consumatorii sunt interesați, în legătură cu cadrul legal aferent, condițiile și procedurile legale necesar a fi îndeplinite în realizarea intereselor acestora.

Vor fi desfășurate, de asemenea, activități pentru sprijinirea activității de relații cu publicul, precum: elaborarea de sondaje tematice, acțiuni și statistici de tip “mystery shopping” pentru colectarea de date și informații utile și relevante privind percepția publică în legătură cu activitatea ASF, cu activitățile și produsele din cele trei piețe supravegheate, dar și elaborarea de statistici și rapoarte bazate pe activitatea proprie.

Toate aceste activități vizează, pe lângă îndeplinirea scopului principal de protecție a consumatorului, îmbunătățirea permanentă a atitudinii proactive a Autorității, astfel încât să fie evitată apariția unor riscuri suplimentare celor inerente derulării activității entităților supravegheate, sau, atunci când acestea se manifestă din cauze independente, să poată fi gestionate și diminuate (ca de exemplu, creșterea nivelului de informare a investitorilor privind modalitățile de evitare a fraudelor, inclusiv din perspectiva digitalizării în creștere a serviciilor financiare, aspect care aduce noi provocări pentru investitori, dar și pentru Autoritate).

Pentru asigurarea protecției investitorilor din piața de capital, ASF va continua monitorizarea și evaluarea posibilelor efecte negative pentru aceștia și se va asigura că:

- informațiile despre produsele și serviciile financiare oferite sunt corecte, clare și nu induc în eroare;
- normele în vigoare incidente protecției consumatorilor vor fi actualizate în conformitate cu modificările agreeate la nivel european;
- prejudicierea investitorilor și consumatorilor de produse financiare nebankare va fi sancționată ferm potrivit prevederilor legii;
- vor fi emise alerte în situațiile în care se constată abateri de la regulile de conduită sau sunt identificate riscuri majore pentru potențialii consumatori.

Din perspectiva protecției consumatorilor de produse de asigurare, în vederea consolidării pieței asigurărilor-reasigurărilor, Autoritatea de Supraveghere Financiară desfășoară activitatea de supraveghere și control a societăților de asigurare în ceea ce privește gestionarea și soluționarea cererilor de despăgubire, instrumentarea și soluționarea daunelor, precum și activitatea de soluționare a petițiilor primite de la asigurați sau de la persoanele păgubite, acestea fiind orientate către riscurile și vulnerabilitățile aferente componentei de conformitate identificate, cu impact asupra consumatorilor de produse de asigurare, după cum urmează:

- activități de supraveghere și control desfășurate la nivelul pieței asigurărilor în ceea ce privește:
  - gestionarea și soluționarea cererilor de despăgubire, instrumentarea și soluționarea daunelor, prin identificarea potențialelor deficiențe în activitatea entităților supravegheate și adoptarea de măsuri corespunzătoare;
  - monitorizarea raportărilor transmise de societățile și intermediarii principali, în temeiul Normei ASF nr.18/2017 privind procedura de soluționare a petițiilor referitoare la activitatea societăților de asigurare și reasigurare și brokerilor de asigurare, prin întocmirea rapoartelor,

a notelor de informare și a situațiilor statistice în vederea identificării potențialelor riscuri și vulnerabilități cu impact asupra asiguraților/persoanelor prejudiciate.

- activități de soluționare a petițiilor și a informărilor de neconformitate adresate ASF pentru domeniul asigurărilor-reasigurărilor de către beneficiari, persoanele prejudiciate sau raportori, prin verificarea respectării cadrului legal aplicabil în instrumentarea și soluționarea dosarelor de daună aferente petițiilor de către societățile de asigurare, în scopul asigurării respectării drepturilor asiguraților /persoanelor prejudiciate.

3. Cooperarea cu autoritățile europene de supraveghere și relațiile internaționale

În contextul rolului său de membru al organismelor europene și internaționale în domeniul piețelor financiare nebancare, ASF va asigura resursele necesare implicării pe parcursul anului 2023 în realizarea obiectivelor strategice stabilite de ESMA și EIOPA, precum și pentru derularea acțiunilor ce îi revin în contextul procesului de aderare a României la OCDE.

Prioritățile strategice ale ESMA și EIOPA pentru 2023 sunt reflectate în programul de activități al ASF și reflectă acțiunile referitoare la finanțele sustenabile, digitalizare și inovație financiară, supraveghere și abordarea bazată pe riscuri, în contextul supravegherii prudențiale și a supravegherii conduitei entităților reglementate.

Pentru acest scop, ASF alocă resurse importante în vederea participării la structurile tehnice și decizionale ale acestor organisme europene, își adaptează organizarea internă și alocarea echipelor pentru a asigura expertiza necesară pentru contribuțiile în domeniile amintite mai sus și se implică în proiecte care să consolideze capacitatea de implementare a cadrului legislativ. Reprezentanții conducerii ASF vor participa la reuniunile la nivel înalt ale autorităților la care ASF este membră (Consiliul Supraveghetorilor ESMA și EIOPA, Consiliul General ESRB⁵⁷, reuniunile anuale din cadrul IAIS⁵⁸, IOSCO⁵⁹, IOPS⁶⁰, INFE⁶¹, IFREFI⁶²). Totodată, experții ASF implicați în grupurile de lucru și comitetele de specialitate vor participa la activitatea acestor grupuri.

În contextul crizei energetice și a riscurilor geopolitice generate de agresiunea Rusiei în Ucraina, autoritățile europene ESMA, EIOPA, ESRB vor continua să monitorizeze impactul acestor evoluții asupra piețelor financiare, iar ASF va asigura monitorizarea riscurilor pe piețele pe care le supraveghează.

Din perspectiva abordării unitare a reglementării și supravegherii la nivel european, grupurile de lucru organizate în cadrul Consiliului UE asigură sprijin tehnic pentru negocierea prevederilor europene aplicabile pe întreg teritoriul Uniunii. ASF alocă resursele necesare în demersurile la nivel european privind elaborarea legislației UE și va contribui ulterior la transpunerea și implementarea în legislația națională a prevederilor cu incidență asupra sectorului financiar nebancar.

⁵⁷ ESRB – European Systemic Risk Board (Comitetul European pentru Risc Sistemic)

⁵⁸ IAIS - Asociația Internațională a Supraveghetorilor în Asigurări

⁵⁹ IOSCO - Organizația Internațională a Reglementatorilor de Valori Mobiliare

⁶⁰ IOPS - Organizația Internațională a Supraveghetorilor în Pensii

⁶¹ INFE - Rețeaua Internațională pentru Educație Financiară

⁶² IFREFI - Institutul Francofon de Reglementare Financiară

În 2022, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică a inițiat discuțiile privind aderarea cu șase state candidate: România, Bulgaria, Croația, Brazilia, Argentina și Peru. Aderarea României la OCDE este un obiectiv național strategic al politicii externe române, inclus în actualul program de guvernare și în cadrul obiectivelor strategice multianuale ale ASF. Scopul procesului de aderare este de a realiza convergența cadrului legislativ din România cu standardele și cu cele mai bune practici și politici ale OCDE.

Pentru a asigura o infrastructură adecvată pentru gestionarea acestui obiectiv de importanță majoră pentru România, la nivelul ASF a fost constituit un grup de lucru intersectorial format din experți din cadrul Autorității care vor contribui în 2023 la activități de pregătire a procesului de aderare, aferente ariei de competență a ASF, având în vedere instrumentele juridice identificate în următoarele domenii: asigurări, pensii private, educație financiară, protecția consumatorilor, guvernanză corporativă, reglementare financiară și digitalizare. De asemenea, ASF va asigura participarea la comitetele și structurile OCDE relevante.

Totodată, ASF va continua în 2023 să ofere asistență Republicii Moldova alături de alte autorități din România, Olanda și Lituania în cadrul proiectului de Twinning al Comisiei Europene “Strengthening supervision, corporate governance and risk management in the financial sector” – dedicat consolidării supravegherii, guvernanză corporative și sistemului de management al riscului în sectorul financiar din Republica Moldova, demarat la sfârșitul anului 2021.

Dezvoltarea relațiilor de cooperare ale ASF cu autorități de supraveghere europene va continua în 2023 prin intermediul unor vizite bilaterale la nivel înalt. Scopul acestor reuniuni vizează consolidarea colaborării în vederea dezvoltării piețelor financiare, precum și identificarea de noi elemente de interes comun și oportunități de investiții pe piața financiară din România.

Priorități sectoriale

4. Actualizarea cadrului de reglementare

Agenda Autorității de Supraveghere Financiară în domeniul reglementării este una încărcată și în permanență în curs de actualizare și adaptare la noile tendințe și cerințe impuse la nivel european. Astfel, în situația în care, din analizele interne efectuate, sau din practică, se constată necesitatea implementării unui set de reguli unitare care să fie aplicabile tuturor entităților reglementate, autorizate și supravegheate de către Autoritate, ASF va emite reglementări integrate în aplicarea legislației primare.

Pentru anul 2023, obiectivele în materie de reglementare cu privire la domeniul privind combaterea spălării banilor/combateră terorismului și regimul sancțiunilor internaționale (CSB/CFT și RSI) vizează actualizarea și crearea unui cadru eficient în vederea creșterii nivelului de conformare sectorială, a nivelului de implementare efectivă și a aplicării în mod unitar a obligațiilor prevăzute de cadrul național, precum și de standardele internaționale/europene incidente în acest domeniu, prin:

- dezvoltarea unor politici instituționale orientate în scopul creșterii nivelului de conștientizare/înțelegere de către entitățile reglementate a obligațiilor și riscurilor specifice domeniului CSB/CFT;
- monitorizarea continuă a necesității actualizării reglementărilor sectoriale sau integrate emise de ASF pentru aplicarea și implementarea cerințelor și obligațiilor din domeniul CSB/CFT, în raport cu modificările aduse standardelor internaționale/europene de referință, a îndrumărilor, ghidurilor și a documentelor de orientare emise pentru implementarea obligațiilor și responsabilităților instituționale specifice.

Totodată, în anul 2023, ASF va elabora sau, după caz, va actualiza actele normative sectoriale sau integrate în vederea aplicării implementării noilor directive sau regulamente europene, a standardelor tehnice, precum și a ghidurilor elaborate la nivelul autorităților europene ESMA, EIOPA, EBA.

Astfel, prioritare pentru anul 2023 sunt:

- Regulamentul (UE) 2022/858 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind un Regim-Pilot pentru Infrastructurile Pieței Bazate pe Tehnologia Registrelor Distribuite (DLT), precum și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 600/2014 și (UE) nr. 909/2014 și a Directivei 2014/65/UE

Regulamentul stabilește cerințe pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite și operatorii acestora, în ceea ce privește acordarea, modificarea și retragerea unor derogări specifice de la cadrul legislativ existent, reguli pentru operarea și supravegherea acestor infrastructuri, precum și cu privire la cooperarea între operatorii de astfel de infrastructuri ale pieței. Regulamentul a intrat în vigoare în martie 2023, în acest scop fiind analizate împreună cu infrastructurile pieței de capital opțiuni naționale referitoare la definirea unor praguri în considerarea dimensiunii pieței locale.

- Markets in Crypto Assets (MiCA)

Proiectul de regulament introduce un nou cadru de reglementare cu privire la emiterea de cripto-active și prevede reguli specifice cu privire la cerințele de transparență și de publicare pentru emiterea și admiterea la tranzacționare, autorizarea și supravegherea emitenților de cripto-active, dar și a furnizorilor de servicii cu privire la acestea, precum și funcționarea, organizarea și guvernarea emitenților de token-uri raportate la active (ART) și a token-urilor de monede electronice (EMT). Potrivit planificării la nivelul autorităților

europene, acest regulament urmează a fi adoptat în prima parte a anului 2023, iar aplicarea acestuia se va realiza etapizat, în funcție de tipul de activitate desfășurată. Acesta se va aplica din anul 2023, cu mențiunea că entitățile deja active pe piața cripto-activelor vor beneficia de o perioadă de grație în care să dispună măsurile necesare pentru a se conforma noilor cerințe. În acest context, se vor identifica atribuțiile și competențele partajate cu alte autorități, pentru punerea în aplicare a acestui regulament fiind necesară emiterea unui act normativ pentru desemnarea autorităților competente naționale.

- Regulamentul (UE) 2022/2554 al Parlamentului European și al Consiliului privind reziliența operațională digitală în sectorul financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr.1060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 909/2014 și (UE) 2016/1011 (DORA)

Regulamentul introduce un cadru de reglementare unitar la nivel european cu privire la reziliența operațională digitală în sectorul financiar. Prevederile acestuia au în vedere crearea premiselor unei abordări unitare a riscurilor TIC și totodată introducerea cerințelor specifice cu privire la managementul riscurilor TIC, raportarea incidentelor majore, testarea rezilienței operaționale digitale, crearea unui cadru de supraveghere pentru furnizorii critici terți de servicii TIC, prevederile acordurilor contractuale încheiate între furnizorii de servicii TIC și entitățile financiare ș.a.m.d.

Regulamentul a fost publicat în Jurnalul Oficial al UE la finalul lunii decembrie 2022 și urmează a se aplica începând cu data de 17 ianuarie 2025.

Pe parcursul anului 2023 și 2024, urmează ca autoritățile europene de supraveghere să emită legislația secundară necesară pentru punerea în aplicare a regulamentului, prin demersurile de elaborare a standardelor tehnice în cadrul unui comitet comun înființat la nivelul celor trei autorități de supraveghere financiară. ASF va participa în cadrul acestui proces și va identifica modul optim de transpunere a acesteia în legislația națională.

- Noul pachet legislativ Anti Money Laundering /Combating Financing Terrorism (AML/CFT)
- Pachetul legislativ AML/CFT cuprinde un ansamblu de regulamente și directive, prin care se urmărește instituirea unui cadru de reglementare unic al UE privind CSB/CFT/RSI, reducerea diferențelor între abordările statelor membre în ceea ce privește realizarea actului de supraveghere, precum și stabilirea unei autorități europene specifice cu atribuții sporite CSB/CFT/RSI, cu rol de consolidare a dimensiunii internaționale a cadrului CSB/CFT al UE.

Pachetul legislativ cuprinde următoarele acte legislative:

- Regulamentul privind prevenirea folosirii sistemului financiar, având ca scop spălarea banilor și finanțarea terorismului, care preia o parte din prevederile AMLD IV, în special cele cu privire la obligațiile entităților financiare;
- Regulamentul pentru înființarea și funcționarea unei autorități de combatere a spălării banilor și finanțarea terorismului, denumită AMLA;
- Regulamentul privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și anumite monede electronice (transmis în primă citire către Parlamentul European), care abrogă Regulamentul (UE) 2015/847 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1781/200;
- Directiva CSB/CFT, care va abroga Directiva 2015/849 (AMLD IV).

ASF monitorizează evoluția acestui pachet legislativ și va iniția demersurile necesare pentru transpunere / implementare în legislația națională, în acord cu planificarea propusă la nivel European.

Totodată, în ceea ce privește activitatea legată de redresare și rezoluție, ASF își propune clarificarea cadrului legislativ privind rezoluția prin modificarea Legii nr. 246/2015, astfel încât acesta să răspundă pe deplin necesităților de aplicare a principiilor mecanismului de rezoluție pentru particularitățile specifice pieței financiare nebankare românești. Această îmbunătățire legislativă va fi efectuată atât în contextul necesității de transpunere a viitoarei directive europene privind redresarea și rezoluția asigurătorilor (IRRD-Insurance Recovery and Resolution Directive), proiect adoptat de CE în septembrie 2021 și care face în prezent obiectul dezbaterilor la nivel de experți în cadrul grupului de lucru constituit la nivelul Consiliului UE, cât și în aplicarea Regulamentului UE nr. 2021/23 privind cadrul pentru redresarea și rezoluția contrapărților centrale, după autorizarea unei astfel de instituții în România. Procesul de elaborare a IRRD este unul în care ASF este și va rămâne implicată la nivel instituțional și de experți, în contextul experienței acumulate în acest domeniu, relativ nou pentru majoritatea celorlalte state europene.

Sectorul Instrumente și Investiții Financiare

Activitatea de reglementare aferentă Sectorului instrumente și investiții financiare pentru anul 2023 are ca obiectiv îmbunătățirea cadrului de reglementare și se va concretiza prin elaborarea proiectelor de acte normative sau modificarea, după caz, a actelor normative aplicabile în domeniul pieței de capital, după cum urmează:

- ▶ Revizuirea și actualizarea legislației primare aplicabile în principal S.A.I./ A.F.I.A./ O.P.C./Emitenți, prin elaborarea unui proiect de OUG pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri de prevenire și combatere a publicității și a tehnicilor agresive de comunicare practicate de entitățile care nu sunt înscrise în Registrul ASF, precum și a unui proiect de lege de modificare și completare a prevederilor din O.U.G. nr. 32/2012, Legea nr. 74/2015 și Legea nr. 243/2019;
- ▶ Revizuirea și actualizarea legislației secundare aplicabile în principal S.A.I./ A.F.I.A./ O.P.C./ Emitenților, prin elaborarea următoarelor proiecte de regulamente/ norme/ instrucțiuni:
  - proiect de regulament de modificare și completare a Regulamentului ASF nr. 10/2015 privind administrarea fondurilor de investiții alternative, cu modificările și completările ulterioare;
  - proiect de regulament de modificare și completare a Regulamentului ASF nr. 7/2020 privind autorizarea și funcționarea fondurilor de investiții alternative, cu modificările și completările ulterioare;
  - proiect de regulament de modificare și completare a Regulamentului ASF nr. 9/2014 privind autorizarea și funcționarea societăților de administrare a investițiilor, a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare și a depozitarilor organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, cu modificările și completările ulterioare;
  - proiect de Regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului ASF nr. 5/2018 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață;
  - proiect de Regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului ASF nr. 15/2018 privind Registrul public al Autorității de Supraveghere Financiară;
  - proiect de modificare și completare a Instrucțiunii ASF nr. 1/2016 privind întocmirea și depunerea situației financiare anuale și a raportării anuale de către entitățile autorizate, reglementate și

supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară – Sectorul instrumentelor și investițiilor financiare, precum și de către Fondul de Compensare a Investitorilor;

- proiect de modificare și completare a Instrucțiunii ASF nr. 2/2016 privind întocmirea și depunerea raportării contabile semestriale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară – Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare, precum și de către Fondul de Compensare a Investitorilor;
- proiect de normă pentru aprobarea Orientării privind domeniul de aplicare al Regulamentului ARC⁶³ (Regulamentul (CE) nr.1060/2009 (ESMA 80-196-6345).

► Revizuirea și actualizarea legislației secundare în materia S.S.I.F. și a piețelor reglementate, prin elaborarea următoarelor proiecte de regulamente:

- proiect de Regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului ASF nr. 5/2019 privind reglementarea unor dispoziții referitoare la prestarea serviciilor și activităților de investiții conform Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare - proiectul de act normativ are în vedere adaptarea dispozițiilor actuale la noile prevederi ale Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 188/2022, precum și preluarea prevederilor ghidurilor emise de ESMA în domeniul reglementat de Directiva 2014/65/UE (MiFID II);
- proiect de Regulament pentru modificarea Regulamentului ASF nr. 13/2018 privind locurile de tranzacționare, în vederea actualizării prevederilor actului normativ;
- proiect de Regulament pentru modificarea Regulamentului ASF nr. 15/2021 privind utilizarea sistemului de conturi globale și aplicarea mecanismelor fără prevalidarea instrumentelor financiare - proiectul de regulament are ca scop clarificarea ariei de aplicabilitate a operațiunilor de împrumut de instrumente financiare;
- proiect de Regulament pentru modificarea Regulamentului ASF nr. 16/2021 privind constituirea, publicitatea și executarea garanțiilor reale - proiectul de regulament vizează completarea și ajustarea anumitor prevederi, modificări necesare ca urmare a situațiilor practice rezultate din aplicarea regulamentului și în urma derulării efective a operațiunilor de constituire, publicitate și executare a garanțiilor reale;
- proiect de Regulament pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 858/2022 privind un regim-pilot pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite, precum și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 600/2014 și (UE) nr. 909/2014 și a Directivei 2014/65/UE;
- proiect de Regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului nr. 10/2022 privind Fondul de Compensare a Investitorilor – prin proiectul de act normativ vor fi revizuite și adaptate cerințele actuale în contextul Legii nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

► Elaborarea de norme, în vederea preluării în legislația secundară a ASF a ghidurilor emise de ESMA și EBA, aplicabile firmelor de investiții și contrapărților centrale.

⁶³ Agenții de rating de credit

Sectorul Asigurări-Reasigurări

În cursul anul 2023, ASF va asigura la nivel tehnic transpunerea prevederilor noii directive auto, Directiva (UE) 2021/2118 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2009/103/CE privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi. La momentul adoptării legislației primare, ASF va modifica și legislația secundară incidentă. Transpunerea directivei menționate implică, în egală măsură, modificarea legislației primare și secundare privind Fondul de Garantare a Asiguraților.

De asemenea, pe parcursul aplicării practice a legislației primare și secundare privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și a distribuției de asigurări, s-a constatat necesitatea modificării acesteia. Astfel, Legile nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări vor fi modificate și, implicit întreaga legislație secundară în aplicarea acestora.

Deși proiectul de directivă pentru modificarea și completarea Directivei Solvabilitate II (adoptat de CE în septembrie 2021, aflat în prezent în etapa de trilog la nivelul CE – PE – Președinția UE) nu aduce schimbări fundamentale ale filosofiei de supraveghere, proiectul vizează în special îmbunătățirea principiului proporționalității, introducerea unei cerințe simplificate pentru anumite societăți de complexitate redusă și dimensiuni mici, măsuri de garantare pe termen lung, aspecte legate de supravegherea transfrontalieră, crearea de instrumente macroprudențiale și de management al lichidității, precum și stimularea societăților de asigurare de a investi în economie pe termen lung. În măsura adoptării la nivelul UE a directivei de modificare și completare a Directivei Solvabilitate II, se va asigura la nivel tehnic identificarea prevederilor Legii nr. 237/2015 ce necesită amendamente și structurarea proiectului de act normativ prin care să se realizeze transpunerea viitoarei directive de revizuire.

De asemenea, în cursul anului 2023, se are în vedere sistematizarea și consolidarea actelor legislative secundare de implementare a ghidurilor EIOPA privind cerințele calitative și cantitative aplicabile societăților supravegheate sub cadrul Solvabilitate II, îmbunătățirea legislației secundare în domeniul reasigurării, distribuției în asigurări și al pregătirii profesionale a distribuitorilor, dar și stabilirea contribuției datorate Fondului de Garantare a Asiguraților, corelativ cu necesitatea asigurării unei protecții adecvate a creditorilor de asigurări.

Ca urmare a transunerii Directivei (UE) 2021/2101 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea, de către anumite întreprinderi și sucursale, de informații privind impozitul pe profit, vor fi modificate în acest an reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare și ale companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări.

Sectorul Sistemului de Pensii Private

Stadiul de dezvoltare a pieței fondurilor de pensii private, creșterea volumului de active, evoluțiile de reglementare europeană sectorială și intersectorială, precum și identificarea nevoilor și așteptărilor participanților sunt elementele care vor sta, și în anul 2023, la baza dezvoltării cadrului de reglementare în domeniul pensiilor private.

Totodată, în procesul de reglementare, o importanță deosebită este acordată dialogului cu părțile interesate, bunelor practici, îndrumărilor, studiilor și lucrărilor de cercetare elaborate de organisme care au expertiză în domeniu (ex. G20, FMI, Banca Mondială, BERD, IOPS⁶⁴, EIOPA și OCDE).

Obiectivele generale și specifice cu caracter permanent în cadrul Sectorului sistemului de pensii private în domeniul reglementării sunt următoarele:

- promovarea unor măsuri legislative pentru dezvoltarea fondurilor de pensii private, prin emiterea de reglementări al căror scop vizează creșterea eficienței funcționării sistemului de pensii private;
- inventarierea și revizuirea corpului activ al legislației secundare și, după caz, consolidarea, republicarea sau eliminarea/abrogarea acelor norme care nu mai sunt necesare pentru anul 2023.

Sectorul sistemului de pensii private are în vedere o serie de proiecte de revizuire a cadrului legal secundar, precum: normele privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii administrate privat, operațiunile de încasări și plăți efectuate prin conturile fondului de pensii privat, colectarea contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii administrate privat.

De asemenea, va avea loc o actualizare a normelor contabile aplicabile sistemului de pensii private, în funcție de evoluțiile de reglementare națională și europeană, în funcție de cazuistica pieței și mai ales, în funcție de ajustările care se impun din punct de vedere legislativ (actualizarea periodică a situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile semestriale). Proiectul de act normativ va avea drept obiect transpunerea în cadrul reglementărilor contabile aplicabile sistemului de pensii private a prevederilor Directivei (UE) 2021/2101 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea, de către anumite întreprinderi și sucursale, de informații privind impozitul pe profit publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 429 din data de 1 decembrie 2021 (Directiva 2021/2101).

5. Consolidarea funcțiilor de supraveghere prudențială și a conduitei

Autoritatea de Supraveghere Financiară contribuie la consolidarea unui cadru integrat de funcționare și supraveghere a piețelor financiare nebancare, a participanților și operațiunilor pe aceste piețe.

Accentuarea manifestărilor proactive ale Autorității, menite să contribuie la gestionarea eficientă a piețelor supravegheate în contextul descris, impune necesitatea de consolidare a funcțiilor de supraveghere prudențială și a conduitei bazate pe modelul risk based supervision. Astfel, Autoritatea de Supraveghere Financiară înțelege să intervină la nivelul piețelor supravegheate, de o manieră preventivă, astfel încât interesele consumatorilor de produse financiare nebancare să beneficieze de un nivel adecvat de protecție. Realizarea acestui demers presupune adoptarea de către participanții în cadrul piețelor supravegheate de Autoritate a tuturor măsurilor necesare în vederea diminuării riscurilor la care sunt expuși și care pot conduce la afectarea intereselor consumatorilor.

Noile tendințe în materie de supraveghere cuprind abordarea bazată pe riscuri, atât din perspectiva prudențială, cât și din cea de conduită, revizuirea instrumentelor necesare pentru asigurarea convergenței cu cele mai bune practici la nivel european, precum și monitorizarea includerii investițiilor durabile în planurile și activitățile entităților supravegheate, precum și modul în care acestea abordează riscurile climatice. Arhitectura de supraveghere este susținută de principii comune de supraveghere ale ASF cu cele promovate

⁶⁴ International Organisation of Pension Supervisors

de către ESMA și EIOPA. Astfel, pe parcursul întregului ciclu de supraveghere a entităților reglementate, ASF va continua să asigure o supraveghere eficientă a acestora, bazată pe riscuri și axată pe rezultate, având la bază un proces de supraveghere consolidat ce reprezintă, în fapt, alăturarea componentelor de supraveghere, inclusiv din perspectiva componentei CSB/CFT/RSI, pentru ca acest proces să fie cât se poate de fluid, concis și complet la nivelul întregii autorități. Totodată, pentru consolidarea abordărilor comune de evaluare a riscurilor și de supraveghere, ASF va aprofunda cooperarea privind colectarea și schimbul de date și informații cu ESMA, EIOPA și celelalte autorități competente din UE, în scopul elaborării unor analize și statistici comune. Cultura și procesele de supraveghere ale ASF se vor baza pe expertiza acumulată până în prezent, precum și pe lecțiile învățate, utilizând în continuare datele colectate în cadrul supravegherii și concentrându-se asupra priorităților și riscurilor-cheie derivate. De asemenea, abordarea ASF a actului de supraveghere va fi axată în principal pe rezultate și va promova o supraveghere tematică a entităților reglementate, de exemplu în ceea ce privește cadrul de evaluare a riscurilor. În ultimă instanță, activitatea de supraveghere a ASF vizează un rezultat pozitiv în materie de supraveghere, urmărind standarde de conformitate ridicate în contextul prezent de noi provocări și riscuri care decurg din modelele noi de afaceri și schimbările de comportament ale acestora.

În perioada următoare, în vederea consolidării funcției de supraveghere, în urma derulării runde a V-a a evaluării mutuale Moneyval, vor continua acțiunile specifice întreprinse la nivelul ASF în domeniul CSB/CFT, unul din obiectivele importante în acest sens fiind completarea și actualizarea periodică a evaluării naționale de risc.

Ca urmare a schimbărilor aduse abordării privind regimul de sancțiuni internaționale de pachetele de măsuri restrictive emise de UE împotriva Federației Ruse, ASF va proceda la supravegherea respectării noilor obligații impuse entităților financiare de a identifica tranzacțiile financiare care au ca beneficiari direcți/indirecți persoane sau entități desemnate și care vizează utilizarea activelor sau serviciilor financiare în folosul acestora, prin asigurarea de mecanisme eficiente de înghețare a activelor în astfel de situații, inclusiv prin schimbul de informații între autoritățile competente.

Astfel, pentru perioada următoare, obiectivele CSB/CFT și RSI vizează crearea unui cadru eficient în instituirea măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului prin intermediul sectoarelor financiare supravegheate de ASF și se va realiza prin:

- ▶ asigurarea suportului tehnic de specialitate persoanelor cu responsabilități de coordonare și implementare politici CSB/CFT la nivel de entitate reglementată, precum și consolidarea canalului de comunicare (feedback) cu acestea;
- ▶ formarea, în limitele cadrului instituțional, a unei comunități CSB /CFT în sectoarele financiare nebancale;
- ▶ întărirea și îmbunătățirea mecanismului de supraveghere SB/FT/RSI prin implementarea politicilor și principiilor fundamentale ale unei abordări pe bază de risc (RBA-FATF), prin:
  - reanalizarea procedurilor, a proceselor operaționale și a instrumentelor de lucru din activitatea de supraveghere (inclusiv proceduri de sancționare), în vederea eficientizării și, după caz, a dezvoltării unor instrumente metodologice prin care să se asigure implementarea eficientă a principiilor de supraveghere pe bază de risc (emise de FATF și EBA, în principal);
  - dezvoltarea, (re)analizarea și revizuirea unor instrumente tehnice interne care să permită eficientizarea și, după caz, implementarea unor noi parametri analitici, etape de evaluare (model

de risc) și procese operaționale interne specifice sistemului de supraveghere pe bază de risc (RBS – FATF, EBA);

- dezvoltarea unor mecanisme interne care să permită eficientizarea și, după caz, aprofundarea proceselor de identificare și evaluare a riscurilor SB/FT/RSI la nivel de sectoare, pe tip entități și produse financiare nebankare.

Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare

Consolidarea convergenței în materie de supraveghere reprezintă o activitate de bază în cadrul sectorului instrumente și investiții financiare. În contextul macroeconomic și geopolitic actual, caracterizat de evoluții nefavorabile și volatilități crescute pe piețele financiare internaționale, sectorul instrumente și investiții financiare este în permanență la curent cu situațiile intervenite, măsurile adoptate și instrumentele de supraveghere dezvoltate și practicate la nivel european, prin intermediul grupurilor de lucru din cadrul ESMA.

Principalul obiectiv strategic din perspectiva supravegherii prudențiale îl reprezintă asigurarea monitorizării cu frecvență crescută a impactului situației create de criza actuală, precum și a scenariilor de risc extrem care se pot materializa la nivelul piețelor financiare supravegheate, pentru a asigura funcționarea în parametrii normali a stabilității financiare a pieței de capital și a protecției investitorilor.

Pentru anul 2023, continuăm sprijinirea demersurilor pentru a pune bazele funcționării unei contrapărți centrale (CCP) la nivel național, în sensul definitivării documentației necesare autorizării, dar și prin organizarea de prezentări și evenimente pentru creșterea gradului de cunoștințe în cadrul pieței cu privire la modul de funcționare a contrapărții centrale.

Totodată, integrarea riscurilor de sustenabilitate în procesul de supraveghere a riscurilor de la nivelul entităților supravegheate reprezintă un pas important în direcția consolidării unei supravegheri convergente, bazată pe riscuri și axată pe rezultate. Riscurile de durabilitate pot reprezenta un risc distinct la entitățile supravegheate, dar pot reprezenta totodată factori cu potențial de accentuare asupra celorlalte tipuri de riscuri, cum ar fi, fără a se limita la, riscuri de piață, riscuri operaționale, riscuri de lichiditate sau riscuri de contrapartidă.

La nivelul entităților supravegheate, aplicarea prevederilor Regulamentului UE 2019/2088 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare (SFDR) și Regulamentului UE 2020/852 privind stabilirea unui cadru pentru a facilita investițiile durabile și de modificare a Regulamentului UE 2019/2088 (Taxonomie) generează provocări atât la nivelul participanților la piața financiară, cât și la nivelul Autorității de Supraveghere Financiară, întrucât investitorii au început să ia în considerare produsele financiare care încorporează factori de mediu, sociali și de guvernanță (ESG).

În plus, obligația integrării riscurilor de sustenabilitate în procedurile și procesele elaborate în scopul gestionării riscurilor de la nivelul fondurilor administrate, precum și în cele avute în vedere în cadrul structurii generale de guvernanță, prevăzută în Regulamentul (UE) 2021/1255⁶⁵ și Directiva (UE) 2021/1270⁶⁶, a intrat în vigoare la 1 august 2022.

⁶⁵ care modifică Regulamentului delegat (UE) nr. 231/2013 în ceea ce privește riscurile de sustenabilitate și factorii de sustenabilitate care trebuie luați în considerare de către administratorii de fonduri de investiții alternative.

⁶⁶ de modificare a Directivei 2010/43/UE în ceea ce privește riscurile de durabilitate și factorii de durabilitate care trebuie luați în considerare pentru organismele de investiții colective în valori mobiliare (OPCVM).

În acest sens, Autoritatea de Supraveghere Financiară își propune ca în perioada următoare să dezvolte proceduri și procese de identificare, evaluare și monitorizare a factorilor de risc ESG care pot afecta activitatea și performanța entităților supravegheate, pentru a spori supravegherea bazată pe risc și pentru a promova protecția investitorilor.

În același context, subliniem faptul că supravegherea fondurilor autorizate în baza art. 8 sau art. 9 din SFDR aduc noi provocări în practicile de supraveghere, Autoritatea analizând coerența structurii portofoliului cu prevederile asumate de administrator în domeniul durabilității.

De asemenea, la nivelul sectorului instrumente și investiții financiare, fundamentarea planificării acțiunilor de control se realizează în acord cu principiile risk-based supervision, având ca reper matricea riscurilor utilizată de serviciile de supraveghere off-site.

Totodată, având în vedere principiile supravegherii bazate pe risc, înainte de notificarea și declanșarea fiecărei acțiuni de control periodic la entitățile din cadrul pieței de capital, pentru fundamentarea și definitivarea tematicii de control, vor fi evaluate informațiile la zi despre fiecare entitate controlată, rezultate din activitatea de supraveghere off-site, urmând a fi determinate, în mod specific, pentru respectiva entitate, potențialele vulnerabilități și zonele de concentrare a acțiunii de control. De asemenea, la stabilirea obiectivelor controlului periodic la entitățile supravegheate de SIIF vor fi avute în vedere prioritățile de supraveghere la nivel european identificate în cadrul exercițiilor de mapare a riscurilor (ESMA Heatmap). Punctual, activitățile prioritare aferente anului 2023 pentru activitatea de supraveghere în sectorul pieței de capital au ca scop principal eficientizarea actului de supraveghere și control pentru asigurarea integrității, stabilității și bunei funcționări a pieței de instrumente și investiții financiare, cu accent pe creșterea protecției investitorului de retail.

Prin consolidarea funcțiilor de supraveghere prudențială și a conduitei bazate pe modelul risk-based supervision, ASF are în vedere:

- întărirea supravegherii prudențiale și de conduită, off-site și on-site, a firmelor de investiții și a administratorilor de investiții, pe baza celor mai bune practici din Uniunea Europeană (prin implementarea liniilor directe cuprinse în ESMA Q&As, Guidelines și Supervisory Briefings);
- schimbarea abordării de supraveghere, prin tranziția de la modelul tradițional bazat în mare măsură pe conformitate (compliance based) la un model bazat pe riscuri (risk based supervision);
- intensificarea acțiunilor de supraveghere și control la entitățile cuprinse în categorii și profiluri de risc ridicat și orientarea resurselor preponderent către activitățile/ produsele financiare / entitățile care pot afecta îndeplinirea obiectivelor fundamentale ale Autorității;
- alocarea de resurse adecvate la nivelul Autorității (umane, instrumente IT etc.) pentru a se asigura că poate exercita o supraveghere robustă;
- orientarea actului de supraveghere spre cunoașterea în detaliu a activității entităților și a riscurilor la care acestea sunt expuse și/sau pe care le pot induce – elaborarea de chestionare dedicate pe tipuri de entități pentru evaluarea conduitei entităților și identificarea activităților cu risc ridicat din cadrul entităților;
- dezvoltarea unor repere unitare pentru manifestarea laturii pro-active a procesului de supraveghere;
- consolidarea rolului preventiv, prin concentrarea pe recomandări/ solicitări remediere și follow-up;

- îmbunătățirea controlului intern și a gradului de maturitate organizațională pentru entitățile supravegheate prin cerințe diferențiate, în funcție de categoria în care acestea se încadrează:
  - evaluare internă a riscurilor;
  - organizarea activității pe procese/ stabilire eșantioane direct proporționale cu complexitatea și dinamica activității prestate, precum și cu volumul activelor administrate;
  - implementarea de indicatori cheie de risc.

Totodată, în practica ASF de supraveghere, structurile organizatorice de specialitate au în vedere colaborarea permanentă cu reprezentanții autorităților competente naționale din cadrul grupurilor de lucru organizate la nivelul ESMA, în vederea reevaluării continue a practicilor naționale de supraveghere și a identificării de noi standarde de supraveghere.

Raportat la obiectivul general care vizează promovarea încrederii în piețele de instrumente financiare și în investițiile cu instrumente financiare, activitățile specifice de supraveghere în zona transparenței emitenților și asigurării respectării drepturilor acționarilor, vor fi concentrate pe aspectele ce țin de respectarea principiilor de guvernanță corporativă, respectarea termenelor și creșterea nivelului de calitate a informațiilor comunicate de emitenți.

Astfel, vor fi urmărite cu precădere:

- conformitatea situațiilor financiare ale emitenților cu standardele de raportare financiară internațională (IFRS);
- implementarea cerințelor de raportare ESEF⁶⁷;
- asigurarea informării corespunzătoare a acționarilor/investitorilor cu privire la operațiunile desfășurate în legătură cu și de către emitenții de valori mobiliare din perspectiva obligațiilor de raportare curentă/ periodică;
- asigurarea drepturilor ce decurg din calitatea de acționar.

Totodată, se vor urmări evoluțiile la nivelul reglementărilor comunitare din perspectiva procesului de digitalizare a unor funcții specifice autorităților care vizează mecanismul specific prin care urmează a fi asigurată îndeplinirea obligațiilor de raportare de către emitenți.

Nu în ultimul rând, vor fi în continuare supravegheate în timp real tranzacțiile derulate în cadrul piețelor de instrumente financiare și vor fi dispuse cu celeritate investigații cu privire la încălcări sau potențiale încălcări ale legislației aplicabile în materia abuzului de piață. În scopul întăririi capacității de monitorizare a indiciilor privind acțiuni de manipulare a pieței sau cu privire la utilizarea unor informații privilegiate, avem în vedere atât dezvoltarea de algoritmi (împreună cu alte autorități europene), cât și achiziționarea unor programe informatice dedicate identificării abuzului pe piață. De asemenea, un rol important îl are și asigurarea unei mai bune calități a datelor privind tranzacțiile raportate către ASF de actorii pieței (operatori de piață/sistem/ intermediari/alte entități).

---

⁶⁷ European Single Electronic Format

Sectorul Asigurări – Reasigurări

Pentru asigurarea convergenței în supraveghere în sectorul asigurărilor-reasigurărilor, instrumentele de supraveghere dezvoltate în cadrul acestuia ca urmare a implementării cadrului procedural dezvoltat în urma Proiectului realizat în colaborare cu EIOPA (care a vizat alinierea și armonizarea metodologiilor specifice de supraveghere de la nivelul Autorității la recomandările EIOPA privind cadrul european de supraveghere), permit intensificarea și orientarea activităților de supraveghere pe zonele de risc ridicat și mediu ridicat. Implementarea unui sistem IT de calcul automat al indicatorilor de risc specifici societăților de asigurare permite identificarea timpurie și monitorizarea continuă a riscurilor cu impact în solvabilitatea, lichiditatea, calitatea activelor, rezervele tehnice și fondurile proprii ale societăților.

De asemenea, instrumente similare sunt utilizate și pentru identificarea riscurilor de conduită cu potențial impact asupra clienților de produse de asigurare.

Planificarea activităților de supraveghere se realizează în strânsă legătură cu prioritățile de supraveghere strategice stabilite la nivel european (USSP - Union-wide Strategic Supervisory Priorities), fiind adaptate în permanență în funcție de evoluția riscurilor macroeconomice și a riscurilor specifice sectorului asigurărilor-reasigurărilor. Astfel, principalele obiective strategice din perspectiva supravegherii prudențiale sunt orientate către monitorizarea impactului inflației și a deteriorării condițiilor macroeconomice asupra pieței asigurărilor din România și monitorizarea impactului riscurilor cibernetice și a riscurilor IT cu impact în modelul de afaceri al societăților de asigurare.

Principalele obiective strategice din perspectiva supravegherii conduitei societăților de asigurare sunt orientate către distribuirea unor produse de asigurare care oferă o valoare justă pentru clienți, corelate cu obiectivele, nevoile și interesele acestora, inclusiv a celor legate de durabilitate. Astfel, la nivelul sectorului asigurărilor se va continua monitorizarea acțiunilor întreprinse de societățile de asigurare în vederea respectării prevederilor Regulamentului UE nr. 2088/2019 privind integrarea riscurilor legate de durabilitate în procesele lor de luare a deciziilor privind investițiile.

Din perspectiva supravegherii prudențiale a societăților de asigurare, pentru anul 2023, acțiunile de supraveghere sunt intensificate către riscurile emergente identificate a avea un impact potențial asupra sustenabilității și viabilității modelului de afaceri al societăților de asigurare, respectiv:

- evaluarea sistemului de guvernanță a societăților, cu accent pe evaluarea sistemului de management al riscurilor;
- monitorizarea evoluției valorilor activelor deținute de societățile de asigurare și a volatilității acestora la riscurile financiare în creștere în contextul macroeconomic actual (risc de creștere a ratei dobânzii, risc de creștere a inflației, risc valutar, risc de lichiditate etc.);
- evaluarea sustenabilității modelelor de afaceri (business model), a proiecțiilor referitoare la solvabilitate și profitabilitate;
- continuarea monitorizării implementării măsurilor/recomandărilor dispuse în urma exercițiului BSR (Balance Sheet Review) și a acțiunilor de control/supraveghere anterioare;
- monitorizarea impactului creșterii costurilor din perspectiva subscrierii produselor de asigurare, în special pe segmentul asigurărilor auto;
- monitorizarea rezultatelor testelor de stres din cadrul ORSA (Autoevaluarea riscurilor și solvabilității) și a includerii în scenariile de risc a opiniilor emise de EIOPA.

Din perspectiva supravegherii conduitei societăților de asigurare, acțiunile de supraveghere sunt orientate către riscurile de conduită/vulnerabilitățile identificate cu impact asupra clienților de produse de asigurare, respectiv:

- acțiuni de supraveghere desfășurate la nivelul pieței, în baza evaluării riscurilor de conduită identificate, din care exemplificăm: informarea pre-contractuală a clienților; documente contractuale și canale de distribuție utilizate în activitatea societăților;
- acțiuni de supraveghere orientate asupra riscurilor specifice societăților, potrivit evaluării riscurilor de conduită identificate la nivel de societate, din care exemplificăm: oferirea unei valori juste clienților de produse de asigurare, fluxul informațional între societățile de asigurare, în calitate de creatori ai produselor de asigurare și intermediarii de asigurări.

Totodată, una dintre prioritățile ASF constă în îmbunătățirea procesului de redresare și intervenție timpurie și armonizarea elementelor legislative care se suprapun în domeniul redresării societăților de asigurare. În ceea ce privește reziliența, aceasta continuă să fie una dintre prioritățile transversale și intersectoriale ale ASF, redresarea și rezoluția având un rol esențial în acest context. Planificarea redresării, redresarea în sine, avertizarea timpurie și rezolvarea proactivă a eventualelor obstacole în calea redresării reprezintă modalitățile cele mai eficace de a asigura stabilitatea și reziliența financiară și de a contracara eventualele amenințări ce pot apărea la adresa funcționării piețelor în condiții optime de siguranță și încredere. Astfel, vor putea fi evitate situațiile nedorite ale căror efecte pot avea un impact negativ pentru utilizatorii financiari sau alte părți interesate.

Sectorul Sistemului de Pensii Private

În ceea ce privește activitatea de supraveghere în sectorul pensiilor private pentru perioada 2023-2025, se mențin obiectivele cu caracter permanent legate de protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor, de creștere a calității actului de supraveghere, precum și a nivelului de transparență a informațiilor disponibile, după cum urmează:

- ▶ protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor prin asigurarea unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private și asigurarea accesului acestora la informații adecvate;
- ▶ menținerea unui risc scăzut pe piața fondurilor de pensii private și asigurarea stabilității sistemului pensiilor private;
- ▶ îmbunătățirea calității actului de control;
- ▶ asigurarea unui nivel adecvat de transparență a informațiilor;
- ▶ consolidarea încrederii în sistemul de pensii private;
- ▶ aplicarea practicilor de supraveghere eficace și eficiente în vederea dezvoltării rezilienței sistemului de pensii private la șocuri externe și interne;
- ▶ asigurarea transparenței prin furnizarea de date fiabile și relevante;
- ▶ actualizarea sistemului informativ de raportări și adaptarea activităților de supraveghere on-site și off-site ca urmare modificărilor legislative;
- ▶ prevenirea sau diminuarea riscurilor ce pot afecta sistemul de pensii private, prin asigurarea unei supravegheri prudentiale;
- ▶ dezvoltarea metodologiilor privind activitățile de supraveghere ale entităților din sistemul de pensii private cu luarea în vedere evaluării profilului de risc și ale entităților supravegheate și adoptarea deciziilor cu privire la măsurile de supraveghere necesare;

- menținerea la standarde ridicate a calității operațiunilor/activităților specifice desfășurate la nivelul sectorului, în condițiile dezvoltării și inovării produselor financiare oferite pe piața pensiilor private.

În conformitate cu prevederile art. 3 din Regulamentul UE nr. 2088/2019, toți cei 10 administratori de pensii private asigură transparența și comunicarea publică privind factorii de sustenabilitate, publicând pe pagina de internet proprie informații despre politicile elaborate la nivel intern sau la nivel de grup privind integrarea riscurilor legate de durabilitate în procesele lor de luare a deciziilor privind investițiile.

Astfel, pe parcursul anului 2023, vor fi monitorizate investițiile fondurilor de pensii în emitenți și se va verifica modul în care administratorii au inclus riscurile ESG în analizele efectuate prealabil investirii, în conformitate cu specificațiile din procedurile interne.

Mai mult, pentru îmbunătățirea cadrului de raportare al entităților reglementate și supravegheate în sectorul sistemului de pensii private, în contextul actual în care piețele financiare din Uniunea Europeană sunt marcate de deteriorarea echilibrelor macroeconomice, precum și de un nivel în creștere al riscului de piață, Autoritatea de Supraveghere Financiară își propune să se implice în analizarea modului în care administratorii de fonduri de pensii private procedează pentru limitarea efectelor volatilității din piețele financiare asupra portofoliilor de active ale fondurilor de pensii private, precum și a modului în care aceștia adoptă măsurile necesare pentru protejarea activelor participanților și beneficiarilor la sistemul de pensii private.

Astfel, pentru a avea o imagine cât mai clară și mai actuală a operațiunilor de investire și dezinvestire efectuate cu activele fondurilor de pensii private, suplimentar informațiilor raportate până în prezent către ASF, vor fi introduse noi cerințe de raportare cu privire la tranzacțiile efectuate de administratorii fondurilor de pensii private, care să reflecte diferențele de valoare pozitive sau negative ale instrumentelor financiare din portofoliu.

ANEXA

LISTA DE ABREVIERI

ADP/AS	=	Asociația pentru Pensile Administrate Privat din România
AFIA	=	Administratori de Fonduri de Investiții Alternative
AFIASMD	=	Administratori de fonduri de investiții alternative din alte state membre care își desfășoară activitatea în România în mod direct
AFIASMS	=	Sucursale ale administratorilor de fonduri de investiții alternative din alte state membre care își desfășoară activitatea în România
AG	=	Asigurări Generale
AIFMD	=	Directiva privind administratorii fondurilor de investiții alternative
AMLA	=	Anti-Money Laundering Authority
AMLD IV	=	Directiva 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului
AOPC	=	Alte Organisme de Plasament Colectiv
APAPR	=	Asociația pentru Pensile Administrate Privat din România
ARB	=	Asociația Română a Băncilor
ARIS	=	Absolute Return Innovative Strategies
ASE	=	Academia de Studii Economice din București
ASF	=	Autoritatea de Supraveghere Financiară
AV	=	Asigurări de Viață
BAAR	=	Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România
BERD	=	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BET	=	Bucharest Exchange Trading
BNR	=	Banca Națională a României
BSR	=	Balance Sheet Review
BVB	=	Bursa de Valori București
CAEN	=	Clasificarea activităților din economia națională
CASCO	=	Asigurări de mijloace de transport terestru
CBDF	=	Cross-border distribution of funds
CE	=	Comisia Europeană
CMU	=	Uniunea Piețelor de Capital
CNPF	=	Comisia Națională a Pieței Financiare
CNSM	=	Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială
CNSP	=	Comisia Națională de Strategie și Prognoză
CNVM	=	Comisia Națională a Valorilor Mobiliare
COVID-19	=	Boală infecțioasă cauzată de coronavirusul cel mai recent descoperit
CR	=	Concentration Rate
CRD	=	Directiva privind Cerințele de Capital
CRR	=	Regulamentul privind Cerințele de Capital
CSA	=	Comisia de Supraveghere a Asigurilor
CSD	=	Depozitar central de titluri de valoare
CSDR	=	Regulamentul (UE) 909/2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012
CSSPP	=	Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private
DC	=	Depozitarul Central
DLP	=	Data Loss Prevention
DLT	=	Distributed Ledger Tehnology
DNB	=	Banca Națională a Olandei
DORA	=	Regulamentul privind reziliența operațională digitală pentru sectorul financiar
DR	=	Disaster Recovery
DVCAP	=	Double Volume Cap Mechanism
DvP	=	Delivery vs. Payment, principiul livrare contra plată

EBA	=	Autoritatea Bancară Europeană
EIOPA	=	Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale
EFAMA	=	European Fund and Asset Management Association
EMIR	=	Regulamentul European nr. 648/2012, privind derivatele extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții
ESAs	=	European Supervisory Authorities (Autoritățile Europene de Supraveghere)
ESEF	=	European Single Electronic Format (formatul de raportare electronic unic)
ESG	=	Factorii de mediu, sociali și de guvernanță
ESMA	=	Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe
ESRB	=	Comitetul European pentru Risc Sistemic
ETF	=	Exchange Traded Fund
EU-SDFA	=	EU Supervisory Digital Finance Academy
FCI	=	Fondul de Compensare a Investitorilor
FDI	=	Fonduri Deschise de Investiții
FGA	=	Fondul de Garantare a Asiguraților
FGDSP	=	Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private
FIA	=	Fonduri de Investiții Alternative
FIAM	=	Fonduri de investiții alternative din alte state membre ale căror titluri de participare sunt distribuite în România
FDIA	=	Fonduri deschise de investiții din alte state membre ale căror titluri de participare sunt distribuite în România
FIAIR	=	FIA destinate investitorilor de retail
FinTech	=	Financial Technology
FII	=	Fonduri Închise de Investiții
FIRDS	=	Financial Instruments Reference Data System
FISMD	=	Firme de investiții din alte state membre care își desfășoară activitatea în România în mod direct
FITRS	=	Financial Instruments Transparency System
FMA	=	Financial Market Authority
FMI	=	Fondul Monetar Internațional
FNP	=	Fondul Național de Protecție
FoS	=	Libera circulație a serviciilor
FoE	=	Libertatea de stabilire
FP	=	Fondul Proprietatea
GME	=	Exercițiul Global de Monitorizare
GMW	=	Global Money Week
G-SII	=	Instituții globale de importanță sistemică
HRG	=	Grupe de riscuri omogene
IAIS	=	Asociația Internațională a Supraveghetorilor în Asigurări
IAM	=	Identity and Access Management
IAPC	=	Indicele Armonizat al Prețurilor de Consum
IFRS	=	Standardele Internaționale de Raportare Financiară
IFREFI	=	Institutul Francofon de Reglementare Financiară
IGC	=	Institutul de Guvernanță Corporativă
IMM	=	Întreprinderi Mici și Mijlocii
INCM	=	Instituții de credit din alte state membre
INFE	=	Rețeaua Internațională pentru Educație Financiară, OCDE
IOPS	=	Organizația Internațională de Supraveghere a Pensilor
IOSCO	=	Organizația Internațională a Comisiilor de Valori Mobiliare
IRRd	=	Directiva privind redresarea și rezoluția în domeniul asigurărilor
ISF	=	Institutul de Studii Financiare

IT	=	Tehnologia Informației
FATF	=	Evaluarea națională de risc SB/FT
LB	=	Banca Centrală a Lituaniei
LEI	=	Legal Entity Identifier
MAE	=	Ministerul Afacerilor Externe
MAR	=	Regulamentul privind Abuzul pe Piață
MCR	=	Cerințe de Capital Minim
MF	=	Ministerul Finanțelor
MiCA	=	Regulamentul privind piețele cripto-activelor
MiFID II	=	Directiva privind Piețele de Instrumente Financiare
MIFIR	=	Regulamentul privind Piețele de Instrumente Financiare
MMFR	=	Regulamentul european privind fondurile din piața monetară
MMPS	=	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
NGFS	=	Rețeaua Băncilor Centrale și Supraveghetorilor pentru Ecologizarea Sistemului Financiar
OCDE	=	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
OCDE-INFE	=	Co-operation and Development - International Network
ONPCSB	=	Oficiul Național de Prevenirea și Combateră a Spălării Banilor
OPC	=	Organisme de Plasament Colectiv
OPCOM	=	Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale
OPCVM	=	Organisme de Plasament Colectiv în Valori Mobiliare
ORC	=	Oficiul Registrului Comerțului
ORSA	=	Own Risk and Solvency Assessment
OTC	=	Over-The-Counter
OUG	=	Ordonanța de Urgență a Guvernului
PAD	=	Poliță de Asigurare împotriva Dezastrelor
PBS	=	Prime Brute Subscrise
PCA	=	Planul de Continuitate al Afacerii
PEPP	=	Produs paneuropean de pensii personale
PIB	=	Produsul Intern Brut
PIS	=	Procedura de impunere a unei soluții
PNRR	=	Planul Național de Redresare și Reziliență
PPS	=	Procedura de propunere a unei soluții
RAF	=	Risk Assessment Framework
RBS	=	Supraveghere bazată pe riscuri
RCA	=	Asigurarea Obligatorie de Răspundere Civilă Auto
ROF	=	Regulament de Organizare și Funcționare
RRA	=	Radio România Actualități
RvP	=	Receive vs.Payment (primire contra plată)
SAI	=	Societate de Administrare a Investițiilor
SAIM	=	Societăți de administrare a investițiilor din alte state membre
SAL-FIN	=	Entitatea de Soluționare Alternativă a Litigiilor în Domeniul Financiar Nonbancar
SAR	=	Sectorul Asigurări - Reasigurări
SARS-CoV-2	=	Noul coronavirus
SARIS	=	Suspensions and Restorations Instruments System
SCR	=	Cerințe de capital de solvabilitate
SFTR	=	Regulamentul privind tranzacțiile de finanțare a valorilor mobiliare
SGG-DRP	=	Secretariatul General al Guvernului – Direcția Relații cu Publicul
SI	=	Societăți de investiții
SIEM	=	Security Information and Event Management

SISA	=	Societăți de investiții din alte state membre ale căror titluri de participare sunt distribuite în România
SIF	=	Societate de Investiții Financiare
SIFM	=	Societăți de investiții financiare din alte state membre
SIIF	=	Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare
SMT	=	Sistem Multilateral de Tranzacționare
SOL	=	Soluționare online a litigiilor
SOT	=	Sistem organizat de tranzacționare
SRSP/SRSS	=	Programul de Sprijinire a Reformelor Structurale
SSIF	=	Societate de Servicii de Investiții Financiare
SSPP	=	Sectorul Sistemului de Pensii Private
STS	=	Serviciul de Telecomunicații Speciale
T2S	=	Target2-Securities
TIC	=	Tehnologia informației
TRACE	=	Access to Trade Repositories Project
TREM	=	Transaction Reporting Exchange Mechanism, ESMA
TSI	=	Instrumentul de sprijin tehnic
UCITS	=	Directiva 2009/65/CE
UE	=	Uniunea Europeană
UNSAR	=	Uniunea Națională a Societăților de Asigurare și Reasigurare din România
VAN	=	Valoarea activului net
VUAN	=	Valoarea unitară a activului net
WIW	=	World Investor Week

CUPRINS

1. Despre ASF	4
1.1. Scurtă prezentare a ASF	4
1.2. Guvernanța ASF	6
1.3. Repere aferente activității în anul 2022	8
1.4. Proiecte importante derulate de ASF în 2022	10
2. Stabilitatea financiară și supravegherea macroprudențială a sistemului financiar nebancar	20
2.1. Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială	21
2.2. Identificarea și monitorizarea riscurilor, tendințelor și vulnerabilităților la adresa stabilității financiare	27
2.3. Prevenirea și diminuarea riscului cibernetic în scopul asigurării stabilității sistemului financiar nebancar	31
2.4. Inovația financiară	33
2.5. Integrarea riscurilor de sustenabilitate	34
2.6. Mecanismul de rezoluție a societăților de asigurare și a firmelor de investiții	36
3. Supravegherea microprudențială a sistemului financiar nebancar	40
3.1. Supravegherea integrată	41
3.2. Supravegherea sectorului instrumente și investiții financiare	43
3.3. Supravegherea sectorului asigurări-reasigurări	67
3.4. Supravegherea sectorului sistemului de pensii private	92
3.5. Activitatea privind prevenirea și combaterea spălării banilor	108
4. Reglementarea piețelor financiare nebancale	112
4.1. Transpunerea și implementarea legislației Uniunii Europene	113
4.2. Activitatea de reglementări integrate	115
4.3. Activitatea de reglementare în sectorul instrumente și investiții financiare	117
4.4. Activitatea de reglementare în sectorul asigurări-reasigurări	133
4.5. Activitatea de reglementare în sectorul sistemului de pensii private	146
5. Activitatea de autorizare – avizare	154
5.1. Autorizarea/Avizarea în sectorul instrumente și investiții financiare	155
5.2. Autorizarea/Avizarea în sectorul asigurări-reasigurări	161
5.3. Autorizarea/Avizarea în sectorul sistemului de pensii private	162
6. Mecanisme de garantare	164
7. Cooperarea internațională - Relațiile internaționale ale ASF	168
8. Dezvoltarea capacității instituționale și consolidarea ASF	174
8.1. Dezvoltarea infrastructurii IT	175
8.2. Managementul resurselor umane	180
8.3. Activitatea juridică a ASF	181
8.4. Activitatea administrativ - financiară a ASF	183
9. Comunicare, transparența decizională și educație financiară	184
9.1. Comunicarea și transparența instituțională	185
9.2. Relația cu mass-media și mediul online	186
9.3. Relații cu publicul	188
9.4. Dezvoltarea educației financiare	191
9.5. Activitatea SAL-FIN	195
10. Evoluția pieței de capital în anul 2022	201
10.1. Piața primară și emitenți	202
10.2. Intermediarii	208
10.3. Organismele de plasament colectiv	210
10.4. Statisticile BVB	218

11. Evoluția pieței de asigurări în anul 2022	223
11.1. Societăți de asigurare	224
11.2. Sucursale	241
11.3. Companii de brokeraj	241
12. Evoluția pensiilor private din România în anul 2022	246
12.1. Fondurile de pensii administrate privat – Pilonul II	247
12.2. Fondurile de pensii facultative – Pilonul III	254
12.3. Depozitarii pensiilor private	260
Situațiile financiare ale ASF pentru anul 2022 și raportul de audit	261
Programul de activități al ASF pentru anul 2023	282
Lista de abrevieri	310

Notă

Acest raport anual prezintă evenimentele din anul calendaristic 2022 și reflectă datele la 31 decembrie 2022.

Unele date statistice au caracter provizoriu, urmând a fi revizuite în publicațiile ulterioare ale Autorității de Supraveghere Financiară. Datorită rotunjirilor este posibil ca totalurile să nu corespundă exact sumei componentelor sau să apară mici diferențe față de variațiile procentuale indicate în grafice sau tabele.

Toate drepturile rezervate.

Reproducerea informațiilor în scopuri educative și necomerciale este permisă numai cu indicarea sursei.

Autoritatea de Supraveghere Financiară,
Splaiul Independenței nr. 15, sector 5, cod poștal 050092, București
<http://www.asfromania.ro> / office@asfromania.ro
TELVERDE: 0800.825.627